

T.C.
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM
DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ANİMASYONLARIN ÇOCUĞUN
EPİSTEMOLOJİK GELİŞİMİNE ETKİSİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Sakine HAKKOYMAZ

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Bilginer ONAN

Hatay-2020

T.C.
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM
DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ANİMASYONLARIN ÇOCUĞUN
EPİSTEMOLOJİK GELİŞİMİNE ETKİSİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Sakine HAKKOYMAZ

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Bilginer ONAN

Hatay-2020

ONAY

SAKİNE HAKKOYMAZ tarafından hazırlanan “**ANİMASYONLARIN ÇOCUĞUN EPİSTEMOLOJİK GELİŞİMİNE ETKİSİ**” adlı bu çalışma jüri tarafından lisansüstü öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği ile **TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI DOKTORA TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

08/07/2020

Jüri Üyeleri	İmza
Prof. Dr. Bilginer ONAN (Tez Danışmanı-Başkan)	
Doç. Dr. Mustafa Onur KAN (Üye)	
Doç. Dr. Ahmet BALCI (Üye)	
Doç. Dr. Kadir Kaan BÜYÜKİKİZ (Üye)	
Dr. Öğr. Üyesi İdris KAYA (Üye)	

Sakine Hakkoymaz tarafından hazırlanan “**Animasyonların Çocuğun Epistemolojik Gelişimine Etkisi**” adlı tez çalışmasının yukarıda imzaları bulunan jüri üyelerince kabul edildiğini **onaylarım.**

Doç. Dr. Mustafa Onur KAN

Enstitü Müdürü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezde yazan bilgilerin tamamının akademik kurallara ve etik ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Söz konusu kural ve ilkelerin gereği olarak tezde yararlandığım eserlerin tamamına uygun bir şekilde atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi ayrıca beyan ederim. (08/07/2020)

Sakine HAKKOYMAZ

Hayatımı güzelleştiren canlarım Orhun ve Mete'ye

ÖN SÖZ

Türkçe dersi; öğretim programında bilgi, beceri ve davranış dersi olarak tanımlanmaktadır. Bugüne kadar yapılan ana dili eğitimi çalışmalarında dört temel dil becerisinin ayrı ayrı değerlendirildiği ve Türkçenin ana dili olarak öğretimi konusunda ağırlıklı olarak beceri ve davranış kavramlarının vurgulandığı ancak bilgi yönünün derinlemesine analiz edilmediği söylenebilir.

Hiç şüphesiz Türkçe dersleri öğrencileri bilgilendirerek zihinsel gelişimlerine katkı sağlayan, bilgi zeminini zenginleştiren ve onları hayata hazırlayan son derece önemli bir derstir. Doğru ve etkili yöntemlerle öğrencilere farklı türlerde bilgi aktarılabilceği düşüncesinden hareketle çıktığım bu yolculukta ana dili eğitimi çalışmalarında bilgi kavramı ön plana çıkarılmış ve 21. yüzyılda giderek önemi artan bilginin ana dili öğretiminde de önemli bir yeri olduğu vurgulanmıştır. Bilgi birikimlerini geliştirmeye yönelik olarak 6. sınıf öğrencileri ile yürütölen araştırmada animasyon filmlerinin etkisi araştırılmış ve nitel ve nicel yöntemlerle toplanan verilerle etki durumu açıklanmaya çalışılmıştır. Bu çalışma 5 bölümden oluşmaktadır.

Çalışmanın birinci bölümünde, problem durumuna, araştırmanın amacına, araştırmanın önemine, varsayımlara, sınırlılıklara, ilgili araştırmalara ve tanımlara yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünü kavramsal çerçeve oluşturmaktadır. Öncelikle bilgi felsefesinin (Epistemoloji) tanımı yapılarak bilgi felsefesinin ortaya çıkışından günümüze kadar olan süreçte filozofların bilgi görüşlerine yer verilmiştir. Bilgi felsefesinin temel kavramları, bilginin taşınması gereken özellikler, bilgi aktarı ve bilgi türleri ayrıntılı olarak sunulmuştur. Daha sonra animasyon sinemasının tanımı yapılarak tarihi gelişimi ve animasyon sinemasında kullanılan ilk cihazlardan bahsedilmiştir. Ayrıca bu bölümde çocukların sosyal ve dil gelişiminde animasyon filmlerinin yeri ve bu filmlerin öğretme-öğrenme sürecinde kullanımı ele alınmıştır.

Üçüncü bölüm, çalışmanın yöntem bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölümde çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi, deneysel işlem süreci, etik, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ele alınmıştır.

Dördüncü bölümde çalışmanın bulgularına yer verilmiştir. Bu bölümde araştırmanın amacı ve amaç doğrultusunda cevap aranan sorular doğrultusunda elde edilen bulgular ve öğrenci görüş ve günlüklerinin incelenmesinden elde edilen analiz sonuçlarına da yer verilmiştir.

Beşinci bölüm, sonuç ve tartışma bölümüdür. Bu bölümde çalışmanın nicel ve nitel bulgularından elde edilen sonuçlar ilgili literatür ışığında tartışılmış ve sonuçların değerlendirilmesiyle geliştirilen öneriler sunulmuştur.

Çalışma kaynakça ve ekler bölümüyle tamamlanmıştır. Ekler bölümünde izin evraklarına, çalışmada kullanılan veri toplama araçlarına ve animasyon filmi görsellerine; kaynakça bölümünde ise çalışma süresince yararlanılan kaynaklara yer verilmiştir.

Büyük bir çaba ve sabırla ortaya çıkan bu tez için pek çok kişiye teşekkür etmeyi yerine getirilmesi gereken zevkli bir borç olarak görmekteyim. Öncelikle işine olan özveri ve saygısıyla örnek aldığım, tez konumun belirlenmesinden yazımına kadar araştırma sürecinin tüm basamaklarında bilgi ve tecrübeleriyle beni yönlendiren, titizlikle ve sabırla her sorumu yanıtlayan danışman hocam Prof. Dr. Bilginer ONAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Tez izleme komitemde bulunan ve kıymetli görüşleriyle tezime yön veren değerli hocalarım Doç. Dr. Ahmet BALCI ve Doç. Dr. Mustafa Onur KAN'a teşekkür ederim.

Akademik çalışma disiplini kazanmamda büyük emeği olan, araştırmama görüş ve önerileriyle katkıda bulunan ayrıca gösterdiği hoşgörü ve güler yüzü ile manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sayın hocam Prof. Dr. Şener Büyüköztürk'e ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki değerli mesai arkadaşlarım ve hocalarıma teşekkür ederim.

Araştırmanın bütün evrelerinde ve ihtiyaç hissettiğim her an kapısının ardına kadar açık olduğunu bildiğim ve cesaretlendirici sözleriyle kafamın ve kalbimin toparlanmasına yardımcı olan çok kıymetli arkadaşım, kardeşim Dr. Öğr. Üyesi Neşe UYGUN'a; araştırma sürecinde görüş, öneri ve yardımlarını benden esirgemeyen değerli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi İdris Kaya ve Dr. Öğr. Üyesi Nilay Kayhan'a; verilerin analizi sürecindeki güler yüzlü yardım ve desteklerinden dolayı Arş. Gör. Ahmet Ayaz'a ve Arş. Gör. Özgür Osman Demir'e; tez sürecimde yanımda olan sevgili öğrencim Oğuzhan Özdemir'e ve çalışmanın yürütüldüğü ortaokulda uygulamaya içtenlikle katılan tüm 6. sınıf öğrencilerine, okul yöneticilerine; çok teşekkür ederim.

Sevgi ve şefkatlerini her zaman yanımda hissettiğim, beni her zaman destekleyen ve bana inanan başta annem ve babam olmak üzere tüm aileme teşekkür ederim.

Tanıştığım günden beri sabrı, desteği ve varlığıyla bana her zaman güç veren, yardımları ve ilgisiyle hayatımı kolaylaştıran tüm çalışma sürecimde sevgisiyle en büyük destekçim olan sevgili eşim Orhun ve hayatın bana sunduğu en güzel hediye olan kıymetli oğlum Mete; hayatıma getirdiğiniz tüm güzellikler için teşekkürlerin en büyüğü size gelsin.

ANİMASYONLARIN ÇOCUĞUN EPİSTEMOLOJİK GELİŞİMİNE ETKİSİ

Sakine HAKKOYMAZ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2020

Danışman: Prof. Dr. Bilginer ONAN

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; animasyon filmlerinde geçen bilgi türlerinin ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin bilgi türlerini öğrenme becerilerine etkisini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ilinin Oğuzeli ilçesinde bulunan ve tam gün eğitim veren bir devlet ortaokulunun 6. sınıfında öğrenim gören 70 öğrenciyle yapılan araştırma karma yöntem yaklaşımlarından iç içe gömülü desene göre modellenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 24'ü animasyon filmlerinin izletildiği deney grubunda, 23'ü çocuk filmlerinin izletildiği plasebo grubunda, 23'ü ise Türkçe derslerinin müdahalesiz işlendiği kontrol grubunda bulunmaktadır. Araştırmada nicel verilerin yanında öğrenci ve araştırmacı deneyimlerine ilişkin nitel veriler de toplanmıştır. Bu araştırmada deneysel müdahale sürecine nitel veriler dâhil edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutu ön test, son test, kalıcılık; deney, kontrol ve plasebo gruplu 3x3'lük yarı deneysel desene göre, nitel boyutu ise durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Araştırmanın nicel verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen Bilgi Türleri Ölçme Aracı ile nitel verileri ise Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu, Öğrenci ve Araştırmacı Günlüğü ile toplanmıştır. Deneysel işlem süreci ön test ve son testlerin uygulanmasıyla birlikte 12 hafta sürmüştür. Araştırmada deneysel işlemin bitimi ile son test uygulamasını takip eden 6. haftada kalıcılık testi uygulanmış ve ölçümleri alınmıştır. Tüm ölçme uygulamaları üç gruba da eş zamanlı bir şekilde uygulanmıştır. Araştırmada nicel verilerin analizi SPSS 23.0 programı ile yapılmış, nitel verilerin analizinde ise içerik ve doküman analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, animasyon filmi izleyen öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Deney, kontrol ve plasebo gruplarının son testlerinde deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Deney grubunun son test ve

kalıcılık testi arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. İstatistiksel açıdan animasyon filmlerinin 6. sınıf öğrencilerinin bilgi türlerini öğrenmeleri konusunda anlamlı ve kalıcı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca deney grubundaki öğrencilerden uygulama sırasında öğrenci günlükleri ve sonrasında da görüşmeler yoluyla toplanan verilerden animasyon filmlerinin bilgi türlerini eğlenceli ve kalıcı bir şekilde öğretebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER

Türkçe Eğitimi, Animasyon Filmleri, Epistemoloji, Bilgi Türleri, Öğrenme.

THE EFFECTS OF ANIMATIONS ON THE CHILD'S EPISTEMOLOGICAL DEVELOPMENT

Sakine HAKKOYMAZ

**Department of Turkish and Social Sciences Education, Doctoral Dissertation,
2020**

Supervisor: Prof. Dr. Bilginer ONAN

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate the effect of information types in animation films on the skills of secondary school 6th grade students to learn information types. For this purpose, the research conducted with 70 students studying in the 6th grade of a state secondary school in Oğuzeli district of Gaziantep province in the 2019-2020 academic year was modelled according to the embedded design within the mixed method approaches. 24 of the students participating in the study are in the experimental group where animation films were watched, 23 in the placebo group where children's films were watched, and 23 in the control group where Turkish lessons were conducted without intervention. In the research, besides quantitative data, qualitative data related to students' and researcher's experiences were also collected. In this research, qualitative data were included in the experimental intervention process. Quantitative dimension of the study, pre-test, post-test and retention test was designed according to the 3x3 semi-experimental design with experimental, control and placebo groups and the qualitative dimension was designed according to the case study. Quantitative data of the research was collected with the Information Types Measurement Tool developed by the researcher, and the qualitative data was collected with the Form of Assessment of Information Sentences by Information Types, Semi-Structured Interview Form, Student and Researcher Diary. The experimental process took 12 weeks with the application of pre-test and post-tests. In the study, after the end of the experimental process, in the 6th week following the post-test, the retention test was applied and measurements were taken. All measurement applications were applied to all three groups simultaneously. In the research, the analysis of quantitative data was done with the SPSS 23.0 program, while content and document analysis

techniques were used in the analysis of qualitative data. According to the results obtained from the research, it was determined that there was a significant difference between the pre-test and post-test scores of the students watching the animated film in favour of the post-test. In the post-tests of the experimental, control and placebo groups, a significant difference was found in favour of the experimental group. It was determined that there was no significant difference between the post-test and retention test of the experimental group. Statistically, it is concluded that animated films have a significant and lasting effect on 6th grade students' learning types of knowledge. In addition, it was concluded from the students in the experimental group that the animated films were able to teach information types in an entertaining and permanent way, from the data collected through the student diaries and through the interviews.

KEYWORDS

Turkish Language Education, Animation Movies, Epistemology, Information Types, Learning.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
RESİMLER LİSTESİ	xiv
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR	xvii
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.2.1. Alt Problemler.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı	4
1.4. Araştırmanın Önemi	4
1.5. Varsayımlar	6
1.6. Sınırlılıklar.....	6
1.7. Tanımlar.....	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. Bilgi Felsefesi (Epistemoloji).....	9
2.1.1. Antik Çağ'da Bilgi Felsefesi.....	11
2.1.2. Orta Çağ'da Bilgi Felsefesi.....	13
2.1.3. 17. Yüzyılda Bilgi Felsefesi.....	15
2.1.4. 18. Yüzyılda (Aydınlanma Çağı) Bilgi Felsefesi.....	16
2.1.5. 19. Yüzyıl'da Bilgi Felsefesi.....	17
2.1.6. 20. Yüzyıl'da Bilgi Felsefesi.....	18
2.1.7. 21. Yüzyıl Bilgi Çağı ve Bilgi Toplumu.....	18
2.2. Epistemolojinin Temel Kavramları	22
2.2.1. Süje ve Obje	23
2.2.2. Bilme ve Bilgi	24
2.3. Bilginin Taşınması Gereken Nitelikler.....	27
2.3.1. Doğruluk	27
2.3.2. Gerçeklik.....	28
2.3.3. Tutarlılık.....	29
2.4. Bilgi Aktları.....	29

2.4.1. Algı Aktı	30
2.4.2. Düşünme Aktı	31
2.4.3. Anlama Aktı	31
2.4.4. Açıklama Aktı	32
2.5. Bilgi Türleri	32
2.5.1. Gündelik Bilgi (Düzensiz, Empirik Bilgi)	32
2.5.2. Dini (Dinsel) Bilgi	34
2.5.3. Teknik Bilgi	35
2.5.4. Sanatsal Bilgi	37
2.5.5. Bilimsel Bilgi	38
2.5.5.1. Formel Bilimler (İdeal, Düşünsel)	39
2.5.5.2. Doğa Bilimleri (Pozitif Bilimler)	39
2.5.5.3. İnsan Bilimleri (Sosyal Bilimler)	40
2.5.6. Felsefi Bilgi	41
2.6. Epistemoloji ve Eğitim	42
2.7. Animasyon Sineması	44
2.7.1. Animasyon Sinemanın Tarihi Gelişimi	48
2.7.1.1. Animasyon Sinemasının Dünyadaki Tarihi Gelişimi	49
2.7.1.2. Animasyon Sinemasındaki İlk Cihazlar	52
2.7.1.3. Animasyon Sinemasının Türkiye’deki Tarihi Gelişimi	62
2.7.2. Çocukların Sosyal Gelişiminde Animasyon Filmlerinin Yeri	66
2.7.3. Çocukların Dil Gelişiminde Animasyon Filmlerinin Yeri	70
2.7.4. Animasyon Filmleri ve Öğrenme-Öğretme Sürecinde Kullanımı	72
2.8. İlgili Araştırmalar	77
2.8.1. Animasyon Kullanımına İlişkin Araştırmalar	77
2.8.2. Epistemoloji	83
YÖNTEM	87
3.1. Araştırmanın Modeli	87
3.2. Araştırmanın Nicel Boyutu	88
3.3. Araştırmanın Nitel Boyutu	89
3.4. Veri Toplama Araçları	89
3.4.1. Uygulama Sürecinde Kullanılan Filmler	89
3.4.2. Deney Grubunda İzletilen Animasyon Filmleri	92
3.4.3. Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu	93

3.4.4. Plasebo Grubunda İzletilen Çocuk Filmleri	93
3.4.5. Bilgi Türleri Ölçme Aracı (BTÖA).....	94
3.4.6. Kişisel Bilgi Formu	95
3.4.7. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	96
3.4.8. Araştırmacı Günlüğü	96
3.4.9. Yansıtıcı Öğrenci Günlükleri	96
3.5. Çalışma Grubu	97
3.6. İşlem	102
3.6.1. Deney Grubunda Yürütülen İşlemler	103
3.6.2. Kontrol Grubunda Yürütülen İşlemler	104
3.6.3. Plasebo Grubunda Yürütülen İşlemler	104
3.7. Verilerin Analizi	106
3.8. Geçerlik ve Güvenirlik	107
3.9. Araştırmada Etik	108
BULGULAR	109
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	109
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	111
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	113
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	115
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	116
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular	117
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	120
4.7.1. İnanılmaz Aile 2 / Incredibles 2	121
4.7.1.1. Filmin Künyesi	121
4.7.1.2. Filmin Bilgi Cümleleri Yönünden Analizi	121
4.7.2. Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili / Hotel Transylvania 3: Summer Vacation	128
4.7.2.1. Filmin Künyesi	128
4.7.2.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	129
4.7.3. Coco	132
4.7.3.1. Filmin Künyesi	132
4.7.3.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	132
4.7.4. Şirinerler: Kayıp Köy / Smurfs: The Lost Village	139
4.7.4.1. Filmin Künyesi	140

4.7.4.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	140
4.7.5. Patron Bebek/ The Boss Baby	145
4.7.5.1. Filmin Künyesi	145
4.7.5.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	146
4.7.6. Rafadan Tayfa Dehliz Macerası.....	150
4.7.6.1. Filmin Künyesi	150
4.7.6.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	151
4.7.7. Kayıp Balık Dori / Finding Dory	158
4.7.7.1. Filmin Künyesi	158
4.7.7.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	159
4.7.8. Angry Birds Film / The Angry Birds Movie.....	164
4.7.8.1. Filmin Künyesi	164
4.7.8.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	165
4.7.9. Minyonlar.....	169
4.7.9.1. Filmin Künyesi	170
4.7.9.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	170
4.7.10. Ters Yüz / Inside Out.....	174
4.7.10.1. Filmin Künyesi	174
4.7.10.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	175
4.7.11. 6 Süper Kahraman/ Big Hero 6.....	180
4.7.11.1. Filmin Künyesi	180
4.7.11.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	180
4.7.12. Lego Filmi.....	186
4.7.12.1. Filmin Künyesi	186
4.7.12.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	186
4.7.13. Çılgın Hırsız 2 / Despicable Me 2.....	191
4.7.13.1. Filmin Künyesi	191
4.7.13.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	192
4.7.14. Uçaklar /Planes.....	195
4.7.14.1. Filmin Künyesi	195
4.7.14.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	195
4.7.15. Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor / Ice Age 4: Continental Drift.....	199
4.7.15.1. Filmin Künyesi	200
4.7.15.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	200

4.7.16. Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranaları / Madagascar 3: Europe's Most Wanted	204
4.7.16.1. Filmin Künyesi	204
4.7.16.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	204
4.7.17. Rio	207
4.7.17.1. Filmin Künyesi	207
4.7.17.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	208
4.7.18. Arabalar 2 / Cars 2	211
4.7.18.1. Filmin Künyesi	211
4.7.18.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	211
4.7.19. Oyuncak Hikâyesi 3 / Toy Story 3	216
4.7.19.1. Filmin Künyesi	216
4.7.19.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	216
4.7.20. Yukarı Bak / Up	220
4.7.20.1. Filmin Künyesi	220
4.7.20.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi	221
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	233
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	240
5.1. Sonuç ve Tartışma	240
5.1.1. Türkçe Dersinde Animasyon Filmleri Kullanımının Öğrencilerin Bilgi Türlerini Kavramalarındaki Etkisine İlişkin Sonuç ve Tartışma	240
5.1.2. Animasyon Filmlerindeki Bilgi Türlerinin Dağılımına İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	242
5.1.3. Öğrencilerin Animasyon Filmleriyle Gerçekleştirilen Bilgi Türü Öğretimine Yönelik Görüşlerine Ait Sonuçlar ve Tartışma	246
5.2. Öneriler	248
5.2.1. Araştırmacılara yönelik öneriler	248
5.2.2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler.....	249
5.2.3. Milli Eğitim Bakanlığı'na Yönelik Öneriler	250
KAYNAKÇA.....	251
EKLER.....	272

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Toplum Yapıları.....	19
Tablo 2. 21. Yüzyıl Becerileri.....	21
Tablo 3. Toplumsal Evrim Aşamaları.....	26
Tablo 4. Türkiye’de Animasyon Bölümü Olan Üniversiteler.....	64
Tablo 5. Türkiye’de 2000 Sonrası Uzun Metrajlı Animasyon Film Üretimi.....	66
Tablo 6. Araştırmanın Ön Test- Son Test Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Modeli....	88
Tablo 7. Araştırmanın Bütüncül Tek Durum Deseni	89
Tablo 8. 2009-2018 Yılları Arasında Türkiye’deki Sinema Salonlarında Gösterime Girmiş Animasyon Filmlerine İlişkin Bilgiler	90
Tablo 9. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyon Filmlerindeki Bilgi Cümlelerinin Dağılımı	91
Tablo 10. Deneysel İşlem Sürecinde Kullanılan Animasyon Filmlerine İlişkin Bilgiler	92
Tablo 11. Plasebo Grubuna İzletilen Çocuk Filmlerine İlişkin Bilgiler	94
Tablo 12. BTÖA İçin Görüşüne Başvurulan Uzmanlara İlişkin Bilgiler.....	95
Tablo 13. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı	98
Tablo 14. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri ...	100
Tablo 15. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları	100
Tablo 16. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	101
Tablo 17. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	101
Tablo 18. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	101
Tablo 19. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Durumlarına Göre Dağılımı	102
Tablo 20. Deney Grubunda Görüşme Yapılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Başarı Düzeyi Dağılımı	102
Tablo 21. Deney Grubunda Yürütülen İşlemlerin Haftalık İçerik Dağılımı	103
Tablo 22. Plasebo Grubunda Yürütülen İşlemlerin Haftalık İçerik Dağılımı	105

Tablo 23. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı	109
Tablo 24. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Son Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri..	110
Tablo 25. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Son Test Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları	111
Tablo 26. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı	111
Tablo 27. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Kalıcılık Testi Puanlarının Betimsel İstatistikleri	113
Tablo 28. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Kalıcılık Testi Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları.....	113
Tablo 29. Deney Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri.....	114
Tablo 30. Deney Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması	114
Tablo 31. Kontrol Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri.....	115
Tablo 32. Kontrol Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması	116
Tablo 33. Plasebo Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri.....	116
Tablo 34. Plasebo Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması	117
Tablo 35. Gruplara Göre BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	117
Tablo 36. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının ANOVA Sonuçları.....	118
Tablo 37. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Bilgi Türlerinin Dağılımı	224
Tablo 38. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Gündelik Bilgi Dağılımı	226
Tablo 39. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Bilimsel Bilgi Dağılımı	227

Tablo 40. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Teknik Bilgi Dağılımı	228
Tablo 41. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Sanatsal Bilgi Dağılımı	229
Tablo 42. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Felsefi Bilgi Dağılımı	231
Tablo 43. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Dini Bilgi Dağılımı	232
Tablo 44. Öğrencilerin Türkçe Dersinde İzletilen Animasyon Filmleri Hakkındaki Görüşleri.....	234
Tablo 45. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinin Diğer Derslerde İzletilmesine Yönelik Görüşleri.....	235
Tablo 46. Animasyon Filmlerinin Öğrencilere Ne Kazandırdığına İlişkin Görüşler	236
Tablo 47. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinin Türkçe Derslerinde Daha Sonra Kullanılmasını İsteyip İstemediklerine İlişkin Görüşleri.....	237
Tablo 48. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinde Öğrendikleri Yeni Bilgileri Günlük Yaşamlarında Nereelerde Kullanabileceğine İlişkin Görüşleri	238

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Teknoloji Destekli-Öğrenci Merkezli İdeal Öğrenme Ortamı.....	2
Şekil 2. Bilgi Aktları	30
Şekil 3. Bilimsel Bilginin Sınıflandırılması	39
Şekil 4. Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Modeli	68
Şekil 5. Çoklu Ortamlı Öğrenmede Bilişsel Model	76
Şekil 6. Gömülü/İç İçe Geçmiş Desen	87

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. Raffaello Sanzio da Urbino, “Atina Okulu”	13
Resim 2. Smurfs/Şirinler Çizgi Filminden Bir Kare.....	47
Resim 3. Smurfs/Şirinler Animasyon Filminden Bir Kare	47
Resim 4. Pokemon Anime Filminden Bir Kare	48
Resim 5. İspanya Altamira Mağarasında Bulunan 8 Ayaklı Yaban Domuzu Resmi	49
Resim 6. İran'ın Shahr-E Sukhteh Kentinde Bulunan 5200 Yıllık Eski Seramik Kâse	50
Resim 7. Bayeux Duvar Halısı.....	51
Resim 8. M.Ö. 2000’li Yıllara Ait İki Savaşçının Güreşmelerinin Aşamalarını Gösteren Çizim	51
Resim 9. Miken Kaması’na Ait Bir Parçanın Görüntüsü.....	52
Resim 10. Sihirli Fener	53
Resim 11. Thaumatrope	54
Resim 12. Fenakistiskop	54
Resim 13. Zoetrop	55
Resim 14. Flipbook	56
Resim 15. Praxinoscope	56
Resim 16. Fantasmagorie Animasyon Filminden Bir Kare	57
Resim 17. Dinozor Gertie Animasyon Filmi Afişi	58
Resim 18. Popeye Animasyon Dizisinden Bir Kare	59
Resim 19. Mickey Mouse Karakteri	60
Resim 20. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler Çizgi Filminden Bir Kare	61
Resim 21. The Skeleton Dance : İskelet Dansı Animasyon Filminden Bir Kare	62
Resim 22. Karınca Ailesi Filminden Bir Kare	64
Resim 23. Deney Grubu Animasyon Filmlerinin İzletildiği Çok Amaçlı Salon Görseli	103
Resim 24. Plasebo Grubu Animasyon Filmlerinin İzletildiği Çok Amaçlı Salon Görseli.....	105
Resim 25. İnanılmaz Aile 2 Animasyon Filmi Afişi	121
Resim 26. Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili Animasyon Filmi Afişi	128
Resim 27. Coco Animasyon Filmi Afişi.....	132
Resim 28. Şirinler: Kayıp Köy Animasyon Filmi Afişi.....	139

Resim 29. Patron Bebek Animasyon Filmi Afişİ.....	145
Resim 30. Rafadan Tayfa Dehliz Macerası Animasyon Filmi Afişİ	150
Resim 31. Kayıp Balık Dori Animasyon Filmi Afişİ.....	158
Resim 32. Angry Birds Animasyon Filmi Afişİ	164
Resim 33. Minyonlar Animasyon Filmi Afişİ	169
Resim 34. Ters Yüz Animasyon Filmi Afişİ.....	174
Resim 35. 6 Süper Kahraman Animasyon Filmi Afişİ	180
Resim 36. Lego Filmi Animasyon Filmi Afişİ	186
Resim 37. Çılgın Hırsız 2 Animasyon Filmi Afişİ.....	191
Resim 38. Uçaklar Animasyon Filmi Afişİ.....	195
Resim 39. Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor Animasyon Filmi Afişİ.....	199
Resim 40. Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları Animasyon Filmi Afişİ. 204	
Resim 41. Rio Animasyon Filmi Afişİ.....	207
Resim 42. Arabalar 2 Animasyon Filmi Afişİ	211
Resim 43. Oyuncak Hikâyesi 3 Animasyon Filmi Afişİ.....	216
Resim 44. Yukarı Bak Animasyon Filmi Afişİ.....	220

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği	99
Grafik 2. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği	99
Grafik 3. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği	110
Grafik 4. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği	110
Grafik 5. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği.....	112
Grafik 6. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği	112
Grafik 7. Grupların Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Puan Ortalamalarının Değişim Grafiği	120
Grafik 8. Animasyon Filmlerindeki Bilgi Türü Toplamlarına Ait Yüzdelik Veri Grafiği	225

KISALTMALAR

BTÖA: Bilgi Türleri Ölçme Aracı

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı)

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

BEBKA: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

GB: Gündelik Bilgi

BB: Bilimsel Bilgi

TB: Teknik Bilgi

SB: Sanat Bilgisi

DB: Dini Bilgi

FB: Felsefi Bilgi

Akt. : Aktaran

IMDb: Internet Movie Database

dk.: Dakika

ANOVA: Analysis of Variance (Varyans Analizi)

Bkz.: Bakınız

f: frekans

Ö: Öğrenci

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

p: Anlamlılık Düzeyi

r: Korelasyon Katsayısı

SS: Standart sapma

Sd: Serbestlik derecesi

$\bar{X}$: Aritmetik Ortalama

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

%: Yüzde

η^2 : Eta Kare (Etki Büyüklüğü)

ηp^2 : Kısmi Eta Kare (Kısmi Etki Büyüklüğü)

N:Kişi Sayısı

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Bilgi ve teknoloji çağı olarak nitelendirilen günümüz dünyasında bilgi, gerçek bir sermaye olarak kabul edilmektedir. Bilgi ve dijital teknoloji alanında yaşanan baş döndürücü gelişmeler, bireyin yaşam şeklini değiştirerek ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin tespit edilmesinde önemli bir gösterge niteliğindedir.

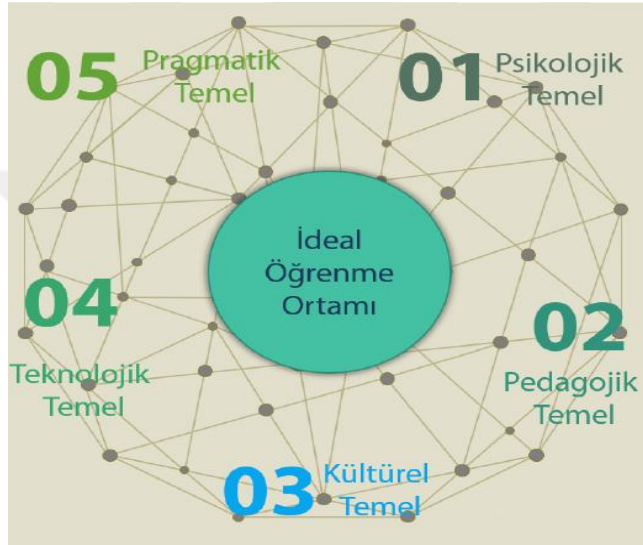
21. yüzyıl kendinden önceki yüzyıllarda bulunmayan yeni paradigmaları ve yetkinlikleri de beraberinde getirmiştir. Bu yüzyılın değişen dünya beklentisi her bireyin birçok açıdan çok yönlü olmasını gerektirmektedir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda bireylerden bilgi biriktirip depolamaları değil, büyük bir hızla üretilmiş bilgiler arasında doğru bilgiyi seçmeleri, analiz etmeleri, değerlendirmeleri ve elde ettikleri bilgiyi gündelik hayatlarında etkin bir şekilde kullanabilmeleri, paylaşmaları ve yaratıcılıklarını kullanarak ürüne dönüştürebilmeleri beklenmektedir.

Bilgi, insanoğlunun gelişiminde, düşünce ve davranışlarının şekillenmesinde ve yaşamını sürdürmesinde ön koşuldur. Aristoteles'in "*doğal olarak bütün insanlar bilmek isterler*" (Arslan, 2002) ifadesi de bilginin yaşamsal önemini bir kez daha gözler önüne sermektedir. Dünyayı tanıma ve anlama ihtiyacı içinde olan çocuk, yetişkinlere nazaran daha fazla bilgi arama ihtiyacı içindedir. Bu nedenle çevresindeki objeleri ve olayları bilmeye çalışarak merak ettiği şeyleri sorar. Çocukların çevreyle etkileşimini sağlamak, onların merak duygularını gidermek ve hayatlarını kolaylaştıracak yeni bilgiler sunmak; kısacası çağı yakalayabilen bireyler yetiştirebilmek eğitim sisteminin görevleri arasındadır.

Nitelikli bireyler yetiştirmeyi amaçlayan eğitim sistemleri çağın ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda tüm dünyada değişmektedir. Dünyayla birlikte Türkiye’de de çağın beklentilerini yerine getirebilmek amacıyla öğretim programları, öğrenme ve öğretim ortamları, öğretim ilke ve yöntemleri "*bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi*" (MEB, 2019) esasına göre güncellenmiştir. 2019 yılında MEB Türkçe Öğretim Programı da diğer öğretim programları gibi Türkiye’nin gelişen toplumlara uyum sağlaması amacıyla yeniden

yapılandırılmıştır. Bu programda amaç, öğretmek değil öğrencilerin aktif bir şekilde bilgi kazanımında rol almalarını sağlayarak öğrenci merkezli öğrenmeyi gerçekleştirmektir. Çünkü öğrencilerin derse aktif katılımının sağlanması başarılı bir öğretimin anahtarıdır (Morgan, 2014). Çağımızdaki öğrenme ortamlarının değişimini psikolojik, pedagojik, kültürel, teknolojik ve pragmatik olmak üzere (Şekil 1) beş alanda temellendirmek mümkündür (Filiz, 2018).

Şekil 1. Teknoloji Destekli-Öğrenci Merkezli İdeal Öğrenme Ortamı (Filiz, 2018: 1)

Şekil 1 incelendiğinde, ideal öğrenme ortamının birbiriyle sürekli etkileşim içinde olan psikolojik, pedagojik, kültürel, teknolojik ve pragmatik alanların merkezinde yer aldığı görülecektir. Öğretme ortamlarındaki nihai hedef, nitelikli bir biçimde istenilen öğrenmelerin gerçekleştirilmesidir. Bu hedef doğrultusunda uygun etkileşim ortamlarının düzenlenmesini gerekmektedir.

Öğrenmenin kalıcı olması amacıyla birçok duyu organı öğrenme sürecine dâhil edilmelidir. Öğrenme etkinliğinin başarılı bir şekilde gerçekleşmesi farklı duyu organlarının süreçte aktif olmasına bağlıdır. Daha iyi öğrenme ve daha geç unutma ile öğrenme sürecine katılan duyu organlarının sayısı arasında bir orantı vardır (Dale, 1969; Yalın, 2007). 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda da dersin işleniş sürecinde ve öğretim uygulamalarında görsel iletişim araçlarına yer verilmesini; slayt, bilgisayar, televizyon, etkileşimli tahta, internet, Elektronik Bilişim Ağı (EBA) içerikleri vb. etkin bir şekilde kullanılması gerektiği vurgulanmıştır (MEB, 2019). Buradan hareketle öğretim sürecinde farklı duyu organlarına seslenen ve aynı anda

birden çok duyu organının sürece aktif olarak dâhil olmasını sağlayan araç gereçlerin kullanılmasının önemli olduğu söylenebilir.

Öğretim sürecinde birçok duyu organına hitap eden teknolojik materyallerden biri de animasyon filmleridir. Bu filmler; içinde bulunduğumuz çağın Z kuşağı olarak adlandırılan çocuklarının öğretim sürecinde etkin kalıcılık sağlayarak bilgi sunumu, süreç ve becerilerin geliştirilmesi, kavramların öğrenilmesi ve bilgiyi transfer etme aşamasında zengin ve önemli bir teknolojik materyal olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla günümüz çocuklarının yaşamında bu kadar önemli bir yere sahip olan animasyon filmlerinin, niteliklerine bağlı olarak, çocukların bilgi zeminini nasıl oluşturduğu ve etkilediğini anlamaya çalışmanın doğru bir yaklaşım olacağı düşünülmektedir.

Bu bakımdan çocukların ilgisini çeken animasyon filmlerinin çocuğun bilgi zeminini oluşturmada ve zenginleştirmede bir uyaran olup olamayacağının değerlendirilmesi gerekmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın ana problem cümlesi; “Animasyon filmlerindeki bilgi türlerinin öğrencilerin epistemolojik gelişimine katkısı nedir?” şeklindedir.

1.2.1. Alt Problemler

Yukarda belirtilen ana problem durumuna bağlı olarak araştırmanın alt problemleri şu şekildedir:

1. Deney, kontrol ve plasebo gruplarında yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimlerine yönelik son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Deney, kontrol ve plasebo gruplarında yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimlerine yönelik kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Deney grubunda yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimlerine yönelik ön test- son test- kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Plasebo grubunda yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimlerine yönelik ön test- son test- kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

5. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimlerine yönelik öntest- son test- kalıcılık testi başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Deney, kontrol ve plasebo grubunda yer alan öğrencilerin epistemolojik gelişimleri deneysel işlem ve zamanın ortak etkisine göre farklılaşmakta mıdır?
7. Animasyon filmlerindeki bilgi türlerinin dağılımı ne orandadır?
 - a) Animasyon filmlerindeki gündelik bilgi türünün dağılımı ne orandadır?
 - b) Animasyon filmlerindeki teknik bilgi türünün dağılımı ne orandadır?
 - c) Animasyon filmlerindeki sanat bilgisi türünün dağılımı ne orandadır?
 - ç) Animasyon filmlerindeki bilimsel bilgi türünün dağılımı ne orandadır?
 - d) Animasyon filmlerindeki dini bilgi türünün dağılımı ne orandadır?
 - e) Animasyon filmlerindeki felsefi bilgi türünün dağılımı ne orandadır?
8. Deney grubunda yer alan öğrencilerin animasyon filmlerinin kullanımına ilişkin uygulama sonrası görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Animasyon filmleri hem içerikleri hem de hareketli görüntüleriyle her yaştan insanın ve özellikle de çocukların en çok izledikleri programların başında gelmektedir. Eğlendirmek, eğitmek ve bilgilendirmek gibi birçok farklı amaçla hazırlanan bu filmlerin çocuklar üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu düşünülmektedir. Ayrıca animasyon filmleri bir öğretim materyali olarak kullanıldığında da öğretim sürecini destekleyerek öğrenmenin çok daha etkili bir biçimde gerçekleşmesini sağlamak ve çocukların bilgi zemininin oluşmasını desteklemektedir.

Bu araştırmada 2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyon filmlerinde yer alan bilgi türlerinin çocuğun bilgi cümlelerini kavrama düzeyi incelenecektir. Dolayısıyla bu çalışma animasyon filmlerinin çocuğun epistemolojik gelişimini önemli ölçüde desteklediğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bilgi; insanın bilinçli eylemleriyle kendine doğru ya da başka bir nesneye yönelmesinin bir sonucu olarak ve aynı zamanda insanın çevresiyle olan etkileşimin ortaya çıkan bir ürünüdür (Onan ve Arısoy, 2013). Küreselleşen ve hızla değişen dünyada, bireylerin bilgi gereksinimleri gelişen teknolojiyle birlikte büyük farklılıklar göstermiş dijital yaşamla gelen dönüşümler ışığında yeniden şekillenmiştir.

21.yüzyıldaki çocuklardan bilgiyi bulabilmeleri, doğru kullanabilmeleri ve elde ettikleri bilgiden yola çıkarak yeni bilgi üretebilmeleri beklenmektedir. Bilgiyi ürüne dönüştürmenin çok önemli olduğu bu yüzyılda toplumlar her alandaki dönüşüm için bilgiyi ezberlemenin çok daha ötesine taşıma amacı gütmektedir. Bu amaç doğrultusunda günümüz çocuklarının her geçen gün daha da yaygın biçimde kullandığı bu teknolojilerin onların öğrenmeleri ve bilgi zeminleri üzerinde ne derece etkili olduğu önemli bir araştırma konusudur.

21. yüzyılda Z kuşağı olarak adlandırılan çocuklar dünyaya gelir gelmez çok çeşitli dijital medya araçlarıyla tanışmaktadır. Zamanlarının büyük bir bölümünü bu araçlarla geçirmek Z kuşağının en büyük eğlencesidir. Dijital teknoloji de çocukların günlük yaşam düzeninde yerini almıştır (Suhail & Bargees, 2006). Bu çocuklar ayrıca birçok kitle iletişim aracını da etkin bir şekilde kullanmaktadır. Birçok kitle iletişim aracının çocuklar üzerinde güçlü etkisi olmasına rağmen onların en çok takip ettiği ve etkilendiği programların başında animasyon filmleri gelmektedir.

Çocuklar için animasyon filmleri yalnızca bir eğlenme aracı değil aynı zamanda çok önemli bir öğrenme aracıdır. Özer (2015), çocukların animasyon filmlerini en fazla izledikleri yaş aralığının 5 ile 11 yaş olduğunu ve bu dönemde edinilen bilgilerin ve öğrenmelerin yaşam boyu devam eden öğrenme ve yaratıcılık, başarı, kişilik, seçimler gibi pek çok ögeyi etkilediğini vurgulamıştır. Bu nedenle günümüz çocuklarının ilgi odağı olan animasyon filmlerinin onların bilgi zeminini güçlendirmeye olanak verip vermediğinin ve böylece bu filmlerin çocukların bilgi birikimlerinin artmasında bir araç olarak kullanılıp kullanılamayacağının veya ne şekilde kullanılması gerektiğinin araştırılması gerekmektedir.

Bilgilendiricilik; ana dili eğitiminin önemli hedeflerinden biridir. Öğrenciler, Türkçe derslerinde gündelik yaşamlarında karşılaşacakları olası problemleri çözmek için gerekli olan bilgi alt yapısını kazanmaktadırlar. Türkçe dersinin çocuklara birbirinden çok farklı bilgiler sunmasında ve onları 21. yüzyıl dünyasına hazırlamasında yadsınamaz bir önemi bulunmaktadır. Ana dil eğitiminde geleneksel öğrenme-öğretme ortamının günümüz şartlarında yeterli olmadığı herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Bu sistemde öğrenci, bilgiyi hiç çaba harcamadan almaya meyillidir. Ayrıca geleneksel öğrenme ortamındaki öğrenci bilgiyi sadece ezberlemekte ama farklı alanlara transfer edememektedir. Bu şekildeki bir öğrenme etkili olmadığı gibi kalıcı da olmamaktadır.

Öğretmenin merkezde ve düz anlatımın egemen olduğu sınıf ortamları zamanla yerini öğrenci merkezli ve gösterim odaklı öğrenme ortamlarına bırakarak bilgiye daha doğru bir yoldan erişim hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda öğretim ortamına hareket katması ve bir o kadar da önemli sayılabilecek bir materyal olması nedeniyle nitelikli animasyon filmleri ana dil eğitimi derslerinde bir öğretim materyali olarak yerini almalıdır.

Nitelikli animasyon filmleri aracılığıyla yapılan bilgi aktarımının çocuğun epistemolojik gelişimini destekleyeceği, Türkçe eğitimine yeni ve özgün perspektifler kazandıracağı ve aynı zamanda öğrenme-öğretme sürecine katkıda bulunacağı beklenmekte ve bu çalışmanın bulgularının alanda araştırma yapmayı tasarlayan araştırmacılara ve uygulayıcılara yol göstereceği düşünülmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmanın yukarıda ifade edilen gerekçeler ve içinde bulunduğumuz 21. yüzyılın beklentilerini karşılaması yönünde yeni bir yaklaşım sunması umulmaktadır.

1.5. Varsayımlar

1. Internet Movie Database (IMDb) ve Türkiye Gişe Verileri (Boxoffice Türkiye) animasyon filmlerinin izlenme oranlarını doğru bir şekilde yansıtmaktadır.
2. Seçilen animasyon filmlerinin altı bilgi türüne ilişkin cümleler içerdiği varsayılmaktadır.
3. Öğrencilerin ölçme aracından aldıkları puanlar onların gerçek düzeylerini yansıtmaktadır.
4. Öğrenciler yansıtıcı günlüklerindeki bilgiler ve görüşmeler esnasında verdikleri cevaplarla gerçek duygu ve düşüncelerini araştırmaya içtenlikle yansıtmışlardır.
5. Animasyon filmleriyle bilgi türleri öğretimi sürecini uygulama dışı hiçbir unsurun etkilemediği varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2009-2018 yılları arasında gösterime giren Boxoffice ve IMDb puanlarına verilerine göre Türkiye’de en çok izlenme oranına sahip 20 animasyon filmi,
2. Filmlerin analiz edilmesinde epistemolojide üzerinde uzlaşmış olan “gündelik bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, bilimsel bilgi, dinî bilgi ve felsefi bilgi” bilgi türleri,

3. Gaziantep ili Oğuzeli ilçesinde bulunan tam gün eğitim veren bir devlet ortaokulu ve 2019-2020 eğitim- öğretim yılında öğrenim gören ve çalışma grubunda bulunan deney grubundaki 24; kontrol grubundaki 23 ve plasebo grubundaki 23 öğrenci olmak üzere toplam 70 ortaokul 6. sınıf öğrencisi,

4. Araştırmanın uygulama boyutu; öğrencilerin bilgi türlerini öğrenmelerini geliştirmeye yönelik planlanan 10 hafta,

5. “Bilgi Türleri Değerlendirme Formu”, “Bilgi Türleri Ölçme Aracı”, “Öğrenci Yansıtıcı Günlüğü”, “Araştırmacı Günlüğü” ve “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” verileriyle sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Araştırmada yer alan temel kavramların tanımları aşağıda sunulmuştur:

Bilgi: İnsan aklının erebileceği olgu, gerçek ve ilkelerin bütünü, bili, malumat (TDK, 2009).

Epistemoloji (Bilgi Felsefesi): Yunanca episteme (bilgi) ve logos (bilim, kuram) sözcüklerinin birleşmesinden meydana gelen epistemoloji kavramı; “bilgi bilim” veya “bilgi kuramı” anlamında kullanılmaktadır (Baç, 2007; Cevizci, 2010; Çüçen, 2017; Horner ve Westacott, 2001; Uyanık, 2003).

Animasyon Filmi: Türkçe Sözlük’te (2009) animasyon; “sinema veya televizyonda tek tek resimleri veya hareketsiz cisimleri gösterim sırasında hareket duygusu verebilecek bir biçimde düzenleme ve filme aktarma işi” olarak tanımlanmaktadır.

Bilgi Türü: Bilgi; doğasına, kaynağına, kullanım şekline, niteliğine, özelliğine ve elde edilme yöntemine göre birçok türe ayrılmaktadır. Epistemoloji ile ilgili kaynaklarda, bu alanda mesai harcamış düşünce insanlarının üzerinde fikir birliğine vardığı altı bilgi türü yer almaktadır (Bolay, 2007; Cevizci, 2010; Çüçen, 2017; Tunalı, 2009). Bunlar; gündelik bilgi, bilimsel bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, dinî bilgi ve felsefî bilgidir.

IMDb: Türkçede internet film veri tabanı anlamına gelen IMDb, tüm dünyadaki filmlerle ilgili resimlerin, fragmanların, filmler ile ilgili bilgilerin online olarak tutulduğu ve kullanıcıların bilgisine sunulduğu bir web sitesidir (IMDb, t.y.).

Boxoffice Türkiye: Teknik olarak Box Office, bir etkinlik ile ilgili biletlerin etkinliğe katılmak isteyenlere satıldığı yere denir. Sinema endüstrisinde ise Box Office terimi genellikle, belirli bir filmin gösterimleri süresince ne kadar iş yaptığını temsil

eder. Bir filmin Box Office miktarı, satılan toplam bilet sayısı (seyirci sayısı) veya satılan biletlerden elde edilen toplam gelir (hasılat) ile ölçülebilir. Box Office Türkiye’de, vizyona giren filmlerin hem seyirci sayılarının hem de hasılatlarının kayıtları tutulmaktadır (Box Office, t.y.).

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Bilgi Felsefesi (Epistemoloji)

Yunanca episteme (bilgi) ve logos (bilim-kuram) sözcüklerinin birleşmesinden meydana gelen epistemoloji kavramı; “bilgi bilim” veya “bilgi kuramı” olarak tanımlanmaktadır (Baç, 2007; Cevizci, 2010; Çüçen, 2017; Horner & Westacott, 2001; Uyanık, 2003). Bu kavram ilk defa James Frederick Ferrier isimli bir İskoç düşünürü tarafından 19. yüzyılın ilk yarısında kullanılmıştır (Cevizci, 2010).

Epistemolojinin Yeni Çağda, ilk olarak J. Locke ile birlikte özel bir disiplin hâline geldiği kabul edilmektedir (Diemer, 2007). Locke, *İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme* adlı kitabında, kaynağı, doğruluğu ve sınırları ile bu doğrultuda inanç, kanı ve yargılarımızın temellerini araştırmayı amaç edinmiştir. Locke bu amacı belirlerken büyük ölçüde bilgi kuramının da uğraş alanını belirlemiştir (Diemer, 2007). Ayrıca Locke, epistemolojinin bilginin kökenini, doğruluğunu ve sınırlarını araştırdığını da ifade etmiştir (Kale, 2009).

Literatürde epistemoloji kavramının birbirinden farklı tanımlarını görmek mümkündür. Epistemoloji, gerekçelendirme, doğrulama ve bilginin doğası (özü) üzerine yürütülen çalışmaların bütünü, öz niteliklerin tanımlanması, değişmeyen gerçek olan koşulların, ya da dayanakların ve bilgi ile geçerliliğin, doğrulamanın sınırlarının belirlenmesi (Audi, 2011), bilginin olanaklılığını, geçerliği ve doğruluğu ile koşulları ve türlerini ele alıp inanç, kuşku, kesinlik gibi kavramlarla ilişkisini tartışan; nelerin bilgi nesnesi olarak kabul edilebileceğini belirlemeye çalışan; tüm yönleriyle bilginin değerini araştırıp bilen özneye bilinen nesne arasındaki ilişkinin ne’liğini irdeleyen felsefe dalı, bilginin kendisine yoğunlaşması olarak tanımlanmaktadır (Güçlü, Uzun ve Yolsal, 2008).

Buradan hareketle epistemolojinin, “bilginin değeri ve bilginin kaynağı nedir?”, “ne biliyorum?” ve “nasıl biliyorum?” sorularına cevaplar arayarak bilgi problemi ile uğraştığını söylemek mümkündür. Bu soruların cevapları olmadan bilme kavramının tanımını yapmak veya üzerinde arayışlar sürdürmek mümkün olmayabilir.

Bilgi kavramı, felsefî bir terim olarak ele alındığında bilen ve bilinen arasındaki ilişkinin ürünü olarak tanımlanabilir (Balcı, 2011). Bilgiye erişebilmek insanın sahip olabileceği en önemli özelliklerinden biridir. Aristoteles'in ifade ettiği gibi; *“Bütün insanlar doğal olarak bilmek isterler”* yaklaşımı da bilginin hayati önemini gözler önüne sermektedir (Arslan, 2002:75). Gerçekten de insan doğası gereği öğrenmeye ve bilmeye açık, şüphe duyan, merak eden, araştıran, sorgulayan, bilen ve düşünen bir varlıktır. İnsan, sürekli temas halinde olduğu çevresindeki gerçekliği bilmek ve anlamak ister (Bolay, 2010; Tunalı, 2009). Bu durumda bilgi; öznenin, nesne ile ilişkinin bir ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanın, nesnenin ve insan-nesne arasındaki ilişkinin boyutu değiştikçe, insanın düşünce dünyası ile birlikte bilgi de evrimleşmektedir.

Bilgi, insanoğlunun yaşamını biçimlendiren en temel öğelerinden biridir. Bu nedenle bilgi sahibi olmak tüm insanlar için son derece çok önemlidir. İnsan, kendini ve varoluşunu bilmek ve anlamak isteğiyle sürekli araştırma eğiliminde olan bir varlıktır.

Tarihin her döneminde ilkçağ filozoflarından bugüne kadar bilgi, birçok düşünce insanının meselesi olmuş; nasıl bildiğimiz, bilgimizi hangi yapılara göre oluşturduğumuz, bilgiye neden değer verdiğimiz, bilen rolü gibi birçok soru bilgi toplumu olarak adlandırılan 21. yüzyılda önemini korumuş ve bu tartışmalar farklı bir boyut kazanmıştır.

Bilginin tarihi insanlık tarihi kadar eskidir. Bilgiye ulaşma insanın var oluşundan itibaren en temel güdülerinden ve ayırt edici özelliklerinden biri olmuştur. Kökeninde ister varlığını sürdürmek için doğayı ve çevresini tanımak olsun veya eşyaya ve diğer varlıklara egemen olma ihtiyaç ve güdüsü olsun insanın, ortaya çıktığı andan itibaren her zaman ve her yerde bilgi ile ilgili az veya çok yoğun bir etkinlik içinde bulunmuş olduğu muhakkaktır (Aristoteles, 2002).

“İnsanın bu dünyadaki anlamı nedir?”, “Bu dünya nereden gelip nereye gidiyor?” tarzındaki metafizik soruları ilk çağlardan bu yana insan zihnini meşgul etmektedir. İnsanoğlu, ilk zamanlar, bu soruların cevaplarını söylencelerde, dinsel öğretilerde bulmuş, bir zaman sonra bu soruların cevaplarını kendi düşünceleriyle ve kendi gözlemleriyle arayıp bulmaya çalışmıştır (Gökberk, 2010).

Felsefe disiplini bilgiye en çok odaklanan ilk disiplin alanıdır. Antik Çağ döneminde temel felsefî sorular özellikle dünyanın başlangıcı, varlığın nedeni ve varoluşun anlamı, bilginin kaynağı ve anlamı gibi meseleler olmuştur. İnsanlar bu

çağlarda mitolojileri, söylenceleri ve efsaneleri sorgulayıp gerçeğin bilgisine varmaya çalışmışlardır. Antikçağ'da varlık felsefesine ait görüşler ve bunların oluşturduğu çokluk ile bunların ardında yattığı düşünülen asıl gerçeklik ya da birlik türünden sorunlar aynı zamanda da bilgi felsefesine ait sorunlar olarak kabul edilmektedir (Bravo, 2007). Bilgi üzerinde yapılan çalışmalar zamanla bilgi felsefesi alanının da oluşmasını sağlamıştır.

Bilgi felsefesini tarihsel gelişim süreci içinde ele alırken kronolojik sırayı takip etmek önem arz etmektedir. Bu çalışmada filozofların bilgiye ve bilgi felsefesine bakış açısını tarihsel süreç içerisinde aktarmaya çalışılacaktır.

2.1.1. Antik Çağ'da Bilgi Felsefesi

Felsefe tarihçileri Antik Çağ felsefesini iki döneme ayırır. Bunlardan birincisini M.Ö. 6. yüzyılda Thales'le başlatır ve doğa felsefesi olarak adlandırırlar. İkinci dönem ise Sofistler ve Sokrates'le başlar.

Antik Çağ'da Sokrates öncesi filozoflar varlık problemiyle ilgilenmiş; varlığın ve evrenin özüne yoğunlaşmışlardır (Gökberk, 2010). Bu filozoflar doğa felsefesiyle uğraşmışlar, doğayı anlamaya çalışmışlardır. Birinci dönem tabiat felsefesi şeklinde nitelendirilmiş olup bu dönemde ele alınan temel sorun, evrenin esasının ve doğanın ne olduğu ve nasıl meydana geldiği, varlıkların nereden nasıl meydana çıktıkları sorunudur (Aydoğan, 2015). İkinci dönemde Sokrates ve sofistler ise felsefi tartışmaların yönünü doğadan insana çevirmişlerdir. Bu düşünürler artık doğa üzerine değil de insan ve toplumla ilgili sorunlar üzerine felsefe yapmaya başlamıştır (Çüçen, 2017).

Felsefenin en önemli üç konusundan biri olan bilgi kuramı ile ilgili sistemli tartışmalar Sofistler döneminde başlamıştır (Taşkın, 2003). Sofistler; özellikle bilgi felsefesinde duyumların göreliliğini ve bilginin temelinde algıların olduğunu ileri sürerek, kuşkucu bilgi felsefesini ilk olarak sistemli bir biçimde başlatan düşünürlerdir.

Antik Çağ'da bilgi problemi ile ilgili sistematik çalışmalar gerçekleştiren; bilginin kaynağını araştıran ve "Ruh her şeyi önceden biliyordu bu nedenle öğrendiklerimiz sadece unuttuğumuz bilgileri hatırlamaktan başka bir şey değildir." diyen Sokrates bilginin doğuştan geldiği tezini savunan ve kullandığı "soru sorma" yöntemiyle, felsefede tümevarım yöntemini başlatan ilk filozoftur (Gökberk, 2010).

Sokrates; doğuştan insan aklında bulunan doğru bilginin ironi (alay) ve maiotik (doğurtma) yöntemleriyle açığa çıkarılabileceğini, konuştuğu herkese göstermeye çalışmıştır (Aydın, 2008). Sokratesçi öğretme yaklaşımının temelini ise Platon'un yazdığı Menon Diyalogu'nda görmek mümkündür. Bu diyalogda Sokrates, bir kölenin buluş yoluyla Pisagor'un Dik Üçgen Teoremi'ni çözmesini sağlamıştır. Hasan Âli Yücel'in bu konuya ilişkin yazdıkları şu şekildedir: "Sokrates insanı bilgi ve hakikatle dolu kabul ederdi. Maharet bu saklı bilgi ve hakikatleri ortaya çıkarmak için "akıl" denen melekeyi kullanmasını bilmekte idi. Eflatun'un bir diyalogunda anlattığı gibi Pitagoras'ın meşhur Dik Üçgen Teoremini Sokrates'in okuma, yazma ve matematik bilmeyen bir köleye ispat ettirmesi, bu fikrinin doğruluğunu göstermeye bir misal vermek içindi" (Yücel,1998). Buradan hareketle Sokrates'in temel bilgiler, mantıksal prensipler, matematiksel ilkeler ve benzeri genel kavramların insanın zihinde doğuştan var olduğunu savunduğu söylenebilir.

Akılcı bilgi felsefesi Sokrates ile başlamış; Sokrates'in ölümünden sonra da Platon ve Aristoteles ile devam etmiştir.

Sokrates'in öğrencisi Platon kendisinden önceki birçok düşünür ve düşünceden etkilenmiş; önceki felsefelerle tutarlı bir bilgi felsefesi oluşturmuştur (Bolay, 2007). Hocası Sokrates'ten büyük oranda düşünsel olarak etkilenen Platon, bu düşünce zincirinin ikinci halkasını oluşturmuş ve insan konusuyla ilgili takipçilerine büyük bir düşünsel miras bırakmıştır.

Platon'un bilgi anlayışından ortaya çıkan metafizik düşüncesi, iki dünyanın birbirinden ayırt edilmesi esasına dayanmaktadır. Bu dünyalardan biri akıl bilgisinin, ikincisi de doğru sanının dünyasıdır. Yani duyularla algılanan cisimlerin karşısında cisimsel olmayan idealar vardır (Çalık ve Çınar, 2009).

Platon'a göre gerçek, değişmez ve mükemmeller, duyular dünyasından bağımsız olarak var olan form veya idealar dünyasıdır (Bolay, 2007). Başka bir ifadeyle Platon'a göre gerçek bilgilerimiz hiç değişmeyen, akıl ile kavranan idealar-formlar dünyasına aittir. Sürekli değişen, duyularımız yardımıyla edindiğimiz bilgiler gerçek anlamda bilgi değildir.

Raffaello'nun 16. yy.'da yapmış olduğu Atina Okulu isimli tablosunda (Resim 1) Platon tek parmağıyla gökyüzünü göstermektedir. Bu resimde; işaret parmağını havaya kaldıran Platon gerçek olanın idealar olduğunu söylemeye çalışır. Hemen yanında resmedilen figür ise Platon'un öğrencisi Aristoteles'tir. Resimde görüldüğü üzere Aristoteles de elini ileri doğru uzatarak hocasından farklı bir şekilde gerçek

olanın fenomenler dünyası olduğunu söyler. O, gerçeği görünen bu dünyada aradığından, bu dünyayı işaret eder (MEB, 2018).

Resim 1. Raffaello Sanzio da Urbino, “Atina Okulu”(Kavuran ve Dede, 2012)

Bilgi konusunu ayrı bir çalışma disiplini olarak gören ve kendisinden önce yapılan epistemolojik tartışmaları özetleyerek meta-bilgi kuramını oluşturan Aristoteles'e göre bilgi, ancak “neden” sorusuna verilecek bir cevap olması durumunda gerçek bir bilgi (episteme) olarak nitelendirilebilir (Tağman, 2017).

Bilgi; Aristoteles'e göre değişmez olanın tümel bilgisidir. Hocası Platon gibi Aristoteles de tümelin değişmez bilgisine ulaşmayı amaç edinmekte; ancak Platon'dan farklı bir düşünceyle idealar dünyasının bilgisini gerçek bilgi olarak kabullenmeyerek; bu dünyada şu diye gösterebileceğimiz şeylerin dört neden ilkesiyle tanımlamaya çalışır. Cins, tür ve ayırım terimlerinden yararlanarak mantık temelli bir bilgi kuramı oluşturmuştur (Çüçen, 2017).

2.1.2. Orta Çağ'da Bilgi Felsefesi

Orta Çağ düşüncesinde Tanrı, varlığın ve değerın kaynağı olarak bilginin konusunu meydana getirmektedir. Ancak Orta Çağ; bilgi ve inanç konularında Antik Çağ'dan oldukça farklıdır ve hatta karşıt bir kurama sahiptir. Akıl, Tanrı'nın varlığını bilmek için bilgi edinmelidir. Bilgi, inancın hizmetine verilmiştir. Bu nedenle doğru bilgide uygunluk kuramı aranmıştır (Cevizci, 2010).

Orta Çağ'da bilginin kaynağı noktasında da önemli değişimler yaşanır. Orta Çağ epistemolojisinde, iman ile akıl ilişkisinde, vahiy veya irrasyonel bilgi baskın çıkacak şekilde üç alternatif söz konusu olur. Bunlar; tamamlayıcılık, bağdaşmazlık,

birlik tezidir (Cevizci, 2010). Buradan hareketle Orta Çağ bilgi felsefesinde kuşkuculuğun hemen hemen hiç olmadığı söylenebilir. Bunun nedeni olarak da bu dönem felsefesinin teoloji ile yakından ilişkili olması gösterilebilir.

Orta Çağ filozofları arasında bilgi anlayışını Platon'a yakın bir şekilde temellendiren Aziz Augustinus bilgi görüşüyle öne çıkmaktadır. Erken Orta Çağ'ın önemli düşünürlerinden ve Hristiyan azizlerinden Augustinus (354–430) bir yandan Platon'un idealist epistemolojisiyle din bilgisine dayalı Hristiyanlık arasında koşutluklar kurmaya çalışırken, diğer yandan kuşkucu epistemolojiyle mücadele etmiştir (Demirel, 2007).

Augustinus'a göre bilgi ile mutluluk arasında bir bağ vardır. Mutluluk ya da daha doğru bir ifadeyle entelektüel mutluluk kesin bilgiye dayanmaktadır. Kesin bilgiyi elde edemeyen zihin kararsız ve boşlukta kalacağından, onun için dünyanın bilgisi, ahlâk ve din, kesin ve kendilerine dayanılarak hareket edilmesi gereken veriler olmayacaktır. Bu nedenle Augustinus kesin bilgiyi, temellendirilmiş bilgiyi aramaktadır ki, buna göre yaşasın ve düşüncelerini onun üzerine inşa etsin ve böylece de aradığı mutluluğu yakalasın (Kayıkçı, 2009).

Çotuksöken (1993) tarafından “Bir ayağı Antik Çağda, ötekisi de Orta Çağ'ın başlangıçlarında olan düşünürlerden biri” olarak tanımlanan Augustinus; felsefe literatürüne yeni bilme türleri de katarak bilgiyi özne ile nesnenin salt bir karşılaşması olarak görmeyip özneye ilişkin bilmeyi ön plana çıkaran tutumuyla farklılığını ortaya koymuştur.

Bu çağda İbni Sina, Farabi ve Gazzali gibi filozoflar da İslâm düşüncesinin en güçlü isimleri olarak bilgi felsefesine önemli katkılar sağlamışlardır.

Orta Çağ'da yaşayan İbni Sina, önemli eserler vermiş ve sonraki asırlarda da Doğu'da ve Batı'da uzun süre etkisi devam etmiş bir filozof olmuştur. Felsefenin diğer alanlarında olduğu gibi bilgi felsefesinde de sistematik bir kuram geliştirerek, özgün bir bilgi anlayışı oluşturmuştur (Yıldırım, 2013). İslâm dünyasının en büyük skolastik düşünürü olarak kabul edilen İbni Sina, akıl ve deneyi hem bilimde hem de felsefede birleştirmeye çalışmıştır. İbni Sina'ya göre bilgi, çeşitli bilgi yetilerinin ve bilgi aktarımının bir ürünüdür (Toksöz, 2004). Ortaya çıkan bu ürün, önce bir biçim, sonra da bu biçimler arasındaki ilişki şeklinde de nesnesine uygun olarak ortaya çıkar. Buradan hareketle İbni Sina'nın bilgi anlayışının doğru bilgiye akıl yardımıyla ulaşılabileceği şeklinde olduğu söylenebilir.

Bu çağda yaşayıp çok değerli eserler vücuda getiren bir diğer İslam filozofu da Gazali'dir. Bilgi felsefesini kesin bilginin elde edilmesi üzerine kuran Gazali; “Kesin bilgi var mıdır? Şüphe edilmeyen bilgi var mıdır? Gerçek bilgi var mıdır?” sorularına odaklanmıştır. Ona göre kesin bilgiye ulaşmak en önemli amaçtır. Bilginin temellendirilmesi ve kaynağı onun zihnini meşgul eden soruların başında gelmektedir (Bayraktar, 1999).

Gazali, doğru bilgilerin kaynağının duyularımız veya akıl olduğu iddialarına şüpheyile yaklaşmış ve kalbi ön plana çıkarmıştır. Ona göre kalp bilgisi, içinde hiçbir kuşku ve şüphe taşımayan bilgidir. Bu nedenle Gazali, iki çeşit bilginin varlığını kabul etmiştir: İlki varlığın görünüşlerini yansıtan duyu ve akıl bilgisi; ikincisi ise varlığın iç bilgisini ilham ve sezgi ile veren kalp bilgisidir (Çüçen, 2017).

İslam düşünce tarihinin önde gelen düşünürlerinden bir diğeri de Farabi'dir. Farabi'ye göre bilginin duyu, akıl ve nazar olmak üzere üç kaynağı vardır. İlk ikisi ile dolaylı bilgiye ulaşılırken üçüncüsüyle dolaysız bilgiye ulaşılır. Bu bakımdan Farabi'nin bilgi problemini duyu, akıl ve nazar kavramları çerçevesinde temellendirmeye çalıştığı söylenebilir. Akla ve duyulara dayanarak dış dünya üzerine bilgi sahibi olunurken, nazara; yani spekülasyona dayanarak eşya ya da şeylerin ilkeleri üzerine bilgi sahibi olunur (Çüçen, 2017). Farabi'ye göre doğru ve gerçek bilgi nazari ve akli olan bilgidir. Çünkü nazari ve akli olan bilgi tümeldir. Tikel bilgiler ise hakiki bilgi niteliği taşımaz (Aydın, 2003). Böylece akılcı bir bilgi kuramı ortaya koyan Farabi, akli gerek epistemolojisinde gerek kozmolojisinde gerekse de metafiziğinde merkeze almıştır.

2.1.3. 17. Yüzyılda Bilgi Felsefesi

Rönesans, insanın kendisine yönelerek varlığını yeniden keşfetme heyecanının yaşadığı bir geçiş dönemidir. Bu dönemle birlikte insan tekrar değer kazanmış ve felsefe uğraşı alanının merkezine yerleşmiştir. Rönesans'ın etkisiyle 17. yüzyılda bilimsel çalışmalar belirli bir sistem oluşturarak ilerlemiştir. Ayrıca 17. yüzyıl, Rönesans süresince tek bir kaynaktan hareket edilmeden, farklı yöntemlerle elde edilen çeşitli sonuçları birleştirerek 'birliği' olan bir dünya görüşüne varmayı hedeflemiştir (Gökberk, 2010).

Bu yüzyılda, filozoflar için bilgi konusu önemli araştırma konusu olmuştur. Gelişen yeni bilimlerin etkisiyle bilgi sistemi düşüncesini de değiştirmiştir. Bu sistemin oluşmasında insan akli ölçüt alınmıştır.

Descartes; 17. yüzyıl modern felsefenin öncüsü ve bilgi felsefesini şekillendiren Yeni Çağ filozofudur. Felsefesinin köklerini Orta Çağ düşüncesinden alan Descartes, modern felsefenin kurucusu olma başarısını da göstermiştir (Arslan, 2002). Descartes, bilginin hakikatine ulaşmak çabasıyla, kendinden önceki çözümleri yok sayarak, tamamen kendine özgü yeni bir sistem geliştirmiş ve kendisinden sonra gelen pek çok filozofu da etkilemiştir (Yıldırım, 2009).

Descartes’a göre, kesin bilgilere şüphe duyarak akıl yoluyla ulaşılabilir. Descartes, kesin bilgiye ulaşmanın yöntemi olarak şüpheyi kullanmıştır. Descartes metodik şüphe yöntemi ile kendisinden şüphe edilemeyecek, apaçık bir önermeye ulaşmaya kadar her şeyden şüphe edilmesi gerektiğini vurgulamıştır; yani o tüm bilgilerimizi kendisinden çıkarabileceğimiz, temel bir önerme arayışında olmuştur (Dürüşken, 2013). Aynı zamanda Descartes, en açık seçik bilgi olarak “Düşünüyorum; o hâlde varım.” sezgisel çıkarımına ulaşarak özneyi ön plana alan ilk modern filozoftur (Çüçen, 2017).

2.1.4. 18. Yüzyılda (Aydınlanma Çağı) Bilgi Felsefesi

Avrupa insanının hem bireysel hem de toplumsal hayatını yeni ve özgün bir anlayışla oluşturma çabası olarak adlandırılacak Aydınlanma Çağı, Batı toplumunun değişiminde ve toplumlararası ilişkilerinde tarihsel dönemdir.

Aydınlanma çağını başlatan, Emprizm’in kurucusu olarak kabul edilen ve epistemolojinin ortaya çıkışını sağlayan John Locke’dur. Ondan önce bilgi hakkında çok şey söylene de epistemolojiyi felsefenin bir dalı şekline getiren Locke’tur. John Locke’un “*İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme*” adlı eseri modern manadaki bilgi kuramının temelleri olarak kabul edilmektedir (Çüçen, 2017; Cevizci, 2010; Mengüşoğlu, 2000).

Locke bu eserinde; insan bilgisinin kaynağını, kesinlik derecesini ve genişliğini araştırarak bilginin doğasını, kökenini, sınırlarını, çeşitlerini, yani bilginin bizzat kendisini sorgulanmaya başlamıştır. Bilgimizin kaynağını duyular olarak görmek Emprizm’in merkezini teşkil etmektedir. Emprizm’in en önemli temsilcisi John Lock’a göre bilginin malzemesini oluşturan ideleri temin eden kaynak, deneyimdir (Cevizci, 2010). Buna göre, duyularımızla elde ettiğimiz deneyimler dünya hakkındaki bilginin biricik kaynağıdır denebilir. Locke doğuştan fikirler görüşüne karşı çıkmış ve zihnin herhangi bir deneyime girmeden önce boş bir kâğıt/tablo gibi olduğunu (tabula rasa) ve deneyimlerle doldurulduğunu savunmuştur (Durhan, 2012).

Bir diğerk Aydınlanma Çağı filozofu Berkeley'dir. Berkeley de tıpkı Locke gibi doğrudan ve aracısız olarak algılanan her şeyin kendi zihnimizdeki ideler olduğunu, düşüncelerin doğuştan gelmediğini, tüm idelerimizin algısal deneyin sonucu olduğunu ve bilginimizin duyu-deneyi aracılığıyla sahip olduğumuz idelerden türediğini savunmuştur (Durhan, 2012).

Locke'un deneyciliğini çıkış noktası kabul eden Berkeley, duyu ile algıladığı şeye, o, gerçek adını verir ve onun orada bulunduğunu veya var olduğunu ifade eder, algılayamadığı şeyin ise var olmadığını ileri sürer (Bravo, 2008).

Modern felsefenin en etkili filozoflarından bir diğeri de David Hume'dur. Hume, Newton'un doğa modeline uygun bir insan bilimi kurma amacı gütmesi ve bu amacı bilimsel ve deneysel yöntemle dayalı bir akıl yürütme üzerinden beşerî alana ve insan zihne uygulamaya çalışmasıyla özellikle pozitivist felsefe anlayışları üzerinde derin etkiler bırakmıştır (Çıvgın, 2013). Hume; "Bütün tasarımların tek kaynağı deneydir." diyerek deneyciliğin mantıksal sonuçlarını tam olarak ortaya koymuştur (Gökberk, 2010).

Çıvgın (2013), Hume'un insan bilgisini kaynağı ve sınırları bakımından tecrübeye dayandırması, hakikat/doğruluk iddiasında bulunan pek çok felsefi, dinsel ya da metafiziksel öğretiyi, ateşe atılıp yakılması gereken çerçöp yığınınna, aşılması gereken engeller bütününe dönüştürdüğünü ifade etmektedir.

18. yüzyılın bir diğerk filozofu da Immanuel Kant'tır. Kant, epistemolojide ortaya çıkardığı eleştirel çözümleme yöntemi sayesinde ünlenen en büyük filozoflarından biri olarak nitelendirilmeye hak kazanmıştır. Kant, ampirizm ile rasyonalizm'i birleştirmeye çalışarak, bilginin evrensel, zorunlu ve genel-geçer olabilmesi için hem akla hem deneye (deneyime) yaslanması gerektiğini savunmuştur (Kaya Özçelik, 2010). Buradan hareketle Kant'ın felsefesinde bilgiye ulaşabilmek için duyular ve zihnin birlikte hareket ettiği söylenebilir. Yani Kant, bilgiyi tek bir kaynağa indirgemez.

2.1.5. 19. Yüzyıl'da Bilgi Felsefesi

Sanayi Devrimi ve Fransız İhtilali gibi tüm dünyayı derinden etkileyen önemli olaylar 19. yüzyıl felsefesinin şekillenmesine de zemin hazırlamıştır. Ayrıca bu iki önemli olay 19. yüzyıl felsefesinin insan ve toplum perspektifinde yer almasını da sağlamıştır.

Bu dönemin en önemli filozoflarından biri Alman idealizminin öncüsü George Wilhelm Friedrich Hegel'dir. Hegel'e göre bilgi; mantıksal bir süreçtir ve bir düşünce zorunlu olarak başka bir düşünceden çıkar aynı zamanda başka bir düşünceye de temel olur (Copleston, 2000).

Bu dönemde düşünceleriyle toplumu şekillendiren bir başka filozof da sosyoloji biliminin kurucusu kabul edilen Auguste Comte'tur. 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar Batı dünyasının temel görüşü olan pozitivist paradigma Auguste Comte tarafından sistemleştirilmiştir (Çiğdem, 2015). Comte'un da dâhil olduğu pozitivism anlayışında; doğru bilgiye, olayların incelenmesi ile ulaşılabileceği ve bu tür bilgileri sadece deneysel bilimlerin sağlayabileceği savunulmuştur (Tokcan, 2015). Buradan hareketle Comte'un toplumu bilim yoluyla yeniden düzenlemeyi amaç edindiği söylenebilir.

2.1.6. 20. Yüzyıl'da Bilgi Felsefesi

19. yüzyılın siyasi, ekonomik ve teknolojik değişimleri ve bunların getirdikleri dünya dengesini bozmuştur. Bozulan bu denge de yirminci yüzyılda büyük politik ve toplumsal değişimlere sebep olmuş; bu yüzyıl kendi içinde yaşadığı iki dünya savaşı görmüş ve bu savaşların getirdiği yıkımlar, büyük değişimlerle tarih koridorunda kendi yerini almıştır.

17. yüzyıldan itibaren aydınlanma dönemi ve endüstri toplumu ile oluşan modern toplumun ilgi ve problemleri bu dönemin felsefesini etkilemiştir. Bu yüzyılda bilgi felsefesinin alanı ve kapsamı tek boyutlu olmaktan çıkarak çok boyutlu bir görünüm sergilemiştir.

Türkiye'de özellikle eğitim felsefesi alanıyla ilgili düşünceleriyle tanınan ve Pragmatist felsefenin temsilcilerinden olan John Dewey, bu yüzyıla damgasını vurmuş isimlerden biridir. Dewey; bilgi görüşünün merkezine deneyimi koymuştur. Bilgiyi başarı olarak nitelendiren Dewey, önermeyi de deneyi doğrulamak ve gerçekleştirmek için bizi amaca götüren bir araç olarak tanımlar (Anderson & Aydın, 2011). Buradan hareketle Dewey, felsefi sistemini pragmatizm üzerine temellendirmiş; bilgi kuramını birey ve toplumun pratik yararı için oluşturmuştur denebilir.

2.1.7. 21. Yüzyıl Bilgi Çağı ve Bilgi Toplumu

Toplumlar tarihsel süreç içinde çok çeşitli aşamalardan geçmişlerdir. Coğrafi konum, ekonomik ve siyasi yapı ve teknolojik ilerlemeler gibi birçok etken

toplumların dönüşümlerine neden olmuştur. Toplamların bir devirden diğetine geçişleri sırasında toplumun her katmanında büyük toplumsal değişimler meydana gelmiştir. Çok geniş bir kesim tarafından toplumlar endüstri öncesi toplum, endüstri toplumu ve endüstri sonrası toplum olarak üç aşamada sınıflandırılmaktadır. Bu toplumları Tablo 1’de olduğu gibi göstermek mümkündür.

Tablo 1. Toplum Yapıları (Demirhan Sayın, 2016)

Avcı ve Toplayıcı Toplum	Göçebe Toplum	Tarım Toplumu	Feodal Toplum	Bilgi Toplumu	Endüstriyel Toplum
Hayatta kalmak amacıyla vahşi hayvanları avlayan ve bitkileri toplayan toplum	Bitki yetiştirmeye ve hayvan beslemeye uygun yerlerde barınan toplum	Toprağı çeşitli aletlerle ekip biçmeye başlayan, hayvan yetiştiren toplum	Hiyerarşik sistemin hüküm sürdüğu büyük şehirlerin oluşmaya başladığı toplum	Bilgi üretiminin ve tüketiminin büyük bir hızla arttığı, hizmet sektörünün ivme kazandığı toplum	Teknolojik yeniliklerle birlikte, makinelerin insan gücünün yerine geçtiği üretiminin ve tüketiminin büyük bir hızla arttığı toplum

21. yüzyıl bilgi toplumunun ortaya çıkmasına dek, insanlık tarihi birçok aşamalardan geçerek bugünkü hâlini almıştır. Avcı ve toplayıcı toplumdaki tarım toplumuna, buradan da sanayi toplumuna geçişin belli başlı bazı teknolojilerin kullanımı sayesinde gerçekteşiği Tablo 1’de görölmektedir. Günümüz bilgi toplumunun oluşmasını sağlayan iki önemli olaydan biri; avcı ve toplayıcı toplum yapısında çiftçi toplumuna dönüştüren Tarım Devrimi, bir diğeri ise 18. yüzyılda başlayan ve dünyayı etkisi altına alan Sanayi Devrimi’dir. Bu gelişim süreci içinde gözlemlenen kırılmalara neden olan teknolojik araçları oluşturabilmek ise bilgiyi yaratmak, kullanmak ve yaymakla mümkündür.

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl; Bilgi Toplumu/Çağı, Enformasyon Toplumu/Çağı, Bilişim Çağı, Elektronik Çağ, Siber Toplum/Çağ, Dijital Çağ, Sanayi-ötesi Çağ, Post-Modern Çağ, Yeni Çağ gibi çeşitli tanımlamalarla adlandırılmakta ve en çok da Bilgi Toplumu olarak bilinmektedir. Bilgi toplumu; bilgi üretiminin, bilgi paylaşımının ve bilgi sektörünün yaygınlaştığı, eğitimde sürekliliğın sağlandığı, toplumları ekonomik, kültürel, siyasal, sosyal açıdan sanayi toplumlarının daha ötesine taşıyan bir gelişme aşamasıdır (Taşkesen ve Çötök Akıncı, 2005). Bilgi ve iletişim çağı olarak adlandırılan içinde bulunduğumuz yüzyılda değişim ve gelişim baş döndürücü bir hızla yaşanmaktadır. Geçtiğimiz son yirmi yıla baktığımızda bilgi ve

iletişim teknolojilerinde yaşanan bu gelişmelerin toplumsal yaşamımızı temelden ve hızla değiştirdiği görülecektir. Ayrıca bu gelişmeler, bireyin ve toplumun yaşam kalitesini artırarak ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin saptanmasında önemli bir gösterge olarak kabul edilmiştir.

Antik aę’dan 20. yüzyıla kadar filozoflar birbirinden farklı bilgi yaklaşımları ortaya koymuşlar; bilgi toplumu ile birlikte bilgi felsefesine ait düşünceler de farklı bir boyut kazanmıştır. 21. yüzyıl öncesinde filozoflar bilginin varlığını, kaynağını ve temellerini tartışmaktayken içinde bulunduğumuz yüzyıla birlikte tartışmalar farklı bir boyut kazanmış ve bilgiye ulaşmada olabilecek en hızlı ve pratik yolların insanlığın sunulmasıyla ilgilenilmiştir. Capurro ve Hjørland’ın (2005) da belirttiği gibi günümüz toplumunun bilgi toplumu olarak nitelendirilmesiyle beraber bilgi kavramı üzerine daha fazla odaklanılmıştır.

Francis Bacon’un “bilgi güçtür” sözü, içinde bulunduğumuz yüzyılda haklılığını bir kez daha kanıtlamıştır. Bilgisayar teknolojilerinin 1950’lerden günümüze kadar büyük bir hızla yaygınlaşması ve toplumsal yaşamdan günlük yaşama kadar her alanda kendini hissettirmesi dünyadaki tüm toplumlar için yeni bir dönüm noktasının da başlangıcı olmuştur. 21. yüzyılda eğitimden mühendisliğe, iletişimden ulaştırmaya, ekonomiden tarıma kadar aklımıza gelebilecek her alanda dijitalleşme ve onun getirdiği yenilikleri görmekteyiz. Teknolojinin gelişmesiyle beraber hızla dijitalleşen bir dünyayı hep birlikte günbegün yaşamaktayız. Bilginin ve teknolojinin gelişim hızı bu şekilde devam ettikçe de bazı kavramların gün yüzüne çıktığını ya da inovasyon, büyük veri, yapay zekâ gibi yeni birçok kavramın literatüre girdiğini görmekteyiz. Artık M2M (makineden makineye) adı verilen, makinelerin kendi aralarında iletişim kurmaya başladığı bir sürece doğru gitmekteyiz. Bu doğrultuda insanlığı ilerleyen günlerde akıllı şehirler, akıllı ülkeler ve en sonunda daha akıllı bir dünyanın beklediği söylenebilir.

2019 yılı itibarıyla 3.4 milyar internet kullanıcısı ve 3.8 milyar telefon kullanıcısı olduğu bilinmektedir. 2020 yılında telefon kullanıcı sayısının 5.5 milyara ulaşması beklenmekte ve daha da önemlisi bu sayının dünyada temiz su ve elektriğe ulaşabilen insan sayısının üstünde olması beklenmektedir (TK, 2018). Bu doğrultuda kitle iletişim araçlarının ve internetin bu denli çok kullanılması bilgi paylaşımında oldukça fazla insana ulaşılacağı anlamına gelmektedir. Bu sayede de toplumun büyük bir bölümü bilgiye hızlı bir şekilde erişebilme imknını elde edecektir.

21. yüzyılda bilgi, bilgi toplumunda temel üretim faktörü olup bilgi birikiminin artması tüm alanlarda verimi artırmaktadır (Barutçugil, 2002). Hızlı bilgi akışı ve dijital dönüşüme ayak uyduran toplumların küresel rekabet ortamında sürdürülebilir bir büyüme yakalayabileceği ve yaratıcı, yenilikçi, disiplinler arası düşünebilen, dijital yetkinliklere sahip kişilerin önemi bilinmektedir.

Bu yüzyılda bütün ülkelerin eğitim sistemlerinin ortak kaygısı bilgiyi hayatının merkezine yerleştiren, bilgiye ulaşan, bilgiyi değerlendiren, elde ettiği bilgiyi bir sorunu çözmeye kullanabilen yaratıcı düşünebilen ve inovasyonu yaşama geçirebilen bireyleri yetiştirmektir. Aslında bu değişim bilgi toplumu olmanın da bir gereğidir.

Bireylerin meydana gelen değişimlere uyum sağlaması, teknolojiyi yakalayabilmesi, hızla üretilen bilgiler içinde bilgiyi seçerek, analiz ederek ve değerlendirerek elde etmesi, elde ettikleri bilgiyi günlük yaşamlarında kullanabilmesi ve ürüne dönüştürebilmesi için çeşitli becerilerle birlikte üst düzey beceri ve yetkinliklere sahip olmaları beklenmektedir. Bireylerin sahip olması gereken bu beceri ve yeterlilikler 21. yüzyıl becerileri olarak tanımlanmaktadır (Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar, 2016). 21. yüzyıl becerilerini Uluyol ve Eryılmaz (2015), üç temel başlık altında 13 beceri olarak Tablo 2’de sınıflandırmışlardır.

Tablo 2. 21. Yüzyıl Becerileri

ÖĞRENME ve YENİLİKÇİLİK BECERİLERİ	BİLGİ, MEDYA ve TEKNOLOJİ BECERİLERİ	YAŞAM ve KARIYER BECERİLERİ
• Yaratıcı Düşünme • Eleştirel Düşünme • Problem Çözme • İletişim • İşbirliği	• Bilgi Okuryazarlığı • Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı • Medya Okuryazarlığı	• Uyum • Özdenetim • Sosyal İlişkiler • Liderlik • Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik

Tablo 2.’den anlaşılacağı üzere içinde bulunduğumuz yüzyılda çok fazla bilgiye sahip olan bireyler değil; bir problemle karşılaştığında onu çözebilecek bilgiye sahip olabilen, kendi kendine bilgi edinme yolları bulan, öğrenebilen, hayatının her alanında yaratıcı çözümler bulabilen bireyler ayakta kalabilecektir. Eğitimde öğrencilerinin bilgi gereksinimleri göz önünde bulundurularak American Association of School Librarians tarafından 21. yüzyıl öğrenenleri için standartlar yayınlamıştır. American Association of School Librarians (2018) tarafından yayınlanan “Öğreneneler İçin Standartlar” başlıklı standartlarda da öğrenenler için temel

yetkinlikler yukardaki tabloyla benzerdir. Bu belgede öğrencilerin sorgulayarak, çok yönlü düşünerek, iş birliği yaparak, elde ettiği bilgiyi düzenleyerek ve paylaşarak, deneyimlerden çıkan bilgiyi keşfederek ve bunları etik bir şekilde kullanarak yetkinliklerini geliştirecekleri vurgulanmaktadır.

Bu bağlamda içinde bulunduğumuz yüzyılda yetişen öğrencilerin bilginin ve teknolojinin değerini bilen ve bunların toplum ile ilişkisini kavrayan, günlük hayatında karşılaştığı problemleri çözebilen ve toplumun ihtiyaçlarına katkıda bulunabilecek becerilere sahip olması beklenmektedir.

21. yüzyılda teknoloji temelli bir dünya düzenini benimseyen toplumlarda bilginin öneminin, paylaşımının ve dijital teknolojilerin artışı yeni kavramların çıkmasına neden olmuştur. Dijital teknolojilerin günbegün sağladığı yeni imkânlar hayatımızda yeni bir kuşağın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bilgi bombardımanı dijital teknolojilerle dolu bir dünyada büyüyen bireylerin literatürde farklı kavramlarla tanımlandığı görülmektedir. Net Nesli, dijital yerliler ve milenyum nesli gibi kavramlara literatürde sıklıkla rastlanmaktadır (Carr, 2010; Gros, Garcia & Escofet, 2012).

Prensky (2001) tarafından "*Dijital Yerli*" olarak adlandırılan bu kuşak bilgisayarların, cep telefonlarının, video oyunlarının ve Internet'in dijital dilini "ana dili" gibi kullanabilen bir kuşaktır. Bir başka ifadeyle bu kuşak teknolojiyi vücutlarının doğal bir parçası olarak algılamaktadır. Dijital ortamlar bu kuşağın bilgiyle olan ilişkisini bütün yönleriyle biçimlendirmektedir. Örneğin bu kuşağın dijital anlamda yaşadığı deneyimler gözlendiğinde herhangi bir konuda ihtiyaç duydukları bir bilgiye zorlanmadan ulaşabildikleri anlaşılmaktadır. Söz konusu teknolojik gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan bu yeni kuşağı ve onların bilgi ile olan ilişkileri anlamak ve doğru değerlendirmek önem arz etmektedir.

2.2. Epistemolojinin Temel Kavramları

Bu bölümde epistemolojinin bileşenlerini meydana getiren süje-obje, bilgi, bilgi aktarı, gerçeklik, doğruluk, temellendirme ve tutarlılık kavramları tanımlanarak, kavramların içerikleri açıklanmaya çalışılmış ve konu ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.1. Süje ve Obje

Bilgi, bilen (özne) ile bilinen (nesne) arasındaki ilişkinin sonucunda meydana gelen bir olgudur (Aster, 2000; Öner, 2008). Buradan hareketle hangi alanda olursa olsun bilginin birbirine bağlı iki ögesinin olduğu söylenebilir. Bunlardan biri bilen, (insan) öteki ise bilinen, bilinebilen, araştırılan nesnedir. Bilene epistemolojide süje, bilinen, bilinmesi gereken şeye de obje denir (Mengüşoğlu, 2000). Bilgi alanıyla ilk defa ve çok fazla ilgilenen disiplin felsefe olmuştur. Felsefe alanında bilgi üzerine yapılan çalışmalar zamanla epistemoloji kavramını ve alanını ortaya çıkarmıştır. Bu kuramda “süje” ve “obje” den, onlar arasındaki ilişkiden ve bu ilişkinin neticesinde oluşan bilgiden bahsedilmektedir. Hilmi Ziya Ülken (1963)’e göre, her bilgi bir süje-obje ilişkisidir ve ‘biliyorum’ ifadesi kullanıldığında, bilen süje ile bilinen obje arasında bir bağ kurulmaktadır.

İnsan var olduğu andan itibaren kendini, bilme faaliyeti içinde bulmuştur. Bilen (süje) ile bilinen (obje) arasındaki ilişkide bilme, bir algılama etkinliği, bilgi ise bu etkinliğin sonucu, ürünüdür (Tunalı, 2009). Burada bilen (süje) insandır; özel olarak da insan zihnidir, obje ise bilinen her türlü varlıktır.

Epistemolojide ilk defa 17. yüzyılda kullanılmaya başlanan süje ve obje kavramlarının felsefe alan yazınında farklı kişiler tarafından benzer şekillerde tanımlanmış olduğu görülmektedir. Arslan (2002)’a göre özne bilen; nesne ise bilginin konusu olandır. Cevizci (2010)’ye göre bilen özne, bilinç sahibi olandır, konu edindiği şeyi kavramak isteyen bireydir. Nesne ise bilen öznenin kendisine yöneldiği pasif varlıktır. Bolay (2007)’a göre ise süje; bilen, düşünen varlık; insan, özne olarak bilgide aktif olan taraftır. Obje ise bilen öznenin, bilmek için yöneldiği nesne, bilgi konusu, öznenin bilgisinden bağımsız olan şey anlamındadır.

Hilmi Ziya Ülken, Felsefeye Giriş adlı eserinde epistemolojik eylemin iki odak noktası olan süje ve obje ile ilgili şunları ifade etmektedir:

- “i-Suje ve obje olarak, epistemolojik açıdan birbirlerinin ürünü değildirler. Yani suje ve objenin var olması, birbirine bağlı olmayıp, aynı anda ve karşılıklıdır.*
- ii. Her nerde bir obje varsa onun karşısında mutlaka onu kavrayan bir süje vardır.*
- iii- Süje-Obje ilişkisinde temel olan objedir. Buradaki temel sözünüyle objenin ontolojik önceliği ve süjeyi belirleyiciliği kastedilmektedir.*
- iii- Süje-Obje ilişkisinde aktif olan taraf süjedir. Süjenin obje karşısındaki bu aktifliği, süjenin şuurlu olarak objeyi kendisi için bilinebilir kılmak suretiyle hem kendisini hem de objeyi değiştirmesinden ve böylece objeyi kendi tasavvurlarına göre yorumlamasından kaynaklanmaktadır.” (Hilmi Ziya Ülken, 1963, 49)*

Geçmişten günümüze uzanan tarihsel süreçte süje ve objenin ne'liği, insanlık tarihinin vazgeçilmez konularından biri olmuştur. Tarihi süreç içinde süjenin değişimlerine paralel olarak bilgiyi elde etme yolları farklılaşmış; kimi zaman otorite, kimi zaman da tecrübe bilgiyi içselleştirmede en geçerli yol olarak kabul edilmiştir denebilir.

2.2.2. Bilme ve Bilgi

Bilgi ve bilme kavramları, insanoğlunun varoluşunu anlamlandırabildiği günden bugüne kadar değer verdiği bir olgu olmuş ve insanı diğer canlılardan ayıran belirgin niteliklerin başında yer almıştır. İnsanlık tarihinin çok eski dönemlerinden günümüze kadar bilgi sahibi kişiler yüceltilmiş, bilginin sonraki kuşaklara aktarılmasında çok farklı yöntem ve tekniklere başvurulmuştur.

Bilme, Türkçe Sözlük'te (2009) bir şeyi anlamış veya öğrenmiş bulunma, bilgi ise insan aklının erebileceği olgu, gerçek ve ilkelerin bütünü, malumat, insan zekâsının çalışması sonucu ortaya çıkan düşünce ürünü olarak tanımlanmaktadır. Bilgi; felsefe alan yazınında bilen varlıkla bilinmesi istenen veya bilinen varlık arasındaki ilişki (Arslan, 2000; Çüçen, 2017; Mengüşoğlu, 2010; Öner, 2008); bilen (özne) ile bilinen (nesne) arasında kurulan bir etkinliğin sonucunda ortaya çıkan bir olgu olarak tanımlanmaktadır (Çüçen, 2017). Bilme kavramı da doğru bilgiye, bilinene uygun olarak bilgiye ulaşma eylemi (Aster, 2000); öznenin nesneyle karşılaşmasında ortaya çıkan bir değer (Diemer, 2007), öznenin kendi dışındaki nesneleri algılayıp kavraması olarak tanımlanmaktadır (Uyanık, 2003).

Bilgi kelimesinin en özgün anlamı ise Yusuf Has Hacib'in eseri olan Kutadgu Bilig'de görülmektedir. Eserde bulunan; "Bilgi ile göğ'e dahi yol bulunur. İnsan gönlü dibi olmayan deniz gibidir. Bilgi onun dibinde yatan inciye benzer." Ayrıca eserin "Kitabın adını, manasını ve ihtiyarlığını söyler" başlıklı bölümünde Yusuf Has Hacib, bilgi kelimesiyle ilgili olarak şunları da ifade eder: "Gönül verdi; göz, akıl, zekâ, bilgi; açtı sözümü, yürüttü dilimi." (Arat, 2008)

Evreni ve kendimizi anlamamanın bir yolu olan bilme sorunu gerekçelendirilmiş doğru inanç olarak filozoflar tarafından ele alınmıştır. Platonun bilme anlayışını oluşturan temel çerçeve de bu şekildedir. Platon' "biliyorum" diyebilmek için üç öğeye ihtiyaç olduğunu savunur. Bunlar; inanç, doğruluk ve gerekçelendirmedir. Bu nedenle Platon bilgiyi, "gerekçelendirilmiş doğru inanç" olarak tanımlamıştır. Bu tanım

geleneksel epistemoloji adıyla günümüze kadar devam etmiştir (Budak, 2009; Başdemir, 2011).

İnsan doğası gereği şüphe duyan, merak eden, araştıran, sorgulayan, bilen ve düşünen bir varlıktır. Bu nedenle sürekli temas halinde olduğu çevresindeki gerçekliği bilmek, anlamak ister (Bolay, 2010; Tunalı, 2009). Yani bilgi öznenen nesneye, insandan nesneye doğru yönelen bilinçlik halidir (Bolay, 2010). Bu açıdan bakıldığında bilen insanın, nesneyle yaşantıları sonucu bilgi edindiği; nesneyle olan ilişkisinde yeni bir şeyler öğrendiği ve elde ettiği bilgiler sayesinde yeni bilgiler ürettiği söylenebilir.

İnsanlık tarihi boyunca yeniyi üretme, paylaşma gibi anlamlarda (Madanipour, 2011) kullanılan bilginin iki önemli özelliği vardır. Bunlardan ilki; zihinden zihine aktarılıyor olması, ikincisi ise zihin içinde ve dışında depolanabilmesidir (Öner, 2008). Bu nedenle bilgi; insanlığın ortak malı olmakta ve sürekli değişmektedir.

Toplumlar sosyoekonomik gelişme sürecinde ilkel toplumdan tarım toplumuna, tarım toplumundan sanayi toplumuna, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş biçiminde farklı gelişme safhaları geçirmişlerdir (Aktan ve Tunç 1998). Sanayi ötesi dönüşümün habercisi olan ve II. Dünya Savaşı'ndan sonra başladığı kabul edilen bilgi (sayar) çağı, özellikle yeni teknolojiler aracılığıyla sanayi toplumundan bilgi toplumuna dönüşme sürecini tetiklemiştir (Erdil, Pamukçu, Akçomak ve Tiryakioglu, 2016). Buradan bakıldığında özellikle bilgi toplumu olarak nitelendirilen 21. yüzyıl dünyasında sınırların büyük oranda ortadan kalktığı ve teknolojinin akıl almaz bir hızla arttığı görülmektedir. Bu durumun doğal sonucu olarak ise bilgi üretimi, nitelikli emek ve eğitimin sürekliliği önemli bir boyut kazanmıştır. Günümüz dünyasında sanayi toplumunun en önemli ögesi olan maddi gücü yerini bilgi gücüne bırakmıştır. Nitekim temel güç ve sermaye olarak bilgi; toplumsal yaşamın her aşamasını aydınlatan ve yönlendiren bir özelliğe sahiptir. Bu açıdan bakıldığında da bilgi olmadan toplumların sağlıklı bir biçimde ilerlemesi mümkün gözükmemektedir.

Tablo 3'te, toplumsal evrim aşamaları olan ilkel toplumlar, tarım toplumları, sanayi toplumları ve bilgi toplumları eğitim anlayışları bakımından karşılaştırmalı olarak incelenmektedir.

Tablo 3. Toplumsal Evrim Aşamaları (Fındıkçı, 1996; 58)

TOPLUMSAL GELİŞME AŞAMASI	İLKEL TOPLULUKLAR	TARIM TOPLUMU	SANAYİ TOPLUMU	BİLGİ TOPLUMU
EĞİTİM	• Deneme yanılma yoluyla öğrenme • Klan içi eğitim	• Küçük yerleşim yerlerinde tarıma dayalı iş başında eğitim	• Hızlı okullaşma • Belirli yaşlarda zorunlu eğitim	• Yaşayarak öğrenme • Öğrenmeyi öğrenme • Kendi kendini eğitme sorumluluğu • Okul duvarlarını aşan her zaman ve her yerde eğitim • Yaşam boyu öğrenme

Tablo 3’te görüldüğü üzere 21. yüzyılda yaşam boyu öğrenmenin önem arz ettiği, her yerde ve her zaman eğitimin ön planda olduğu bir toplum ortaya çıkmıştır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda bilgi önem arz etmekle beraber, sadece bilgi olarak kalmamakta; ilk olarak bireyi sonra bireyin de içinde bulunduğu toplum yapısını etkileyerek iki boyutlu bir görev üstlenmektedir. Bu açıdan bakıldığında bilginin hem birey bağlamında hem de toplum bağlamında önemli bir konumda olduğu söylenebilir. Dolayısıyla bireyin eğitim sistemiyle olan ilişkisi aynı zamanda toplumla da kurulan ya da kurulacak olan bir ilişki olarak büyük bir işlevsellik içermektedir.

Bilginin toplumdaki bütün bireylerin işine yaraması ve kullanılabilmesi, bir başka ifadeyle bilginin toplumun diğer kesimiyle de paylaşılarak toplumsal hâle gelebilmesi belirli kodlarla gerçekleşmektedir. Dil, bilgi alışverişini sağlayan kodlar içerisinde çok yönlü ve karmaşık bir özelliğe sahip olması sebebiyle en yetkin ileti kodu olarak kabul edilmektedir (Onan ve Tiryaki, 2012). İnsanoğlunun yaşamı boyunca elde ettiği bilgiler, dil ile başkalarına iletilebilmekte ve birikimli bir şekilde ilerleyerek toplumu şekillendirmektedir.

Düşüncenin temelini oluşturan kavramların dildeki veya iletişim düzlemindeki karşılığı sözcüklerdir. Sözcükler, anlamın yapı taşları, düşüncenin temel araçları olmak durumundadır (Cevizci, 2010). Düşüncelerimiz dil kalıplarına, sözcüklere ve cümlelere dökülerek ifade edilir ve diğer insanlara aktarılır. Bleile (2004) dil

aracılığıyla insanların bireylerarası, kendisiyle (düşünce), grup içi/gruplar arası ve nesiller arası olarak en az dört farklı şekilde iletişim kurabildiklerini söylemiştir.

Bütün bu ifade edilenler sonucunda düşünce olarak kişide var olan bilgilerin, dış dünyaya aktarılmasında dilin öneminin yadsınamayacak derecede büyük olduğu söylenebilir.

2.3. Bilginin Taşınması Gereken Nitelikler

Bilgi; bilen ile bilinen arasındaki bilişsel sürecin bir ürünüdür. Hangi biçimde olursa olsun, bilginin taşınması gereken birtakım özellikler vardır (Çüçen, 2017). Bilginin doğru, gerçek ve tutarlı olması bilginin temel özellikleri olarak sıralanmaktadır.

2.3.1. Doğruluk

Doğruluk sorunu İlk Çağ filozoflarından çağdaş düşünörlere kadar epistemoloji üzerine kafa yormuş herkesin uğraştığı konular arasında yer almaktadır. Filozoflar, ilk çağdan itibaren bilginin niteliğı, kaynağı ve kapsamı etrafında “doğruluk” kavramını ortaya koymaya çalışmıştır. Söz konusu bilgi olduğunda filozoflar geleneksel olarak en çok önermelere özgü bilgiyle meşgul olmuşlardır. Bunun en önemli nedeni, filozofların tipik olarak en çok doğrunun peşinde olmalarıdır (Audi, 2001). Bir başka ifadeyle felsefe en çok neyin doğru olduğunu bilmek ister denebilir.

Akarsu (1979) Felsefe Terimleri Sözlüğü’nde doğru (true) kavramını; “gerçeğe uygun olan” ve “düşünme yasalarına uygun olan” şeklinde tanımlamıştır. Doğruluk; düşüncede, önermede ve zihinde bulunmaktadır. Cevizci, doğruluk kavramını; yargı ya da önermenin zihinden bağımsız olan nesnel olgulara, dış gerçeklikteki bir şeylere karşılık gelmesi olarak ve bilme ediminin sonucu olan ürönlere epistemolojik bakımdan biçilen değer şeklinde tanımlanmaktadır (Cevizci, 2010).

“Altın sarıdır.” önermesinin doğruluğı, hava ve yağmur arasında bulunan doğru ilişkiye dayanmaktadır. Bu önermenin bir doğruluk değeri varken bir gerçekliğinin var olduğu söylenemez; çünkü “Altın sarıdır.” önermesi “altın” diye adlandırdığımız elementin sarı olması hâlinde doğru, olmaması halinde ise yanlış değeri almaktadır. Doğruluk; önermede, yargıda ve zihinde bulunurken gerçeklik var olan dünyanın nesnesi veya olgusudur (Çüçen, 2017).

2.3.2. Gerçeklik

Gerçekliğin tanımı Türkçe Sözlük'te (2009), "gerçek olan, var olan şeylerin tümü, hakikat, şeniyet, realite" olarak verilmektedir. Felsefe Sözlüğü'ne (Akarsu, 1979) göre gerçeklik, insan bilincinden bağımsız, somut ve nesnel olarak var olanların tümünü ifade eder. Gerçeklik, genel anlamda, her türlü "öznel" in karşıtı olarak nesnel olandır (Hançerlioğlu, 1996).

Gerçeklik, evrende var olan nesnelerin ve varlıkların etkileşim içinde bulunması sonucu ortaya çıkan zihinsel imgelemdir. Dolayısıyla bir gerçekliğin olması için var olan ile zihin arasında bir ilişkinin olması gerekir (Takmaz, 2010). Yani "gerçek" zihnimizin dışında var olan ve bilinebilecek olan her şeydir, nesnel anlamda dış dünyadır denebilir. Hançerlioğlu (1996: 29), bu duruma örnek olarak "Kumaş, dokunduğu ipliğe göre biçim, cekete göre özdektir" demiştir. Gerçeklik dış dünyada ne varsa varlığını bir başka varlığa borçludur.

M.Ö. 4. yüzyılda yaşamış Platon gerçeklik kavramını "Mağara Benzetmesi"yle sorgulamıştır. Platon bu hikâyede, bilgiyle ilgili düşüncelerini ve gerçeklikle ilişkisini sembolik bir biçimde dile getirmiştir:

"Güneş ışığının mağaraya sızmasını engelleyecek uzunlukta bir geçitle dış dünyaya bağlanan büyük bir mağara düşünün. Sadece kollarından ve bacaklarından değil, başlarını çevirip birbirlerini, hatta kendilerini bile göremeyecek biçimde boyunlarından da bağlanmış bir dizi mahkûm, arkaları mağaranın girişine dönük olarak karşılarındaki duvara bakıyor olsunlar. Bütün görebildikleri karşılarındaki duvardır ve bütün yaşamları boyunca bu durumda olsunlar, hiçbir şey bilmesinler. Mağarada, arkalarında parlak bir ateş yanıyor olsun. Ateşle kendileri arasında bir adam boyu bir duvar bulunsun ve bunu da bilmesinler. Bu duvarın öteki yanında başlarının üzerinde bir şeyler taşıyarak durmadan öteye beriye giden insanlar olsun. Bu nesnelerin gölgeleri, ateş sayesinde mahkûmların baktıkları duvara düşer ve onları taşıyan insanların sesleri bu duvardan yansarak mahkûmların kulaklarına gelir. Şimdi, diyor Platon, mahkûmların bütün algılayabildiği ya da yaşantıladığı varlıklar, bu gölgeler ve yankılardır. Hal böyleyken, var olan bütün gerçekliğin bu gölgelerden ve yankılardan oluştuğunu varsayacaklardır; bütün konuşmaları, bu 'gerçeklik' ve onunla ilgili deneyimleri üzerine olacaktır.

Eğer mahkûmlardan biri zincirlerinden kurtulabilirse, yarı karanlık bu tuzakta geçirdikleri ömür yüzünden her yanı öylesine tutulmuş olacaktır ki acemi hareketlerle kafasını çevirirken bile acı duyacak, ateş gözlerini kamaştıracaktır. Kafası allak bullak olacak ve yine gölgelerin bulunduğu duvara, anladığı tek gerçekliğe dönecektir. Sürünerek mağaradan tamamen ayrılıp aydınlık gün ışığına çıkarsa, sersemleyecek ve kör olacaktır; bir şeyler görebilmesi ya da anlayabilmesi uzun zaman alacaktır. Ama sonra, yukarıdaki dünyada yaşamaya bir kere alıştığında, mağaraya dönecek olursa, yine, bu kez karanlık yüzünden geçici olarak kör olacaktır. Yaşadıklarıyla ilgili diğer mahkûmlara anlattığı her şey, dillerinde yalnızca gölgeler ve yankılar bulunan bu insanlara anlaşılmasa gelecektir." (Çüçen 2017: 138-139).

Yukarıdaki sembolik hikâyeden de hareketle doğruluk ve gerçeklik bir ilişkili fakat aynı şey olmadığı söylenebilir. Başka bir ifadeyle *Doğruluk* kavramı ile *gerçeklik* kavramı ile ilişkili olsa da farklı anlam şemasına ve referansa sahip iki terimdir.

2.3.3. Tutarlılık

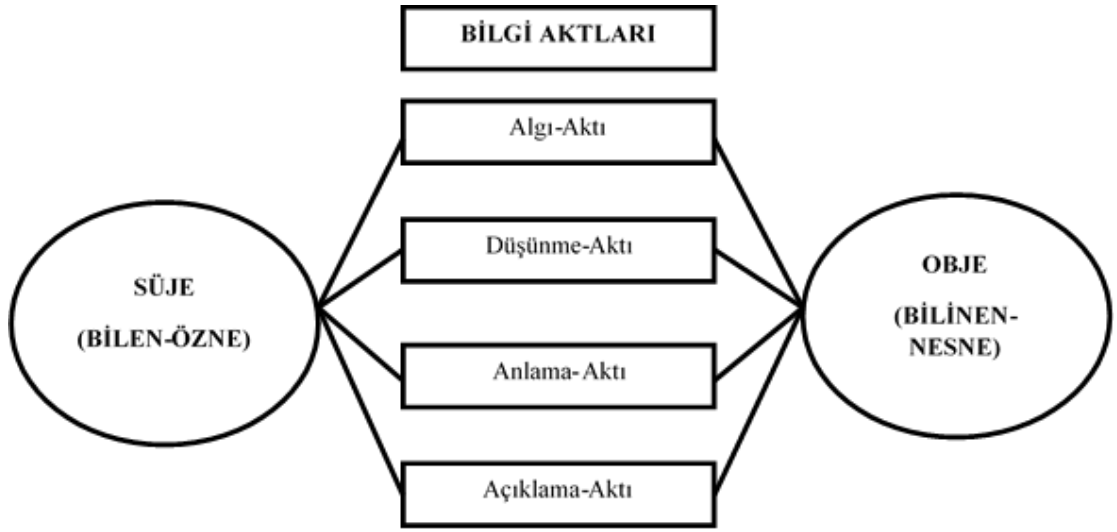
Tutarlılık; Felsefe Terimleri Sözlüğü'nde bir önermenin diğer önermelerle gerçeklik veya doğruluk açısından aynı niteliği taşıması durumu olarak tanımlanmıştır (Akarsu, 1979). Tutarlılık, “en az iki basamak arasındaki bahis konusudur. Basamaklar arasında tıpkı zincir halkaları gibi bağ bulunur. Bu bağ basamaklar arasında geçişi sağlar. Tutarlılık bu geçişin akıl ilkelerine uygun olması, yani aklın bu geçişi kabullenmesi demektir” (Öner, 2008). Aynı zamanda tutarlılık, herhangi bir hükmün karşıt hâli ile yan yana bulunamama durumudur. Hiçbir önermenin hem doğru hem yanlış değerini aynı zamanda almaması durumudur. Yani her önermenin belli bir yorumda en çok bir doğruluk değerine sahip olmasıdır (Grünberg, 1991).

Tutarlılık, önermenin en az bir defa doğru değer alması veya diğer önermelerle ilişkisi sonucu oluşmuştur. Birden fazla önermenin bir araya gelmesi sonucu oluşan bütünlüğün tutarlılığı ve tutarsızlığından söz edilir. Örnek olarak; “Tüm cisimler yer kaplar.” önermesinin bir doğruluk değeri vardır. Yine “Tüm cisimler yer kaplar.” ve “Yer kaplayan şeyler yayılıma sahiptir.” önermeleri birbirleriyle tutarlıdır (Çüçen, 2017). Bu örnekten hareketle bir önermenin tutarlı olabilmesi için önermede belirtilen öncüllerin hem doğru olması hem de bu doğru öncüllerden zorunlu olarak bir sonuç çıkartılması tutarlılık olarak görülmektedir.

2.4. Bilgi Aktları

Bilgi, çeşitli bilgi yetilerinin ve bilgi aktlarının bir ürünüdür. Süje ve obje arasındaki ilişkiyi kuran bağlara bilgi aktları denilmektedir. Bilenle bilinen arasındaki ilişki aktlarla oluşur (Mengüşoğlu, 2000). Bilgi edinme süreci dikkate alındığında, başlıca bilgi aktları (Şekil 2) algılama, düşünme, anlama ve açıklama aktı olarak sıralanabilir.

Şekil 2. Bilgi Aktları (Mengüşoğlu, 2000: 54)

2.4.1. Algı Aktı

Algı terimi; Latince *perceptio*, *percipio*, *perceptiōnem* “Fiziksel olarak bir şeyi kavramak ya da zihinsel olarak kişinin hisleri ile bir şeyleri ele geçirmek” anlamında kullanılmaktadır (Lewis, 2002).

Süje ve obje arasında kurulan bilgi aktlarından ilki algı aktıdır. Mengüşoğlu (2000)’na göre, algı aktı; duyu organlarımız aracılığıyla gerçek dünyadan aldığımız bilgi aktıdır. İbni Sina’ya (aktaran Toksöz, 2004) göre algılama, algılanan nesnenin şeklini almaktadır. Eğer nesne maddi olursa o nesne soyutlanalar algılanmakta yani algı maddi bir nesne ya da cismin şeklini almaktadır. Algı aktının kapsamı duyularımızdır. Yani algılama duyulara bağlı olarak gerçekleşmektedir. Duyularımız vasıtasıyla algı aktı, eşyanın mekândaki tertip ve düzeninin, biçiminin ve ayrıca hem eşyanın güzellik ve çirkinliğinin hem de insanlar arasında meydana gelen eylemlerin anlamlarının kavranmasını sağlamaktadır (Aster, 2000).

Berkeley, *İnsan Bilgisinin İlkeleri Üzerine İnceleme* (1996) adlı eserinde algı aktıyla ilgili şunları söyler: “Nesnelerin özü, algılanmış olmalarından ibarettir. Bu doğrultudan hareketle nesnelerin düşünceden başka bir şey değildir. Algılar saf düşüncelerdir ve kendisiyle ilgili edindiğimiz düşünceler dışında madde diye bir şey yoktur. Her şeyin dayanak noktası duyumsal kesinliktir, bilginin değeri duyumsal kesinliğe dayanmasıyla anlam bulur.”

O’Brien (2004), “beş duyumuzla, çevremizdeki dünya hakkında bilgi edinme süreci” nin algı olduğunu ve insanoğlunun sahip olduğu bilgilerinin, dünyayı nasıl gördüğü, kokladığı, duyduğunu, dünyaya nasıl dokunduğu ve dünyadan nasıl tat aldığını

yönelik olduğunu söylemiştir. Hançerlioğlu (1996) da bilgilenmenin ilk aşamasının nesnel gerçekliğin duyu organları aracılığıyla algılanmasıyla başladığını ifade etmektedir. Ona göre duyular olmadan nesnel gerçeklik üstüne hiçbir şey öğrenilmesi mümkün görünmemektedir. Hançerlioğlu (1996), duyu organlarını, bireyin dış dünyaya açılan kapıları olarak tanımlanmakta ve bilginin de bu kapıdan girdiği dile getirmektedir.

2.4.2. Düşünme Aktı

Bilgi aktlarından bir diğeri de düşünme aktıdır. Düşünme; bireyin bilgi edinme, öğrenme ve anlama sürecinin önemli bileşenlerinden biri ve ayrıca bireyin dil, zihinsel ve sosyal gelişimini sağlayan, öğrenmesine ve geleceğine yön veren önemli becerilerden biridir (Güneş, 2012). Düşünme aktı hem reel hem de irreel varlık alanı içinde olup sınırlı zaman ve mekâna bağlı olmayan bilgi aktıdır (Mengüşoğlu, 2000). Düşünme aktı insanın yaşamını sürdürebilmesi için gereklidir. Çünkü düşünme; birleştirmek, parçalamak ve karşılaştırmak demektir (Aster, 2000).

Düşünme konusunu açıklamaya çalışanlardan biri de Sigel'dir. Sigel (1991: 43)'in açıklaması; "Biz düşünürken bir şey hakkında bir şey düşünürüz. Bu şeyler; kelimeler, resimler, işaretler veya seslerdir ve bunların hepsi birden bizim bilgimizi meydana getirir" şeklindedir.

İnsanoğlu, objelerle kurduğu doğrudan ilişkilerle bilgiye ulaşabileceği gibi zihninde kendi düşünceleri ve çıkarımlarıyla da birtakım bilgiler edinebilir. Örneğin, önünde duran masayı algılamak bir bilgi bağlantısı olduğu gibi zihnindeki üçgenin şeklini düşünmek de bir bilgi bağlantısıdır. Aralarındaki fark, birincisinin doğrudan algı alanına, öbürünün ise düşünme alanına ait bir bilgi olmasıdır (Tunalı, 2009).

2.4.3. Anlama Aktı

Türkçe Sözlük'te (2009) anlama; bir olay veya önermenin daha önce bilinen bir kanunun veya formülün sonucu olduğunu görme olarak tanımlanmıştır. Anlama insanoğlunun varlığını sürdürebilmesinin temel koşuludur. Her şeyden önce, insan yaşamının ilk evrelerinde daha kendini sözle ifade edemezken birileri tarafından anlaşılma ihtiyacı hisseder. Anlama sürecinin ilk basamağı ise duyum ve algıdır. Anlama; düşünme, inceleme, sorgulama, tahmin yapma, ilişkilendirme, seçim yapma, yorumlama, analiz-sentez yapma, değerlendirme vb. zihinsel beceriler gerekmektedir. Anlama sürecinde bütün bu zihinsel beceriler devreye girmekte, yeni

bilgiler önceki bilgi ve deneyimlerin ışığında incelenmekte, yeniden anlamlandırılmakta ve zihinde yapılandırılmaktadır (Onan, 2012). Anlama aktı sayesinde süje (özne), gerçekte olan bir varlığı kavrayarak anlamlandırabilmektedir.

2.4.4. Açıklama Aktı

Bilgi aktlarının sonuncusu açıklama aktıdır. Felesefe Terimleri Sözlüğü'nde (Akarsu, 1979) açıklama aktı, bir şey hakkındaki ilk bilgiden yola çıkarak son bilgiye ulaşma uğraşı olarak tanımlanmıştır. Açıklama aktı; belli bir objektif ilkedен yola çıkarak bir olayın açıklanmasıdır. Bu akt, anlama aktının aksine sujenin objeyi matematiksel, mantıksal veya fiziksel bir ilke aracılığı ile kavramasıdır (Mengüşoğlu, 2000).

İnsanlar kimi zaman bir kelimenin, kimi zaman bir şiirin anlamının açıklanmasını arzu ederler. Herhangi bir kelimenin anlamı sözlüğe bakılarak herhangi bir şiirin anlamı da kullandığı metaforlar temelinde anlaşılır kılınabilir (Tağman, 2017). Buradan hareketle açıklamanın nedenden sonuca doğru giden geçerli bir nedensel bağ kurma işi olduğu söylenebilir.

2.5. Bilgi Türleri

Bilgi; doğasına, kaynağına, kullanım şekline, niteliğine, özelliğine ve elde edilme yöntemine göre birçok türe ayrılmaktadır. Epistemoloji ile ilgili kaynaklarda, bu alanda mesai harcamış düşünce insanların üzerinde fikir birliğine vardığı altı bilgi türü yer almaktadır (Bolay, 2007; Cevizci, 2010; Tunalı, 2009). Bunlar; gündelik bilgi, bilimsel bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, dinî bilgi ve felsefî bilgi'dir. Bu çalışma, epistemolojinin belirlediği altı bilgi türü esas alınarak gerçekleştirilmiştir.

2.5.1. Gündelik Bilgi (Düzensiz, Empirik Bilgi)

Doğal ve toplumsal olmak üzere iki dünyada yaşayan insanoğlu; duyu ve algılarıyla her iki dünyadaki varlıklar hakkında bilgi elde eder. Bu bilgiler belli bir neden- sonuç ilişkisi ve yöntemle dayanılmadan elde edilmişse gündelik bilgi olarak adlandırılır. Gündelik bilgi, insanın günlük yaşamında kullandığı pratik bilgilerdir. Bir başka ifadeyle konusu, insan hayatına giren somut ya da pratik her şey gündelik bilgi olarak değerlendirilir (Cevizci, 2010). Deneyisel bilgi olarak da nitelendirilen gündelik bilgi, insanların kişisel deneyimlerine dayanarak oluşturdukları bilgi türüdür.

İnsanlığın geçmişine bakıldığında, nesneleri gündelik bilgi ile kavramaya çalıştığı görülecektir. İnsan yaşamını kolaylaştıran ve sürdüren bu bilgi türü sahip olduğumuz en eski bilgi türüdür.

Sosyal bir varlık olan insan, gündelik olaylarla ilgili her şeyi bilmek ister. Dolayısıyla insanın bilgi türleri içerisinde en çok başvurduğu bilgi türünün gündelik bilgi olduğu söylenebilir. Çünkü insan çevresinde olup biten her şey ile alakalıdır ve bu bilgi türünü günlük işlerinde kullanmaktadır. Beslenme, barınma ve giyim kuşamla ilgili en basit bilgiler, bu kapsam içinde değerlendirilebilir; çivinin duvara nasıl çakılacağı bilgisi, patlayan lastiğin nasıl değiştirileceğinin bilgisi de gündelik bilgiye örnek oluşturur. Burada yöntem deneme-yanılma yöntemidir; insan, bu bilgide kendi gözlemlerine dayanabildiği gibi başkalarını da takip edebilir (Cevizici, 2010). Çünkü gündelik bilgi hayatta tecrübesi olan kişilerin veya insanlık tarihi boyunca biriktirdiğimiz gündelik tecrübelerden oluşan belki bilimsel bilgi olarak kabul edemeyeceğimiz ama kıymetli olan bir bilgi türüdür. Örneğin yağmur yağdığında bir insanın dizlerindeki ağrıların artacağını bilmesi ya da yolculuğa çıkacak birinin gecedan gökyüzünü gözlemlemesi ve havanın bulutlu olduğunu fark etmesiyle hazırlayacağı bavula şemsiye, yağmurluk ve kendisini yağmurdan koruyacak kıyafetler eklemesi gündelik bilginin doğal bir sonucudur.

Gündelik bilgi, bilimsel bir dayanağa ve sistematik bir yapıya sahip değildir. Bilimsel bir dayanağı olmadığı için gündelik bilgilerimizin doğruluğu da kesin değildir. Kesin bir doğruluk değeri taşımadığından bu bilgilerimiz yanıltıcı olabilmektedir. Hume’a göre; gündelik, pratik amaçlarımıza erişmek için bu tür bilgi yeterlidir ama bu tür bilgi, “bilim”in temeli olamaz (Öktem, 2004). Bolay (2010) da bazı çiçeklerin ve otların bazı hastalıklarda kullanılmasının bu bilgi sayesinde olduğunu; halk arasında kocakarı ilâcı denilen tedavi yöntemlerinden yararlanıldığını ancak tıp biliminin bunları önemsemediğini çünkü bunların bilimsel temelini olmadığını ifade eder. Fakat gerçek olan bir şey var ki o da bu bilgilerin bilimsel sonuçlara dayanmasa da gündelik yaşamın içindeki insanların pratikleri için son derece önemli ve gerekli olduğudur.

Gündelik bilgi yöntemsiz olarak elde edilir. Başka bir ifadeyle gündelik bilgiye ulaşmamızı sağlayan genel-geçer tek bir yöntem yoktur. Gündelik bilgi hem çok hem de farklı yöntemlerle elde edilmektedir. Burada yöntem genellikle deneme-yanılma yöntemidir; insan, bu bilgide kendi gözlemlerine dayanabildiği gibi başkalarını da takip edebilir (Cevizci, 2010). Dolayısıyla bu bilginin oluşumunda

denemelerin, tecrübelerin ve gözlemlerin etkisi büyüktür. Örneğin daha önce pek çok defa yeşil elmanın ekşi olduğunu deneyimleyen bir kişi, yeşil bir elma görünce; “Yeşil elmalar ekşidir.” genellemesini yapabilir. Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve bir toplumun yüzyıllarca biriken deneyimi yansıtan atasözleri de gündelik bilgilerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Örneğin; “Sakla samanı gelir zamanı.”, “Acı patlıcanı kırağı çalmaz.”, “Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.” gibi birçok atasözü toplumların yüzyıllar boyunca elde ettiği gözlemlerden ve denemelerden oluşmuştur.

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle gündelik bilginin özellikleri kısaca şu şekilde sıralanabilir:

- Gündelik bilginin aktı (yolu) deneyimdir.
- Özneldir.
- Genel-geçer değildir.
- Neden sonuç ilişkileri yüzeysel kurulur.
- Sonuçları kesin değildir.
- İnsan yaşamını kolaylaştırır.
- Pratik fayda sağlar.
- Bireysel ve kültürel farklılıklar gösterir.
- Diğer tüm bilgi türlerine kaynaklık eder.

2.5.2. Dini (Dinsel) Bilgi

İnsanın varoluşundan bu yana dinin de var olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Din insan hayatında düzenleyici bir konumda yer almaktadır. Din, Tanrı’yı ve Tanrı’yla ilişkisi içinde evreni, toplumu ve bu arada insanı açıklayan inanç sistemidir (Cevizci, 2010). Dinin bizzat kendisi bilgi, değer ve inanç barındırması sebebiyle bilgi ile yakın ilişki içindedir. Din, insanlara bir tür bilgi sağlamakta ve buradan da “dini bilgi” adıyla bir bilgi türü ortaya çıkmaktadır. Özne ve nesne arasındaki bağ, yüce bir varlık (Tanrı) tarafından belirlenen bir inanç sistemine dayanarak elde ediliyorsa, bu tür bilgiye dinsel bilgi denir (Çüçen, 2017). Bir başka ifadeyle dini bilgi; bilen öznenin bilme kapasitesinin oldukça üzerinde, belli sınırlılığı ve sonluluğu olan bir bilgi türüdür. Yani dini bilgi olarak nitelendirilen bu bilgi türü, dinin etkisi altında varlığını devam ettirmektedir.

Dini bilgi; deney ya da gözlemlerimizle doğrulanamayacağı gibi aynı zamanda yanlış olduğu kanıtlanamaz bir bilgi türüdür. Ayrıca dinî bilgiler dogmatiktir, eleştiriye kapalıdır ve bu bilgiye sorgulamadan inanılması gerektiği düşünülür. Çünkü bu bilginin elde edilmiş şekli de diğer bilgi türlerinden farklıdır. Dinin özünü vahiy yoluyla elde edilen bilgi oluşturur. Yani bu bilginin özü, aşkın bir varlık tarafından insana bildirilmiştir (Öner, 2008). Bu nedenle dini bilgi; inanca dayandığı ve kaynağı tanrı olduğu için, mutlak ve bağlayıcıdır.

Varoluşunu anlamaya çalışan insanoğlu bir yaratıcıya inanma ihtiyacı hissetmiş ve işte o zaman dinle karşı karşıya gelmiştir. Dinin amacı, insanın anlamakta güçlük çektiği özellikle manevi yaşantılar ve yaratan hakkında inanca dayalı bilgi vermenin yanı sıra insanın bu bilgiler doğrultusunda yaşamını sürdürmesini de sağlamaktır (Çüçen, 2017). Dini bilgi, genel bir ifadeyle anlam yüklü bir bilgi türüdür. Çünkü bu bilgi türü bilimsel bilginin açıklamada yetersiz kaldığı olaylarda devreye girerek bu olayları dinsel açıdan anlamlandırarak açıklamaya çalışır. Yani dini bilgi, insanın bu dünyada var oluşunu ve dünyanın varoluşunu anlamlı hâle getirir.

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle dini bilginin özellikleri kısaca şu şekilde sıralanabilir:

- Dini bilginin aktı (yolu) inançtır.
- Eleştiriye ve kuşkuya kapalıdır.
- Değişime kapalıdır.
- Kural koyucudur.

2.5.3. Teknik Bilgi

Sanat ve ustalık anlamına gelen Yunanca *tekhne* (tekne) sözcüğünden türetilmiş olan teknik, doğada var olan nesnelerin insan yaşamını kolaylaştıracak araç ve gereçlere dönüştürülmesi ve kullanılmasıyla ortaya çıkmıştır (Cevizci, 2010). Heidegger, *Tekniğe İlişkin Bir Soruşturma* adlı eserinde tekniği şu sözlerle açıklamaktadır:

“Bu sözcüğün anlamı bakımından iki şeye dikkat etmeliyiz. Birincisi, tekhne'nin yalnızca el becerisine dayalı etkinlikler ve hüneler için değil, fakat aynı zamanda zihin sanatları ve güzel sanatlar için de kullanılan bir ad olmasıdır. Tekhne, öne-çıkarmaya, poiesis'e aittir; o poetik bir şeydir. Tekhne sözcüğüne ilişkin olarak dikkat edilmesi gereken diğer husus daha da önemlidir. Tekhne sözcüğünün pek erken zamanlardan Platon'un zamanına kadar, episteme sözcüğü ile bağı vardır. Her iki sözcük de en geniş anlamda Bilme'nin adlarıdır” (Dalgaldere, 2016).

Hammaddesi doğada bulunan bir maddeyi herhangi bir şekilde değiştirerek, o maddeyi amacı doğrultusunda yeni bir forma sokarak ondan faydalanan yeryüzündeki tek canlı türü insandır. İnsan aklını kullanarak dünyanın neresinde olursa olsun alet yapmıştır. İnsanın alet yapma bilgisine teknik bilgi adı verilmektedir. Akıllı bir varlık olan insan, karşılaştığı varlıkları ve olayları yalnızca tanıma ve bilmenin ötesinde, onları kendi istekleri doğrultusunda kullanmak için değiştirme gücüne de sahiptir. Alet yapan varlık olarak insan, kendini diğer varlıklara karşı güçlü yapar (Onan, 2013). Gerçekten de hiçbir varlığın insan kadar alet yapma yeteneği yoktur. İnsanda bulunan teknik becerilerin başında elini kullanarak birbirinden farklı aletler yapabilmesi gelmektedir. İnsanın bu becerisi, ilerleyen zamanlarda giderek daha karmaşık aletler yapabilmesine olanak vermiştir.

Teknik bilgi insanın günlük hayatını kolaylaştırıcı birtakım özellikler taşımaktadır. Bugün bir an için çevremizde, evde, iş yerlerinde kullandığımız aletleri ve hayatımızı kolaylaştıran her türlü ürünü yok sayarak hayatımızı sürdürmeye çalıştığımızda bunların hayatımız için önemini ve değerini daha iyi anlayabiliriz. Örneğin, kaşksız bir çorbayı içmenin, gözleri miyop veya hipermetrop olan bir kişinin gözlüksüz okumasının imkânsızlığını, araçsız bir şehirden diğer şehre gitmenin güçlüğünü hepimiz anlayabiliriz (Karul, 2011; Sagona & Zimansky, 2015).

Günümüzden yaklaşık olarak 60-70 yıl geriye gittiğimizde, dijital teknolojiye ait ürünlerin olmadığı bir dünyayla karşılaşırız. Bu teknolojilerden yoksun olan insanoğlu bir saatte yapabileceği bir işi ancak birkaç ayda yapabilmekteydi. Günümüzden 250 yıl geriye gittiğimizde, elektriğin de olmadığını görmekteyiz. Televizyon, telefon, bilgisayar ve internet gibi bugün hayatımızı renklendiren birçok nesneden mahrum bir dünyayla karşılaşırız. Zaman içinde ileriye doğru gittiğimizde ise insanoğlunun gündelik bilgiden teknik bilgiye, teknik bilgiden de teknolojik bilgiye doğru bir ilerleme kaydettiğini görmekteyiz. Özetle teknik bilginin içinde bulunduğumuz yüzyılda teknolojik bilgiye doğru evirildiğini söylemek mümkündür.

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle teknik bilginin özellikleri kısaca şu şekilde sıralanabilir:

- Teknik bilginin aktı (yolu) yararadır.
- Amacı pratik fayda sağlamaktır.
- Nesnel ve evrenseldir.
- El ve zihin becerisine dayanır.

- Bilimsel gelişmelerden faydalanır.

2.5.4. Sanatsal Bilgi

Sanat teriminin İngilizce karşılığı olan “art” sözcüğünün anlamı sanatın evrensel tanımlarından birini oluşturur. “Art” Latince bir terim olan ve “düzenleme” ya da “düzenlemek” anlamına gelen “ars” teriminden gelmektedir (Keser, 2005). Sanat; Türkçe Sözlük’te (2009) ise; "Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık" ve "Bir şeyi güzel yapmak için uygulanan kuralların tümü" şeklinde tanımlanmıştır. En bilindik tanımıyla sanat; insanın duygu ve düşüncelerini estetik düzeyde ifade etmesidir. Mağara resimlerini yapan ilk insanlardan, bugün son teknolojilerle tasarım yapan kişilere kadar uzanan geniş bir yelpazede göze ve kulağa hoş gelen ve beğeni kazanan eserlerin hepsi sanat eseri olarak nitelendirilmektedir. Tolstoy sanatı tanımlarken; “Sıkıntı sürecinde olgunlaşan, düşünceyle yoğunlaşan, emekle hazırlanan ve en iyiyi vermeyi amaçlayan faaliyettir" ifadesini kullanmıştır (Akdoğan, 2013).

Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Buradan hareketle sanat bilgisi öznel bilgi türüdür denebilir; çünkü aynı nesneyle ilişkiye giren iki sanatçı farklı sanat bilgileri ve eserleri ortaya koyabilirler. Bu öznel yorum nedeniyle örneğin, aynı manzarayı yapan üç ressamın resimleri birbirinden farklı olabilmektedir (Tunalı, 2009). Bir başka ifadeyle iki heykeltıraş, iki bestekâr da aynı eseri ortaya koyamazlar. Her iki sanatçının da ortaya koyduğu eser birbirinden farklıdır çünkü sanat bilgisi, tamamen kişilerin düşünce dünyalarına ve hissediş biçimlerine göre şekillenmektedir (Bolay, 2010). Buradan hareketle bu bilgi türü için sanatçının bakış açısı, estetik deneyimi ve düşünce dünyasıyla şekillenen özgün bir bilgi türüdür denebilir.

Sanat da tıpkı teknik bilgi gibi belli bir yaratma faaliyeti olarak meydana gelir. Ancak sanattaki yaratma faaliyeti, insan için yararlı amaçlar üretmeyi amaçlamaz; o, esas olarak güzellik yaratmayı amaçlar (Cevizci, 2010). Yaratılan bütün sanat eserleri insanlarda estetik bir zevk ve heyecan uyandırmayı, var olan güzellikleri insanlara göstermeyi, insanları coşkulu kılmayı amaçlar. Görüldüğü üzere sanat bilgisi; teknolojinin ihtişamın felsefenin cazibesinin yanında insanlara güzel olanın bilgisini sunmaya çalışmaktadır.

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle sanatsal bilginin özellikleri kısaca şu şekilde sıralanabilir:

- Sanatsal bilginin aktı (yolu) duygu, sezgi ve hayal gücüdür.
- Özneldir.
- Özgündür.
- Amacı estetik haz sağlamaktır.
- Konusu güzelliiktir.

2.5.5. Bilimsel Bilgi

Bilim; Türkçe Sözlük'te (2009), belli bir konuyu bilme isteğinden yola çıkan, belli bir amaca yönelen bir bilgi edinme ve yöntemli araştırma süreci olarak tanımlanmıştır. Bir başka ifadeyle bilim; doğru düşünme, doğruyu ve bilgiyi araştırma, bilimsel metotlar kullanarak sistematik bilgi edinme ve bilgiyi düzenleme süreci, evreni anlama uğraşdır (Çepni, 2007).

İnsan aklının belli bir konuya yönelerek ulaştığı sistemli, yöntemli, düzenli, tutarlı ve geçerli, kanıtlanabilir ve denenebilir nesnel bilgi bilimsel bilgi olarak adlandırılmaktadır (Çüçen, 2017). Deney, gözlem ya da akıl yürütmeyeyle üretilen bu bilgi türü insanlar tarafından elde edilen en genel geçer ve kesin bilgi türüdür. Ayrıca bilimsel bilgi, dünyadaki tüm insanların denetimine açık olduğu için evrenseldir. Örneğin; Newton'un ortaya koyduğu, "Evrensel Çekim Kanunu" tüm dünyada geçerlidir ve tüm insanlar tarafından kabul edilmektedir.

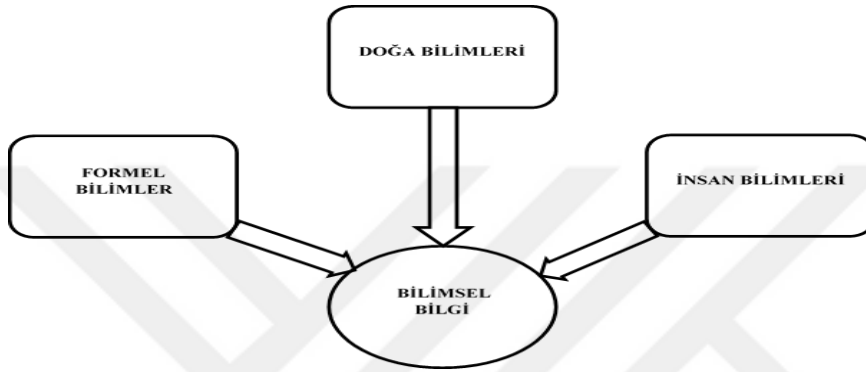
İnsanoğlunun doğaya hâkim olması bilimsel bilgiler sayesinde olmuştur. Bilim insanları tarafından bilimsel araştırmalar sonucu yüzyıllar içinde pek çok bilimsel bilgi üretilmiştir. Bilimsel yolla edinilen bilgiler insanlığın doğal yaşamı kontrol altına almasını, hayatı kolaylaştırmasını, daha rahat, güvenilir ve uzun yaşama yollarını bulmasını sağlamıştır (Yıldırım, 2004). İçinde bulunduğumuz yüzyılda her geçen gün farklı bir teknolojik ürünün ortaya çıkması bilimsel bilginin sayesinde.

Bilimsel bilgi, bilim insanlarının çok uzun uğraşlar sonucu bilimsel yöntemlerle elde ettikleri bir bilgi türüdür. Ama her ne kadar bilimsel bilgi güvenilir olsa da kesin değildir. Teknolojideki ilerlemelere bağlı olarak bilimsel bilgiler yeni verilere ulaşır ve değişebilir. Bu özelliğinden dolayı da kesin ve değişmez değildir. Gelişen teknoloji ile geçmiş bilgiler gözden geçirildiğinde bilimsel bilgiler değişime uğrayabilir.

Bilimsel bilgi neden-sonuç ilişkilerine dayanan bir bilgidir. Bu nedenle söz konusu bilgi, olayları neden-sonuç bağlamı üzerinden açıklar (Cevizci, 2010). Görüldüğü üzere bu bilgi türünde yalnız olayları bilmek değil nedenleriyle de bilmek oldukça önemlidir.

Bilimsel bilgiler; amaç, konu ve yöntem olarak üç şekilde sınıflandırılmıştır. Bunlar Şekil 3.'te gösterilmiştir:

Şekil 3. Bilimsel Bilginin Sınıflandırılması

2.5.5.1. Formel Bilimler (İdeal, Düşünsel)

Formel bilimler; yüzyıllar boyunca, temel bilgi birikiminin köklerini ve entelektüel toplumun ayrılmaz bir parçasını oluşturmuştur (Cevizci, 2010). Duyu deneyinden gelmeyen, buna karşılık duyular üstü ideal bir varlık alanını ele alan bilim dalları formel bilimler olarak adlandırılmaktadır (Çüçen, 2017). Sadece düşüncede olan soyut objeleri konu alan mantık ve matematik bu alanda değerlendirilen bilimlerdir. Bu bilimlerin elde ettiği çıkarımlar her zaman ve her yerde geçerli olan kesin sonuçlar olduğu için evrenseldir.

Mantığın alanına giren önermeler, geometrinin alanına giren üçgen, dikdörtgen gibi şekiller, matematiğin konusu olan köklü ve rasyonel sayılar gerçek dünyada bulunmamaktadır. Bunlar yalnızca düşüncede vardır. Formel bilimler konularını doğadan değil de düşünceden elde ettikleri için akıl yürütme (çıkarsama) yöntemi olarak tümevarım değil, tümdengelim kullanılır” (Tunalı, 2009). Çünkü tümdengelim yönteminde genel yargılardan akıl yürütme yoluyla özel yargılara varılır.

2.5.5.2. Doğa Bilimleri (Pozitif Bilimler)

Doğa bilimleri: “Nedensellik yasasına dayanmaları, matematiksel kuruluşları, değerlendirme yapmayan genelleştirici yöntemleriyle kültür bilimlerinden ayrılan, doğa

araştırmalarına yönelik bilimler” olarak tanımlanmaktadır (Akarsu, 1979). Başka bir ifadeyle doğa bilimleri; formel bilimlerin aksine, gerçek dünyada var olan varlıkların bilgisini araştıran bilim dalıdır denebilir.

Doğadaki olayları konu alan fizik, kimya, jeoloji, astronomi ve biyoloji gibi bilimler bu alanda değerlendirilmektedir. Bu bilimler çok karmaşık doğa olaylarını deney ve gözlem yoluyla inceler (Bolay, 2010).

Toricelli'nin ilk barometre deneyinden Kevin Warwick'in kendi bedenine yerleştirdiği elektrotlar ve çipler ile bedenine ait olmayan robotik bir kolu kontrol edebilmesine kadar geçen sürede birçok bilim insanı deney, gözlem ve olgulara bağlı bir yöntemi kullanmış ve bu sayede ulaşılan bilgilerle insanlığın ilerlemesine katkı sağlamışlardır

Doğa bilimlerindeki asıl amaç, doğa yasalarına ulaşmaktır. Doğa yasaları, doğada meydana gelen olaylar arasındaki değişmez ilişkileri ifade eder. Böylece doğa bilimleri doğada bir düzenlilik bulunduğunu kabul eder (Tunalı, 2009). Ayrıca bu bilgi türü; konusu, yöntemi, nesnelliği, düzenliliği yani sistemli oluşu ve kontrol edilebilmesi ile diğer bilgi türlerinden de ayrılmaktadır (Bolay, 2010).

2.5.5.3. İnsan Bilimleri (Sosyal Bilimler)

Değişik boyutlarıyla insanı inceleyen bilgi türüne, insan bilimleri denmektedir. İnsan bilimleri; antropoloji, sosyoloji, psikoloji, siyaset bilimi, dilbilimi ve tarih gibi insanı kendisine konu yapan bilimlerden oluşur (en, 2017).

İnsan bilimleri; doğa bilimlerinin kullandığı deney ve gözlem yöntemlerinin yerine anlama yöntemini kullanmaktadır. Bu bilimlerde de sebep-sonuç ilişkisi vardır. Ama daha çok anlamaya önem verilir (Bolay, 2010). Bu bilimlerin amacı genel-geçer yasalara varmak yerine insanın yapıp ettiklerini anlamaktır. Bu bilgi türüne; Cumhuriyet'in 29 Ekim 1923 yılında ilan edilmesi, 1215 yılında Magna Carta'nın imzalanması, postmodernizmin tüm toplumları etkilemesi ve M.. 3300'lerde yazının icat edilmesi gibi olaylar örnek olarak gösterilebilir. Gerçekten de bu olaylar ne bir daha tekrarlayabilir ne de deneyle gözlemlenebilir. Bu nedenle insan bilimleri yöntem olarak açıklamayı değil de anlamayı kendisine seçmiştir denebilir.

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle bilimsel bilginin özellikleri kısaca şu şekilde sıralanabilir:

- Gözlem, deney ve akla dayanır.
- Objektiftir.

- Neden sonuç ilişkisi içerir.
- Evrensel ve genel geçerdir.
- İlerlemecidir.
- Genelleyicidir.
- Denetlenebilir bir bilgidir.
- Eleştiriye açıktır.
- Tutarlıdır.

2.5.6. Felsefi Bilgi

Felsefi bilgi en yalın ifadeyle bilginin bilgisi veya refleksif bir düşünce faaliyetidir (Arslan, 2002). Bilindiği gibi, psikoloji, biyoloji, sosyoloji, tarih gibi bilimler insana dair birbirinden farklı açıklamalar ileri sürmekte ama felsefi bilgi Mengüşoğlu (2000)'nun da belirttiği gibi insanın evrendeki yerini ve diğer varlık alanlarıyla olan bağını ve ilişkisini incelemekte, insanla birlikte varlık dünyasına katılan değer ve anlam verme problemleriyle uğraşmaktadır. Ayrıca felsefi bilgi, diğer bilgi türlerinden farklı olarak varlığı, insanı, evreni ve toplumu parçalara ve konulara ayırmadan bir bütün şeklinde anlamaya çalışmaktadır (Çüçen, 2017). Felsefenin uğraştığı sorular yaşamı anlamlandırma amacı taşımaktadır. Örneğin; evrenin yapısı nasıldır? İnsan dünyayı ne derecede bilebilir? Doğru nedir? Felsefe yaşamın anlamıyla ilgili bu ve bunun gibi sorulara cevap ararken, diğer bilgi türlerinin sağladığı bilgilerden faydalanır ve bu sorulara bütüncül cevaplar verir. Buradan hareketle felsefi bilginin sorgulayan bir anlayışın ürünü olduğu söylenebilir.

Felsefi bilgi aynı zamanda kişinin kendisini bilmesine hizmet etmektedir. Bu bilgi türü, insanın kendisinin ne olduğunu, evrendeki yerini, varoluşunun anlamını, diğer tüm var olanlarla olan bağını bilmesine, anlamasına, anlamlandırmasına, sorgulamasına yönelmektedir.

Felsefi bilgi evrenseldir. Çünkü problemlerinin genel olması nedeniyle bilgede de evrenselliği veya tümelliği aramaktadır (Çüçen, 2017). Buradan hareketle felsefi bilginin içinde bulunduğu yüzyıldan ve toplumdan etkilendiğini aynı zamanda da yüzyılı ve toplumu etkilediğini söylemek mümkündür.

Felsefi bilgi, birikimsel olarak ilerleyen bir bilgi türüdür. Her ne kadar felsefe karşı çıkışlarla beslense de filozoflar bir önceki filozofun düşüncelerine bir şeyler katarak veya eleştirerek daha farklı bilgilere varırlar (Çüçen, 2017). D. Chalmers

felsefenin ilerlediğini; fakat bilime göre daha az ilerleme gösterdiğini belirtmiştir. (Chalmers, 2017).

Bütün bu ifade edilenlerden hareketle felsefi bilginin özelliklerini kısaca şöyle sıralayabiliriz:

- Özneldir.
- Soru cevaptan daha önemlidir.
- Varlığın bütünüyle ilgilenir.
- Eleştireldir.
- İçeriktir.
- Birikimlidir ancak ilerlemez.
- Evrenseldir.
- Ön yargısızdır.

2.6. Epistemoloji ve Eğitim

İçinde bulunduğumuz yüzyıl önceki yüzyıllarda olmayan birçok yeni paradigma, beceri, düşünme biçimi ve soruları da gündeme getirmiştir. Bu bağlamda geleneksel yaklaşımlar ve düşünme biçimleri yerini artık çok boyutlu ve disiplinler arası yaklaşımlara bırakmaya başlamıştır. 21. yüzyılda birçok disiplin birbirinin içinde tanımlanmaktadır. Psikolojiden, sosyolojiye, yönetimden iletişime ve eğitime kadar pek çok alanın epistemolojiyi doğrudan kendi kapsamı içine dâhil ettiğini görmekteyiz.

Felsefi bir uğraş alanı olarak epistemolojiye eğitimin perspektifinden bakıldığında; epistemoloji üzerine çalışanların önemli bir kısmının bireylerin bilgiye, bilmeye dair kavrayışlarını nasıl geliştirdiklerine ve dünyayı algılama biçimlerinin gelişimi içinde söz konusu kavrayışlarını ne şekilde hayata geçirdiklerine odaklandığı dolayısıyla bilginin tanımı, yapılandırma, değerlendirme şekli ve bilmenin nasıl gerçekleştiği üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Hofer, 2002). Bilginin insan tarafından ne şekilde algılandığı ve öğrenmenin nasıl olduğu eğitim uygulamaları için önemli bir veri oluşturmaktadır. Hofer (2002)'e göre, bilginin hem ulaşılabilirliği hem de miktarı arttıkça ve bilgiye ulaşma araçları büyük bir hızla değiştikçe epistemolojinin daha iyi çözümlenmesi ve öğrenme süreciyle ilişkisinin açıklığa kavuşturulması kaçınılmaz bir zorunluluk hâline gelecektir. Görüldüğü gibi öğrenme

sürecinde bilginin elde edilmesi, epistemoloji ve bileşenleri eğitim araştırmalarında önemli bir çalışma alanı oluşturmıştır.

Bilgi çağı olarak nitelendirilen 21. yüzyılda teknoloji ve bilim alanında gerçekleşen baş döndürücü gelişmeler, dünyada bilginin öneminin artmasına neden olmuş ve bireylere daha fazla ve nitelikli bilgi sahibi olmak zorunda olduklarını göstermiştir. 21. yüzyıl bireyin elde ettiği bilginin kısa sürede güncelliğini ve geçerliğini yitirmesine yol açmış ve bireyi yaşam boyu öğrenmeye zorunlu kılmıştır. Bu dönemin en önemli getirisi ise toplum yapılarının yeniden şekillenmeye başlamasıdır. Bilginin çok büyük bir sermaye ve bilgili olmanın da büyük bir güç olarak kabul edildiği bilgi çağı toplumlarında öğrenme ihtiyacı sürekli artmakta, edinilen becerilere yenilerinin eklenmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır (Demiralay ve Karadeniz, 2008).

Toplumsal gelişmenin sağlanmasında nitelikli insan gücüne duyulan ihtiyaç büyük önem taşımaktadır. Söz konusu nitelikli insan gücü, ancak ve ancak nitelikli bir eğitim ile mümkün olmaktadır. Toplumların var olabilmesinin bilgi ve iletişime bağlı olduğu 21. yüzyılda tüm dikkatler toplumun bütün alanlarıyla işlevsel bağları bulunan eğitime yönelmektedir. Günümüz dünyasında toplumların gelişiminde en önemli unsur hiç şüphesiz bilgili ve eğitilmiş insanların varlığıdır. Bu noktada eğitimden beklenen işlev; bireyin bilgiyi edinebilmesini sağlamak ve edindiği bilgilerden yeni bilgiler üretebilme davranışını bireylere kazandırmaktır (Kağan ve Yalçın, 2017). Yani günümüz eğitim anlayışı bilgiye sahip bireyler yetiştirmek yerine bilgiye ulaşabilecek ve ulaştığı bilgiyi doğru bir biçimde kullanabilecek bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Bilginin sürekli değişim ve gelişim içerisinde olması sebebiyle 21. yüzyılın eğitim sistemi de bireylerin ve toplumların ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde bilgi ve beceri kazandırma esasına dayanmaktadır. Bu nedenle bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyler yetiştirmesi hedeflenmektedir (MEB, 2019). Bu bakış açısı; öğrenciyi bilgiyi körü körüne ezberleyen rolünden uzaklaştırıp; öğrenmeyi öğrenen ve sorgulayan bireyler hâline getirmektedir. Hiç şüphesiz bireyin öncelikle kendini ve çevresini tanıması, kendi dışındaki dünyada olan biteni anlaması, olaylara karşı yorum getirmesi, problemleri çözme becerisi kazanması ve örtük bilgiler edinmesini sağlayan temel unsur dildir. Dil aracılığıyla birey, içinde yaşadığı toplumun kültür mirasını,

dünyaya bakış açısını ve hayata dair pek çok bilgiyi öğrenir. Çünkü dil; bilginin oluşum sürecinde, özne ve nesne arasında ilgi kurmada yararlanılan en yetkin kodlama aracıdır (Onan, 2016). Onan (2017)’a göre ana dili eğitiminin önemli hedeflerinden biri bilgilendiricilik. Öğrenciler, ana dili eğitimi aracılığıyla gündelik yaşamlarında karşılaşacakları olası problemleri çözmek için gerekli olan bilgi alt yapısını kazanmaktadırlar. Türkçe dersi bu görevlerin yerine getirilmesini sağlayan en temel derstir. Türkçe dersinin bireylere; toplum ve kendilerine ait çok farklı bilgiler sunmasında ve onları 21. yüzyıl dünyasına hazırlamasında yadsınamaz bir önemi bulunmaktadır.

Türkçe dersinde; öğrencilere temel dil becerilerinin kazandırılması amacıyla öğrenciyi öğrenme ortamında etkileyerek onun bu sayede daha iyi anlamasını sağlayan tüm öğretim materyalleri işe koşulmaktadır. Bu araçlardan biri de animasyon filmleridir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda görsel okuryazarlığın ve etkili dinlemenin değer kazanması ve öğretimde güçlü bir paya sahip olması sebebiyle animasyon filmleri öğretim ortamını zenginleştiren önemli bir materyal konumundadır. Çocukların tekrar tekrar izleme fırsatı buldukları; ana dili ve yabancı dil öğretiminde sıkça kullanılan animasyon filmlerinin Türkçe derslerinde de işe koşulması; çocukların bilgi zeminlerini harekete geçirerek, dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerini ve söz varlıklarını geliştirecek ve onların olumlu yönde gelişimine katkı sağlayacaktır. Bu sayede kalıcı öğrenme ve eğlenceli öğretim gerçekleştirilecektir. Öğrencilerin derse tutumu da olumlu yönde etkilenecek ve öğrenmeye süreklilik katacaktır.

2.7. Animasyon Sineması

İngilizce “*animate*” kelimesi ve bu kelimeyle ilgili “animation”, “animated” ve “animator” kelimeleri Latince kökenli bir fiil olan ve “bir şeye hayat vermek, can vermek” anlamına gelen “animare” sözcüğünden türemiş sözcüklerdir. (Solomon, 1987). Bu sözcük İngilizce ve Fransızcaya “animation” olarak çevrilerek “canlılık, hareket, heyecan” olarak tanımlanmaktadır (Demiriz, 2008).

Türkçe Sözlük’te (2009) animasyon; “sinema veya televizyonda tek tek resimleri veya hareketsiz cisimleri gösterim sırasında hareket duygusu verebilecek bir biçimde düzenleme ve filme aktarma işi” olarak tanımlanmaktadır.

Animasyon kavramı ortaya çıktığı andan günümüze kadar pek çok kuramcı tarafından tanımlanmaya ve açıklanmaya çalışılmış bir kavramdır. Bu kuramcılar

tarafından yapılan tanımlamaların hepsi de farklı sözcüklerle aynı temel ilkeyi dile getirmektedir.

Animasyonun yaratıcılarından ve önemli isimlerinden biri olan ve Kanada Ulusal Film Kurulu animasyon bölümünün kurucusu Norman Mc Laren’a göre animasyon; hareket eden çizimlerin değil, çizilenlerin hareketi sanatı olarak tanımlanmıştır. Mc Laren, her iki kare arasında ne olduğunun, karenin üzerinde ne olduğundan çok daha önemli olduğunu; bu nedenle de animasyonun, "kareler arasında (yer alan) görünmeyen aralıklar oluşturma sanatı olduğunu söylemiştir (Aydın, 1989). 1989 yılında Edward S. Small ve Eugene Levinson tarafından “Toward a Theory of Animation” adlı bir makale yayınlanmış ve bu makalede animasyon; “tek kare sinematografi tekniği” olarak tanımlanmıştır.

Deleuze (2014) animasyonu; zamandan gerçek anlar kopartarak, herhangi anları ya da özel anları kırarak, kısıtlamalı bir ifade biçimi yerine boş bir alana sanatçı tarafından cansız nesnelerin eklenmesi ve hareketlendirilerek birbirleriyle veya seyirci ile iletişim içerisine girmeleri sonucunda ortaya çıkan bir anlatı türü olarak tanımlamıştır.

Taylor (1999) animasyonun illüzyon olduğunu dile getirmiştir. Bu illüzyon, sabit görüntülerin birleştirilmesi ile ortaya çıkan hareketlerle sağlanmaktadır. Hünarlı (2005)’ye göre animasyon; gerçekte devinimi olmayan nesne ya da görüntülerin devinimliymiş izlenimi verecek biçimde düzenlenmesi ve kaydedilmesi yoluyla elde edilen görüntüdür. Özön (2000) de benzer şekilde animasyonun, tek tek resimleri ya da hareketsiz cisimleri gösterim sırasında hareket duygusu verebilecek biçimde düzenleme ve filme aktarma işlemi olduğunu belirtmiştir.

Animasyon ile ilgili yapılan tanımlamalara bakıldığında bu kavramın ortak noktasının nesneleri, hareketsiz varlıkları hareket ediyor gibi gösterme ya da birçok farklı çizimi canlandırma ve böylelikle onlara hayat verme edimi olduğu söylenebilir. Farklı biçimlerde ifade edilmiş bu tanımlar aslında animasyonun temel özelliklerini de meydana getirmektedir.

Animasyon 20. yüzyıl boyunca eğlence, reklamcılık, eğitim, sanat ve propaganda filmlerinde, daha sonra da video endüstrisinde, 21. yüzyılda ise web ve çoklu ortam (multimedya) alanlarında en sık kullanılan eleman olarak kabul edilmiştir (Chapman, 2004).

Animasyon kavramı, sinemada da bir tür olarak varlığını sürdürmekte ve “Animasyon Sineması” başlığıyla değerlendirilmektedir. Animasyon sineması,

hareketsiz nesneleri resimleri, çizimleri tek resim çekebilen kamera aracılığıyla teker teker görüntüleyip birbirine ekleyerek, hareketli görüntüler elde etme yöntemidir (Teksoy, 2013). 2004 yılında gösterime giren The Incredibles ve 2007 yılında gösterime giren Ratatouille filmleriyle "En İyi Animasyon Film Akademi Ödülü" sahibi olan Brad Bird animasyon sineması ile ilgili görüşleri şu şekildedir: "Animasyon sineması bir tür değil, bir araçtır ve her çeşit türü ifade edebilir. İnsanların genelde 'bu çizgi film, dolayısıyla çocuklar içindir' düşüncesiyle canlandırma sinemasını hafife aldıklarını düşünüyorum. Hâlbuki bu kadar çeşitli türü ifade edebilecek başka bir araç daha yoktur" (Bordwell & Thompson, 2013: 370).

Günümüz sinema endüstrisinde çok geniş bir etki alanına sahip olan animasyon sineması, teknik ile sanatın iç içe olduğu bir alandır. Grafik sanatlarının, sinemanın, müziği, edebiyatın, balenin ve elektronik devrimin ortak bir ürünüdür (Toraman, 2013). Başka bir ifadeyle birbirleriyle iş birliği içerisinde olan sanatçılardan meydana gelen ve büyük bir ekibin ortaya çıkarttığı olağanüstü çeşitlilikte bir sanat ürünüdür.

Çocukları ve yetişkinleri sinema tarihinin neredeyse başlangıç yıllarından günümüze kadar eğlendiren animasyon sineması; dijital dönüşümün etkisiyle yeniden ön plana çıkmış, gerçek hayatta olmayan hayal ürünü bir şeyin dijital ortamda oluşturulabiliyor olması animasyon sineması alanında yeni bir çağır açmıştır. Teknolojinin bütün imkânlarından yararlanılarak yapılan animasyon filmleri çocuk ve yetişkinlerin beğenisini kazanmış ve bu filmlere olan ilginin daha da artmasına zemin hazırlamıştır. Bu sayede animasyon filmleri hem akademik disiplinlerde hem de film sektöründe ciddi sistematik çalışmaların odak noktası hâline gelmiştir. Yapılan bu çalışmalarda ve alan yazında animasyon sineması bazen canlandırma olarak bazen de çizgi film olarak tanımlanmaktadır. Bu terimler birbirini ifade etmek için sıklıkla birbirinin yerine kullanılmaktadır. Bu da çizgi film ile animasyon kelimeleri arasında bir terim bulanıklığı olduğunu göstermektedir. Aslında animasyon sineması en basit tanımıyla birbirinin peşi sıra ilerleyen karelerin saniyelik süre içinde birleştirilerek canlandırılmasıdır. Canlandırma olarak nitelendirilmesinin temelinde de bu görüntülerin çeşitli tekniklerle oluşturulması yatmaktadır. Çizgi film ise animasyon tekniklerinden sadece birinin ismidir (Kahraman, 2013). Çizgi film ile animasyon filmi arasındaki farkı aşağıdaki iki şekilde gösterebiliriz:

Resim 2’de 1980’li yıllarda Hanna Barbera Animasyon Stüdyosu tarafından üretilmiş ve televizyonlarda gösterilmiş olan *Smurfs/Şirinler* çizgi filmi/dizisinden bir görüntü yer almaktadır. Şekilde de görüldüğü üzere çizimi elle yapılan resimler

canlandırma metoduyla hareketlendirilmiştir. Çizgi filmlerde nesneler ve karakterler dikey ve yatay doğrultuda hareket etmektedir.

Resim 2. Smurfs/Şirinler Çizgi Filminden Bir Kare

Resim 3'te ise 2011 yılında gösterime giren Smurfs/Şirinler animasyon filmi yer almaktadır. Bu resimde; görsellere belirli hareketler kazandırılmış ve bu görsellerin canlıymış gibi görünmesi sağlanmıştır.

Resim 3. Smurfs/Şirinler Animasyon Filminden Bir Kare

Animasyon sinemasıyla birlikte anılan bir diğer tür de Animedir. Animeler; Türkçe Sözlük'te (2009) Japon çizgi romanı mangaların televizyon, sinema vb. için filmleştirilmiş biçimi olarak tanımlanmaktadır. Anime terim olarak Japonya'da

Üretilen animasyonları ifade etmektedir. Köklerini 1917 yılına dayandıran ve özünde Manga isimli bir Japon izgi roman tekniğinden türemiş olan bu teknik, animasyon sinemasının 1930’lardan itibaren Amerika ve Avrupa’daki hızlı yayılımından sonra Japon animasyon sinemasının gelişiminde büyük rol oynamıştır (Kartal, 2010).

Animelerde büyük gözleri ve ilginç sa modelleri olan gençler; etrafa lazer ışınları saçan dev robotlar, havalı figürleri olan Ninjalar ve sevimli küçük canavarlar yer almaktadır (Taş Alicenap, 2014). Türkiye’de de gösterime giren Pokemon (Resim 4) gibi çizgi dizilerde bu özellikler belirgin şekilde görülmektedir.

Resim 4. Pokemon Anime Filminden Bir Kare

Animelerdeki karakterlerin gözlerinin, ellerinin ve kollarının gerçekte olduğundan çok daha büyük gösterilmesi kendine özgü bir tarzı da beraberinde getirmiştir. Tasarlanan bu anime karakterlerin birçoğunda doğaüstü gler bulunmakta ve pek oğ bu güçlerini özgürlük için savaşmak üzere kullanmaktadır. Mitolojik karakterler, robotlar, canavarlar, yaratıklar ve ruhlar da genellikle anime karakterler olarak kurgulanmışlardır (Harryhausen ve Dalton, 2008). Türkiye’de de gösterime giren “Dragon Ball” ve “Pokemon” gibi çizgi diziler aracılığıyla tüm dünyada animeler etki alanını genişletmiştir.

2.7.1. Animasyon Sinemanın Tarihi Gelişimi

Bu bölümde animasyonun tarihi gelişimi üzerine bilgi verildikten sonra animasyon sinemasının dünyada ve Türkiye’deki kronolojik gelişme ve yenilenme süreci alan yazın taranarak ayrı başlıklar altında ayrıntılı olarak açıklanmaya

alışılmıştır. Tarihsel süreç açıklanırken çeşitli buluşlardan bahsedilmiş ve bu buluşların gelişimi ile 21. yüzyıldaki etkileri derinlemesine incelenmiştir.

2.7.1.1. Animasyon Sinemasının Dünyadaki Tarihi Gelişimi

Animasyon en yalın hliyle durağan görüntülerin bir hareket oluşturacak biçimde peş peşe sıralanmasıdır. Hareketli görüntü yaratma isteğinin tarihi insanlığın tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Prehistorik ağdan günümüze durağan görüntülere hareket verebilme tutkusu ile yaptığı resimler insanoğlunun en büyük eylemlerinden birini oluşturmaktadır.

Prehistorik insan bir başka ifadeyle neanderthal insan; günlük hayatta gördüğü, yaşadığı olayları, avladığı hayvanları, kullandığı objeleri, hayallerini, duygularını ve korkularını resim yoluyla anlatma gereksinimi duymuştur. Bu insanlar John Holas'ın da ifade ettiği gibi; yarattıklarının içine hayatın canlılığını vermeye çalışarak belki de tanrılarla büyük bir gizi paylaşmanın umudunu yaşamışlardı (Halas ve Manvell, 1976).

Tarihin derinliklerine bakıldığında bilinen en eski duvar resimlerinin İşpanya'da bulunan Altamira mağarasında olduğu görülecektir. Altamira Mağaraları, Paleolitik dönem insanının gündelik hayatına dair ipuçları veren duvar resimlerine sahip en bilindik örneklerdir (Durukan, 2014). Altamira mağarasının duvarlarının süsleyen 35000 yıllık av hayvanı resimleri (Resim 5) aynı zamanda resmin de bilinen ilk örneklerini teşkil etmektedir (Grzymkowski, 2015). Bu resimler aynı zamanda bize tarihteki ilk animasyon denemeleri hakkında da bilgi vermektedir.

Resim 5. İşpanya Altamira Mağarasında Bulunan 8 Ayaklı Yaban Domuzu Resmi (Cerejeira, 2012).

MÖ 15.000-10.000 yıllarına ait, İspanya’da Altamira mağarasında bulunan sekiz ayaklı yaban domuzu resimlerinin (Resim 5) gerçek anlamda hareketli görüntüler olmasalar da dönem insanının hareketi betimleme çabasına yönelik bilgi vermektedir (Wildgen, 2004). Bu çizimle resimdeki hayvana koşuyormuş izlenimi verilmek istenmiştir. Ayrıca bu resim, gerçek anlamda hareketli bir görüntü olmasa da dönem insanının hareketi betimleme çabasına yönelik bilgi vermektedir (Hazneci, 2016). Bu resim aynı zamanda dünya üzerindeki ilk devinimli çalışma olarak kabul edilebilir.

İlk olarak prehistorik insanın mağara resimlerinde görülen devinim, daha sonraki dönemlerde ve birbirinden farklı coğrafyalarda kendini farklı şekillerde göstermiştir. İran’ın Shahr-e Sukhteh kentinde bulunan 5200 yıllık eski seramik bir kâse (Resim 6), devinime gösterilebilecek bir başka örnektir. Bu kâsenin deseni beş resim tarafından oluşturulmuştur. Bu resimler; sıçrayarak ağacın yapraklarını koparmaya çalışan bir keçinin hareket safhalarını göstermektedir (Moreno, 2014).

Resim 6. İran’ın Shahr-E Sukhteh Kentinde Bulunan 5200 Yıllık Eski Seramik Kâse (Moreno, 2014: 5)

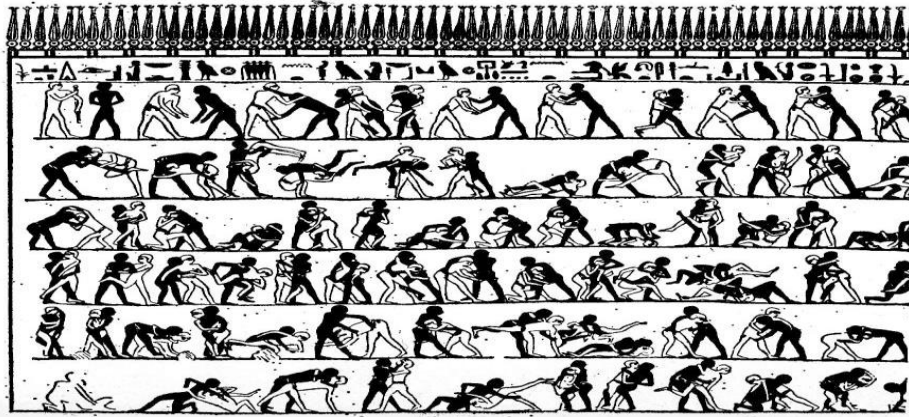
Devinimi elde etme çalışmasına bir başka örnek ise Orta Çağ’da yapılmış olan ve Bayeux işlemesi (Bayeux Tapestry) olarak ün salan duvar halısıdır (Resim 7). Bu sanat eserinin üzerindeki işlemelerde Anglosakson krallığının Norman’lar tarafından istilasını anlatılmaktadır. Fransa’nın Bayeux kentindeki Bayeux Müzesi’nde sergilenmekte olan bu halı; Bayeux Norman dükü William’ın 1066 yılında İngiltere’yi fethetmesini kutlamak amacıyla yaptırılmıştır (Gönüllü, 2017). Bu sanat eseri de animasyon çizgi sanatı açısından ilgi çekici bir belge niteliğindedir.

Resim 7. Bayeux Duvar Halısı (Gönüllü, 2012)

İnsanlık tarihinin ilk animasyon denemelerine verebileceğimiz başka bir örnek ise Mısır'da Beni Hassan Mezarlığı'ndaki Khnumhotep'in mezarında bulunan bir duvar resmidir (Resim 8). Yaklaşık 4000 yaşında olan bu resim, bir güreş müsabakasındaki iki adam arasındaki hareketler silsilesini anlatmaktadır. İçinde bulunduğumuz yüzyıldan 4000 sene öncesine ait bu resimde figürler aracılığıyla bir hikâyenin kare kare çizilerek hareket anlatımının yapıldığı görülmektedir (Moreno, 2014:5).

Resim 8. M.Ö. 2000'li Yıllara Ait İki Savaşçının Güreşmelerinin Aşamalarını Gösteren Çizim (Moreno, 2014: 5)

İlk çağlardan günümüze kalan bir diğer örnek ise bir aslan avını betimleyen Miken Kaması'dır (Resim 9). Kamanın üzerinde bir av sırasında avcılar ve aslanların hareketleri gösterilmiştir. Miken Kaması belirgin bir devinim duygusu ve çizgi özgürlüğüyle resmedilmiştir (Gombrich, 2007:68).

Resim 9. Miken Kaması'na Ait Bir Parçanın Görüntüsü (Moreno, 2014: 5)

Yukarıda ilk örnekleri görülen Antik Çağ uygarlıklarına ait çizim, resim, el sanatları vb. sanat dallarındaki figürler hareketin devinimi yansıtmaktadır. Günümüze kadar gelen bu eserler, insanoğlunun hareketi tasvir etme tutkusunun ne kadar eskiye dayandığını da göstermesi bakımından da oldukça önemlidir.

2.7.1.2. Animasyon Sinemasındaki İlk Cihazlar

Mağara resimlerinden gelişmiş dijital animasyonlara kadar geçen süreç içerisinde dünyada hareketi anlatmaya yönelik birçok çalışma ve buluş gerçekleştirilmiştir. Mağara resimleri tam anlamıyla hareketli çizimler olmasa bile hareketi betimlemeye yönelik ilk çalışmalar olması bakımından önemlidir. Zaman içerisinde sabit görüntülere hareket kazandıran oyuncakların üretilmesiyle animasyon sineması için yeni bir dönem de başlamıştır. Göktepe (2015: 39), bu oyuncakları şu şekilde açıklamaktadır:

“İlk olarak 19. yüzyılda phenakistoscope, flipbook ve zoetrope gibi optik oyuncaklar yolu ile farkına varılan hareketli görüntü ve canlandırma sanatı, sonraki yıllarda icad edilen fotoğraf makinesi ve çeşitli sinema aygıtlarının icad edilmesiyle gelişerek günümüze kadar gelmiş ve halkların temel eğlence ve bilgi edinme kaynağı olmuştur. Sinema aygıtlarının gelişmesi ile yönetmenler ve yönetmenlerin işlenilen konuları yorumlamaları ile sinema sanat haline gelir. Çeşitli filmlerin üretilmesi ile de sinema sanatının içinde farklı farklı film türleri oluşmuştur.”

Üretildiği dönemin teknolojik özelliklerinden etkilenen bu buluşları kronolojik sıraya göre incelemek faydalı olacaktır:

Sihirli Fener: Slayt makinelerinin atası sayılan sihirli fener (Resim 10), Alman rahip Athanasius Kircher tarafından 1640 yılında geliştirilmiştir. İçinde lambası bulunan bu fener, bir metal kutudan biraz daha küçüktür ve bir tarafındaki delikte bir mercek bulunmaktadır. Merceğin hemen arkasına yerleştirilen, üzerine bir resim boyanmış cam sürgüden geçen ışık imgeyi bir perde veya duvar üzerine yansıtma işlevi görmektedir (Bendazzi, 2015).

Resim 10. Sihirli Fener (Magic Lantern) (Bendazzi, 2015: 42)

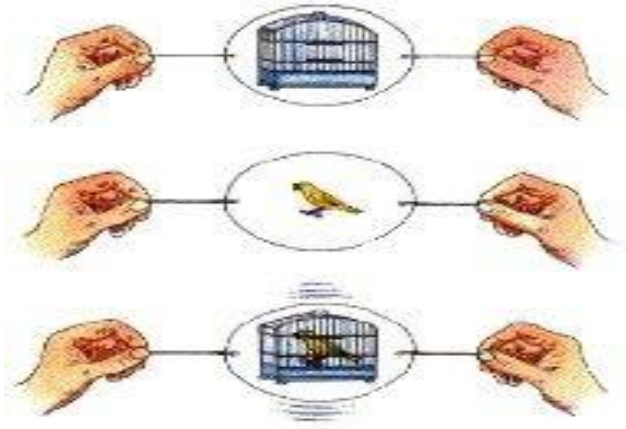

Kircher, yarı-saydam malzemeler üzerine çizimler yapmış ve bu çizimlerin arkasına bir kandil ve önüne bir mercek yerleştirmiştir. Sonra da hazırlamış olduğu çizimlerin görüntülerini bir duvar üzerine yansıtmıştır (Beckerman, 2003). Sihirli fenerdeki bu ilk görüntüler uyuyan bir adamın baş ve ağız görüntülerinden ibarettir (Williams, 2001). Ortaya çıktığı yıllarda bu alet, toplum üzerinde büyük bir etki yaratmış eğitim ve eğlence amaçlı olarak yıllarca kullanılmıştır (Moreno, 2014). Zamanla geliştirilen Sihirli Fener, gezgin tiyatrocular tarafından dekor uygulamalarında kullanılmıştır. Bugün hala geleneksel bir doku olarak, özellikle Çek Cumhuriyeti'nde, Prag tiyatroları tarafından “Laterna Magica” tiyatrosu adı altında gösteriler düzenlenmektedir (Savaş, 2015).

Thaumatrope: Bir diğer buluş ise Thaumatrope'dur. Bu kelimenin Türkçe karşılığı yoktur. Ünlü bir İngiliz fizikçi olan John Ayrton Paris (1785-1856), Viktorya dönemi Britanyası'nda popüler bir çocuk oyuncacı olan thaumatrope'u 1824 yılında icat etmiştir. Thaumatrope 19. yüzyılda popüler olan optik bir oyuncaktır (Thaumatrope, t.y.).

Resim 11'de görüldüğü gibi Thaumatrope, yuvarlak bir kartın bir yüzünde kafes diğer yüzünde kuş ve iki yanında ip olacak şekilde tasarlanmıştır. İpler iki parmak arasında hızla döndürüldüğünde kuş sanki kafesin içindeymiş gibi görünür (Moreno, 2014). Yani iki resim birbirine karışarak bir bütün oluşturur. Bu özelliğiyle Thaumatrope, hiç şüphesiz animasyonun ilk önemli buluşları arasında sayılabilir.

Resim 11. Thaumatrope (Moreno, 2014: 5)

Fenakistiskop: Fenakistiskop (Resim 12), Joseph Plateau tarafından 1841’de icat edilmiştir. Fenakistiskop, bir kola dikey olarak tutturulmuş dönen bir daire şeklinde delikli bir diskin döndürülmesiyle çalışan bir aygıttır. Disk şeklinde tasarlanan bu aygıtın üstünde yaklaşık 20 kareden oluşan ve birbirini tamamlayan resimler bulunmaktadır. Bir aynanın karşısına oturan kişinin diski döndürmesi ile bu görüntüler filmin illüzyonunu üretmekte ve kesintisiz bir hareket izlenimi yaratmaktadır (Moreno, 2014: 5).

Resim 12. Fenakistiskop (“Fenakistiskop”, 2018).

19. yüzyılda üretilen bu oyuncak ilk başta insanlar tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştır. İnsanlar bu oyuncak sayesinde bir kaplanın sıçrayışını veya bir insanın dans edişini defalarca izleme imkânı bulmuşlardır. Bu nedenle Fenakistiskop terimi

bir göz yanılsamasına neden olduğu için “aldatmak” ve “hile” anlamlarında da kullanılmaktadır (Moreno, 2014).

Zoetrop: Zoetrop (Resim 13), matematikçi William George Horner tarafından 1834 yılında icat edilmiş silindirik bir cihazdır. Bu cihaz görünüşte Fenakistoskop’a çok benzer ve daha önce belirtilen tüm cihazlar gibi hareketin yanılsamasını yaratır. Metal bir tekerleğin içine peş peşe çizilmiş birbirini tamamlayan resimleri tam karşıdan gören deliklerden birisine odaklanıp dışarıdan bakarak çevirdiğimizde yaklaşık 20 karelik bir animasyon izleme fırsatı buluruz (Moreno 2014). Aslında bu animasyon oyuncağı; Fenakistoskop’un daha pratik bir hâli diyebiliriz.

Resim 13. Zoetrop (Zoetrop, t.y.)

Flipbook: Flipbook (Resim 14), 1868 yılında John Barnes Linnett, tarafından keşfedilmiştir. Herhangi bir makine olmadan basit küçük bir kitaptan hareketli bir diziyi çevirmek amacıyla tasarlanmış ve birleştirilmiş bir dizi görüntüdür. En basit ve sade animasyon cihazlarından biri olarak 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında çok popüler olmuştur. Ayrıca ona, “thumb book (başparmak defteri)” de denmektedir. Bunun nedeni ise resimlerin hareketini yapmak için diğer elin başparmağı ile sayfaları çevirirken onu bir elinin üzerinde tutmak zorunluluğudur (Moreno, 2014: 5). Aslında flipbook, öğrencilerin defterlerinin kenarına çizdikleri resimleri hızlı bir şekilde çevirdiklerinde ortaya çıkan hareketli görüntü ile aynı mantıkla çalışmaktadır.

Resim 14. Flipbook (Flipbook, t.y.)

Praxinoscope: Hareket devinimi yaratan bir diğer oyuncak da Praxinoscope'tur (Resim 15). Bu oyuncak, Charles-Émile Reynauda adındaki bir bilim öğretmeni tarafından 1876 yılında Paris'te icat edilmiştir. Zoetrope'a çok benzemekle beraber onun geliştirilmiş şeklidir denebilir. İki cihaz arasındaki temel fark ise Zoetrope'ta görüntüye aradaki boşluklardan bakılırken Praxinoscope'da bu boşlukların yerine aynalar bulunmaktadır. Aynaların kullanılmasıyla görüntü kalitesi de iyileştirilmiş olmuştur (Moreno, 2014: 5). Praxinoscope, daha geniş kitlelerin izleyebilmesi için yaratılmış bir cihazdır ("Animasyon Tarihinin Zaman Çizelgesi," t.y., par.6)

Resim 15. Praxinoscope (Costa, t.y.)

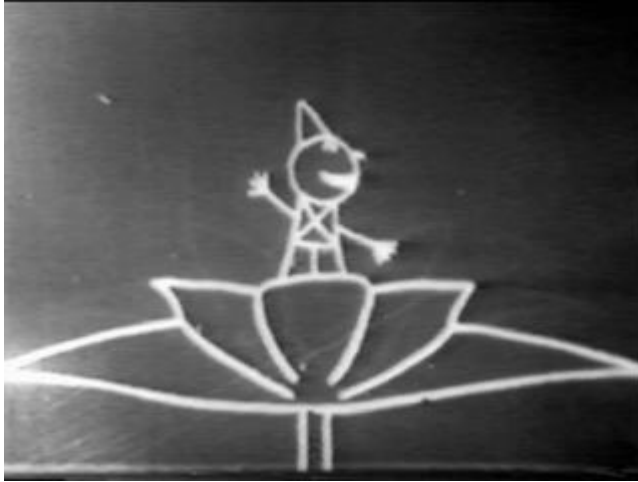

İnsanlar içinde bulundukları yüzyılın teknolojisine uygun bir şekilde hareketli görüntü elde edebilmek ve elde ettikleri bu görüntüleri izleyebilmek amacıyla çeşitli optik oyuncaklar icat etmişlerdir. Yukarıda ilk örnekleri görülen bu optik oyuncaklar, hareketin devinimini sağlayarak animasyonun gelişimine büyük katkıda

bulunmuşlardır. 19. yüzyılda icat edilen bu optik oyuncaklar dışında animasyon sinemasının önünün açan çeşitli gelişmeler de meydana gelmiştir. Bu yüzyılın sonlarında fotoğrafın ve sinemanın hızlı bir şekilde gelişmesine paralel olarak animasyon da kendi içinde ivme kazanmış ve bu alanda yapılan çalışmaların artmasını sağlamıştır. Animasyon sineması alanında başarılı çalışmalar yapan öncü isimler; Emile Cohl, Winsor McCay, Max Fleischer ve Walt Disney'dir. Bu kişiler; animasyonun kurallarını belirlemiş, tekniklerini oluşturmuş ve sinemanın alanına ait buluş ve bilgileri kendi çalışmalarında kullanarak kısa metrajlı animasyon filmi denemeleri yapmaya başlamışlardır.

İlk animasyon film çekimleri 1900'lü yıllarda Fransa'da Emile Cohl tarafından denenmiştir. Fransız Emile Cohl, Paris'te 1907 yılında ilk animasyon çizgi filmi Fantasmagorie (Resim 16) çekmiştir. "Fantasmagorie" adlı ilk animasyon film denemesinde Emile Cohl, beyaz kâğıt üstüne siyah renkli çöpten adamlarını filme alarak projeksiyonda negatif film kullanarak siyah fon üstünde hareket eden beyaz figürler elde etmiştir (Türker, 2011). O dönemde siyah zemin üzerinde hareket eden beyaz figürler izleyicinin çok ilgisini çekmiştir (Can, 1996). Perde üzerinde hareket eden bu çöp adamlar çocuk çizimleri gibi basit olmasına rağmen seyirciyi büyülemiştir.

Resim 16. Fantasmagorie Animasyon Filminden Bir Kare (Fantasmagorie, t.y.)

"Bir kameranın yapabileceği şeyi yapma, yapamayacağı şeyi yap" (Williams, 2001: 16) diyen Emile Cohl animasyon sinemasını bir adım daha ileriye taşıyarak bu alanın erken dönemdeki en önemli isimlerinden biri olmayı başarmış bir sanatçıdır. Ayrıca Cohl, 1923 yılının sonlarına doğru yapmış olduğu 300'den fazla filmle dikkatleri üzerine çekmeyi de başarmıştır (Whitehead, 2012: 23). Cohl'un animasyon

alanında yapmış olduğu önemli çalışmalar kendinden sonra gelenlere de yol göstermiştir.

Emile Cohl'un çağdaşı olan Amerikan gazeteci ve çizgi film yapımcısı Winsor McCay, "Gertie the Trained Dinosaur" (Eğitimli Dinozor Gertie, Resim 17) adlı filmiyle aynı dönemde izleyici ile buluşmuş bir diğer isimdir. Bu ilk animasyon dinazor; "Gertie the Dinosaur" animasyon tarihine ilk kısa film olarak geçmiştir.

Resim 17. Dinozor Gertie Animasyon Filmi Afişi (Dinozor Gertie, t.y.)

12 dakikalık bu animasyon filminde Gertie; ağaçlardaki yaprakları yiyor, bir gölde su içiyor, iki ayaküstünde dans ediyor, oyun oynuyor ve McCay'le yolculuk yapıyor (Dinozor Gertie, t.y.). O dönemdeki animasyon teknikleri göz önüne alındığında bu film dönemine göre yetkin bir yerde bulunmaktadır. McCay'in Dinozor Gertie filmi için 10.000' den fazla çizim yaptığı söylentiler arasındadır. Filmin en önemli özelliği, seyircilerin sinema salon gösterisi olarak ilk kez kısa metrajlı canlandırma filmi izlemiş olmasıdır (Halas,1979:260). Dinazor Gertie, o döneme kadar ve ondan sonraki birkaç yılda yapılan en başarılı animasyon filmi kabul edilmektedir (Samancı, 2004: 9; Smith, 2003: 97; Lord & Sibley, 1998: 24). O dönemde McCay, animasyon alanına yeni bir soluk getirmiş ve yapmış olduğu çalışmalarla çok farklı bir perspektiften baktığını göstermiştir.

Animasyon sinemasına getirmiş oldukları yenilikler ve bu alanın endüstrileşme sürecine katkıları bakımında Max ve Dave Fleischer kardeşler de öncü isimler arasındadır. Fleischer kardeşler Fleischer Animasyon Firması'nı kurarak sinema sektöründe animasyon sinemasını önemli bir yere getirmişlerdir. Fleischer Kardeşleri önceki animatörlerden farklı kılan Rotoskop adını verdikleri bir makine icat etmeleri ve bu makine ile gerçek hayattaki hareketleri animasyon ortamına birebir

aktarmalarıdır. Bu makine ile seri animasyon filmlerin yapımını gerçekleştirmişlerdir. “Out of Inkwell” (Mürekkep Hokkasından Çıkma), “Betty Boop”, “Popeye” (Temel Reis) (Resim18), adlı animasyon dizileri, Fleischer Kardeşler’in en önemli animasyon filmleri arasında yer almaktadır (Hünerli, 2005).

Resim 18. Popeye Animasyon Dizisinden Bir Kare (Cartoon Pictures, 2017)

Fleischer kardeşlerin hazırladığı Popeye (Temel Reis) filmi 1936 yılında animasyon tarihinde ilk kez akademi ödüllerine aday gösterilen çizgi film olmuştur (Jones & Oliff, 2007). İçinde bulunduğu dönemde reklam karakteri olarak sunulan Denizci Popeye, Amerikan insanın bir sembolü olmuş ve varlığını devam ettirmeyi başarmıştır.

Animasyon sinemasının altın çağını başlatan en önemli isim Walter Elias Disney ya da tüm dünyanın bildiği şekliyle Walt Disney’dir. Çizgi film ya da animasyon sineması denilince akla ilk gelen isim Walt Disney olmuştur. Walt Disney animasyon sektöründe birçok ilke imza atmış bir isimdir. Disney; 1923 yılında daha sonra adı “Disney Animation Studios” olarak değiştirilen “Disney Brothers Cartoon Studio”yu açmıştır. Disney’in kurmuş olduğu bu stüdyo günümüze kadar binlerce animasyon filmine imza atmıştır.

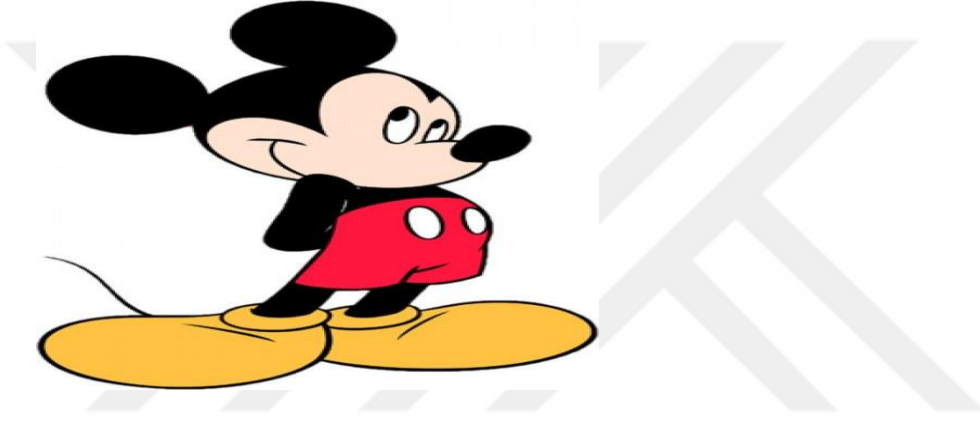
1930’ların sonunda animasyon, Walt Disney Stüdyosu’nda bir yenilikten bir sanat biçimine dönüşmüştür. Her resimde, eylemler daha ikna edici hâle gelmiş ve karakterler gerçek hayatta görebileceğimiz kişiler olarak karşımıza çıkmıştır.

Animasyon sinemasının gelişim aşamasında kurmuş olduğu şirketle önemli bir yere sahip olan Walt Disney; dönemindeki gelişen dijital teknolojileri, üretim ve

tüketim dinamiklerini çok iyi takip ederek Walt Disney film stüdyosunda seri bir şekilde çizgi film üretmeye başlamıştır.

Walt Disney, ilk olarak dönemin şartlarını da göz önünde bulundurarak *Alice's Wonderland* isimli kısa bir çizgi dizi üretimiyle işe başlamış ve dört yıl boyunca bu diziye devam etmiştir. Bu diziyi farklı seriler takip etmiş olsa da 1928'de yayınlanan ve Mickey Mouse (Resim 19) karakterinin başrol oynadığı ilk sesli çizgi film *Steamboat Willie* ile ün kazanmayı başarmıştır. Tasarladığı bu fare karakterine herkes tarafından sevilecek bir kişilik vererek çok kısa bir sürede ünlü olmasını da sağlamıştır (Disney History, t.y.).

Resim 19. Mickey Mouse Karakteri (Mickey Mouse, t.y.)

“İnsan aklının hayal edebildiği her şeyi anlatmak mümkündür” diyen Walt Disney (Thomas, 1992), yapmış olduğu Mickey Mouse adlı çizgi dizi aracılığıyla ruh halleri ve duygu durumlarını izleyiciye canlı ve gerçekmiş gibi yansıttığı karakterleri, müziği, renkleri ve konularıyla başarılı bir çalışmaya imza atmıştır. Sesli olarak yayınlanan ilk “Mickey Mouse” filminin ardından “Donald Duck” ve “Silly Symphonies” gibi çizgi filmler Disney stüdyolarının başarılı çalışmaları arasında gösterilebilir. Bugs Bunny, Duffy Duck, Droopy Dof gibi hafızalara yer eden unutulmaz karakterler ile tüm dünyada ses getirmiş ve bu sektörünün gelişmesinde lokomotif bir görev üstlenmiştir.

Disney, ilerleyen yıllarda gerçek sinema projeleri üretmeye başlamıştır. Disney’ in 1937 yılında yaptığı ilk uzun metrajlı film, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler (Resim 20) daha sonra Pinokyo, Bambi, Dumbo, Kül Kedisi, Alice Harikalar Diyarında gibi filmlerin yapımı çizgi filmin gerçek bir sinema sanatı olduğunu göstermiştir (Disney History, t.y.).

Resim 20. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler Çizgi Filminden Bir Kare (Disney History, t.y.)

Yapım aşaması üç yıl süren ve 1937 yılında gösterime giren Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler çizgi filmi ilk uzun metrajlı animasyon filmi olma özelliğindedir. Bu film, 8 milyon dolarlık gişe hasılatıyla döneminin en yüksek hasılatın yakalayan film olmuştur. Akademi, bu film için Disney'e özel bir Oscar ödülü de sunmuştur (Disney History, t.y.).

Walt Disney stüdyolarında günümüze kadar hazırlanan belli başlı önemli animasyon filmlerinden bazıları şunlardır: Dumbo (1941), Bambi (1942), *Sindirella* (1950), Alice Harikalar Diyarında (1951), Peter Pan (1953), Denizler Altında 20.000 Fersah (1954), Beyaz Vahşi Doğa (1958), *Pollyanna* (1960), Orman Çocuğu (1967), Robin Hood (1973), Küçük Denizkızı (1989), Güzel ve Çirkin (1991), Beyaz Diş (1991), Alâeddin (1992), Aslan Kral (1994), Oyuncak Hikâyesi (1995), *Notre Dame'ın Kamburu* (1996), Tarzan (1999), İnanılmaz Aile (2004), Arabalar (2011), Cesur (2012), Oyunbozan Ralph (2012), Uçaklar 2014), Coco (2017), *Ralph İnterneti* (2018) (List of Disney Films, t.y.).

Hemen hemen her yıl en iyi animasyon filmi, en iyi müzik gibi birçok dalda ödül alan Disney şirketi, yapmış olduğu filmlerle dünya gündeminde kalmış ve animasyon sineması denilince akla ilk gelen isim olmuştur. Bununla birlikte sadece yaratmış olduğu karakterleriyle değil aynı zamanda piyasaya sürdüğü Disney logolu kıyafetler, oyuncaklar, afişler, çantalar, nevresim takımları, bardaklar ve daha birçok ürünle de ticari başarıyı yakalamış bir şirket olarak piyasaya hükmetmiştir. Ayrıca Disney, sadece çocukları kadar yetişkinleri de her alanda etkilemeyi başarmış bir şirkettir.

Walt Disney' in bu çalışmaları birçok animasyon sineması yapım şirketine yol göstermiş ve bu sayede birbirinden farklı birçok şirket kurulmuştur ve bu şirketlerin öncülüğünde günümüze kadar pek çok animasyon filmi gösterime girmiştir. Özellikle

Pixar, Dreamworks, Warner Bros Cartoon, Sony Entertainment, Hanna Barbera Company gibi animasyon şirketleri çok sayıda başarılı çalışmaya imza atmıştır.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda tüm dünyada dijital olarak yaşanan gelişmelere paralel olarak animasyon sineması sektörü her geçen gün biraz daha ilerlemiş, uluslararası festivallerin sergilendiği bir alan hâline gelmiştir. Bu sektör başta ABD olmak üzere Kanada, Avrupa ve Japonya gibi birçok ülkeye ekonomik olarak büyük katkılar sağlamaktadır.

2.7.1.3. Animasyon Sinemasının Türkiye’deki Tarihi Gelişimi

Araştırmacıların birçoğu Türkiye’de animasyonun köklerini kültür hayatımızda önemli bir yeri olan Karagöz-Hacivat gölge oyununa dayandırmaktadır (Abalı, 2012; Alan, 2009). Bu görüşü savunanlar; gölge oyununda bulunan perdedeki hareketi sağlayan parçaları ve bunların birbirine eklenmesini animasyon tekniğine benzetilmektedirler. Gölge oyunu, animasyon kavramını tam anlamıyla karşılamasa bile yine de perdedeki karakterlere ses ve devinim kazandırma fikri bakımından Türkiye’de animasyonun ilk örnekleri olarak kabul edilebilir.

Türkiye’de Batılı anlamda animasyon sinemasının ortaya çıkması 1930’lu yıllara dayanmaktadır. Bu yıllarda gösterime giren Batı kaynaklı filmlerin etkisiyle çizgi filme olan ilgide de artış görülmüştür. Turgut Çeviker; “Türk Animasyon Sineması” adlı belgeselinde Türkiye’deki ilk animasyon filminin 1932 yılında Kadıköy Opera Sineması’nda gösterime giren ve Walt Disney yapımı olan “The Skeleton Dance” (İskelet Dansı) (Resim 21) olduğunu belirtir (Özakçaoğlu, 2009).

Resim 21. The Skeleton Dance : İskelet Dansı Animasyon Filminden Bir Kare (Rigby, 2011)

Başta Walt Disney olmak üzere yabancı şirketlere ait çizgi filmlerin Türkiye’de gösterime girmesiyle filmleri seyreden Türk sanatçıları, daha çok Türk karikatür

sanatçıları, animasyon sinemasına ilgi duyarak bu alanda çalışmalara başlamışlardır (Hünerli, 2005). Buradan hareketle Türkiye’deki ilk animasyon filmi çalışmalarının yapılması karikatür sanatçılarının çabalarıyla olmuştur denebilir.

Animasyona ilgi duyan ilk karikatürist Cemal Nadir Güler olmuştur. Güler, “Amca Bey Plajda” adlı karikatür çalışmasını, animasyon formatında oluşturabilmek için tek başına çeşitli çalışmalar yürütmüş ama dönemin hem maddi hem de teknik imkânsızlıkları nedeniyle animasyon projesini hayata geçirememiştir (BEBKA, 2018).

Türkiye’deki ilk başarılı animasyon denemeleri yurt dışında farklı sanat dallarında eğitim almış Devlet Güzel Sanatlar Akademisi öğretim üyesi Vedat Ar tarafından gerçekleştirilmiştir. Ar, akademideki öğrencilere animasyon konusunda dersler vermiş ve bir grup öğrencisiyle birlikte 1947 yılında yaklaşık üç dakika süren “Zeybek Oyunu” adlı bir film yapmıştır. Bu film, Türkiye’de bilinen ilk ve en eski animasyon filmi olarak kabul edilmektedir (Hünerli, 2005). Ancak akademi öğrencilerine pelür kâğıt üzerine yaptırılan “Zeybek Oyunu” adlı bu film günümüze kadar ulaşamamıştır (Kaba, 2002).

Türkiye’de 1957 yılında profesyonel anlamda çekilen ilk renkli ve uzun metrajlı filmi; “Evvel Zaman İçinde” adlı animasyon filmidir. Bu film için bolca emek ve para harcanmış, fakat film trajik bir biçimde Amerika Birleşik Devletleri’nde ortadan kaybolmuştur (Onaran, 1999). Yaşanan bu olay muhakkak o yıllarda animasyon sanatı adına emek veren kişileri ve sektörü olumsuz yönde etkilemiştir.

Türkiye’de 1960’lı yıllarla birlikte pek çok reklam ajansı kurulmuştur. Bu ajansların ana hedefi, reklam alanında belli bir gelir elde ederek başarılı animasyon filmleri ortaya çıkarmak olmuştur (Hünerli, 2005). Ayrıca bu yıllarda televizyonun yayın hayatına girmesi ile animasyon sektörü önemli ölçüde etkilenmiştir.

1970’li yıllarda animasyon alanında gözle görülür bir ilerleme kaydedilmiştir. 1972 yılında bir deneme yapımına girişen Tonguç Yaşar, “Amentü Gemisi Nasıl Yürüdü?” adlı kısa metraj çizgi film ile 1972 yılında 3. Altın Koza Film Festivali’nde özel ödül kazanmıştır (Abalı, 2012). Yaşar, bu animasyon filminde hat sanatının ustalarının eserlerinden yola çıkarak harflerden oluşan bir kayığın kürek çekerek yüzdürülmesini anlatmıştır. Bu çalışma dönemine göre oldukça özgün bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

1980’lere gelindiğinde ise animasyon filmleri, ilk ulusal kanal olan Türk Radyo Televizyon Kurumu (TRT)’nda gösterilmeye başlanmıştır. Özellikle Derviş Pasin ve Ateş Benice’nin 1984 yılında kurduğu “Pasin-Benice Film Stüdyosu” tarafından

TRT’de gösterilmesi amacıyla birçok farklı film hazırlanmıştır. Bunlardan bazıları; “Süper Cıvcıv”, “Tomurcuk”, “Evliya Çelebi”, “Ece ile Yüce” ve “Karınca Ailesi”dir. Bu filmlerin arasından beşer dakikalık ve 75 bölümden oluşan “Karınca Ailesi” (Resim 22) büyük ilgi görmüştür. Kültür Bakanlığı’nın desteğiyle Karınca Ailesi, Türkiye dışında da gösterime girmiş bir filmidir.

Resim 22. Karınca Ailesi Filminden Bir Kare (Kalkan, 2016).

1990’lı yılların başında yaşanan dijital gelişmeler animasyon sektörüne de yansımış ve bu alanda kayda değer bir ilerleme yaşanmıştır. Bu dönemde Eskişehir Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde bir Animasyon (Canlandırma) bölümü açılmış ve sektöre eğitilmiş çizerlerin kazandırılmasına başlanmıştır. (Uçaran, 2010). Bu sayede animasyon eğitimi alanında önemli bir adım da atılmıştır. Bu yıllarda yaşanan bir diğer gelişme de 1993 yılında bu alanda çalışanları bir araya getirmek, animasyon sektörünü geliştirmek, bu alana olan farkındalığı artırmak ve uluslararası etkinlikler hakkında paydaşları bilgilendirmek amacıyla Çizgi Filmciler Derneği kurulmasıdır (BEBKA, 2018).

2000’li yıllara gelindiğinde 3D yapımlar gerçekleştiren stüdyolar kurulmuştur. Bu yıllarda ayrıca özel TV kanallarının da sayısı artmış ve bu stüdyolar kurulan bu yeni TV kanallarına birçok reklam filmi projesi yapmışlardır. Ayrıca bu yıllarda pek çok üniversitede animasyon alanında eğitim veren bölüm açılmıştır. Türkiye’de animasyon bölümü olan üniversitelerin tamamı Tablo 4’te görülmektedir.

Tablo 4. Türkiye’de Animasyon Bölümü Olan Üniversiteler (BEBKA,2018)

Üniversite	Şehir
Anadolu Üniversitesi	Eskişehir
Bahçeşehir Üniversitesi	İstanbul
Dumlupınar Üniversitesi	Kütahya

Maltepe Üniversitesi	İstanbul
Marmara Üniversitesi	İstanbul
Yaşar Üniversitesi	İzmir
İstanbul Aydın Üniversitesi	İstanbul
Başkent Üniversitesi	Ankara
İstanbul Kültür Üniversitesi	İstanbul

Günümüze kadar Türkiye’de animasyon endüstrisini olumlu olarak etkileyen en hayati gelişmelerden birisi de 1 Kasım 2008’de Türkiye’nin ilk yerli çocuk kanalı TRT Çocuk’un yayın hayatına başlaması olmuştur (BEBKA, 2018). Bunun hemen ardından da Radyo ve Televizyon Kurulu ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’unda bulunan ve 2011 yılında kabul edilen “Genel ve tematik içerikli yayın yapan televizyon kuruluşlarının, çocuk yayınlarında çizgi filmlere yer vermeleri hâlinde, çizgi filmlerin en az %20’sinin, diğer çocuk programlarının en az %40’ının Türkçe dilinde üretilmiş yapım olması ve Türk kültürünü yansıtması zorunludur” (Radyo ve Televizyonların..., 2011) maddesi ile çok önemli bir gelişme yaşanmıştır. Yerli yapım animasyon film üretiminin devlet tarafından destekleneceği bu madde ile duyurulmuştur.

Yaşanan gelişmeler ışığında başta İstanbul, Ankara ve Eskişehir olmak üzere yeni animasyon stüdyoları açılmış ve bu stüdyolarda yerli yapım animasyon filmleri sayısında ciddi anlamda artış yaşanmıştır. 2009 yılında Ankara’da bulunan Animax stüdyosu tarafından Türkiye’nin ilk üç boyutlu animasyon film serisi olan “Keloğlan” serisi TRT Çocuk kanalında yayınlanmaya başlamıştır. Keloğlan serisi bugün halen TRT Çocuk kanalında yayınlanmaya devam etmektedir (Abalı, 2012).

2016 yılında dünya standartları da göz önünde bulundurularak üretilmiş Kötü Kedi Şerafettin animasyon filmi yerli animasyon sinema endüstrisinin yapmış olduğu en dikkate değer filmlerden biridir.

Geçtiğimiz son on yılda animasyon film üretiminde dijital anlamda yaşanan gelişmeler ışığında; bilgisayar destekli programların kullanılmaya başlanması, bu alanda eğitim veren üniversitelerde yetişen uzman sayısının artışı, çeşitli kurum ve derneklerin açılması, birçok yerli animasyon şirketinin kurulması, 3 boyutlu filmlerin yapılmaya başlanması gibi gelişmeler, Türkiye’de animasyon sinemasında özgün ve başarılı projelerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. 2010 yılından sonra Türkiye’de üretilen ve gösterime giren uzun metrajlı animasyon filmlerinin tamamı Tablo 5’te görülmektedir:

Tablo 5. Türkiye’de 2000 Sonrası Uzun Metrajlı Animasyon Film Üretimi(BEBKA, 2018)

Yıl	Film
2013	RGG Ayas
2014	İksir: Dedemin Sırrı
2014	Uzay Kuvvetleri 2911
2014	Evliya Çelebi ve Ölümsüzlük Suyu
2014	Rimolar ve Zimolar: Kasabada Barış
2015	Köstebekgiller: Perili Orman
2015	Pirdino Sürpriz Yumurta
2016	Köstebekgiller 2: Gölge’nin Tılsımı
2016	Kötü Kedi Şerafettin
2016	Canım Kardeşim Benim
2017	Doru
2017	Pepee: Birlik Zamanı
2017	Fırıldak Ailesi
2018	Sagu ve Pagu
2018	Rafadan Tayfa Dehliz Macerası
2018	Renkli Balık "Yeni Dünyalar Kâşifi"

Türkiye uzun yıllar yabancı animasyon şirketlerinin üretmiş olduğu animasyon filmlerini ithal etmek zorunda kalmıştır. Tablo 5’e bakıldığında son yıllarda uzun metrajlı animasyon film üretiminin hızlı bir şekilde arttığı görülmektedir. Buradan hareketle animasyonun sinemasının Türkiye’de gelişmeye açık bir sektör olarak potansiyelinin arttığını ve ihracatçı bir ülke konumuna doğru ilerlediğini söylemek mümkündür.

2.7.2. Çocukların Sosyal Gelişiminde Animasyon Filmlerinin Yeri

Çocuk ve animasyon arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılması ve bu araştırmanın amacına uygun yapılabilmesi için her şeyden önce hitap edilen kitlenin doğru analiz edilmesi ve tanımlanması gerekmektedir. Bu amaçla öncelikle “Çocuk nedir?” sorusunu cevaplamak yerinde olacaktır.

Çocuk; yetişkinin küçük bir örneği değil, kendine özgü bir dünyası, düşünme biçimi ve algılamaları olan bir insan (Nas, 2002), dünyayı kendi bakış açısıyla değerlendiren, sosyal, dilsel, ruhsal yetileri henüz tam olarak gelişmemiş ya da yetişkinlerin dünyasıyla bütünüyle örtüşmeyen bir varlık (Dilidüzgün, 2013), iki yaştan başlayarak ergenlik dönemine kadar olan büyüme döneminde bulunan insan yavrusu; henüz ergenliğe ulaşmamış kız ve erkek (Aytaş ve Yalçın, 2017) şeklinde tanımlanmaktadır. Farklı toplumlarda, tarihsel süreç içinde ve hatta aynı toplumun farklı kesimlerinde bile çocuk ve çocukluk kavramları değişik anlamlar taşımıştır. Mustafa Ruhi Şirin, çocukluk tarihinin dönemlerini üçe ayırır ve şu şekilde açıklar:

“Çocuk ve yetişkin ayrımının henüz yapılmadığı, çocukluk kavramı ile bilgilerin en az edinildiği, karanlık dönem olarak adlandırılan geleneksel çocukluk ile başlamıştır. Batı’daki Aydınlanma Çağının başlaması ve matbaanın gelişimi ile çocuk ve yetişkin ayrımının yapılması sonucunda modern çocukluk gelişmeye başlamıştır. Modern çocukluk dönemindeki en önemli gelişme ise Protestan çocukluğun öncüsü Locke’nin biçimlenmemiş bir yetişkin ve romantizmin öncülerinden Rousseau’nun bozuk biçimli yetişkin şeklinde çocuk tanımları yapmalarıdır. Çünkü çocukların yetişkinlerden farklı varlık oldukları anlaşılmaya başlanmıştır. Son otuz yılda teknolojinin gelişiminin hızlanması ile modern çocukluk yerini post modern çocukluğa bırakmaya başlamıştır. Çocuklar ile yetişkinler arasında fark teknoloji ile azalmaya başlamıştır.” (Şirin, 2000: 15-16).

Yukarıda ifade edilenlerden hareketle çocuğun konumunun ilkel toplumdan içinde bulunduğumuz bilgi toplumuna kadar birçok aşama geçirerek farklılaştığı söylenebilir. Baş (2015), çocuğun toplumlar tarafından farklı addedilişinin, kaderini de belirlediğini ve haleften selefte dünya tarihinde nice çocuğun kölelikten özgürlüğe ve nihai birey olarak kabule doğru bir seyir gösterdiğini ifade etmiştir.

Çocukluk dönemi, kişinin tüm yetişkinlik hayatını etkileyen bilişsel, psikososyal, ruhsal temellerin atıldığı en önemli dönemdir. Suskind (2018), bir çocuğun beynini doğru bilgiler ile beslemenin o çocuğun doğru bilgiyi anlamasına yardımcı olacak ilk adım olduğunu belirtmektedir. Bu dönemde kazanılan davranışlar, elde edilen bilgi ve beceriler insan hayatında son derece kalıcı olmaktadır. Yapılan araştırmalar, insanın yaşamının ilk yıllarında edindiği alışkanlık ve becerilerini bütün yaşamı boyunca edindiklerinin %70’ini oluşturduğunu kanıtlamıştır (Tuğrul ve Yılmaz, 2013).

İnsan dünyaya geldiği andan itibaren hem çevresiyle hem de diğer insanlarla etkileşim hâlinde olan sosyal bir varlıktır. Çocukların bilişsel, dilsel, sosyal duygusal ve psikomotor gelişimleri açısından etkileşime geçtikleri uyaranlar büyük önem arz etmektedir. Urie Bronfenbrenner tarafından 1970’li yıllarda oluşturulmaya başlanan Ekolojik Yaklaşım Modeli’nde de çocuğun varoluşu büyük ölçüde içinde bulunduğu sistemler ve bu sistemlerin birbirleriyle etkileşimine dayandırılmıştır. Bronfenbrenner, bu modelde çocuğun toplumun gerçek bir üyesi olması için geçen sürece odaklanmıştır. Şekil 4’ te görüldüğü üzere bu modelde gelişim, çocuğun ailesi ve çevresi arasındaki güçlü bir etkileşiminin ürünüdür.

Şekil 4. Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Modeli (Ekolojik Yaklaşım, t.y.)

Ekolojik modelde de görüldüğü gibi çocukluk dönemi, tek bir etmenle değil çocuğu çevreleyen tüm etmenlerle birlikte ele alınıp değerlendirilmek zorundadır. Çocuğun gelişmesi sürecinde kitle iletişim araçları; ebeveynler, arkadaşlar, okul ve çevre kadar çok önemlidir. Güney ve Aytan (2014), çocuğu ailesinden sonra en fazla etkilendiği kaynağın kitle iletişim araçları olduğunu belirtmişlerdir.

Dijital teknoloji, cep telefonu, dijital TV, bilgisayar oyunları ve internet, günümüz çocuklarının günlük yaşamına girmiş durumdadır (Suhail & Bargees, 2006). İçinde bulunduğumuz dönemin çocukları gelişen teknoloji ile birlikte internet, televizyon, video gibi pek çok kitle iletişim aracını etkin bir şekilde kullanmaktadır. Günümüz dünyasında teknoloji, kitle iletişim araçlarıyla toplumun her kesimindeki çocukları etkisi altına alarak onlara oynama, keşfetme ve öğrenme gibi için birçok zengin uyarıcı fırsatları da sunmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye’de de çocuklar kitle iletişim araçlarıyla büyümekte ve sosyalleşmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2017 verilerine göre Türkiye’de çocukların bilgisayar kullanmaya başlama yaşının ortalama 8, internet kullanma yaşının ise 9, cep telefonunu kullanma yaşının ise ortalama 10 olduğunu açıklamıştır. Araştırmaya göre, çocukların %24,4’ünün kendi bilgisayarına, %13,1’inin cep telefonuna sahip olduğu, %60,5’inin bilgisayar, %50,8’inin internet, %24,3’ünün de akıllı telefon ya da cep telefonu kullandığı belirtilmiştir (TÜİK, 2017).

Birçok kitle iletişim aracının çocuklar üzerinde güçlü etkisi bulunmakla birlikte onların en çok takip ettiği ve etkilendiği programların başında hem görsel hem

de işitsel bir araç olması nedeniyle animasyon sineması gelmektedir. 2017 yılı TÜİK verilerine göre animasyon sinemasının izleyici kitlesinin temelini, 0-14 yaş gurubu çocuklar oluşturmaktadır. Cesur ve Paker (2007) tarafından yapılan araştırmada çocukların seyretmekten hoşlandıkları programların içinde %90,7 oranıyla animasyon sineması ilk sırada yer almaktadır.

Günümüz çocukları animasyon filmlerinin gizemli dünyası ile çok küçük yaşlarda ve hatta bebeklik döneminde buluşmaktadır. Bebekler dünyaya gözlerini açtıkları birkaç ay içerisinde duyuları aracılığıyla çevresindeki olayları anlamakta; karşılaştığı yeni durumlara ayak uydurmak için algısal becerilerini kullanmakta ve çevresi ile etkileşimini algıları sayesinde sağlamaktadır.

Yaşam ve dünya ile ilgili deneyimlerinde önemli bir yere sahip olan görme duyusu çocukların kullandıkları ilk ve en önemli duyulardan biridir. Bu duyu, çocukların sonraki yaşamlarında diğer duyulara göre dış dünyayı anlamlandırma sürecinde önemini korumaktadır. Çocuk, dünya ile etkileşimini görsel algılarına dayanarak oluşturmaktadır. John Locke ve diğer birçok bilim insanının yapmış olduğu araştırmaların bulgularına göre insanın öğrenmelerinin yaklaşık %80'i görme duyusuyla gerçekleştiği ortaya çıkmıştır (Demirci ve Tepecik, 2012; Güler, 1990; Kaba, 1992).

Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle beynimize yerleştirdiğimiz bilgilerin büyük bir kısmını görsel süreçler sonunda elde ettiğimiz söylenebilir. Çünkü görseller, beden dili ve imgelerle birlikte organize edildiğinde daha etkili öğrenmeyi sağlamakta, görsel dil gelişimi çevreden etkilenmekte ve çocuğun çevreyle olan iletişim yeteneğini olumlu yönde etkilemektedir (Aytaş ve Kaplan, 2017).

Bugün ilkökul ve ortaokul düzeyindeki birçok öğrenci için dünya bir görüntü kaynağı durumundadır. Şu anki teknoloji ve kültürümüz önceki nesle göre daha çok görsel okuyan “görsel bir öğrenci” üretmektedir. (Oblinger & Oblinger 2005).

Görselleştirerek daha iyi anlamayı sağlayan animasyon sineması görsel zenginlik sunması, kulağa ve düşünceye de hitap etmesi bakımından özellikle de çocukların dikkatini ve beğenisini cezbeden bir tür olarak değerlendirilmektedir (Barak, Ashkar & Dori, 2011). Animasyon filmleri, zengin görsel ve canlı renk kullanımı, hareketli yapısı ve karakterleri ile çocuklar için vazgeçilmez bir uyaran durumundadır. Bu filmlerle tanışan çocuklar bir çeşit zengin görsel deneyim de elde etmektedirler. Kısacası iyi analiz edilmiş, nitelikli animasyon filmlerinin çocuğun

sosyalleşmesine ve olumlu davranışlar kazanabilmesine katkıda bulunacağı söylenebilir.

2.7.3. Çocukların Dil Gelişiminde Animasyon Filmlerinin Yeri

Dil; sözlü ve yazılı olarak kullanılan, doğumdan itibaren edinilmeye başlanılan, yalnızca insana özgü, güçlü ve büyümlü bir düzendir. Aynı zamanda dil, düşünme ve düşünöleni aktarma dizgesidir (Aksan, 1998). Bir toplumun var olabilmesi için toplum üyelerinin ortak bir paydada buluşması gerekmektedir. İnsanları buluşturan en önemli payda ise dildir. Bu noktada dil, en güçlü iletişim aracı konumundadır.

Çocukların dil gelişimi aile ortamında başlayarak televizyon, okul, çevre ve arkadaş guruplarını da içine alan geniş bir süreç içerisinde gelişip şekillenmektedir (Yağlı, 2013). Okul öncesi dönemde dinleme ve konuşma yoluyla dili aile ve yakın çevresinden öğrenen çocuklar, formal eğitim dönemiyle beraber okuma ve yazma becerilerini de geliştirmeye başlarlar. Bu süreçte yetişkin bireylere nazaran daha fazla bilgi arayışı içinde ve öğrenme çağında olan çocuk dış dünyayı ve çevresini anlamak için animasyon filmlerinden yararlanır. Bu nedenle animasyon filmleri, çocukların sadece görsel gelişimine değil aynı zamanda dil ve bilişsel gelişimine de katkı sağlayarak eğitici ve bilgilendirici bir rol üstlenmektedir. (Banchonhattakit, Duangsong, Muangsom, Kamsong & Phangwan 2012).

Çocuklar bu filmler aracılığıyla toplumun yaşayış biçimi, yetişkin/cinsiyet rolleri, değerleri, etik kurallar gibi kavramları da öğrenirler (Babaroğlu, 2015; Demir, 2013; Yağlı, 2013; Yaman, Bayburtlu, Tekir ve Kirman, 2015). Baş (2015), kitle iletişim araçlarının çocuğun gelişimine olan katkısının önemine değinmiş ve bu konuyu şu şekilde özetlemiştir:

“TV, radyo, İnternet vb. kitle iletişim kanalında, çocukların gözlerine ve kulaklarına hitap eden masal, hikâye başta olmak üzere farklı tahkiyeli türler, bunların yanında ezgili ya da ezgisiz şiirler, muhtelif çocuk şarkıları, sahne oyunlarının güzel diyaloglarına gizlenmiş çeşitli ana dil unsurları ve daha nice söz öbeği, doğal ya da yapay çocuk edebiyatı ürünlerinin ya kendisi olmakta ya da onlara paralel bir yol alarak çocuğun gelişimine katkı sağlamaktadır.”

Bu ifadeden hareketle iyi seçilmiş nitelikli animasyon filmlerinin çocukların konuşma, dinleme ve anlama becerilerini geliştirdiği, kavram öğrenimini kolaylaştırdığı ve onları olumlu davranışlara yönlendirdiği söylenebilir.

Öğrenme süreci insanın dünyaya gözlerini açtığı andan itibaren başlar ve tüm yaşamı boyunca devam eder. Bebek, dünyaya geldiği ilk aylarda ağlama gibi sözel

olmayan bir yolla çevresiyle iletişim kurmaktadır. Çocuk, dinleme becerisi sayesinde duyduğu sesleri taklit eder ve ana dilinin imkânlarını keşfetmeye başlar. Karadağ (2011), çocuğun ana dilinin seslerini taklit ederek başladığı dil öğrenme sürecinin ana dilinin gramer yapısını öğrenmesiyle son bulmadığını; dil gelişiminin sürekli devam ettiğini belirtir.

Görsel ve işitsel araçların yaygın bir şekilde kullanılmasıyla birlikte dinleme becerisi, günümüz dünyasında izleme becerisi ile beraber değerlendirilmektedir. Animasyon filmlerin en geniş hedef kitlesini oluşturan çocuklar, çevrelerini ve dünyayı algılamak için daha çok gözleri ve kulaklarını kullanmaktadırlar. Bu filmlerin görüntülü mesajlar aracılığıyla görme ve işitme duyusuna hitap etmesi, çocuğun öğrenme sürecinde oldukça etkilidir (Öztekin, 2008). Çünkü çocuklar kendilerine çarpıcı gelen sesleri, görüntüleri daha çok anımsamakta ve bu yolla daha kolay öğrenmektedirler. Hegel'in de ifadesiyle; "Görünen şeyler anlamlarını da birlikte getirirler." (Kargı, 2006: 64). Böyle bakılınca film izleme süresince duyulanlar çocuğa bildik, görünenler tanıdık gelecek ve izleme sonrası yapılacak etkinliklerle kalıcı öğrenmeyi sağlamak mümkün olacaktır. Bu işlevleri göz önünde bulundurulduğunda çocukların gelişim süreci göz önüne alınarak hazırlanacak nitelikli animasyon filmlerinin işitsel ve görsel özellikleriyle ana dil öğretiminde kullanmaya uygun ve önemli bir araç olduğu söylenilebilir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2019: 8) programın özel amaçlarından biri; "okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlanması" dır. İlköğretim eğitimi almış bir kişi, okuduklarını ve dinlediklerini tam ve doğru olarak anlayacak kadar okuma ve dinleme becerisi; duygularını, isteklerini, bilgilerini tam ve doğru olarak anlatacak kadar konuşma ve yazma becerisi ve bütün bunları sağlayacak düzeyde bir kelime hazinesi kazanmalıdır (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2005). Etkili bir ana dil eğitiminin temelinde, çocuğun zengin bir söz varlığı kazanması hedeflenmektedir.

İletişimin gerçekleşmesinde kullanılan en temel öge olan söz varlığı, bir dilin servetidir. İletişimin sağlıklı ve etkili gerçekleştirilmesi amacıyla da söz varlığı çok geniş bir yelpazede olmalıdır. Ana dili öğretiminde çocukların Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanabilmesi; duygu, düşünce ve hayallerini doğru bir şekilde ifade edebilmesi; sözcükleri anlamlarına uygun kullanması ve diğer kişilerle iletişim kurmasında söz varlığı başat bir rol oynamaktadır. Dinleme becerileri söz varlığının

beslenmesinde de etkin rol oynamaktadır (Karadağ, 2013). Dinleme/izleme yoluyla söz varlığı unsurlarının bellekteki korunumu, sözcüklere ilişkin çağrışımlar güçlenmekte dolayısıyla bu yolla zihindeki söz varlığı unsurları da zenginleşmektedir (Baş, 2010). Yörükoğlu (2000) animasyon filmlerinin çocukların dil gelişimini hızlandırdığını; söz varlığını artırdığını ifade etmektedir.

Çocuklar için animasyon filmleri sadece bir eğlenme aracı değil aynı zamanda önemli bir öğrenme aracıdır. Çocuk eğlenerek öğrenir ilkesinden hareketle animasyon filmleriyle eğitim-öğretim fikri doğmuştur. Kelimeler çocuğa çizgi film/diziler yoluyla eğlenceden ödün verilmeden hayatın rutin akışı içerisinde öğretilabilmektedir. Bu yolla öğrenilen kelimelerin zihindeki kalıcılığı, geleneksel kelime öğretimi yöntemleriyle öğrenilenlere nazaran daha uzun sürelidir (Bursalı ve Ünal, 2015).

Öğretici, bilgilendirici ve ana dili geliştirici nitelikler taşıyan animasyon filmlerinin çocukların dil gelişimlerine uygun olarak seçilip izletilmesi onlara farklı bir öğrenme deneyimi sunabilir. Bu açıdan bakıldığında çocukların psiko-sosyal gelişim süreci dikkate alınarak belirlenen nitelikli animasyon filmlerinin kullanılmasıyla çocuğun ana dil öğrenme süreci, bilgi zeminini oluşturma ve öğrenmenin kalıcılığı kontrol altına alınabilir.

2.7.4. Animasyon Filmleri ve Öğrenme-Öğretme Sürecinde Kullanımı

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda takip etmekte ve hızına yetişmekte zorlandığımız, dijital teknolojiler, hızla gelişerek yaşamımızın her alanında etkisini hissettirmekte ve toplumlarda baş döndürücü dönüşüme yol açmaktadır. Dizüstü/masaüstü bilgisayarlar, internet, akıllı telefonlar, akıllı saatler, üç boyutlu gözlükler, akıllı binalar, tabletler ve vücuda entegre edilen teknolojiler insan yaşamının doğal ve vazgeçilmez bir parçası olmaktadır. Teknoloji artık yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası olmaktan çıkarak, varoluşumuzu idame ettirebilmemiz için zorunluluk hâline gelmiştir.

Dijital teknolojilerle çok erken yaşlarda ve hatta bebeklik dönemlerinde tanışan çocuklar; dijital araçları yaşamlarının bir parçası olarak görmekte ve teknolojinin bütün imkânlarından zaman ve mekân kısıtlaması olmaksızın yararlanabilmektedir. Yeni nesil dijital teknolojileri kendisinden önceki nesle nazaran çok daha rahat bir şekilde kullanabilmektedir (Carrier, Cheever, Rosen, Benitez & Chang, 2009). Marc Prensky (2001) tarafından “dijital yerliler” (digital natives) ve “dijital göçmenler” (digital immigrants) olarak tanımlanan 21. yüzyıl çocukları

teknolojinin içinde doğan ve bu dijital araç ve gereçleri ana dili gibi kullanabilen bireylerdir. Bu yeni nesil bireyler; keşfetme, öğrenme, bilgiye hızlı ulaşma gibi birçok fırsat da yakalamaktadır.

Teknolojinin sunduğu çeşitli imkânlar siyasi, kültürel ve ekonomik yönden tüm toplumları etkilemektedir. İçinde bulunduğumuz bilgi çağında gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlayabilen; nitelikli eğitim görmüş bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle toplumlar iş birliği yapabilen, yaratıcı, araştırma becerisi olan, eleştirel düşünebilen ve etkili iletişim kurabilen kısaca 21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler yetiştirmeyi hedeflenmeye başlanmıştır. 21. yüzyıl dünyasında bu ve benzeri beceriler bireylerin sahip olmaları beklenen özellikler olarak karşımıza çıkmaktadır 21. yüzyıl becerilerin bireylere kazandırılmasında teknoloji önemli ve son derece etkili bir araç olarak öğrencilere birçok fırsatlar sunmaktadır. Hasebrink, Livingstone, Haddon ve Olafsson (2009) çocuklar ve gençlere teknolojinin sağladığı faydaları şu şekilde belirtmiştir:

- a) Çeşitli eğitsel kaynakları kullanma
- b) Eğlence ve oyun içeriklerine erişme
- c) Kullanıcıların içerik üretmesi
- d) Topluma yurttaş veya politik açıdan katılma
- e) Topluluğa katılma/aktivist olma
- f) Teknolojik uzmanlığın ve okuryazarlığın gelişmesi
- g) Kariyer ilerlemesi veya işe sahip olma
- h) Deneyimleri uzaktaki kişilerle paylaşma
- ı) Evrensel bilgiye erişme

Dijital teknolojilerin sağladığı en büyük fırsatlardan biri de hiç şüphesiz bilgiye erişimdir. Dijital teknolojilerin yaygınlaşması ve yaşanan gelişmeler neticesinde teknolojik araçlar bilgiye ulaşma, bilgiyi yorumlama, bilgiyi üretme ve bilgiyi paylaşmanın en önemli aracı hâline gelmiştir. Bu becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi amacıyla bireyi öğrenme sürecinde aktif kılan, araştırmacı olma sorumluluğu yükleyen, yenilik üretmesini sağlayan, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanıcısı olma rolünü veren eğitim ortamlarına ihtiyaç duyulmaktadır (Hasebrink, 2015).

Bu yüzyılda eğitim, hızla değişen dünyaya uyum sağlayabilen bireyler yetiştirebilmek amacıyla üzerinde durulması gereken alanların başında gelmektedir. Bu nedenle teknoloji; çağın gerektirdiği bir unsur olarak yaşamın her alanında olduğu

gibi eğitimin her düzeyinde de sıkça kullanılmaya başlanmış ve teknolojik gelişmelerin ışığında değişmiştir. Bu tür bir değişim öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarını, mesleki ve eğitsel bilgilerini önemli ölçüde değiştirme zorunluluğunu da beraberinde getirmiştir (Hu & McGrath, 2011). Yeniliklere ve değişime açık eğitim sistemleri; öğrenme ve öğretim ortamlarını, öğretim ilke ve yöntemlerini, öğretim teknolojilerini ve öğretmenlerini bilgi çağının ihtiyaçlarına göre yenilemelidir (Şen, 2013). Çağın beklentilerini yerine getirmek amacıyla eğitim alanında da etkin bir biçimde yerini alan dijital teknolojilerin öğretim sürecine entegre edilerek kullanılması ve dijital teknolojilerin sınıfa dahil edilmesi bu noktada önem arz etmektedir. Bu teknolojiler amacına uygun bir şekilde kullanıldığında öğretim süreci etkili ve verimli bir şekilde öğrenciye aktarılmakta ve çocukların çok zengin öğrenme deneyimlerine sahip olmalarını da sağlanmaktadır.

Işık hızında değişen teknolojik araçların sağladığı imkânlarının eğitim ortamlarında ve öğretim sürecinde etkin kullanılması, öğretme-öğrenme sürecine zenginlik sağlamanın yanı sıra yaşam boyu öğrenme kapsamında çocukların gelişmesini destekleyecektir.

Bulunduğumuz yüzyılda ülkeler; kendi eğitim vizyonları kapsamında yenilikçilik politikalarını hayata geçirmek için eğitim sisteminden faydalanmakta, eğitim ve özellikle eğitim teknolojileri alanlarında çok büyük yatırımlar yapılmaktadır. Bu sayede devletler; yeni öğrenme ve öğretme ortamlarıyla ve yeni öğretim teknolojilerin kullanılmasıyla, yenilikçi bireylerin yetiştirilmesine zemin hazırlamaktadırlar. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'deki okulların birçoğunda bilgisayar sınıflarının olduğu ve okullarımızın %96'sında internet bağlantısı bulunduğu söylenebilir. Türkiye'nin bilişim hamlesi olan FATİH projesi kapsamında üç yıl içinde öğretmen ve öğrencilerin kullanımı amacıyla on binlerce dizüstü bilgisayar, tablet bilgisayar, projeksiyon cihazı, çok amaçlı fotokopi makinesi ve akıllı tahta alınmış ve dağıtımı yapılmıştır (Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011). Son zamanlarda ise robotik uygulamalar ve sanal gerçeklik de teknolojik araçlar olarak eğitim sistemimizde yerini almaya başlamıştır.

Ayrıca Türkiye'de 2014-2018 yılları arasında 10. Kalkınma Planı çerçevesinde "Nasıl bir birey yetiştirmeliyiz?" sorusunun cevabı, eğitim sistemimizin amacı olacak şekilde belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'nin 2023 eğitim vizyonu oluşturulmuştur. 2023 Eğitim Vizyonunun temel amacı; bilim, sanat ve teknoloji

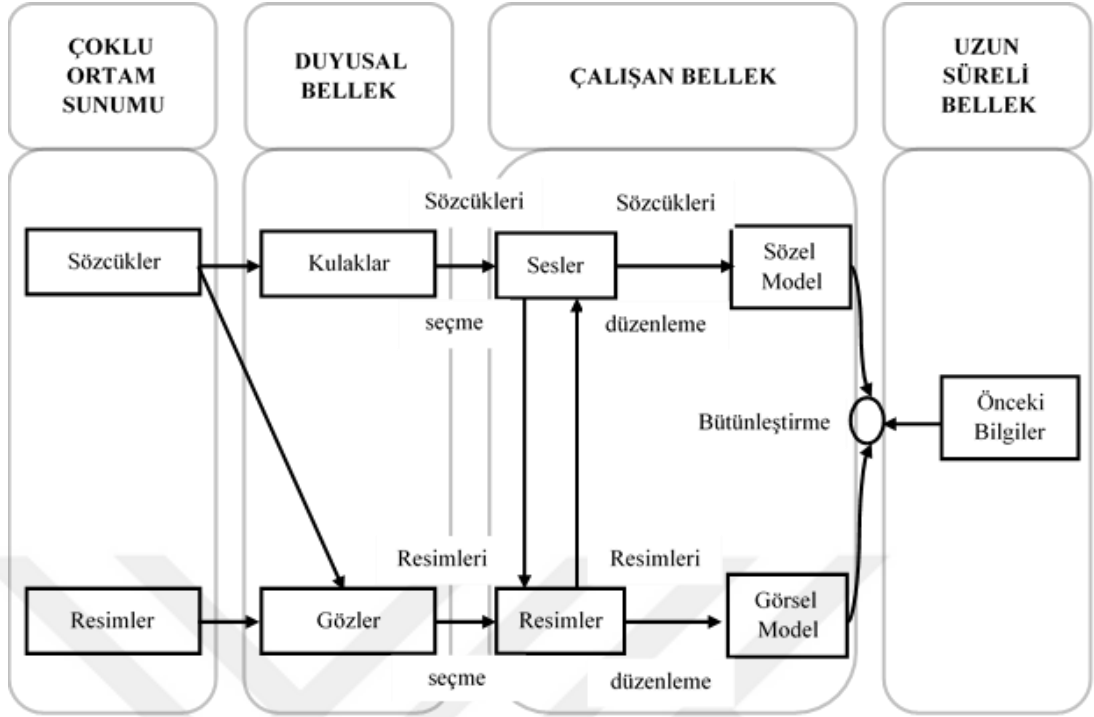
üretebilen, çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış, yaratıcı, iş birliğine ve iletişime açık, meraklı ve öğrenmenin kendisini bir ödül olarak gören bireyler yetiştirmektir.

Bilim ve teknolojiadaki ilerlemeler sonucu değişen günümüz dünyasında teknolojinin etkili olarak kullanıldığı alanlardan biri de dil öğretimidir. Çocuklara nitelikli bir ana dili eğitimi verme, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önemle üzerinde durulan bir konudur. 21. yüzyılda ana dil öğretiminde kullanılan birçok farklı materyal bulunmaktadır. Bu materyaller basılı olabildiği gibi görsel olarak da öğretim sürecini destekleyerek öğrencilerin daha etkili bir biçimde öğrenmelerini sağlamaktadır. Özellikle çocuklara ana dil öğretimi sırasında yapılacak etkinliklerde çocukların dikkat sürelerinin kısa olması göz önünde bulundurularak zengin ve farklı öğretim teknik ve araçların kullanılması gerekmektedir. Zengin bir öğrenme ortamı ve öğrenme süresince öğrencinin dikkatinin canlı tutulması için materyallerin de özenle hazırlanması ve seçilmesi gerektiği bilinen bir gerçektir.

Görsel okuryazarlığın değer kazanması ve öğretimde güçlü bir paya sahip olması sebebiyle animasyonlar öğretim ortamını zenginleştiren önemli bir materyal konumundadır. Bu kapsamda çocukların tekrar tekrar izleme fırsatı buldukları; ana dili ve yabancı dil öğretiminde sıkça kullanılan animasyon filmlerinin işe koşulması; çocukların bilgi zeminlerini harekete geçirerek, dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerini ve söz varlıklarını geliştirecek ve onların olumlu yönde gelişimine katkı sağlayacaktır.

Animasyon filmleri içinde bulunduğumuz çağın öğretim sürecinde öğrenenler üzerinde etkin kalıcılık sağlayarak bilgi sunumu, süreç ve becerilerin geliştirilmesi, kavramların öğrenilmesi ve bilgiyi transfer etme aşamasında önemli bir teknolojik materyal konumundadır. Animasyon filmleri ayrıca soyut kavramları görseller ile destekleme ve bu bağlamda görsel etkilerin oluşmasını sağlama açısından dikkat çekmektedir (Tversky, Morrison & Betrancourt, 2002). Öğrenme sürecinde ne kadar çok duyu organı harekete geçirilebilirse öğrenmenin de o oranda etkili ve verimli olması beklenmektedir. İçerik sadece sözel anlatım yerine hem sözel anlatım hem de görseller ile birlikte verilirse daha kalıcı öğrenmeler gerçekleşmektedir (Mayer, 2001).

Şekil 5. Çoklu Ortamlı Öğrenmede Bilişsel Model (Mayer, 2001)

Yukarıdaki şekilden hareketle bilgiyi işleme süreci; duyuşsal kayıttan kısa süreli belleğe gelen bilginin kod açma aşamasından sonra uzun süreli belleğe geçmesi ve ihtiyaç anında tekrar geri çağırılması süreci olarak ifade edilebilir. Bu süreçte beyin gelen bilgi üzerinde analiz ve sentez gibi birtakım bilişsel işlemler gerçekleştirir (Onan, 2013). Yapısında var olan görseller, hareketler ve metinlerin bir kombinasyonu olan animasyon filmleri aracılığıyla işitsel-sözel ve görsel-resimsel kanallara gelen mesaj öğrenen tarafından daha kolay algılanacak ve bilginin kalıcılığı artacaktır. Ayrıca öğrenme ortamında öğretmenin karşısında farklı zihin yapılarına sahip öğrenciler vardır (Onan, 2012). Bu öğrencilere de animasyon filmleri öğrenme konusunda kolaylık sunacaktır.

Nitelikli animasyon filmlerinin eğitimin amaçları doğrultusunda kullanılmasıyla öğrencide bilgiye karşı merak uyanacak ve öğrenci kısa bir zamanda bu bilgileri zihninde yapılandıracaktır. Ayrıca soyut kavramların somutlaştırılmasında derslere öğrenci ilgisinin artırılmasında ve öğretim ortamında zamandan tasarruf etmede de animasyon filmlerinden yararlanmak faydalı olacaktır. Bu filmler; hem görsel hem de işitsel olarak duyuları birlikte harekete geçirdiği için öğrenmede kalıcılığın artmasını sağlayacak bir öge olarak değerlendirilmelidir.

Dijital teknoloji dünyasının getirdiği yeniliklerden faydalanılarak, görseller yoluyla verilen iletilerin anlamlandırılması ve mesajlar üretilebilmesi görsel

okuryazarlık olarak nitelendirilmektedir. Görsel okuryazarlığın önemli bir konuma gelmesi nedeniyle animasyon filmleri öğretim ortamını zenginleştiren bir materyal olarak görülmelidir. Çünkü bu filmler zengin görsel barındırması, hareketli ve hızlı yapısı, karakterleri ile çocuklar için vazgeçilmez uyaran durumundadır. Ayrıca eğitim-öğretim materyali olarak kullanılan animasyon filmlerinin öğrenci başarısını da artırdığı bilinmektedir (Köşker, 2005; Özer, 2012). İyi hazırlanmış ve iyi yapılandırılmış filmlerle desteklenen öğretim süreci öğrenciyi bilgi edinmeye teşvik ederek onların öğrenme ilgilerini olumlu yönde etkileyecek ve edindikleri bilgileri daha etkili bir şekilde sunma ve paylaşma fırsatı da verecektir. Sağlamış olduğu bu faydalardan dolayı öğrenenlerin hem görsel hem de işitsel zekâlarına eşit bir şekilde seslenen animasyon filmlerinden bilgiyi aktarma sürecinde özgün ders materyali olarak daha fazla yararlanılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Eğitimi daha kaliteli, daha kolay, daha eğlenceli ve daha kalıcı hâle getirme arayışı içinde olan bugünün eğitim sistemi öğrencilerin animasyon filmlerine duyduğu coşkudan da yararlanmayı bilmelidir. Alan yazından hareketle animasyon filmlerinin öğretim ortamındaki rolü ve sağlayacağı faydalar şu şekilde özetlenebilir:

- a) Öğrencinin dikkatini çekerek öğrenmeye ilişkin motivasyon sağlar.
- b) Zamandan tasarruf sağlar.
- c) Bilginin zihinde yapılandırılmasını kolaylaştırır.
- ç) Bireysel deneyim ve öğrenme yaşantıları sunar.
- d) Anlaşılması zor olan kavramları basitleştirir.
- e) Öğrenciler arası etkileşimi sağlar.

2.8. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma kapsamında ele alınan epistemoloji ve animasyon konularıyla ilgili ulusal ve uluslararası alanda yapılan çalışmalara yer verilmiştir. İlk olarak alan yazında ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olmak üzere çeşitli eğitim kademelerinde animasyon aracılığıyla yapılan öğretim uygulamalarına daha sonra da epistemoloji konusuyla ilgili çalışmalara değinilmiştir.

2.8.1. Animasyon Kullanımına İlişkin Araştırmalar

Kaba (1992), “Animasyonun Eğitim Amaçlı Kullanımı” adlı çalışmasında; bilgisayar ve televizyon gibi araçlarda yer alan animasyon filmlerinin tekrarlanabilir, saklanabilir olduğu için önemli olduğunu ve öğrenmenin %83'lük bir bölümünü

görme eyleminin oluşturması nedeniyle animasyon filmlerinin ne kadar önemli bir fırsat olabileceğini savunmuştur.

Can (1995), “Okulöncesi Çocuklara Yönelik Programların İçinde Çizgi Filmlerin Çocukların Gelişimine ve İletişimine Etkileri” adlı doktora tezinde, çocukların izledikleri çizgi filmlerin gelişim ve iletişimlerini yeterince destekleyici nitelikte olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Tüzel (2009), “Animasyon Film ve Türk Masal Kahramanlarının Özelliklerinin Çocuk Eğitimi Açısından Karşılaştırılması” adlı yüksek lisans çalışmasında animasyon filmleri ile Türk halk masallarını karşılaştırmıştır. İki türün karşılaştırılması sonucunda elde edilen veriler çocuk eğitimi açısından değerlendirilmiştir.

Çakmak (2010), “İki Boyutlu Eğitici Animasyonlar ile Eğitici Yayın İllüstrasyonlarının Karşılaştırılması ve 10-12 Yaş Öğrencilerinin Öğrenmelerine Etkisi” adlı yüksek lisans çalışmasında eğitici animasyonlar (çizgi film) ile eğitici yayın illüstrasyonlarının nitelikleriyle, özel olarak 10-12 yaş öğrencilerinin öğrenmelerine olan etkileri incelenmiştir. Çalışmada İki boyutlu eğitici animasyonlar ile eğitici yayın illüstrasyonlarının 10-12 yaş öğrenciler üzerinde olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmış ve öğretme-öğrenme sürecinde bu olguların derslerde sürekli kullanılması gerektiği savunulmuştur.

Sancak (2011), “Ayrılma Hâli Ekinin (+Dan) İşlevleri ve İlköğretim 6. Sınıf Düzeyinde Animasyon (Canlandırma) Tekniğı ile Öğretimi” adlı yüksek lisans çalışmasında ilköğretim 6. sınıf Türkçe dil bilgisi konularından hâl ekleri konusunda ayrılma hâli ekinin öğretiminde animasyon (canlandırma) tekniğinin öğrenci başarısına etkisini incelemiştir. Araştırmada “ön-test, son-test kontrol gruplu deneysel model” kullanılmıştır. Belirlenen gruplardan deney grubunda ayrılma hâli ekinin altı işlevi animasyon tekniğı ile işlenmiş, kontrol grubunda ise söz konusu işlevler geleneksel yöntemle işlenmiştir. Yapılan araştırmada animasyon (canlandırma) tekniğı ile ders işlenen deney grubunun başarı düzeyinin geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubunun başarı düzeyine göre anlamlı bir şekilde arttığı, animasyon tekniğinin uygulandığı deney grubunun Türkçe dersine ilişkin tutumunun geleneksel yöntemin kullanıldığı kontrol grubunun Türkçe dersine ilişkin tutumuna göre olumlu açıdan farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Zhang (2012), “Developing Animated Cartoons for Economic Teaching” adlı çalışmasında animasyon filmlerinin ekonomik bir öğretim aracı olduğunu

savunmuştur. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmanın amacı, animasyon filmlerinden hareketle öğrencilerin ekonomik yoldan öğrenimini tespit etmektir. Araştırmanın verileri görüşme tekniğiyle elde edilmiştir. Araştırma sonucunda animasyon filmlerinin öğrenme verimliliğini artırdığı, kavram yanılgısı sorunlarını çözdüğü, sınıf etkileşimini sağladığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Demir (2013), “Türk Televizyonlarında Yayınlanan Çizgi Filmlerin İlköğretim Çağı Çocuklarının Toplumsallaşma Sürecine Etkilerinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tezinde Türk televizyonlarında yayınlanan çizgi filmlerin ilköğretim (4. 5. ve 6. sınıf) öğrencilerinin toplumsallaşmalarına etkilerini incelemiştir. Araştırma sonucunda televizyonda yayınlanan canlandırmaların yapımların ilköğretim öğrencilerinin toplumsallaşma sürecine kısmi etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Kahraman (2013), “Canlandırmanın (Animasyonun) Öğrenci Başarılarına ve Derse İlişkin Tutumlarına Etkisi” adlı doktora çalışmasında animasyonun İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi elektrik ünitesindeki başarıları ve tutumları üzerine etkilerini incelemiştir. Araştırma sonucunda animasyonun ilkokul 4. Sınıf öğrencileri fen ve teknoloji dersi elektrik ünitesinde animasyon kullanılmasının ders sürecinde anlama, kavrama düzeyinde başarıyı artırıcı nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Malatyaloğlu (2014), “Belirli Yaş Gruplarına Göre Çizgi Filmlerde Karakter Soyutlama Düzeyi” adlı yüksek lisans tezinde animasyon sineması tarihini, bu filmlerin yapım aşamasını ve türlerini incelemiştir. Tezinin ikinci bölümünde animasyon filmlerinin önemli parçası olan karakter tasarımı hakkında bilgiler vermiştir. Üçüncü bölümde ise resimde soyutlama ve çocuklardaki bilişsel gelişim ve görsel algı düzeyi yaş gruplarına göre incelenmiştir. Çalışmada gelişim çağındaki çocuklar için yapılan çizgi film karakterlerinin çocuğun görsel ve bilişsel niteliklerine uygun yapılması sonucuna ulaşılmıştır.

Akın (2015), “Çoklu Ortam Uygulamalarına Dayalı Öğretimin 6. Sınıf Öğrencilerinin Anlama Becerilerine ve Türkçe Dersi Tutumlarına Etkisi” adlı doktora tezinde çoklu ortam uygulamalarına dayalı öğretimin 6. sınıf öğrencilerinin anlama becerilerine ve Türkçe dersi tutumlarına etkisi incelemiştir. Araştırma sonucunda çoklu ortam uygulamalarına dayalı öğretim ile ders işlenen deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları ile okuduğunu ve dinlediğini anlamadaki kalıcılık durumu ve Türkçe dersine yönelik tutum seviyelerinin arttığı görülürken, kontrol grubunda anlamlı bir değişime rastlanmamıştır. Deney ve kontrol grup ortalamaları

arasındaki fark deney grubu lehine tüm bulgulara istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur.

Al-Balushi, Al-Musawi, Ambusaidi ve Hajri (2016), mobil araçlarla tasarlanan animasyonların lise öğrencilerinin uzamsal ve sorgulama becerilerine olan etkisini araştırdıkları çalışmayı 60 öğrenci ile gerçekleştirmiş deney grubunda animasyon ve benzetim olan tabletlerle ders anlatmışlardır. Çalışma sonucunda, uzamsal yetenek konusunda deney grubunun daha başarılı olduğu, kavram yanlışlarının azaldığı, çoklu gösterimler arasında ilişkiyi kolayca kurdukları sonucuna ulaşmışlardır.

Köroğlu (2016), “Çizgi Filmlerle Kavram Öğretimi: Pepee Ve Caillou Örneği” adlı yüksek lisans tezinde Pepee ve Caillou çizgi filmlerinin kavram öğretimi açısından değerlendirilmesini ve karşılaştırılmasını yapmıştır. Betimsel tarama yöntemine dayalı olarak yapılan çalışmada, Pepee çizgi filminde 25 ana kavram, bu ana kavramları açıklamak ve desteklemek için ise 226 yardımcı kavram; Caillou çizgi filminde ise 20 ana kavram, bu ana kavramları açıklamak ve desteklemek için 254 yardımcı kavram tespit edilmiştir.

Akkaya (2016), “Rol Model İçerikli Animasyonların Üstün Yetenekli 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersinde Zihinsel Risk Alma Davranışları ve Öğrenmelerine Etkisi” adlı doktora çalışmasında rol model içerikli animasyonların üstün yetenekli 4. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersinde zihinsel risk alma davranışları ve öğrenmelerine etkisini incelemiştir. Sonuç olarak, rol model içerikli animasyonlar üstün yetenekli 4. Sınıf öğrencilerinin hem zihinsel risk alma davranışlarını sergilemelerine hem de öğrenmelerine olumlu katkı sağlarken, üstün yetenekli olarak tanısı bulunmayan öğrencilerin de zihinsel risk alma ve öğrenmelerine katkısı olduğu görülmüştür.

Gün (2016), “The Effects of Using Animations on Sixth Grade Students’ Academic Success in Turkish Grammar Learning” adlı çalışmasında Türkçe dil bilgisi öğretiminde animasyon kullanımının altıncı sınıf öğrencilerinin akademik başarısına etkilerini incelemiştir. Yapılan araştırmada animasyon tekniği ile ders işlenen deney grubunun başarı düzeyinin geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubunun başarı düzeyine göre anlamlı bir şekilde arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kurt (2018), “Altıncı Sınıf Türkçe Dersi Kavram Öğretiminde Animasyon ve Hikâye Kullanımının Başarıya Etkisi” adlı doktora tezinde, Türkçe dersi kapsamında yapılan kavram öğretiminde animasyon ve hikâye kullanımının ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin başarısına etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda; somut

kavramlarda, metinler sonrasında animasyonların izletildiği 1. deney grubunun başarı sıralamasında birinci; metinler sonrasında hikâyelerin okunduğu 2. deney grubunun ikinci ve derslerin müdahalesiz olarak işlenerek ek hiçbir uygulamanın yapılmadığı kontrol grubunun üçüncü sırada olduğu görülmüştür.

Araboğa (2018), “Çizgi Filmler ve Tüketim Kültürü: Çizgi Filmlerde Tüketim Davranışlarının ve Tüketim Nesnelerinin İlkokul ve Ortaokul Çağındaki Çocuklara Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde animasyon filmlerinde ilkököl ve ortaokul çağındaki çocukları tüketime yönlendiren içerikler belirlemiş, belirlenen içeriklerin çocukların satın alma davranışı üzerinde ne kadar etkili olduğunu araştırmıştır. Araştırma sonucunda çizgi filmlerde çocukları etkileyen içeriklerin bulunmadığı ve çizgi filmlerde bulunan çocukların satın alma davranışında rol oynayan ürünlere olan ilgilerinin de olumsuz olduğu tespit edilmiştir.

Arslan (2018), “Okul Öncesi Çocukluk Dönemi Çizgi Filmlerinde Mantıksal Düşünme ve Bilişsel Beceriler: TRT Çocuk Kanalı” adlı yüksek lisans çalışmasında; TRT Çocuk Kanalı 3-5 yaş programları kategorisinde yer alan Pepee, Kuzucuk ve Elif’in Düşleri isimli çizgi filmlerinde, okul öncesi dönem çocuklarının mantıksal düşüncelerine katkı sağlayacak bilişsel becerileri barındırıp barındırmadığının ve hangi sıklıkta sunulduğunun karşılaştırmalı bir şekilde tespit edilmesi amaçlamıştır. İncelenen çizgi filmlerden elde edilen sonuçlara göre; Pepee, Kuzucuk ve Elif’in Düşleri çizgi filmleri arasında en yüksek frekansa sahip bilişsel becerilerin, Pepee çizgi filminde sunulduğu görülmüştür. En düşük frekansa sahip bilişsel becerilerin ise Kuzucuk çizgi filminde sunulduğu tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu çizgi filmlerdeki bilişsel beceriler karşılaştırıldığında, en fazla becerinin sorgulama yoluyla; en az becerinin ise parça bütün ilişkisi kurma yoluyla izleyiciye sunulduğu tespit edilmiştir.

Aydın (2018), “Türkiye’de Çocuk Televizyon Kanallarındaki Çizgi Filmlerin Çocukluğa Etkisi Üzerine Bir İçerik Analizi” adlı yüksek lisans tezinde Türkiye’de yayın yapan çocuk televizyon kanallarındaki çizgi filmlerin içerik ve mesajlarının çocukluğa etkilerinin ortaya konmasını amaçlamıştır. İncelenen çizgi filmlerde Türk kültür öğeleri, yaratılan Türk çizgi film karakterleri üzerinden çocuklarla buluşturulduğu; ancak yabancı kanalların ve yayınların daha fazla olması nedeniyle yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Atinel (2018), “Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmlerin Çocukların Sosyalleşmesi Üzerine Etkisi: Mersin Örneği” adlı yüksek lisans çalışmasında çizgi

filmlerin çocukların sosyalleşmeleri üzerindeki etkilerini incelemiştir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmanın amacı, yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin çocukların sosyalleşmesi üzerindeki etkisini çocukların ve annelerinin bakış açılarından hareketle tespit etmektir. Araştırmanın verileri görüşme ve katılımlı gözlem tekniğiyle elde edilmiştir. Bu çalışmada, yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin çocukların sosyalleşmesi sürecindeki etkisi olduğu, ancak bu etkinin araştırma bulgularına göre yüksek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Aşılıoğlu (2018), “Canlandırma Sinemasının Okulöncesi Çocuğun Yaratıcılığı Açısından Değerlendirilmesi” adlı doktora çalışması animasyon film tasarımcılarının, üniversitelerde görev yapan sanat eğitimcilerinin, okulöncesi öğretmenlerin ve okulöncesi öğrencilerin animasyon sinemasının okulöncesi çocukların yaratıcılığının gelişimindeki yerine ilişkin deneyimlerini anlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Büyükikiz, Dölek ve Kızdırıcı (2018), “Deyimlerin Öğrenilmesi ve Kalıcılığında Animasyonların Etkisi” adlı çalışmalarında animasyonların deyim öğrenimi ve kalıcılığı üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda animasyonların deyim öğrenimini olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkilediği; buna karşın geleneksel anlayışla yapılan öğretimin deyim öğrenimi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuç ise animasyonların deyim bilgisinde kalıcılığı sağladığı yönündedir.

Çelik (2019), “Animasyon Destekli Değerler Eğitimi Programının Akademik Başarıya, Derse Ve Bilişim Değerlerine Yönelik Tutuma Ve Kalıcılığa Etkisi” adlı doktora çalışmasını karma yöntemi esas alınarak gerçekleştirmiştir. Araştırmanın nicel kısmında; deney, kontrol ve plasebo gruplu, ön test, son test, kalıcılık ve kalıcılığı izleme testi içeren yarı deneysel desen nitel kısmında ise durum çalışması esas alınmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, deney, kontrol ve plasebo grupları arasında akademik başarı açısından anlamlı bir fark bulunduğu belirlenmiş; derse ve bilişim etiği değerlerine yönelik tutuma olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Göllü (2019), “Maddenin Halleri Ve Isı” Ünitesinin Öğretiminde Animasyon Kullanılmasının Dersin Akademik Başarısına ve Kalıcılığa Etkisi”ni araştırdığı ve deneysel desenle şekillendirdiği çalışmada, animasyonun derste kullanılmasının başarıya ve kalıcılığa olumlu bir katkısı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı zamanda öğrenciler derste animasyon kullanımı ile ilgili olarak olumlu görüş bildirmişlerdir.

Aydoğdu (2019), “Çocuğa Hitap Eden Animasyon Sinema Filmlerinin Ortaokul Öğrencilerinin Söz Varlığına Etkisi” adlı yüksek lisans çalışmasında, animasyon filmlerinin kullanılmasıyla öğrencilere yeni sözcüklerin kolay öğretilmesi ve bu sözcüklerin öğrencilerin zihinlerinde kalıcı olmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu araştırmada animasyonla kelime ve kavram öğretiminin geleneksel kelime öğretimi yöntem ve taktiklerine göre daha çok etkili olduğunu sonucu ulaşılmıştır.

2.8.2. Epistemoloji

Savaş (2011), “8. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Bilginin Tanımı ve Özellikleri Hakkındaki Bilgileri” adlı yüksek lisans çalışmasında 8. sınıf öğrencilerinin bilimsel bilginin tanımı ve özellikleri hakkındaki bilgilerinin düzeyini belirleyerek ve bu bilgilerin öğrencinin okuluna, anne ve babanın üniversite mezunu olma durumuna göre değişip değişmediğini incelemiştir. Araştırmada elde edilen sonuca göre 8. sınıf öğrencilerinin bilimsel bilginin tanımı ve özellikleri hakkındaki bilgilerinin düzeyi yüksek çıkmıştır. Bilgi düzeyi annesi ya da babası üniversite mezunu olanların olmayanlara göre sayısal olarak daha yüksek çıkmıştır. Öğrencilerin bilimsel bilginin tanımı ve özellikleri hakkındaki bilgileri okuduğu okula göre de değişmektedir.

Uzun (2011), “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Bilgiye Yönelik Görüşlerinin ve Fen Bilimine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında öğrencilerin fen bilimine yönelik tutumları ile bilimsel bilgiye yönelik görüşlerin çeşitli değişkenlerden etkilenme durumları kapsamlı olarak inceleyerek, aralarındaki ilişkiyi ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Çalışma sonucunda 5. Sınıf öğrencilerinin bilimsel bilgiye yönelik görüşleri ile fen bilimine yönelik tutumları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Arısoy (2012) “Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları İlköğretim (6,7 ve 8. Sınıf) Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Bilgi Türleri Yönünden İncelenmesi” adlı çalışmasında MEB Yayınları ilköğretim 6,7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki 55 metni gündelik bilgi, bilişsel bilgi, sanat bilgisi, teknik bilgi, dini bilgi ve felsefi bilgi içermeleri yönünden incelemiştir. Araştırmaya göre bilgi cümlelerinin sınıf düzeyleri arttıkça kademeli olarak azaldığı sonucuna varılmıştır.

Kahraman (2013), “İlköğretim (1-5 Sınıflar) Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Bilgi Türleri Yönünden İncelenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları İlköğretim 1,2,3,4 ve 5. Sınıf Türkçe ders kitabındaki

metinlerin bilgi türleri yönünden incelemiştir. Araştırmada bilgi bakımından en zengin metin türlerinin hikâye, şiir, biyografi ve makale türleri olduğu; bilgi bakımından en zayıf metin türlerinin ise mektup, tiyatro, anı, söylev, deneme, günlük, söyleşi ve gezi türleri olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Labbas (2013), “Epistemology in Education: Epistemological Development Trajectory” adlı çalışmasında öğrencilerin epistemolojik inançlarını ve öğrenme sürecinde epistemolojinin etkilerini araştırmıştır.

Onan ve Arısoy (2013), “Türkçe Öğretiminde Epistemolojik Bir Yaklaşım” adlı çalışmalarında Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinleri bilgi türleri yönünden incelemiştir. Araştırmada, Türkçe ders kitaplarındaki metinler üzerinde doküman incelemesi yapılarak bilgi cümleleri tespit edilmiştir. Elde edilen bilgi cümleleri üzerinde kategorisel içerik analizi yapılarak bilgi cümleleri epistemolojideki altı bilgi türüne (gündelik bilgi, bilimsel bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, dini bilgi, felsefi bilgi) ve sınıf düzeyi, tema, metin türüne göre oluşturulmuş yapılandırılmış çerçeveye kodlanmıştır.

Tokcan (2015), “Bilginin Üretimi ve Kullanımı Açısından Bilgi Yönetimi: Üniversite’de Akademik Yöneticilerin Bilgi Yönetimi Algıları Üzerine Bir Uygulama” adlı doktora çalışmasında bilgi yönetimi sağlayıcıları ve bilgi üretim sürecinin bilgi yönetimi süreci sonuçları üzerindeki etkisini ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışma sonucunda bilgi yönetimi sağlayıcılarının ve bilgi üretimi sürecinin bilgi yönetimi süreci sonuçlarına anlamlı etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Farmer (2015), “Information Architecture and the Comic Arts: Knowledge Structure and Access” adlı çalışmasında çizgi roman sanatının bilgiyi temsil etme ve yapılandırmadaki özelliklerini incelemektedir. Çalışma; çizgi roman gibi eğlenceli ve komik sanatların eğitimdeki uygulamalarını listelenmiş; bilgi tasarımı ve çizgi roman sanatlarını birleştiren çeşitli araştırma yöntemlerini açıklamıştır. Çalışma sonucunda bilgi edinimi ve iletişim için bilgi mimarisine yönelik stratejiler önerilmiştir.

Mulumba (2016), “Improving Student Teachers' Knowledge-Base in Language Education through Critical Reading” adlı yapmış olduğu çalışmada öğretmen adaylarının dil eğitimindeki bilgi tabanını eleştirel okuma yoluyla genişletme kabiliyetini ve dijital teknolojinin durumu nasıl hafifletebileceğini engelleyen faktörleri araştırmıştır.

Losee(2017), “Information Theory for Information Science: Antecedents, Philosophy, and Applications” adlı çalışmasında bilgi bilimini ve sistemlerini anlamak ve öğretmek için faydalı olan, bilgi teorisine yol açan teorik öncüllere tarihsel bir perspektiften bakmaktadır. Çalışmada ayrıca bilgiyi yaratma, kullanma ve temsil etme özellikleri hakkında konuları açıklamıştır.

Yalçın (2017), “Dijital Yerliler ve Bilgi Kaynakları” adlı çalışmasında dijital yerlilerin eğitime destek veren kuruluşlar olarak bilgi hizmeti sağlayan kurumlar hakkındaki beklentilerini ortaya çıkarmayı ve elektronik ortamda eriştikleri bilgi için tercih ettikleri kanalları belirlemeyi amaçlamıştır.

Rata, (2017), “Knowledge and Teaching” adlı çalışmasında bilginin oluşum sürecine dair çok farklı anlayışları incelemektedir. Öğrencilerin öğrenmelerini geliştirmenin daha etkili bir yolu olarak öğretimin öğretimini savunmaktadır.

Bahçivan (2017), “Eğitim Bilimlerinde Epistemoloji Araştırmaları: Düne, Bugüne ve Gelecek Perspektiflere Eleştirel Bakış” adlı çalışmasında yaklaşık olarak elli yıllık bir zamana yayılan epistemoloji alanındaki çalışmaların eleştirel bir derlemesini yapmıştır. Bu çalışma Türkiye’de bireysel epistemoloji alanındaki perspektifleri ve modelleri, epistemolojik çalışmalarının neden önemli olduğunu ve gelecekte bu alanda ne gibi çalışmalar yapılabileceğine yönelik eğilimleri eleştirel bakış açısı ile derlemiştir.

Tiryaki ve Doğan (2017), “Yabancılara Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Bilgi Türleri Açısından İncelenmesi (İstanbul C1/+ Örneği)” adlı çalışmalarında İstanbul C1/+ Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı’ndaki okuma metinlerinin bilgi türleri yönünden incelemişlerdir. Bu metinler, içerik analizi yöntemiyle bilgi zenginliği, türleri açısından incelenmiş ve altı kategoriye göre kodlanmıştır. Elde edilen veriler, betimsel istatistiki teknikler ile tablolastırılmıştır. Yapılan analizlere göre İstanbul C1/+ Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı’ndaki okuma metinlerinde 1499 bilgi tespit edilmiştir.

Shreesha, Tyagi ve Sanjay Kumar (2018), “Effectiveness of Animation as a Tool for Communication in Primary Education: An Experimental Study in India”adlı çalışmalarında gelişmekte olan Asya ülkeleri bağlamında, eğitimde animasyonun etkinliğini değerlendirmişlerdir. Nicel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada animasyonun pedagojide iletişim için etkili bir araç olarak kullanılabileceğini ve eğer doğru kullanılırsa, Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelerde

bile, ilköğretimdeki öğrencilerin akademik performansını artırabileceğini savunmuştur.

Yukarıda sırasıyla, epistemoloji ve animasyon kullanımı ile ilgili yapılan araştırmalar, geçmişten günümüze doğru sunulmuştur. Kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalardan da görüldüğü üzere teknoloji ile iç içe yaşayan öğrenciler için animasyon filmleri uygun bir öğretim materyali konumundadır. Çünkü animasyon filmleri; öğrencilerin birden fazla duyu organına hitap ederek bilgi türlerinin görsel olarak da sunulmasına fırsat tanımakta ve öğretilecek bilgi türünü somut bir şekilde öğrencilere sunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

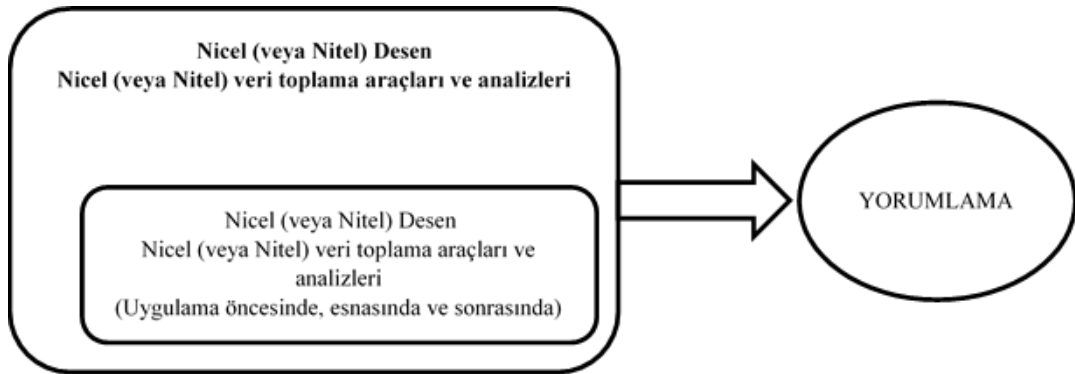
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, animasyon filmlerinde geçen bilgi türlerinin ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin epistemolojik gelişimlerine etkisinin karma yöntem yaklaşımıyla incelendiği bir çalışmadır. Karma yöntemler araştırmanın amacını daha iyi anlayabilmek için nitel ve nicel verilerin toplanmasını, analizini ve bu verilerin bütünleştirilmesini gerektirmektedir (Creswell, 2017; Plano Clark & Ivankova, 2018).

Bu araştırmada karma yöntem yaklaşımlarından iç içe gömülü desen (Şekil 6) kullanılmıştır. Gömülü desen; verilerin geleneksel nicel ve nitel desenler içinde toplandığı ve çözümlendiği durumlarda oluşan iç içe karma desende, deneysel çalışma gibi nicel bir aşama içerisine nitel bir aşama veya durum çalışması gibi nitel bir çalışma içine nicel bir aşama eklenir ve bu ikinci aşama genel deseni geliştirmek amacıyla kullanılır (Creswell & Plano Clark, 2017). Bu desende çoğunlukla nicel temelli bir araştırmada, bulguları desteklemesi amacıyla ikincil veri olarak nitel verilerden yararlanılmaktadır (Creswell, 2012).

Şekil 6. Gömülü/İç İçe Geçmiş Desen (Creswell, J. W., 2017).

Bu desende deneysel çalışma gibi nicel bir kısım içine nitel bir kısım yerleştirmek mümkündür. Bu desenin seçilmesinin nedeni ise deneysel bir müdahale sürecinin gerçekleştirilmesi ve bu müdahalenin sonuçlarının değerlendirilmesidir (Creswell, 2017). Araştırmada nicel verilerin yanında öğrenci ve araştırmacı

deneyimlerine ilişkin nitel verilerin toplanmasıyla detaylı bilgi edinileceğine inanılmış ve verilerin geniş bir bakış açısıyla yorumlanabileceği düşünülmüştür. Bu bağlamda çalışma karma araştırma yöntemlerinden deneysel müdahale desenine göre yürütülmüştür. Müdahale deseninin amacı, deney ya da müdahale programı yoluyla araştırma sürecine nitel verinin eklenerek araştırma problemi üzerinde çalışmaktır (Creswell, 2017). Bu araştırmada da ön test, son test ve izleme testi deneysel müdahale sürecine nitel veriler dâhil edilmiştir.

Çalışmanın nicel boyutu ön test, son test, izleme; deney, kontrol ve plasebo gruplu 3x3'lük yarı deneysel desene göre, nitel boyutu ise durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Durum çalışması, çoklu bilgi kaynaklarıyla detaylı ve derinlemesine bilgi toplamasını ve durumun en ince ayrıntılarıyla tanımlamasını sağlamaktadır. Bu desende, değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkileri, genelleme yapılmadan mevcut durumdan bir kesit alarak durum ayrıntılı bir şekilde derinlemesine yansıtılır (Creswell, 2017).

3.2. Araştırmanın Nicel Boyutu

Araştırmanın nicel boyutu ön test, son test, izleme; deney-kontrol ve plasebo gruplu 3x3'lük yarı deneysel desene göre tasarlanmıştır. Yarı deneysel araştırmalar, grupların yansız ya da rastlantısal olarak oluşturulmadığı durumlarda kullanılmaktadır. Bu desende hazır gruplardan üçü belli değişkenler üzerinden eşleştirilmeye çalışılır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017). Bu araştırmada *deney, kontrol ve plasebo* grubunun oluşturulmasında yansız seçim yapılmamıştır. Üç grubun arasında olabilecek potansiyel eşitsizlik bağımsız değişkenlere ilişkin ön testlerin eşitlenmesiyle kontrol altına alınmıştır (bkz. Tablo 15). Araştırmanın deneysel desen modeli Tablo 6'da verilmiştir:

Tablo 6. Araştırmanın Ön Test- Son Test Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Modeli

Gruplar	Ön Test	İşlem	Son Test	Kalıcılık Testi
D	Ö1	Animasyonlarla Desteklenmiş Bilgi Türleri Öğretimi	Ö2	Ö3
P	Ö4	Çocuk Filmleri	Ö5	Ö6
K	Ö7	Uygulanan MEB Türkçe Programı	Ö8	Ö9

(D: Deney Grubu; P:Plasebo Grubu; K: Kontrol Grubu; Ö1: Deney grubunun ön test ölçümleri; Ö2: Deney grubunun son test ölçümleri; Ö3: Deney grubunun kalıcılık testi ölçümleri; Ö4: Plasebo grubunun ön test ölçümleri; Ö5: Plasebo grubunun son test ölçümleri; Ö6: Plasebo grubunun kalıcılık testi ölçümleri; Ö7: Kontrol grubunun ön test ölçümleri; Ö8: Kontrol grubunun son test ölçümleri; Ö9: Kontrol grubunun kalıcılık testi ölçümleri)

Araştırmanın deney grubunda Türkçe dersi bilgi cümleleri bakımından zengin animasyon filmleriyle desteklenmiş, plasebo grubuna çocuk filmleri izletilmiş kontrol grubunda ise uygulanmakta olan ortaokul 6. sınıf Türkçe programı takip edilmiştir. Üç grupta da Bilgi Türleri Ölçme Aracı (BTÖA) ile ön test ve son test ölçümleri yapılmıştır. Deneysel işlem sürecinden sonra da grupların tamamına izleme testi uygulanmıştır.

3.3. Araştırmanın Nitel Boyutu

Araştırmanın nitel boyutu, bütüncül tek durum çalışması olarak desenlenmiştir. Bütüncül tek durum çalışmaları tek bir analiz birimi üzerinden formüle edilmiş bir kuramın teyit edilmesi veya çürütülmesi amacıyla kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada da görüşmeler, öğrenci yansıtıcı günlüğü ve araştırmacı günlüğüyle elde edilen veriler yoluyla animasyon filmlerle desteklenmiş Türkçe dersinin etkisine ilişkin durum değerlendirilmesine odaklanılmıştır. Çalışmanın bütüncül tek durum deseni Tablo 7’de yer almaktadır:

Tablo 7. Araştırmanın Bütüncül Tek Durum Deseni

Gruplar	İşlem	Nitel Veri
Deney	Animasyon Filmleriyle Desteklenmiş Türkçe Dersi	Son Görüşme
	Nitel Veri: Yansıtıcı Öğrenci ve Araştırmacı Günlüğü	

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel veriler; BTÖA aracılığıyla; nitel verileri ise bilgi cümlelerini değerlendirme formu, kişisel bilgi formu, yarı yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacı ve öğrenci günlükleriyle toplanmıştır. Bu araçlara ilişkin bilgiler sırasıyla sunulmuştur.

3.4.1. Uygulama Sürecinde Kullanılan Filmler

Araştırmanın temel veri toplama araçlarından birini 2009-2018 yılları arasında Türkiye’deki sinema salonlarında gösterime girmiş 20 animasyon filminin yasal CD’si oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılacak animasyon filmleri araştırmacı tarafından satın alınmıştır. Yapılan araştırmanın sınırları içine dâhil edilen bu 20 animasyon filmi için 80-120 dakika uzunluğunda olması; çocuk yaş aralığı 5 yaş üstü ve genel izleyici kitlesine hitap etmesi; Internet Movie Database (IMDb) puanlarının 5 ve üzeri puan

olması; Boxoffice gişe verilerine göre Türkiye’de en çok izlenme oranına sahip olması (EK 2) ve tamamının animasyon tekniğiyle yapılmış olması ölçütü aranmıştır. Tablo 8’de araştırma sürecinde kullanılan animasyon filmleri ve bu filmlere ait bilgiler bulunmaktadır:

Tablo 8. 2009-2018 Yılları Arasında Türkiye’deki Sinema Salonlarında Gösterime Girmiş Animasyon Filmlerine İlişkin Bilgiler

Animasyon Filmi	Yayın Yılı	Türkiye’de Vizyon Tarihi	IMDb Puanı	Boxoffice Türkiye İzlenme Oranı (Toplam Seyirci Sayısı)	Süresi	Türü
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	2018	26.10.2018	7,2	1.801.516	89 dk.	Aile
İnanılmaz Aile 2	2018	22.08.2018	8,1	1.267.415	118 dk.	Aksiyon, Macera
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	2018	13.07.2018	6,3	571.708	97 dk.	Aile Komedi
Coco	2017	15.06.2018	8,4	982.347	105 dk.	Aile Komedi Macera
Şirinler: Kayıp Köy	2017	07.04.2017	6	840.130	90 dk.	Aile Komedi Macera
Patron Bebek	2017	31.03.2017	6,3	614.845	97 dk.	Aile Komedi Macera
Kayıp Balık Dori	2016	02.09.2016	7,3	617.320	97 dk.	Aile Komedi Macera
Angry Birds	2016	13.05.2016	6,3	449.825	97 dk.	Macera, Animasyon
Minyonlar	2015	04.09.2015	6,4	964.454	91 dk.	Aile Komedi Macera
Ters Yüz	2015	19.06.2015	8,2	489.265	95 dk.	Aile Dram Komedi
6 Süper Kahraman	2014	16.01.2015	7,8	610.651	102 dk.	Aile Komedi Macera
Lego Filmi	2014	07.02.2014	7,8	143.017	100 dk.	Aile Fantastik Macera Komedi
Çılgın Hırsız 2	2013	04.10.2013	7,4	697.180	98 dk.	Aile Fantastik Macera Komedi
Uçaklar	2013	23.08.2013	5,7	398.721	91 dk.	Aile Komedi Macera
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	2012	29.06.2012	6,6	1.883.004	88 dk.	Aile Komedi Macera

Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Arananları	2012	08.06.2012	6,9	482.540	93 dk.	Komedi Macera
Rio	2011	08.04.2011	6,9	377.359	90 dk.	Komedi Macera
Arabalar 2	2011	19.08.2011	6,2	690.709	106 dk.	Aile Aksiyon Macera
Oyuncak Hikâyesi 3	2010	02.07.2010	8,3	337.599	103 dk.	Aile Fantastik Macera Komedi
Yukarı Bak	2009	16.10.2010	8,3	284.904	96 dk.	Aile Komedi Macera

Araştırmacı, öğrencilerle deneysel işlem sürecinde çalışmaya başlamadan önce bu animasyon filmlerinde hangi bilgi türlerinin bulunduğunu belirlemek amacıyla her bir filmi üç defa izlemiştir. Daha sonra geliştirdiği “Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu” (Ek 1) aracılığıyla bu filmlerdeki bilgi cümlelerinin hangi zaman aralığında yer aldığını ve bilgi türlerinin dağılımını belirlemiştir. Tablo 9’da 2009-2018 yıllarında gösterime giren animasyon 20 animasyon filmde yer alan bilgi türlerine ait bilgi cümlelerinin dağılımı verilmiştir.

Tablo 9. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyon Filmlerindeki Bilgi Cümlelerinin Dağılımı

Animasyon Filmi	Bilgi Türleri						f	%
	GB	BB	TB	SB	FB	DB		
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	23	15	14	3	1	2	58	7,87
Coco	11	1	4	21	7	10	54	7,33
İnanılmaz Aile 2	25	10	9	3	6	0	53	7,19
Ters Yüz	22	13	4	2	2	0	43	5,83
6 Süper Kahraman	8	18	15	1	1	0	43	5,83
Şirinler: Kayıp Köy	21	6	9	1	3	2	42	5,70
Kayıp Balık Dori	10	21	2	0	3	4	40	5,43
Arabalar 2	8	4	20	1	6	1	40	5,43
Patron Bebek	20	8	1	3	5	2	39	5,29
Lego Filmi	14	2	12	5	5	0	38	5,16
Uçaklar	1	13	16	1	2	3	36	4,88
Angry Birds	12	9	6	3	4	1	35	4,75
Minyonlar	8	12	3	5	5	1	34	4,61
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	19	6	1	2	2	3	33	4,48
Oyuncak Hikâyesi 3	13	1	5	6	1	5	31	4,21
Yukarı Bak	10	7	5	1	0	2	25	3,39
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	12	6	2	1	1	2	24	3,26
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Arananları	8	6	5	2	2	1	24	3,26

Çılgın Hırsız 2	9	5	7	2	0	0	23	3,12
Rio	4	12	1	2	1	2	22	2,98
Toplam	258	175	141	65	57	41	737	100

Tablo incelendiğinde araştırmacı tarafından seçilen bu animasyon filmlerindeki bilgi cümleleri toplam da 737’dir. Bu filmler, bilgi cümlesi dağılımına göre değerlendirildiğine en çok gündelik bilginin (258), en az ise dini bilginin (41) animasyon filmlerinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

3.4.2. Deney Grubunda İzletilen Animasyon Filmleri

Araştırmacı deneysel uygulamada kullanacağı filmleri belirlemek ve bu cümlelerin dağılımının doğruluğunu test etmek amacıyla uzman görüşüne başvurmuştur. Türkçe Eğitimi Bölümünde görevli 3, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde görevli 1, Temel Eğitim bölümünde görevli 1 ve Radyo ve Televizyon bölümünde görevli 1 akademisyenden ve 1 Türkçe öğretmeninden uzman görüşü alınmış ve önerileri alınarak Tablo 10’ daki animasyon filmleri belirlenmiştir.

Tablo 10. Deneysel İşlem Sürecinde Kullanılan Animasyon Filmlerine İlişkin Bilgiler

Animasyon Filmi	Yayın Yılı	Türkiye’de Vizyon Tarihi	IMDb Puanı	Boxoffice Türkiye İzlenme Oranı (Toplam Seyirci Sayısı)	Süresi	Türü
Şirinler: Kayıp Köy	2017	07.04.2017	6	840.130	90 dk.	Aile Komedi Macera
Coco	2017	15.06.2018	8,4	982.347	105 dk.	Aile Komedi Macera
İnanılmaz Aile 2	2018	22.08.2018	8,1	1.267.415	118 dk.	Aksiyon, Macera
6 Süper Kahraman	2014	16.01.2015	7,8	610.651	102 dk.	Aile Komedi Macera
Ters Yüz	2015	19.06.2015	8,2	489.265	95 dk.	Aile Dram Komedi
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	2018	26.10.2018	7.2	1.801.516	89 dk.	Aile
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	2012	29.06.2012	6,6	1.883.004	88 dk.	Aile Komedi Macera
Oyuncak Hikâyesi 3	2010	02.07.2010	8,3	337.599	103 dk.	Aile Fantastik Macera Komedi

Angry Birds	2016	13.05.2016	6.3	449.825	97 dk.	Macera, Animasyon
Kayıp Balık Dori	2016	02.09.2016	7,3	617.320	97 dk.	Aile Komedi Macera

Yukarıdaki tabloda yer alan animasyon filmleri; uzman görüşlerine dayalı olarak konu alanı uygunluğu, hedef kitleye uygunluk, bilgi cümlelerinin dağılımı, dilin anlaşılabilirliği, güncellik gibi nedenlerle 10 hafta süresince deneysel işlem uygulamasında kullanılmak üzere seçilmiştir.

3.4.3. Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu

Bu araştırmada animasyon filmlerinde yer alan bilgi cümlelerini tespit etmek amacıyla veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından “Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu” geliştirilmiştir. Öncelikle bilgi türleri ile ilgili literatür taraması yapılmış ve “gündelik bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, bilimsel bilgi, dini bilgi ve felsefi bilgi” olarak altı bilgi türü belirlenmiştir.

Değerlendirme formu geliştirilirken bu formun kapsam geçerliliğini sağlamak için uzman görüşüne başvurulmuştur. Hazırlanan form için üç alan eğitiminde uzman ve bir Türkçe öğretmeninin görüşüne sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda formda anlaşılabilirlik, okunaklılık gibi bazı değişiklikler yapılmıştır. Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu’nda her animasyon filmindeki bilgi cümleleri sıklık düzeyleriyle birlikte ve bu cümlelerin filmde geçtiği dakikaya göre kaydedilmiştir.

Formun güvenilirlik durumunun hesaplanması amacıyla Miles ve Huberman (2015) tarafından önerilen güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Formüle göre; (Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı) güvenilirlik hesaplaması yapılmış ve puanlamanın güvenilirlik düzeyinin 0.90 çıktığı görülmüştür. Bu sonuca dayanarak dört uzman tarafından yapılan puanlamanın büyük ölçüde uyduğu, kullanılan formun bu araştırma için geçerli ve güvenilir sonuçlar verdiği söylenebilir.

3.4.4. Plasebo Grubunda İzletilen Çocuk Filmleri

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından biri de Plasebo grubuna izletilen *Çocuk Filmleri*dir. Bu filmlerde de animasyon filmlerinde olduğu gibi 2009-2018 yılları arasında gösterime girmiş olması; 80-140 dakika uzunluğunda olması; çocuk yaş aralığı 5 yaş üstü ve genel izleyici kitlesine hitap etmesi; Internet Movie

Database (IMDb) puanlarının 5 ve üzeri puan olması ölçütü aranmıştır. IMDb puanları dikkate alınarak ve belli bir yıl aralığıyla sınırlandırılarak seçilen çocuk filmleri tablo 11’ de gösterilmiştir:

Tablo 11. Plasebo Grubuna İzletilen Çocuk Filmlerine İlişkin Bilgiler

Animasyon Filmi	Yayın Yılı	Yayın Tarihi	IMDb Puanı	Boxoffice Türkiye İzlenme Oranı (Toplam Seyirci Sayısı)	Süresi	Türü
Pete ve Ejderhası	2016	07.10.2016	6,7	92.219	100 dk.	Aile, Macera
Gulliver'in Gezileri	2010	29.12.2010	5,0	133.881	90 dk.	Macera, Komedi
Canavarın Çağrısı	2016	11.11.2016	7,5	4.910	108 dk.	Fantastik
Birinci Sınıf	2011	13.05.2011	7,4	212.998	103 dk.	Biyografi, Dram
Hayalet Avcıları	2016	29.07.2016	5,2	97.990	116 dk.	Macera, Komedi, Fantastik
Canım Öğretmenim	2012	28.12.2012	7,5	1.262	94 dk.	Komedi, Dram
Deha	2017	26.05.2017	7,6	37.971	101 dk.	Dram
Orman Çocuğu	2016	15.04.2016	7,4	279.901	106 dk.	Fantastik, Aksiyon
Alis Harikalar Diyarında	2010	05.03.2010	6,4	335.819	108 dk.	Fantastik, Macera
Şeker Portakalı	2014	23.05.2014	7,2	13.533	99 dk.	Dram

3.4.5. Bilgi Türleri Ölçme Aracı (BTÖA)

Araştırmada 6. sınıf öğrencilerinin bilgi cümlelerine ilişkin akademik başarılarını ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından “Bilgi Türleri Ölçme Aracı” (BTÖA) geliştirilmiştir (Ek 2). BTÖA; belirlenen animasyon filmlerinin izletilmesinden önce öğrencilerin bilgi türlerine yönelik bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla ön test, izletilen animasyon filmlerinin etkisinin belirlenmesi amacıyla son test ve filmlerde yer alan bilgi türlerinin hatırlanma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla kalıcılık testi olarak uygulanmıştır.

Veri toplama aracı geliştirilmeden önce bilgi türleri ile ilgili alanyazın taranmış; yurt içinde ve yurt dışında yapılmış araştırmalar incelenmiş ve “gündelik bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, bilimsel bilgi, dini bilgi ve felsefi bilgi” olarak altı bilgi türü belirlenmiştir. Bu bilgi türlerine dayanarak hiçbir bilgi türü açıkta kalmayacak şekilde toplam 52 soruluk bir havuz oluşturulmuştur. Hazırlanan soruların geçerli olup olmadığına karar vermek için ölçme aracının kapsam geçerliğine bakılmıştır.

Kapsam geçerliği; başarı testlerinin değerlendirilmesi sürecinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Büyüköztürk (2018), kapsam geçerliğini test etmek için kullanılan mantıksal yollardan birinin uzman görüşüne başvurmak olduğunu ifade etmiştir. BTÖA'nın kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla ifadelerin anlaşılır ve yazım kurallarına uygunluğu, sınıf düzeyi açısından uygunluğu, soruların ölçülmek istenen davranışları ölçecek özellikte olması, punto, yazı şekli ve soruların sıralanış şekli açısından uygunluğu, kapsam açısından ve bilimsel açıdan içeriklerin doğruluğu, testin teknik özellikleri hakkında alanında uzman olan kişilerin (Tablo 12) görüşleri alınmıştır.

Tablo 12. BTÖA İçin Görüşüne Başvurulan Uzmanlara İlişkin Bilgiler

Uzmanlar	Uzmanlık Alanı	Kurumu
1. Uzman	Türkçe Eğitimi	Üniversite
2. Uzman	Türkçe Eğitimi	Üniversite
3. Uzman	Türkçe Eğitimi	Üniversite
4. Uzman	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD	Üniversite
5. Uzman	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD	Üniversite
6. Uzman	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD	Üniversite
7. Uzman	Türkçe Öğretmeni	MEB
8. Uzman	Türkçe Öğretmeni	MEB
9. Uzman	Türkçe Öğretmeni	MEB

Uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda bazı soruların anlaşılınmaması, bazı soruların bilgi türleriyle örtüşmemesi, aynı bilgi türünün birden fazla soru ile ölçülmesi gibi sebeplerden dolayı ölçme aracındaki bazı sorular düzeltilerek, bazı sorular çıkartılarak 45 sorudan oluşan BTÖA deneysel uygulama için hazır hâle getirilmiştir. 2019-2020 eğitim öğretim yılının başında da Gaziantep ilinin Şahinbey ilçesinde bulunan ve deneysel uygulamanın yapılacağı okulla benzer sosyoekonomik özellikler gösteren bir devlet ortaokulunun 6. sınıfında öğrenim gören 50 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonucunda on soru çıkarılarak ölçme aracının nihai formları oluşturulmuştur.

3.4.6. Kişisel Bilgi Formu

Bu araştırmada deney, plasebo ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin denkliliğini sağlamak amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu formda öğrencilerin cinsiyetleri; anne-baba öğrenim durumları; öğrencinin ailesinin ekonomik durumu ile ilgili sorular yer almaktadır. Araştırmada kullanılan Kişisel Bilgi Formu

araştırmacı tarafından hazırlanmış, deneysel işlemler başlamadan önce deney, plasebo ve kontrol grubundaki öğrenciler tarafından araştırmacı rehberliğinde doldurulmuştur.

3.4.7. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Animasyon filmleriyle desteklenmiş bilgi cümlelerinin öğretimine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla uygulama öncesi ve sonrasında deney grubunun içinde bulunan 12 öğrenciyle yüzyüze görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler, araştırmacı tarafından alan yazın taranması yapıldıktan sonra elde edilen kuramsal bilgiler ve benzer araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları dikkate alınarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu için uzman görüşleri (3 Türkçe Öğretimi alan uzmanı, 2 ölçme ve değerlendirme alan uzmanı, 1 çocuk gelişim alan uzmanı, 1 Türk dili ve edebiyatı alan uzmanı) alınmıştır. İlgili görüşme formu araştırma alt amaçları, öğrenci gelişim dönemi ve dil açısından uygunluğu kontrol edildikten sonra kullanılmıştır. Görüşme formunda, bilgi türlerinin öğretimine ilişkin uygulama öncesi ve sonrası öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amacıyla 10 açık uçlu soru yer almaktadır. Hazırlanan görüşme formunun pilot uygulaması beş öğrenciyle yapılmış ve öğrenciler tarafından anlaşılmayan veya anlaşılması zor olan sorular yeniden düzenlenerek forma son hali verilmiştir (Ek 3).

3.4.8. Araştırmacı Günlüğü

Araştırmanın veri toplama sürecinde, araştırmacı günlüğüne araç olarak yer verilmiştir. Araştırmacı günlüğü, araştırılan problem hakkında ayrıntılı ve geçerli bilgiler sunan, araştırmacının yeni sorular oluşturmaya ve yansıtıcı değerlendirme yapmasına imkân veren önemli bir veridir (McNiff, Lomax ve Whitehead, 2004). Öğrencilerin animasyon filmleri aracılığıyla bilgi türlerini geliştirmeye ilişkin uygulamaları araştırmacı kendisi yürütmüş; bu süreç içinde de öğrencileri gözlemlemiştir. İzletilen her filmin sonunda araştırmacı; uygulama ile ilgili gözlemlerini, duygu ve düşüncelerini günlüğüne not etmiştir. Bu notlar, durum değerlendirmesinde veri kaynağı olarak doğrudan alıntılar yapılarak kullanılmıştır.

3.4.9. Yansıtıcı Öğrenci Günlükleri

Araştırmada kullanılan nitel veri toplama araçlarından biri de araştırmacı tarafından geliştirilen yansıtıcı öğrenci günlükleridir (Ek 4). Yansıtıcı günlükler,

yazarken öğrenciye öğrenmeyi sağlayan; öğrencilerin öğrenmelerinin içeriği ve süreçleri hakkında bilgilerini, düşüncelerini, kaydettikleri etkili bir öğrenme tekniği olarak tanımlanmaktadır (Wilson & Jan, 1993; Farrah, 2012). Araştırmada deney grubunda yer alan öğrencilerin 10 hafta boyunca izledikleri animasyon filmleri ilgili günlük tutmaları sağlanmıştır. Yarı yapılandırılmış biçimde hazırlanan yansıtıcı günlük soruları öğrencilere önceden verilmiş ve her hafta uygulama yapıldıktan sonra öğrencilerden bu günlüğü istenmiştir. Araştırma kapsamında deney grubunda bulunan öğrencilerden film ile ilgili algı, görüş, duygu ve düşüncelerini günlüğe yazmaları istenmiştir. Öğrencilere; araştırmacı tarafından günlükleri ne şekilde dolduracaklarına yönelik açıklayıcı yönergeler verilmiştir. Uygulama sonunda toplam 240 öğrenci günlüğü toplanarak araştırmacı tarafından incelenmiş ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar temalara ayrıldıktan sonra günlükte önemli görülen kısımlar doğrudan alıntı yapılarak araştırmaya yansıtılmıştır.

3.5. Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ilinin Oğuzeli ilçesinde bulunan ve tam gün eğitim veren bir devlet ortaokulunda gerçekleştirilmiştir. Bu okulun belirlenmesinde; gerekli fiziksel alt yapıya sahip olması; bünyesinde teknolojik donanımı olan iki tane çok amaçlı salon bulundurması; okulun bulunduğu yerleşim yerindeki sosyokültürel yapı; öğrenci başarı düzeylerinin birbirine yakın olması ve ayrıca bu okuldaki öğretmen ve yöneticilerin işbirliğine hazır olmaları etkili olmuştur.

Çalışma grubunu tam gün eğitim veren bir devlet okulunun dört farklı şubesinde öğrenim gören 6. sınıf düzeyindeki toplam 70 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan bu öğrencilerin 24'ü animasyon filmlerinin izletildiği deney grubunda, 23'ü çocuk filmlerinin izletildiği plasebo grubunda, 23'ü ise Türkçe derslerinin müdahalesiz işlendiği kontrol grubunda bulunmaktadır. Öğrencilere deney, plasebo ve kontrol grubunda olduklarına dair herhangi bir bilgi verilmemiştir. Gruplarda yer alan öğrenciler cinsiyet, sayı ve hazırbulunuşlukları bakımından denetlenmiş ve grupların birbirine denk üç grup olup olmadığına karar verilmiştir. Her üç grubun teknolojik ihtiyaçları karşılayabilecek öğrenme ortamlarının da denkliği sağlanmıştır. Her üç grubun hazırbulunuşluk bakımından birbirine denk olup olmadıklarını belirlemek amacıyla da ön-test puanları karşılaştırılmış, istatistiksel işlemler yapılmış, bu grupların denk olduğu belirlendikten sonra deneysel işlem süreci

başlamıştır. Uygulama öncesinde deney, plasebo ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin bilgi cümlelerini kavrama düzeylerinin benzer olup olmadığını anlamak için üç gruba da “Bilgi Türlerini Ölçme Aracı” uygulanmıştır.

Veriler analiz edilmeden önce ön test verilerinin anlamlı dağılıp dağılmadığını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk normallik testi yapılmaktadır. Bu iki testten Kolmogorov-Smirnov grup büyüklüğü 50’den büyükse, Shapiro-Wilk ise grup büyüklüğü 50’den küçük olduğu durumlarda kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2014). Bu testler sonucunda hesaplanan p değerinin $\alpha=.05$ ’ten büyük olması demek, puanların normal dağılımdan aşırı sapma göstermediği uygun bir dağılım gösterdiği şeklinde yorumlanmaktadır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını anlamamıza yarayan diğer bir yöntemde ise, Skewness değerinin -1 ile +1 dışında olması dağılımın çarpık olduğunu, Kurtosis değerinin ise pozitif bir değer olması göreceli olarak dağılımın doruk şeklinde olduğunu negatif olması ise nispeten düz bir dağılım olduğunu göstermektedir (Hair, Black, Babin, Anderson & Tatham, 2013). Dağılımın normal olup olmadığını belirleyebileceğimiz diğer bir yöntem ise Skewness veya Kurtosis istatistik katsayılarının kendi standart hatasına bölünmesi ile bulunan z-istatistiğidir. Bu değer 1,96’dan büyük olması durumunda dağılımın normal olmadığı, 1,96’dan küçük çıkması durumunda ise dağılımın normalden aşırı sapma göstermediği şeklinde yorumlanmaktadır (Büyüköztürk, 2014; Kim, 2013). Ayrıca dağılımın normalliği için histogram grafiği ve Q-Q Plot grafiklerine de bakılabilir. Buna göre grupların ön test puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğini anlamamıza yarayan veriler Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı

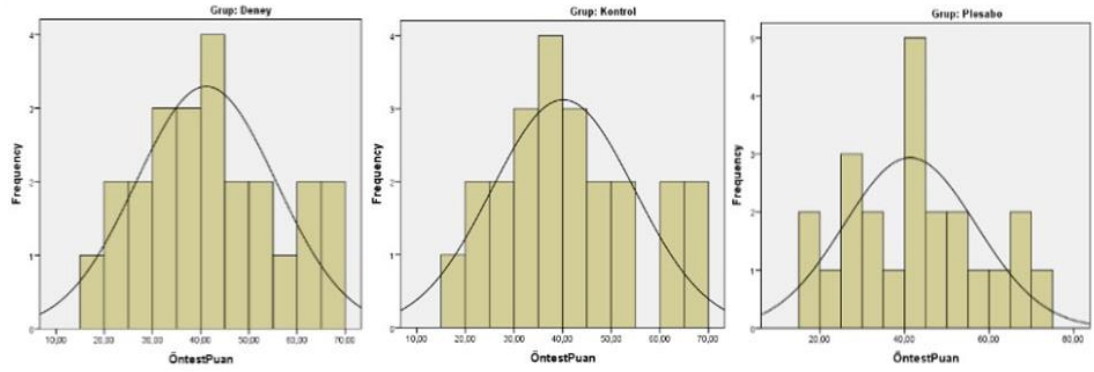
Grup	Skewness			Kurtosis			Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	df	Sig.	Stat.	df	Sig.
Deney	.287	.472	.680	-.724	.918	-.789	.088	24	.200	.967	24	.601
Kontrol	.375	.481	.780	-.805	.935	-.861	.114	23	.200	.955	23	.373
Plasebo	.239	.481	.497	-.830	.935	-.888	.113	23	.200	.960	23	.473

Bütün bu bilgiler ışığında grupların büyüklüğü 50’den küçük olduğu için Shapiro-Wilk normallik testi sonucunda deney, kontrol ve plasebo grubuna ait katılımcıların ön test puanlarına ait normallik verileri (Tablo 13) incelendiğinde puanların normal bir dağılım ($p>0,05$) gösterdiği görülmektedir. Ayrıca deney, kontrol

ve plasebo grupları için hesaplanan z-istatistik değerleri incelendiğinde değerlerin normalden aşırı sapma göstermediği ($z < 1,96$) anlaşılmaktadır. Tablodaki Skewness değerlerine bakıldığında ise değerlerin -1 ile +1 arasında olduğu ve bu durum çarpık bir dağılım olmadığını göstermektedir. Kurtosis değerlerine bakıldığında ise değerlerin negatif olduğu ve göreceli olarak dağılımın nispeten düz bir dağılım olduğu söylenebilir.

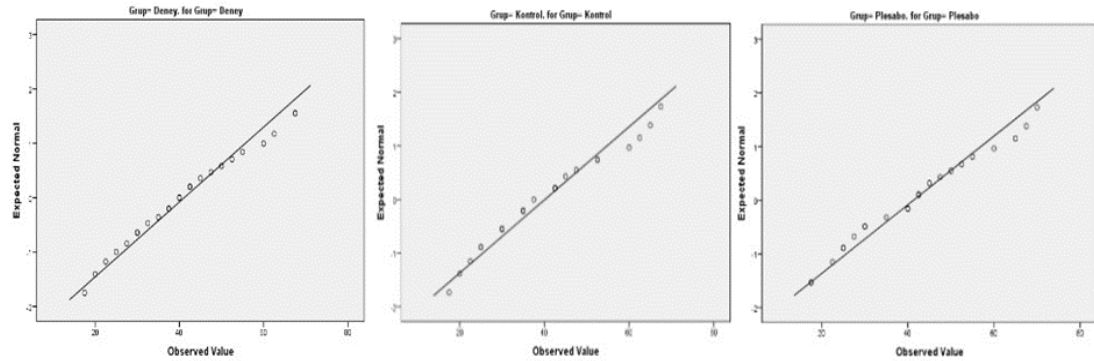
Normallik dağılımına ayrıca grafiklerden de bakılabilmektedir. Bu nedenle ön test puanlarına ait histogram grafikleri (Grafik 1) ve Q-Q Plot grafikleri (Grafik 2) aşağıda verilmiştir:

Grafik 1. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği

Grupların ön test puanlarına ait histogram grafikleri yukarıda verilmiş olup grafiklere bakıldığında gruplar bazında genel olarak dağılımın normal olduğu söylenilebilir.

Grafik 2. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Ön Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği

Grupların ön test verilerine ait Q-Q Plot grafikleri yukarıda verilmiş olup bu grafikler incelendiğinde veri dağılımının gruplar bazında normal olduğu söylenilebilir.

Ön test puanlarının gruplar için normal dağılım gösterdiği elde edilen tüm verilerden anlaşılmaktadır. Gruplar arasında ön test puanlarının anlamlı olup olmadığını anlamak için parametrik testlerden İlişkisiz Örneklemeler için Tek Faktörlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) yapılmıştır. BTÖA ön test puanlarının betimsel istatistikleri tablo 14’te, gruplara göre ANOVA sonuçları ise tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 14. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Grup	N	$\bar{X}$	SS
Deney Grubu	24	41.146	14.521
Kontrol Grubu	23	40.109	14.684
Plasebo Grubu	23	41.304	15.628
Toplam	70	40.857	14.738

Tablo 14 incelendiğinde deney grubunun ortalamasının $\bar{X} = 41.15$, kontrol grubunun ortalamasının $\bar{X} = 40.11$ ve plasebo grubunun ortalamasının ise $\bar{X} = 41.30$ olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	f	p	η^2
Gruplararası	19.484	2	9.742	.044	.957	.001
Gruplarıçi	14966.587	67	223.382			
Toplam	14986.071	69				

Tablo 15 incelendiğinde sonuçlar BTÖA ön test puanlarının gruplar bakımından aralarında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir, $F(2, 67) = 0.04$, $p > .01$. Başka bir ifadeyle deney, kontrol ve plasebo gruplarının ön test başarı ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan deney, plasebo ve kontrol grubundaki öğrencilerden Kişisel Bilgi Formu ile elde edilen cinsiyet için frekans ve yüzde değerleri Tablo 16’da, baba öğrenim düzeyi için frekans ve yüzde değerleri Tablo 17’de, anne öğrenim düzeyi için frekans ve yüzde değerleri Tablo 18’de, ailenin ekonomik durumu için frekans ve yüzde değerleri ise Tablo 19’da verilmiştir. Deney, plasebo ve kontrol gruplarına ait kişisel bilgilerin karşılaştırıldığı bu tablolar sırasıyla sunulmuş ve bu özellikler açısından gruplar denkleştirilmeye çalışılmıştır.

Tablo 16. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Plasebo Grubu	
	f	%	f	%	f	%
Kız	12	50,00	10	43,48	11	47,83
Erkek	12	50,00	13	56,52	12	51,17
Toplam	24	100	23	100	23	100

Tablo 16 incelendiğinde araştırmaya katılan deney grubundaki toplam 24 öğrencinin 12'si kız, 12'si erkek öğrenci; plasebo grubundaki toplam 23 öğrencinin 10'u kız, 13'ü erkek öğrenci ve kontrol grubundaki toplam 23 öğrencinin 11'i kız, 12'si erkek öğrenci olduğu görülmektedir. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet olarak homojen dağılıma sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 17. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Plasebo Grubu	
	f	%	f	%	f	%
İlkokul	12	50,00	12	52,18	14	60,87
Lise	9	37,50	8	34,78	7	30,43
Üniversite	3	12,50	3	13,04	2	8,70
Toplam	24	100	23	100	23	100

Tablo 17 incelendiğinde deney, plasebo ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin baba eğitim durumlarının dağılımı açısından benzer özellikler taşıdığı görülmektedir.

Tablo 18. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Plasebo Grubu	
	f	%	f	%	f	%
İlkokul	16	66,67	15	65,22	17	73,91
Lise	7	29,17	8	34,78	5	21,74
Üniversite	1	4,16	0	0	1	4,35
Toplam	24	100	23	100	23	100

Tablo 18 incelendiğinde deney, plasebo ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin anne eğitim durumlarının dağılımı açısından benzer özellikler taşıdığı görülmektedir.

Tablo 19. Deney, Plasebo ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin Ailelerinin Ekonomik Durumlarına Göre Dağılımı

Ekonomik Durumu	Deney Grubu		Kontrol Grubu		Plasebo Grubu	
	f	%	f	%	f	%
500 TL ve Altı	2	8,34	2	8,70	1	4,35
500 -1500 TL Arası	17	70,83	15	65,22	15	65,22
1500 TL ve Üstü	5	20,83	6	26,08	7	30,43
Toplam	24	100	23	100	23	100

Tablo 19’da araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumlarına ilişkin verilerin dağılımı yer almaktadır. Tabloya bakıldığında deney, plasebo ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin maddi durumlarının dağılımı açısından benzer özellikler taşıdığı görülmektedir.

Araştırmanın nitel veri toplama sürecinde de 6’sı kız, 6’sı erkek toplam 12 öğrenciyle görüşmeler yapılmıştır. Öğrenciler; Türkçe dersindeki alt, orta ve üst akademik başarı durumlarına göre ve aynı zamanda sınıf öğretmeninden bilgi alınarak seçilmiştir. Görüşmenin yapıldığı öğrencilerin cinsiyetine göre başarı düzeyi dağılımı Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20. Deney Grubunda Görüşme Yapılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Başarı Düzeyi Dağılımı

Cinsiyet	Alt Akademik Başarı Düzeyi		Orta Akademik Başarı Düzeyi		Üst Akademik Başarı Düzeyi	
	f	%	f	%	f	%
Kız	2	50,00	2	50,00	2	50,00
Erkek	2	50,00	2	50,00	2	50,00
Toplam	4	100	4	100	4	100

Tablo 20’de görüldüğü üzere deney grubunun içinde bulunan bu 12 öğrencinin 4’ü alt akademik başarı düzeyinde, 4’ü orta akademik başarı düzeyinde ve 4’ü de üst akademik başarı düzeyinde bulunmaktadır.

3.6. İşlem

Bu bölümde, araştırma sürecinde izlenen deneysel işlem basamakları, deney, plasebo ve kontrol gruplarına uygulanmış olan deneysel işlem sürecinin detayları açıklanmıştır.

3.6.1. Deney Grubunda Yürütülen İşlemler

Araştırmacının çalışması, Gaziantep İl Milli Müdürlüğü Araştırma Komisyonunu tarafından uygun bulunması sonucu verilen valilik oluru (Ek 5) ile birlikte uygulama sürecine başlanmış, öncelikle okul yönetimi, zümre öğretmenleri, deney, plasebo ve kontrol grubu öğrencileri ile gerekli ön görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Deney grubundaki öğrencilerin farklı şubelerden olması ve her hafta aynı dersten geri kalmalarının oluşturabileceği problemler göz önünde bulundurularak okul yönetimi ile yapılan görüşmeler neticesinde filmlerin izletilmesi için Pazartesi günü saat 10.00 ile 12.00 arası ortak bir gün ve saat olarak belirlenmiştir. Araştırmanın deneysel işlem basamakları 12 hafta boyunca uygulama yapılan ortaokulun çok amaçlı salonunda (Resim 23) gerçekleştirilmiştir.

Resim 23. Deney Grubu Animasyon Filmlerinin İzletildiği Çok Amaçlı Salon Görseli

Deneysel işlem sürecinde deney grubu için bilgi cümlelerinin çeşitliliğine bağlı olarak belirlenen 10 animasyon filmi araştırmacı tarafından öğrencilere izletilmiştir. Deney grubunda yürütülen işlemlerin haftalara göre dağılımı Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21. Deney Grubunda Yürütülen İşlemlerin Haftalık İçerik Dağılımı

Hafta/Tarih	Uygulama
1. Hafta/ 09.09.2019	<i>Bilgi Türleri Ölçme Aracı'nın (BTÖA) ön uygulaması yapılmıştır.</i>
2. Hafta/ 07.10.2019	Şirinler: Kayıp Köy animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması

3. Hafta/ 21.10.2019	Coco animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
4. Hafta/ 28.10.2019	İnanılmaz Aile 2 animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
5. Hafta/ 04.11.2019	6 Süper Kahraman animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
6. Hafta/ 11.11.2019	Ters Yüz Animasyon Filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
7. Hafta/ 25.11.2019	Rafadan Tayfa Dehliz Macerası animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
8. Hafta/ 02.12.2019	Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
9. Hafta/ 09.12.2019	Oyuncak Hikâyesi 3 animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
10. Hafta/ 16.12.2019	Angry Birds animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
11. Hafta/ 23.12.2019	Kayıp Balık Dori animasyon filminin izletilmesi; araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlerinin tutulması
12. Hafta/ 30.12.2019	<i>Bilgi Türleri Ölçme Aracı'nın (BTÖA) son uygulaması ile son görüşmeler yapılmıştır.</i>

Tablo 21'de görüldüğü üzere araştırmanın deneysel işlem süreci 12 haftada gerçekleştirilmiştir. Deney grubundaki uygulamalar; ön testlerin uygulanması, görüşme yapılacak öğrencilerin belirlenerek ön görüşmelerin yapılması ile başlanmıştır. Daha sonra 10 hafta boyunca deney grubunda bulunan öğrencilere araştırmacı tarafından belirlenen animasyon filmleri izletilmiş ve deneysel uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Uygulamanın 12. haftasında da veri toplama araçları öğrencilere tekrar uygulanarak deneysel işlem süreci tamamlanmıştır.

3.6.2. Kontrol Grubunda Yürütölen İşlemler

Araştırmanın kontrol grubundaki öğretim süreçleri uygulanmakta olan Türkçe ders programına bağlı olarak sınıf öğretmeni tarafından yürütölmüştür. Ön test ve son test uygulamaları dışında kontrol grubu öğrencilerine 10 hafta boyunca ek bir müdahalede bulunulmamıştır. Bu grupta yer alan öğrencilerle sadece ön test ve son test sürecinde iletişime geçilmiştir.

3.6.3. Plasebo Grubunda Yürütölen İşlemler

Plasebo grubuna ise 10 hafta boyunca çocuk filmleri izletilmiştir. Plasebo grubundaki öğrencilerin farklı şubelerden olması ve her hafta aynı dersten geri kalmalarının oluşturabileceği problemler göz önünde bulundurularak okul yönetimi ile yapılan görüşmeler neticesinde çocuk filmlerin izletilmesi için Pazartesi günü saat 10.00 ile 12.00 arası ortak bir gün ve saat olarak belirlenmiştir. Plasebo grubunda

bulunan öğrencilere de ortaokulun bir başka çok amaçlı salonunda (Resim 24) o saat aralığında dersi olan öğretmen tarafından filmler izletilmiştir.

Resim 24. Plasebo Grubu Animasyon Filmlerinin İzletildiği Çok Amaçlı Salon Görseli

Plasebo grubunda yürütülen işlemlerin haftalara göre dağılımı Tablo 22’de gösterilmiştir:

Tablo 22. Plasebo Grubunda Yürütülen İşlemlerin Haftalık İçerik Dağılımı

Hafta/Tarih	Uygulama
1. Hafta/ 09.09.2019	<i>Bilgi Türleri Ölçme Aracı'nın (BTÖA) ön uygulaması ile ön görüşmeler yapılmıştır.</i>
2. Hafta/ 07.10.2019	Pete ve Ejderhası filminin izletilmesi
3. Hafta/ 21.10.2019	Gulliver'in Gezileri filminin izletilmesi
4. Hafta/ 28.10.2019	Canavarın Çağrısı filminin izletilmesi
5. Hafta/ 04.11.2019	Birinci Sınıf filminin izletilmesi
6. Hafta/ 11.11.2019	Hayalet Avcıları filminin izletilmesi
7. Hafta/ 25.11.2019	Canım Öğretmenim filminin izletilmesi
8. Hafta/ 02.12.2019	Deha filminin izletilmesi
9. Hafta/ 09.12.2019	Orman Çocuğu filminin izletilmesi
10. Hafta/ 16.12.2019	Alis Harikalar Diyarında filminin izletilmesi
11. Hafta/ 23.12.2019	Şeker Portakalı filminin izletilmesi
12. Hafta/ 30.12.2019	<i>Bilgi Türleri Ölçme Aracı'nın (BTÖA) son uygulaması ile son görüşmeler yapılmıştır.</i>

Tablo 22’de görüldüğü üzere plasebo gurubundaki öğrencilere ilk hafta BTÖA’nın ön uygulaması yapılmış; 10 hafta boyunca da araştırmacı tarafından belirlenen çocuk filmleri izletilmiştir. Son haftada yine veri toplama aracı son test olarak öğrencilere uygulanmıştır. Tüm ölçme uygulamaları üç gruba da eş zamanlı bir şekilde uygulanmıştır.

Araştırmada deneysel işlemin bitimi ile son test uygulamasını takip eden 6. haftada izleme testi uygulanmış ve ölçümleri alınmıştır. Tüm ölçme uygulamaları üç gruba da eş zamanlı bir şekilde uygulanmıştır.

3.7. Verilerin Analizi

Bu araştırmada karma yöntem kullanıldığından araştırmacının ilk altı sorusu nicel veri analizi, yedinci ve sekizinci soruları ise nitel veri analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmacının nicel verileri IBM SPSS 23 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin Bilgi Türleri Ölçme Aracı’ndan (BTÖA) aldıkları toplam puanlara ilişkin betimsel istatistikler aritmetik ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık değerleri üzerinden yorumlanmıştır. Uygulama öncesinde ve sonrasında ölçme araçlarından elde edilen fark puanları arasındaki anlamlılığın hesaplanması için uygun istatistik tekniğine karar verilmiştir. Veri setlerinde kayıp değerlere rastlanmamıştır. Ön test, son test ve kalıcılık testi verilerinin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için normallik testi yapılmıştır. Aynı gruba ait tekrarlı iki ölçümün ortalamalarını karşılaştırmak için ilişkili örneklem için t- testi (Paired Samples T-Test); grupların ön test, son test ve kalıcılık testlerini birbirinden bağımsız olarak ayrı ayrı değerlendirmek üzere ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi (One-Way Anova) yapılmıştır. Grupların tamamını ön test, son test ve kalıcılık testi ile birlikte değerlendirmek üzere karışık ölçümler için iki faktörlü Anova (Two-Way Anova) uygulanmıştır. Anlamlı farkların olduğu analiz sonuçlarında etki büyüklüğü (Eta kare) hesaplanmıştır.

Araştırmada, nitel verilerinden biri olan animasyon filmleri üzerinde doküman incelemesi yapılarak bilgi cümleleri tespit edilmiştir. Araştırmacı, animasyon filmlerinde hangi bilgi türlerinin bulunduğunu belirlemek amacıyla araştırmaya dâhil edilen her bir filmi üç defa izlemiştir. Daha sonra geliştirdiği “Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu” aracılığıyla bu filmlerdeki bilgi cümlelerinin hangi zaman aralığında yer aldığını ve bilgi türlerinin dağılımını belirleyerek verileri bilgisayar ortamına frekans (f) ve yüzde (%) değerleri karşılaştırmalı olarak

aktarılmıştır. Bir bilgi cümlesi, bir bilgi birimi olarak değerlendirilmiş; ancak bazı bilgi cümleleri iki bilgi türünün kapsamına girdiği için bir cümlenin iki bilgi birimi olarak da değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Araştırmanın bir diğer nitel verilerlerinden olan görüşme soruları, araştırmacı ve öğrenci yansıtıcı günlüğü içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde amaç elde edilen verilerden birbirinin benzeri olanları belirli temalar ve kavramlar çerçevesinde bir araya getirmek ve bu verileri okuyucunun anlayabileceği bir biçimde yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu doğrultuda görüşmelerden elde edilen ses kayıtları dinlendikten sonra yazıya aktarılmış ve kod listesi oluşturulmuş, birbirine benzer kodların aynı çatı altında toplanmasıyla genel temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Araştırmada görüşmeler; öğrenci yansıtıcı günlüğü ve araştırmacı günlüğünden elde edilen görüşler doğrudan alıntı olarak kullanılmış ve öğrencilere Ö1, Ö2, Ö3.....Ö24 şeklinde simgeler verilmiştir.

3.8. Geçerlik ve Güvenirlik

Karma yöntem araştırmalarının çoklu veri toplama tekniklerine izin verdiği için birçok araştırmada kullanıldığı, böylelikle veri üçgenlemesinin nitel ve nicel veri toplama stratejileri arasındaki bulanıklığı kaldırdığı ifade edilmektedir (Teddlie & Tashakkori; 2015). Veri üçgenlemesi Creswell & Miller'ın (2000) da belirttiği üzere bir geçerlik prosedürü olarak kabul edilmektedir. Bu araştırmada da başarı testi, görüşme formu, öğrenci yansıtıcı ve araştırmacı günlükleri gibi nicel ve nitel veri toplama araçları kullanılarak geçerlik güçlendirilmiş, araştırma konusu derinlemesine incelenebilmiştir.

BTÖA testi uygulamada kullanılan animasyon filmlerinden hazırlandığından geçerlilik ve güvenirliliğine bakabilmek için 10 hafta boyunca bu filmleri aynı özellikteki bir gruba izletmek süre faktörü ve ekonomiklik nedeniyle mümkün olmadığı, ayrıca BTÖA'nın değerlendirilebilmesi için araştırma kapsamındaki animasyon filmlerinin izlenmesi önkoşulundan dolayı pilot uygulama yapılamamıştır. Sadece kapsam geçerliğine bakılmıştır.

Araştırmada kullanılan günlükler ve görüşme sorularının kapsam geçerliği, anlaşılabilirliği ve uygulanabilirliğine ilişkin uzman görüşleri alınmıştır. Kapsam geçerliliği için 9 alan uzmanından görüş alındığında minimum .75 oranında anlamlılık aranabilmektedir (McKenzie, Wood, Kotecki, Clark, & Brey, 1999). Bu araştırmada

da alan uzman görüşlerinin .80 ile .90 arasında geçerliği yüksek değerler aldığı saptanmıştır.

Görüşme yoluyla elde edilen veriler araştırmacılar tarafından içerik analiziyle incelenmiştir. Araştırmacılar arasındaki kodlayıcı güvenilirliği “ P (Uzlaşma Yüzdesi%) = $[Na$ (Görüş Birliği) / Na (Görüş Birliği) + Nd (Görüş Ayrılığı)] $\times 100$ ” formülüyle kontrol edilmiştir (Miles & Huberman, 2015) ve .90 oranında uyumun olduğu görülmüştür. Miles & Huberman’a (2015) göre, kodlayıcı güvenilirliği için en az %80’lik bir uyum aranmalıdır. Araştırmanın kodlayıcı güvenilirliğine ilişkin sonuçları iyi bir uyum sağlandığını göstermektedir.

3.9. Araştırmada Etik

Araştırmanın gerçekleştirilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden araştırma izni ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Kararı alınmıştır. Öğretmenler, veliler ve öğrenciler bilgilendirilerek onayları alınmıştır. Araştırmada kullanılan animasyon ve çocuk filmlerinin yasal CD’leri araştırmacı tarafından temin edilmiştir. Deney, kontrol ve plasebo grubundaki öğrencilere deney, kontrol ve plasebo grubunda olduklarına dair herhangi bir bilgi verilmemiş; araştırmacı; kontrol ve plasebo grubunda bulunan öğrencilerin uygulama boyunca deneysel işlem sürecinden etkilenmemesine özen göstermiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

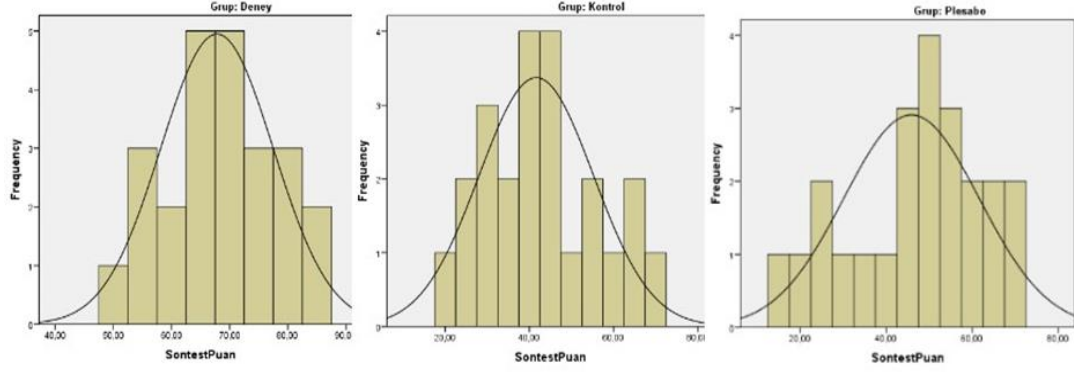
Ön test verilerine göre gruplar ve düzeyleri belirlendikten sonra seçilen animasyon filmleri deney grubuna, seçilen çocuk filmleri plasebo grubuna izletilmiştir. Kontrol grubu ise öğretim programına devam etmiştir. 10 haftalık uygulama sürecinin sonunda tüm gruplara son test uygulanmıştır. İlk olarak son test verilerinin normallik dağılımına bakılmıştır. Normallik dağılımı, grup büyüklüğü 50'den küçük olduğundan Shapiro-Wilk değeri, Skewness ve Kurtosis değerleri, hesaplanan Z-score değeri, histogram ve Q-Q plot grafikleri incelenerek belirlenmiştir. Son test puanlarının gruplar arasında normallik testi sonuçları Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı

Grup	Skewness			Kurtosis			Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	df	Sig.	Stat.	df	Sig.
Deney	.014	.472	.030	-.842	.918	-.917	.131	24	.200	.965	24	.536
Kontrol	.432	.481	.898	-.674	.935	-.721	.170	23	.083	.950	23	.295
Plasebo	-.490	.481	-1.019	-.575	.935	-.615	.174	23	.070	.950	23	.292

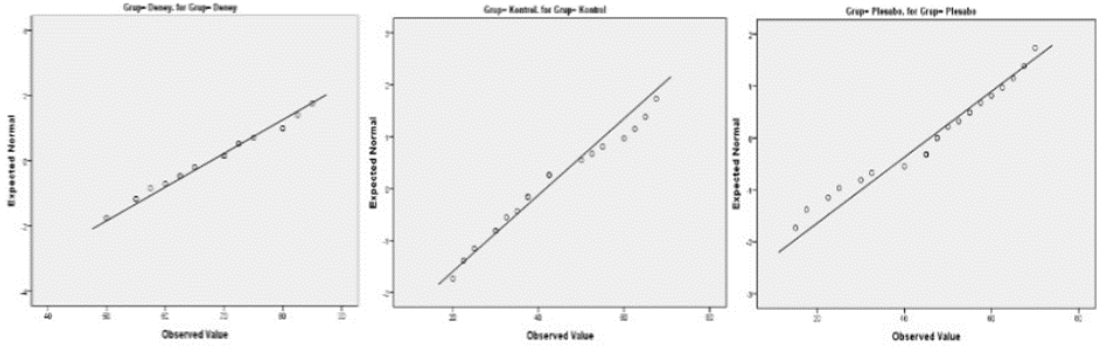
Grupların büyüklüğü 50'den küçük olduğu için Shapiro-Wilk normallik testi sonucunda deney, kontrol ve plasebo grubuna ait katılımcıların son test puanlarına ait normallik verileri (Tablo 23) incelendiğinde puanların normal bir dağılım ($p>0,05$) gösterdiği görülmektedir. Ayrıca tablodaki deney, kontrol ve plasebo grupları için hesaplanan z-istatistik değerlerine bakıldığında zaman değerlerin normalden aşırı sapma göstermediği ($z<1,96$) anlaşılmaktadır. Tablodaki Skewness değerlerine bakıldığında ise değerlerin -1 ile +1 arasında olduğu ve çarpık bir dağılım göstermediği belirlenmiştir. Kurtosis değerlerine bakıldığında ise değerlerin negatif olduğu ve göreceli olarak dağılımın nispeten düz bir dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır. Son test puanlarına ait histogram grafikleri (Grafik 3) ve Q-Q Plot grafikleri (Grafik 4) aşağıda verilmiştir:

Grafik 3. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği

Grupların son test puanlarına ait histogram grafikleri yukarıda verilmiş olup grafiklere bakıldığında gruplar için genel olarak dağılımın normal olduğu grafiklerden anlaşılmaktadır.

Grafik 4. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Son Test Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği

Grupların son test verilerine ait Q-Q Plot grafikleri yukarıda verilmiş olup bu grafikler incelendiğinde son test veri dağılımının gruplar bazında normal olduğu söylenilebilir.

BTÖA son test puanlarının gruplar arasında anlamlı olup olmadığını anlamak için yapılan İlişkisiz Örneklemeler için Tek Faktörlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) sonucunda betimsel istatistikler tablo 24’te, gruplara göre ANOVA sonuçları ise Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 24. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Son Test Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Grup	N	$\bar{X}$	SS
Deney Grubu	24	67.813	9.677
Kontrol Grubu	23	41.630	13.602
Plasebo Grubu	23	45.870	15.768
Toplam	70	52.000	17.459

Tablo 24 incelendiğinde deney grubunun ortalamasının $\bar{X} = 67.81$, kontrol grubunun ortalamasının $\bar{X} = 41.63$ ve plasebo grubunun ortalamasının ise $\bar{X} = 45.87$ olduğu görülmektedir.

Tablo 25. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Son Test Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	η^2	Anlamlı Fark
Gruplararası	9338.376	2	4669.188	26.752	.000	.44	Deney-Kontrol, Deney-Plasebo
Gruplariçi	11694.124	67	174.539				
Toplam	21032.500	69					

Tablo 25 incelendiğinde sonuçlar BTÖA son test puanlarının gruplar bakımından aralarında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, $F(2, 67) = 26.75$, $p < .01$. Başka bir ifadeyle deney, kontrol ve plasebo gruplarının son test başarı ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Son test puanlarının ortalamalarının hangi gruplar arasında farklı olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre deney grubunun ($\bar{X} = 67.81$) başarı ortalamasının kontrol grubu ($\bar{X} = 41.63$) ve plasebo grubundan ($\bar{X} = 45.87$) daha fazla olduğu belirlenmiştir. Etki büyüklüğüne bakıldığında $\eta^2 = .44$ olduğu görülmekte ve bu değer bu farklılığın orta büyüklükte olduğunu göstermektedir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Kalıcılık testi puanlarının gruplar arasında normallik testi sonuçları Tablo 26'da verilmiştir.

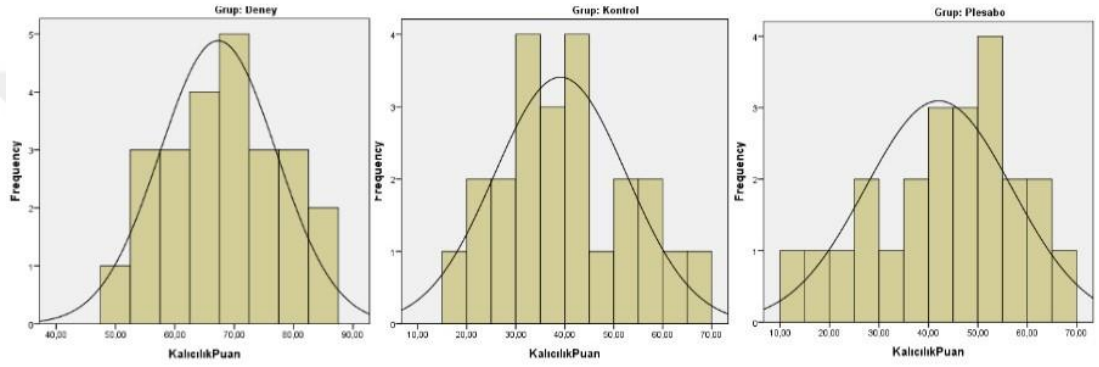
Tablo 26. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı

Grup	Skewness			Kurtosis			Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	Std. Err.	Z-Score	Stat.	df	Sig.	Stat.	df	Sig.
Deney	.139	.472	.295	-.898	.918	-.978	.111	24	.200	.965	24	.540
Kontrol	.308	.481	.640	-.692	.935	-.740	.142	23	.200	.965	23	.563
Plasebo	-.495	.481	-1.029	-.585	.935	-.626	.120	23	.200	.955	23	.377

Grupların büyüklüğü 50'den küçük olduğu için Shapiro-Wilk normallik testi sonucunda deney, kontrol ve plasebo grubuna ait katılımcıların kalıcılık testi puanlarının verileri Tablo 26 incelendiğinde puanların normal bir dağılım ($p > 0.05$) gösterdiği görülmektedir. Ayrıca her bir deney, kontrol ve plasebo grupları için

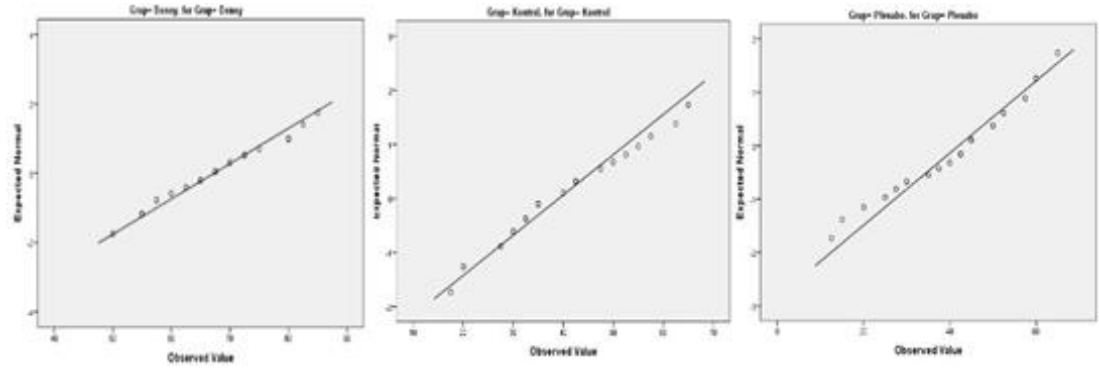
hesaplanan z-istatistik değerlerine tablodan bakıldığı zaman değerlerin normalden aşırı sapma göstermediği ($z < 1,96$) anlaşılmaktadır. Tablodan Skewness değerlerine bakıldığında ise değerlerin -1 ile +1 arasında olduğu ve çarpık bir dağılım olmadığını göstermektedir. Kurtosis değerlerine bakıldığında ise değerlerin negatif olduğu ve göreceli olarak dağılımın nispeten düz bir dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır. Kalıcılık testi puanlarına ait histogram grafikleri (Grafik 5) ve Q-Q Plot grafikleri (Grafik 6) aşağıda verilmiştir.

Grafik 5. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Histogram Grafiği

Grupların kalıcılık testi puanlarına ait histogram grafikleri yukarıda verilmiş olup grafiklere bakıldığında gruplar için genel olarak dağılımın normal olduğu grafiklerden anlaşılmaktadır.

Grafik 6. Bilgi Türleri Ölçme Aracına İlişkin Kalıcılık Testi Veri Gruplarının Normallik Dağılımı Q-Q Plot Grafiği

Grupların Kalıcılık Testi verilerine ait Q-Q Plot grafikleri yukarıda verilmiş olup bu grafikler incelendiğinde kalıcılık testi veri dağılımının gruplar bazında normal olduğu söylenilebilir.

Bilgi Türleri Ölçme Aracı kalıcılık testi puanlarının betimsel istatistikleri Tablo 27’de, gruplara göre ANOVA sonuçları ise Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 27. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Kalıcılık Testi Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Grup	N	$\bar{X}$	SS
Deney Grubu	24	67.292	9.806
Kontrol Grubu	23	39.130	13.455
Plasebo Grubu	23	42.065	14.822
Toplam	70	49.750	18.003

Tablo 27 incelendiğinde deney grubunun ortalamasının $\bar{X}=67.29$ kontrol grubunun ortalamasının $\bar{X}=39.13$ ve plasebo grubunun ortalamasının ise $\bar{X}=42.07$ olduğu görülmektedir.

Tablo 28. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Kalıcılık Testi Puanlarının Gruplara Göre ANOVA Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı Fark
Gruplararası	11337.156	2	5668.578	34.442	.000	.51	Deney-Kontrol, Deney-Plasebo
Gruplarıçi	11027.219	67	164.585				
Toplam	22364.375	69					

Tablo 28 incelendiğinde sonuçlar BTÖA kalıcılık testi puanlarının gruplar bakımından aralarında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, $F(2, 67)=34.44$, $p<.01$. Başka bir ifadeyle deney, kontrol ve plasebo gruplarının kalıcılık testi başarı ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Kalıcılık testi puanlarının ortalamalarının hangi gruplar arasında farklı olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre deney grubunun ($\bar{X}=67.29$) başarı ortalamasının kontrol grubu($\bar{X}=39.13$) ve plasebo grubundan ($\bar{X}=42.37$) daha fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca etki büyüklüğünün ise $\eta^2=.51$ olduğu görülmekte bu ise orta büyüklükteki bir etkiyi işaret etmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Deney grubunda yer alan öğrencilerin bilgi türleri başarı ölçme aracı ön test, son test ve kalıcılık testi puanları betimsel istatistikleri Tablo 29’da verilmiştir.

Tablo 29. Deney Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri

Ölçüm (BTÖA)	N	$\bar{X}$	SS
Ön test	24	41.146	14.521
Son test	24	67.813	9.677
Kalıcılık testi	24	67.292	9.806

Tablo incelendiğinde deney grubuna ait ön test puan ortalamasının $\bar{X} = 41.15$, son test puan ortalamasının $\bar{X} = 67.81$ ve kalıcılık testi puan ortalamasının ise $\bar{X} = 67.29$ olduğu görülmektedir.

Deney grubunda yer alan öğrencilerin BTÖA ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını bulmak için yapılan ilişkili örneklemeler (tekrarlı ölçümler) için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30. Deney Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η_p^2	Anlamlı Fark
Deneklerarası	2350.000	23	102.171				
Ölçüm	11159.896	1.011	11037.390	118.552	.000	.838	Ön test-Son test Ön test-Kalıcılık
Hata	2165.104	23.255	93.102				
Toplam	15675.000	47.266					

Tekrarlı ölçümler için tek yönlü varyans analizinde tekrarlı ölçüm sayısı üç ya da daha fazla olduğu durumda herhangi iki ölçüm arasındaki farklar dizilerinin varyansları eşit olmalıdır. Bu koşul Mauchly’s Test of Sphericity ile kontrol edilmektedir. “Ölçümler arası farkların varyansları arasında fark yoktur.” şeklindeki yokluk hipotezini test eden Sphericity’nin anlamlılık değeri $p < .05$ olursa koşul sağlanmazken, $p > .05$ olduğu durumda fark varyanslar eşit olur ve koşul sağlanmıştır (Can, 2019). Koşul sağlanmadığı zaman ANOVA doğru sonuçlar vermez. Bu durumda yapılacak birkaç yöntem vardır. Bunlardan birincisinde Mauchly’s Test of Sphericity tablosundaki Epsilon değerlerine göre serbestlik derecesinde düzeltme yapılmış ANOVA F değerlerini kullanmaktır. Eğer Epsilon değeri 0.75’ten küçükse Greenhouse-Geisser epsilon değerinin, 0.75’ten büyükse Huynh-Feldt epsilon değerinin kullanılması daha doğru sonuçlar verecektir (Leech, Barrett & Morgan, 2005). İkincisinde ise Multivariate Tests (çok değişkenli istatistikler) tablosundan birisiyle karar verilmesidir. Diğer bir yöntemde ise ANOVA testinin parametrik olmayan alternatifini yani Friedman Testini kullanarak karar verilmesidir. Mauchly’s

testi sonucu incelendiğinde değerin anlamlı olduğu gözlenmiştir, (Sphericity $W(2)=.000$, $p<.05$.) Buna göre koşul sağlanmadığından Epsilon değerine bakılmış ve bu değer 0.75'ten küçük olduğundan Greenhouse-Geisser değerleri kullanılarak ANOVA tablosu oluşturulmuştur. Tablo 30 incelendiğinde deney grubu öğrencilerinin uygulamadan önceki ön test puanları, uygulamadan sonraki son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, $F(1.01, 23.26)=118.55$, $p<.01$. Farklılığın hangi ölçümler arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testi olan Bonferroni testi yapılmıştır. BTÖA deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test ($\bar{X}_{\text{Ön Test}}=41.15$, $\bar{X}_{\text{Son Test}}=67.81$) puanları arasında, ön test ve kalıcılık testi($\bar{X}_{\text{Ön Test}}=41.15$, $\bar{X}_{\text{Kalıcılık}}=67.29$) puanları arasında istatistiksel anlamda anlamlı bir fark bulunmuştur. Son test ile kalıcılık testi ($\bar{X}_{\text{Son Test}}=67.81$, $\bar{X}_{\text{Kalıcılık}}=67.29$) arasında anlamlı bir fark olmadığı ($p=.065$, $p>.05$) bulunmuştur. Bu farklılığın olmaması kalıcılığın devam ettiğini göstermektedir. Elde edilen bu sonuçlara göre animasyon filmleri bilgi türlerini öğrenme konusunda önemli bir etkiye sahiptir. Ayrıca tekrarlı ölçümler için tek yönlü varyans analizinde etki büyüklüğü hesaplanırken kısmi eta kare değeri hesaplanır (Can, 2019). Eta kare 0 ile 1 arasında değişir ve bu değer 1'e yaklaştıkça etki büyüklüğü artar. Buna göre hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2=.84$) deney grubunun ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasındaki farkın çok büyük olduğu ve bu farkın %84 olduğu şeklinde açıklanabilmektedir. Bu durum, öğrencilere animasyon filmi izletmenin bilgi türlerini öğrenmeleri noktasında oldukça büyük bir anlamlı etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin bilgi türleri başarı ölçme aracı ön test, son test ve kalıcılık testi puanları betimsel istatistikleri Tablo 31'de verilmiştir.

Tablo 31. Kontrol Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri

Ölçüm (BTÖA)	N	$\bar{X}$	SS
Ön test	23	40.109	14.684
Son test	23	41.630	13.602
Kalıcılık testi	23	39.130	13.455

Tablo incelendiğinde kontrol grubuna ait ön test puan ortalamasının $\bar{X} = 40.11$, son test puan ortalamasının $\bar{X} = 41.63$ ve kalıcılık testi puan ortalamasının ise $\bar{X} = 39.13$ olduğu görülmektedir.

Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin bilgi türleri başarı ölçme aracı ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını bulmak için yapılan ilişkili örneklem (tekrarlı ölçümler) için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 32’te verilmiştir.

Tablo 32. Kontrol Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η_p^2
Deneklerarası	3950.845	22	179.584			
Ölçüm	73.007	1.054	69.244	1.702	.206	.072
Hata	943.659	23.196	40.682			
Toplam	4967.511	46.25				

Mauchly’s Test of Sphericity’nin anlamlılık değeri $p < .05$ olduğundan, Epsilon değerine bakılmış ve bu değer 0.75’ten küçük olduğu için Greenhouse-Geisser değerleri kullanılarak ANOVA tablosu oluşturulmuştur. Tablo 32 incelendiğinde Kontrol grubu öğrencilerinin ön test puanları, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir, $F(1.05, 23.20) = 1.70$, $p > .01$.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Plasebo grubunda yer alan öğrencilerin bilgi türleri başarı ölçme aracı ön test, son test ve kalıcılık testi puanları betimsel istatistikleri Tablo 33’te verilmiştir.

Tablo 33. Plasebo Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanları Betimsel İstatistikleri

Ölçüm (BTÖA)	N	$\bar{X}$	SS
Ön test	23	41.304	15.628
Son test	23	45.870	15.768
Kalıcılık testi	23	42.065	14.822

Tablo 33 incelendiğinde plasebo grubuna ait ön test puan ortalamasının $\bar{X} = 41.30$, son test puan ortalamasının $\bar{X} = 45.87$ ve kalıcılık testi puan ortalamasının ise $\bar{X} = 42.07$ olduğu görülmektedir.

Plasebo grubunda yer alan öğrencilerin bilgi türleri başarı ölçme aracı ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını bulmak

için yapılan ilişkili örneklemeler (tekrarlı ölçümler) için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo 34’te verilmiştir.

Tablo 34. Plasebo Grubu BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılması

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η_p^2
Deneklerarası	4211.715	22	191.442			
Ölçüm	275.181	1.040	264.663	1.990	.172	.083
Hata	3041.486	22.874	132.965			
Toplam	7528.382	45.914				

Mauchly’s Test of Sphericity’nin anlamlılık değeri $p < .05$ olduğundan, Epsilon değerine bakılmış ve bu değer 0.75’ten küçük olduğu için Greenhouse-Geisser değerleri kullanılarak ANOVA tablosu oluşturulmuştur. Tablo 34 incelendiğinde Plasebo grubu öğrencilerinin ön test puanları, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir, $F(1.04, 22.87) = 1.99, p > .01$.

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Deney, kontrol ve plasebo gruplarına ait gruplar arası ve gruplar içi anlamlı bir farkın olduğunu anlamak için yapılan analizlerin betimsel istatistikleri Tablo 35’te verilmiştir.

Tablo 35. Gruplara Göre BTÖA Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Grup	Ön test			Son test			Kalıcılık Testi		
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S
Deney	24	41,146	14,521	24	67,813	9,677	24	67.292	9.806
Kontrol	23	40,109	14,684	23	41,630	13,602	23	39.130	13.871
Plasebo	23	41,304	15,628	23	45,870	15,768	23	42.609	15.567

Tablo 35’te görüldüğü üzere animasyon filmi izleyen deney grubunun film izlemeden önceki BTÖA ön test ortalama puanı $\bar{X} = 41,15$ iken, bu değer 10 hafta boyunca animasyon filmi izlendikten sonra yapılan son test sonucunda $\bar{X} = 67,81$ olmuştur. Hiçbir film izletilmeyen kontrol grubunun Bilgi Türleri Başarı Ölçme Aracı ön test ortalama puanı $\bar{X} = 40,11$ iken, bu değer 10 hafta sonunda yapılan son test ortalama puanının değişmeyerek $\bar{X} = 41,63$ olduğu görülmektedir. Çocuk filmleri izletilen plasebo grubunun ise film izlemeden önceki BTÖA ön test ortalama puanı $\bar{X}$

=41,30 iken, bu değerin 10 hafta boyunca çocuk filmi izledikten sonra yapılan son test sonucunda $\bar{X} = 45,87$ olduğu görülmüştür. Son test uygulandıktan 6 hafta sonra yapılan kalıcılık testi sonuçlarına göre deney grubunun puan ortalaması $\bar{X} = 67,29$, kontrol grubunun puan ortalaması $\bar{X} = 39,13$ ve plasebo grubunun puan ortalaması ise $\bar{X} = 42,61$ olmuştur. Her üç grup içinde kalıcılık testi puan ortalamaları son test puan ortalamalarına göre azalmıştır. Bu durum beklenen bir sonuçtur.

Deney, kontrol ve plasebo gibi birden fazla grup üzerinde ön test, son test ve kalıcılık testi verilerek yapılan ölçümlerde iki işlem birlikte yapılmaktadır. Deney, kontrol ve plasebo grupları ölçümlerinin karşılaştırılması ilişkisiz örneklemeler için ölçme olurken, deney, kontrol ya da plasebo grubuna ön test, ardından son test ve sonra da kalıcılık testi verilmesi ise ilişkili örneklemeler için (tekrarlı) ölçme olmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere hem farklı grupların ölçülmesi hem de aynı grupların art arda ölçülmesi şeklinde iki değişik uygulama vardır. Bu nedenle böylesi işlemler için yapılan varyans analizine, karışık ölçümler için İki faktörlü Varyans Analizi denir (Can, 2019). Bu üç gruba ait BTÖA ön test, son test ve kalıcılık testi sonuçlarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin yapılan karışık ölçümler için iki faktörlü ANOVA testinin sonuçları Tablo 36’da verilmiştir.

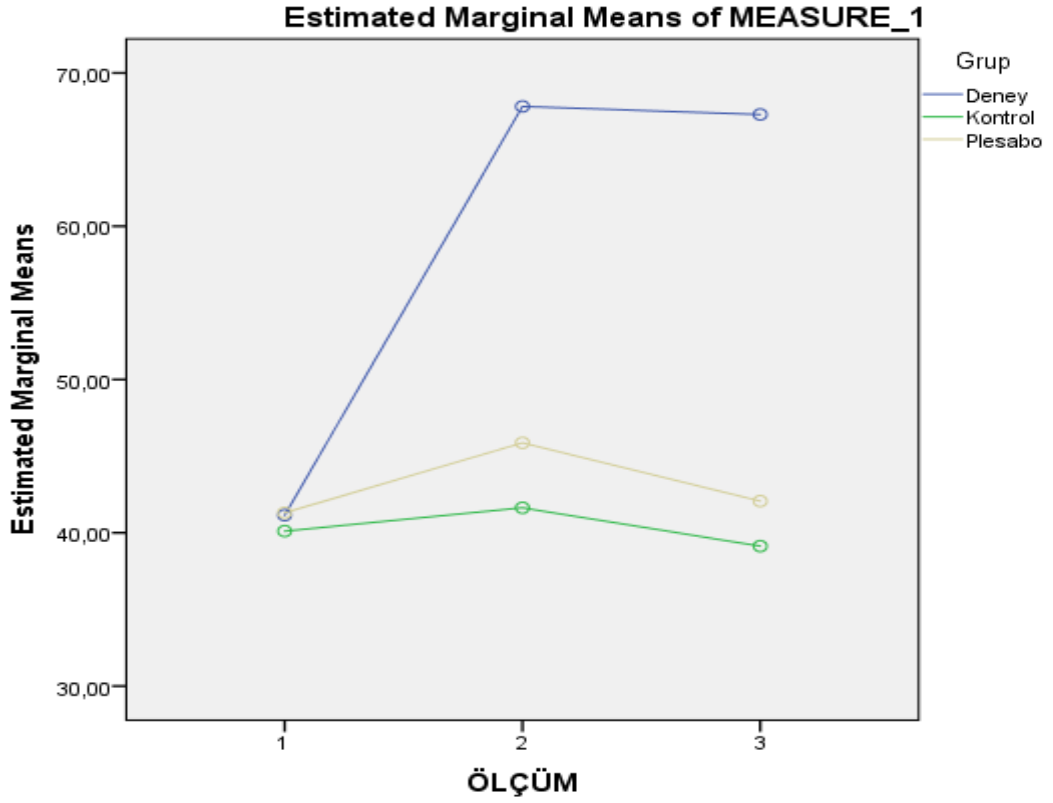
Tablo 36. Bilgi Türleri Ölçme Aracı Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Testi Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	η_p^2
Deneklerarası	45585.149	69				
Grup (Birey/Grup)	14047.468	2	7023.734	14.922	.000	.308
Hata	31537.681	67	470.712			
Denekleriçi	17440.991	72.281				
Ölçüm (Ön test-Son test- Kalıcılık Testi)	4643.193	1.033	4496.656	50.582	.000	.430
Grup*Ölçüm	6647.549	2.065	3218.877	36.209	.000	.519
Hata	6150.249	69.183	88.898			
Toplam	63026.14	141.281				

Mauchly’s Test of Sphericity’nin anlamlılık değeri $p < .05$ olduğundan, Epsilon değerine bakılmış ve bu değer 0.75’ten küçük olduğu için Greenhouse-Geisser değerleri kullanılarak ANOVA tablosu oluşturulmuştur. Tablo 36 incelendiğinde tablodaki anlamlılık testi sonucuna göre, deney grubunun ön test, son test ve kalıcılık puanları toplamı, kontrol grubunun ön test, son test ve kalıcılık puanları toplamı ve ayrıca plasebo grubunun ön test, son test ve kalıcılık puanları toplamı arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir, $F(2,67) = 14.92$, $p < .01$. Çoklu gruplarda varyans

analizinde etki büyüklüğünü belirlemek için Cohen'in eta kare aralığı kullanılır. Buna göre eta kare değeri 0,10-0,24 aralığında ise küçük düzeyde etki büyüklüğü, 0,25-0,39 aralığında ise orta düzeyde etki büyüklüğü ve 0,40'tan büyük ise geniş düzeyde etki büyüklüğü mevcuttur (Cohen, 1988). Buna göre hesaplanan etki büyüklüğünün $\eta_p^2=.31$ olduğu görülmektedir ve bu durum orta düzeyde bir etki büyüklüğü anlamına gelmektedir. Ölçüm bölümü ise grup ayrımı yapmaksızın (deney, kontrol ve plasebo gruplarındaki tüm katılımcıların) uygulama sonrası son test puanları, uygulama öncesi ön test puanları ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını göstermektedir. Animasyon filmi izletilen 24 kişi (deney grubu), hiçbir film izletilmeyen 23 kişi (kontrol grubu) ve sadece çocuk filmleri izletilen 23 kişi (plasebo grubu) tamamıyla bir grup olarak ele alındığında bu büyük grubun (70 kişi) son test puan ortalaması, ön test puan ortalaması ve kalıcılık testi puan ortalaması arasında anlamlı bir fark gözlenmiştir, $F(1.03, 141.28)=50.58$ $p<.01$. Bu farkın etki büyüklüğünün ise $\eta_p^2=.43$ olduğu göstermektedir. Bu durum etki büyüklüğünün geniş düzeyde olduğunu göstermektedir. Grup*Ölçüm bölümünde ise animasyon filmi izleyen grupta (deney grubu), animasyon filmi izlemeyen grupta (kontrol grubu) veya sadece çocuk filmi izleyen grupta (plasebo grubu) yer almanın bilgi türlerini öğrenme konusundaki başarı (ön test, son test ve kalıcılık testi farkı) üzerinde anlamlı bir farklılık olup olmadığını göstermektedir. Yapılan uygulama sonucunda grubun ölçme üzerindeki etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir, $F(2.07, 141.28)=36.21$, $p<.01$. Etki büyüklüğünün ise $\eta_p^2=.52$ olduğu tablodan görülmektedir. Bu durum geniş düzeyde bir etki büyüklüğünü işaret etmektedir. Çıkan bu anlamlı sonuçlar bilgi türlerini öğrenme konusunda animasyon filmlerinin etkili olduğunu göstermektedir. Hatta animasyon filmlerinin bilgi türlerinin öğrenme konusunda kalıcı bir etkiye de sahip olduğu görülmektedir. Grupların ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasındaki değişim aşağıdaki Grafik 7'de gösterilmiştir.

Grafik 7. Grupların Ön Test, Son Test ve Kalıcılık Puan Ortalamalarının Değişim Grafiği

Yukarıdaki grafik incelendiğinde ise birinci ölçümde birbirine yakın olan grup ortalamaları ikinci ölçümde deney grubunun lehine olacak şekilde farklılık göstermiştir. Buna göre Animasyon filmi izleyen grupta yer almanın test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını anlamak için yapılan karışık ölçümler için faktörlü varyans analizi sonucunda, grup-ölçüm ortak etkisi incelendiğinde animasyon filmi izleyen grubun puan artışının (Tablo 36) diğer gruplara göre anlamlı derecede fazla olduğunu göstermiştir. Elde edilen sonuçlar neticesinde, 6. sınıf öğrencilerinin bilgi türlerini öğrenme konusunda animasyon filmlerinin anlamlı ve kalıcı bir etkisinin olduğu söylenilebilir.

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Çalışmanın yedinci alt problemünde animasyon filmlerindeki bilgi türlerinin dağılım oranları araştırılmaktadır. Bu bölümde animasyon filmlerinin künye bilgileri verilmiş; bu filmlerde geçen bilgi cümleleri doküman analiziyle tespit edilmiş ve bu doğrultuda elde edilen bulgular tablolastırılmıştır.

4.7.1. İnanılmaz Aile 2 / Incredibles 2

Resim 25. İnanılmaz Aile 2 Animasyon Filmi Afışı

4.7.1.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 8.1

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 22.08.2018

Stüdyo: Pixar

Yapım Yılı: 2018

Tür: Aksiyon, Macera

Süre: 118 Dakika

4.7.1.2. Filmin Bilgi Cümleleri Yönünden Analizi

- ❖ Biriniz devriye gezsın. Kalabalığı uzaklaştırıp emniyete alsın. *(Filmin 00:02:07 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Emniyete almak ifadesi bir şey ya da bir kimseyi tehlikeli olan bir yerden güvenli bir yere almak anlamında kullanılmaktadır. Bu durum ise ancak insanın günlük hayattaki tecrübeleri ile elde edeceği bir bilgidir.)*
- ❖ Bu işten kurtulmak istiyorsanız önce aklınızı başınıza toplamalısınız. *(Filmin 00:09:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Aklını başına toplamak atasözü de diğer atasözleri gibi insanların uzun gözlem ve tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)*

- ❖ Violet: Ellerini yıkadın mı? Sabunla. Peki, kuruladın mı? (Filmin 00:11:20 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Elleri su ve sabunla yıkadıktan sonra kurulamak gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)
- ❖ Dash: Ne sadece sebze mi var? Kim sebze ister ki?
Helen: Ben tabi ki. Sebze faydalıdır. (Filmin 00:11: 35 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Sebzelerin insan vücuduna faydalı olduğu bilgisi insanların deneyimlerine dayanır ve gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)
- ❖ Helen: (çocuklarına hitaben) Bu konuda karar verecek yaşta değilsiniz. (Filmin 00:12: 01 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bazı ailelerin algılarına göre çocuklar karar verebilmek için uygun yaşta olmayabilirler. Gündelik bilgiler kişisel bir özellik taşır. Kimileri için doğru olan bilgileri kimileri kabul etmeyebilir.)
- ❖ Bir sorun varsa yardım etmeliyiz değil mi? (Filmin 00:12:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların bir problem durumunda birbirlerine yardım etmesi durumu günlük hayattaki bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Artık (yemeği) yiyebilir miyiz? Yemeğimiz hâla sıcakken. (Filmin 00:12: 30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sıcak yemeği soğutmadan yemek bilgisi günlük hayattaki bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Kanunlar adil olmalı. (Filmin 00:12:45 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi tüm insanlar için geçerliği olan bir bilgi türüdür. Bu cümledeki kanunlar da tüm insanlar için geçerlidir.)
- ❖ Kanunlar adaletsizse onları değiştirecek kanunlar var. Yoksa karmaşa çıkar. (Filmin 00:12:52 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi tüm insanlar için geçerliği olan bir bilgi türüdür. Bu cümlelerdeki kanunların toplum düzenini sağlamada genel geçer olduğu vurgulanmıştır.)
- ❖ Bana göre gerçekten güzeldi suçla savaşmak.(Filmin 00:13:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Suça karşı savaş açmak ve suç karşısında durmak insanın tecrübeleriyle elde ettiği bir bilgi türüdür.)
- ❖ Dünya neyse odur. Bize uyum sağlamak düşer.(Filmin 00:13:18 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefe evreni ve dünyayı kendisine

konu alanı yapmıştır. Bu cümlede olayların bilgisi akıl temelli bir dizge içinde yorumlanarak felsefi bilgi üretilmiştir.)

- ❖ Helen: Belki de özel sektörde çalışma sırası artık bende. Sen de çocuklarla ilgilenirsin.

Bob: Olmaz öyle şey bu benim işim. Ben çalışırım. (Filmin 00:14:08 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Geleneksel ailelerde erkeğin iş yaşamında olması ya da çiftlerin aile ekonomisi için birlikte çalışıyor olması bilgisi gündelik yaşamda kullandığımız bilgilere örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ Görevli cankurtaran yok. Bunu göze alarak yüzün. (Filmin 00:14:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Plajlarda, boğulma tehlikesi geçirenleri kurtaran cankurtaran bilgisi, gündeilik bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ Size kapımız her zaman açık. (Filmin 00: 14:57 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kapısı herkese açık olmak atasözü de diğer atasözleri gibi insanların tecrübeleri sonucunda elde ettikleri günlük bilgilerine örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ Acil durumlarda direkt bağlanmak için özel hat bile bağlatmıştı. (Filmin 00:17.50 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgi insanın günlük hayatını kolaylaştıracak özellikler taşımaktadır. Bu cümledeki acil durumlarda doğrudan bağlanılan telefon hattı da insan hayatını kolaylaştırmakta ve teknik bilgiye örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ - Süper kostümlerinize işte bunun gibi kameralar koyduk.

-Vay canına çok küçük. Görüntü olağanüstü.

- Teşekkür ederim Kendim tasarladım. (Filmin 00:19.55 dakikasında geçen cümlelerde teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)

- ❖ Sigorta her şeyi öder diyerek ortalığı dağıtmayalım. (Filmin 00:20:35 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sigorta şirketlerinin bir kimsenin ya da bir şeyin herhangi bir yönden karşılaştığı zararı ödemesi bilgisi insanların tecrübeleri neticesinde elde ettiği gündelik bilgilerine örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ Ağır sıklet sorunların ağır sıklet çözümlere ihtiyacı vardır. (Filmin 00:21:07 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi felsefi bilgi içe dönüktür ve genel geçerliği yoktur.)
- ❖ Normal bir bebek bile fazlasıyla ilgi ister. (Filmin 00:22:03 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin kaynağı, bütün insanların temelde aynı biyolojik yapıya sahip olmasıdır.)
- ❖ Hayatta böyle sıhhi tesisat görmedim. (Filmin 00:24:42 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgisi sayesinde dir.)
- ❖ Bu elektrikli bir motor. Çok hızlı. (Filmin 00:26:00 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgi bu cümledeki elektrikli motor gibi yararlı ve pratik araçlar üretmeyi amaçlar.)
- ❖ (Bob, Jack-Jack'i masal okuyarak uyutur): Şekerleme şehrinde fındık yiyen fıstıkların hepsi uykunun tatlı kucağına kendilerini bıraktılar. (Filmin 00:29:10 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanatsal bilgide esas olan var olan güzellikleri insan beğenisine sunmaktır. Bu cümlelerde de sanatsal bir dille oluşturulan bir masaldan bölümler vardır.)
- ❖ Neden matematiği değiştiriyorlar ki. Matematik matematiktir. (Filmin 00: 29:37 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi vardır. Matematik ve mantık gibi bilimler formel bilimlerin konu alanına girmektedir.)
- ❖ Belediye başkanları sık sık şehirleriyle böbürlenir. Ben de istisna değilim. (Filmin 00: 30:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümlede de olduğu gibi gündelik bilgilerin geçerliği ve doğruluğu kişisel tecrübelerle dayanmaktadır.)
- ❖ Evi çekip çeviremez miyim? (Filmin 00: 39:27 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çekip çevirmek deyimini de diğer deyimler gibi insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ Ben gittikten sonra işler sarpa sarmadı mı? (Filmin 00:40:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sarpa sarmak deyimini de diğer deyimler gibi insanların gözlem ve tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ Önce bütün rakamları bir tarafa yazıyorsun. Sonra bütün değişkenleri. Diğer tarafta işareti değiştir. Artıyı eksi yap. (Filmin 00:42:35 dakikasında geçen

cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Rakamlar ve matematiksel işaretler bilimsel bilgi türünün bir alt dalı olan formel bilimler kapsamında değerlendirilmektedir.)

- ❖ Ben drama sınıfındayım. Önce Shakespeare oynayacaklardı ama çocuklara yönelik bir şey olsun dediler. (Filmin 00:43:25 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Shakespeare'in yazdığı tiyatro eserleri duyguya, coşkuya ve sezgiye dayanmaktadır ve sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Ekranlar her yerde. Hepimiz ekranların kontrolündeyiz. (Filmin 00:45:13 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgisi sayesinde gerçekleşmektedir. Bu cümledeki ekran da insanoğlunun teknik bilgisi sayesinde oluşturduğu bir araçtır.)
- ❖ Medya farkındalığı % 72 arttı. (Filmin 00:49:55 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki sayısal ifade matematik bilimine aittir. Matematik bilim de bilimsel bilginin alt dalı olan formel bilimler kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Mezar taşında ne yazsın sence? Çok endişeli biriydi. (Filmin 00:50:40 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin konusu, insan hayatına giren somut olan her şeydir. Mezarlar ve mezar taşı yazıları da insanın günlük hayatında var olan bir bilgidir.)
- ❖ Bir şey hazırlayıp ne kadar zamanda hava alanına gelebilirsin? Hemen şehir dışına çıkmalıyım. (Filmin 00:54:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanlar hava alanlarının insanları başka şehirlere taşıyacağı bilgisini gündelik bilgileri ve deneyimleriyle elde ederler.)
- ❖ Dengeli beslenme sebzeyle başlar. (Filmin 00:55:23 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sebzelerin dengeli beslenmede önemli olduğu bilgisi insanların uzun gözlem ve deneyimlerine dayanır ve gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)
- ❖ Bu harika bir su. Çok ferahlatıcı. Kaynak suyu mu? (Filmin 00:56:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Doğal olarak oluşan kaynak sularının ferahlatıcı bir etkisinin olması bilgisi insanların uzun gözlem ve tecrübeleri sonucu elde ettikleri gündelik bir bilgidir.)

- ❖ Sohbet etmiyor sohbet programları izliyorsunuz. Oyun oynamıyor, oyun programları izliyorsunuz. Hayata katılamayan pasif tüketicilersiniz. *(Filmin 00:57:40 dakikasında felsefi bilgi vardır. Felsefi bilgi sorgulayan ve eleştiren bir anlayış geliştirir. Bu cümlede de eleştiren bir kişinin ifadeleri vardır.)*
- ❖ Babacığım, matematik dersinde kesirleri, ondalık sayıları ve yüzdeleri işliyoruz. *(Filmin 01:02:06 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki kesir, ondalık sayı ve yüzde gibi matematiksel ifadeler formel bilimlere ve dolayısıyla da bilimsel bilgiye örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ Ben tüm bilgiyi alıyorum. Onu işliyorum. Formüle ediyorum. *(Filmin 01:04:20 dakikasında bilimsel bilgi türü vardır. Formel bilimlerin konusu düşüncede bulunmaktadır.)*
- ❖ Zorluklara göğüs geriyorum. *(Filmin 01: 04:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi vardır. Göğüs germek deyiimi de diğer deyimler gibi insanoğlunun deneyimleri sonucu oluşan gündelik bilgilerine örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ Artık her şeye farklı bir açıdan bakmaya başlamalısın. *(Filmin 01:06:55 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Beyaz çamaşırlara bir parça kırmızı karıştı. Her şey pembe oldu. *(Filmin 01:07:47 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanlar çamaşırları makinede yıkaraken çamaşırların renklerinin birbirine karışmaması için beyaz çamaşırları renklilerden ayırarak yıkarlar. Bu bilgi günlük hayatta deneyimler sonucu elde edilen bilgi türüne örnek teşkil eder.)*
- ❖ Düzgün yaparsan ebeveynlik kahramanlıktır. *(Filmin 01:07:58 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi vardır. Felsefi bilgi, insanın varlık ve değerler hakkında aklıyla ortaya koyduğu genel düşüncelere dayanan bir bilgi türüdür. Bu cümlede de ebeveynlik bir değer olarak düşünceyle temellendirilmiştir.)*
- ❖ İnsanlar rahatlığı kaliteye her zamana tercih eder. *(Filmin 01:13:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin doğruluğu ve geçerliği kişisel tecrübelerine dayanır. Bu cümlede de gündelik bilginin oluşumunda kişisel denemelerin, tecrübelerin ve gözlemlerin etkisi vardır.)*

- ❖ Böyle bir teknoloji tasarlayacak zekâyâ sahipse onu kullanacak kadar da zeki olmalı. (Filmin 01:14:03 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)
- ❖ Einstein de patent memuruydu. (Filmin 01:14:10 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Cümlede bir bilim insanı olan Einstein'dan bahsedilmektedir.)
- ❖ Uyku ve düzen eksikliğini çok iyi anlıyorum. Bebek bu olacak tabi. (Filmin 01:15:55 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir bebeğe sahip olan kişilerin uyku ve düzenlerinde bir değişim olacağı bilgisi gündelik gözlem ve tecrübelerle elde edilen bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Sık sık müzikle çalışıyorum ve bebeğin buna tepki gösterdiğini fark ettim. Özellikle de Mozart... (Filmin 01:16:34 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Yaratılan bütün sanat eserleri -bu cümledeki müziğin bebeği etkilediği gibi- insanlarda estetik bir zevk ve heyecan uyandırmayı, var olan güzellikleri insanlara göstermeyi, insanları coşkulu kılmayı amaçlar.)
- ❖ Etrafındaki sıcaklık donma noktasının altında. (Filmin 01:18:30 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Donma noktası bir maddenin donma sıcaklığına denmektedir. Bu bilimsel bir bilgi türü olup; evrensel, nesnel, tutarlı ve neden sonuç ilişkisine dayanır.)
- ❖ Masum birinin hapse girmesi seni rahatsız etmiyor mu? (Filmin 01:19:11 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi, insanın varlık ve değerler hakkında aklıyla ortaya koyduğu genel düşüncelere dayanan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bu gemi gezegende bulunan en büyük hidrofil. (Filmin 01:28:35 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Hidrofil, gemi gövdesinin sudan bir miktar ayrılması için geliştirilen bir kanat sistemidir. Teknik bilgisi sayesinde insanoğlu aklı ve el becerisi ile etrafındaki nesneleri kullanışlı ve yararlı bir araca dönüştürür.)
- ❖ Hadi gelin fotoğraf çektiyoruz. Herkes gülümsesin. (Filmin 01:33:46 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Fotoğraf çektirirken gülümseyerek poz vermek insanın günlük deneyimleriyle elde ettiği gündelik bir bilgi türüdür.)

- ❖ Hoş geldin lastik kız. Biz henüz hedeflediğimiz irtifaya ulaşmadık ama sen kabinde dolaşabilirsin. (Filmin 01:39:54 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik bilgisi ile kullanışlı ve yararlı araçlar yapabilir. Uçaklar da insanın teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde ürettiği araçlara örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Hala telsiz bağlantısı yapılamayan gemi yön değiştirdi. Karaya doğru yaklaşıyor. (Filmin 01:41:40 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgi sayesinde nesneler belirli amaçlarla kullanılarak insanların yaşam koşulları iyileştirilmeye çalışılır.)
- ❖ Hipoksi... Yeterince oksijen alamayınca her şey saçma gelmeye başladı. (Filmin 01:42:05 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Dokuların yeterince oksijen alamaması durumunda ortaya çıkan hipoksi bilgisi bilimsel bilgi ile elde edilmektedir.)

4.7.2. Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili / Hotel Transylvania 3: Summer Vacation

Resim 26. Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili Animasyon Filmi Afişi

4.7.2.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 13.07.2018

Stüdyo: Sony Pictures

Yapım Yılı: 2018

Tür: Aile Komedi

Süre: 97 dakika

4.7.2.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Budapeşte sonraki durak. Biletler hanımlar. (Filmin 00:00:53 dakikasındaki cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen Budapeşte bir yer adıdır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)
- ❖ Tamam, sen de az dışını sık insanlar anlamasın şimdi. (Filmin 00:01:15 dakikasındaki cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümledeki dışını sıkamak deyimini sabır göstermek anlamına gelmektedir Bu da insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ Drakula: Her şey yolunda mı?
Mavis: Düğün öncesi ufak bir stres krizi. (Filmin 00:05:25 dakikasında geçen bu ifadede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların hayatındaki önemli geçiş noktaları stresli olabilir. Bu geçiş noktalarından biri de evliliğdir. Evlilik hazırlıkları da gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Nerden geldiğin fark etmez ya da ne kadar farklı olduğun da. Zink (aşk) dediğin şey hayatta bir kez olur ve kıymetini bilmelisin. (Filmin 00:06:13 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Çünkü felsefi bilgi öznel, eleştirel ve sorgulayıcı bir bakış açısı geliştiren bir bilgi türüdür.)
- ❖ Denis, köpeğini seviyorsun biliyorum ama buraya (kalabalık ortamlara) evcil hayvanlarımızı sokmuyoruz. (Filmin 00:07:25 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çünkü gündelik bilgi sayesinde insanlar küçük önlemlerle hayatlarını daha rahat sürdürebilirler.)
- ❖ Zaman değişti dostum. Telefonundan bile zink (âşık) olacak birini bulabilirsin. (Filmin 00:09:17 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Çünkü teknik bilgi sayesinde telefon, televizyon, internet vb. nesneler kullanılarak insanların yaşam şartlarının kolaylaştırılması sağlanır.)
- ❖ Drakula: (telefondaki kişiye) Teşekkür ederim, referanslarınıza bakıp size geri döneceğim. (Filmin 00:11:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çünkü bir kişinin başka bir kişinin tutum ve davranışlarına kefil olması durumu olan referans olma günlük tecrübelerle dayanmaktadır.)
- ❖ Çok çalışmak seni strese soktu tabi. (Filmin 00:11:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türüdür. Çünkü günlük hayatta çalışmanın yorucu ve stresli bir durum olduğu gözlem ve deneyimlerle elde edilir.)
- ❖ Aslında babam haklı. Yine hep beraber olmalıyız bir aile gibi. (Filmin 00:12:40 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Anne, baba ve

onların evlenmemiş çocuklarından oluşan en küçük toplumsal kurum olarak ailenin bir arada yaşayacağı bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Büyük olasılıkla kabin basıncında azalma olacak. Oksijen temin edilecektir. *(Filmin 00:13:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Çünkü basınç ve oksijen gibi terimler bilimsel bilgi alanına girmektedir.)*
- ❖ En sevdiklerimle tatile çıkmaya bayılırım. *(Filmin 00:14:40 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çünkü insanın sevdiği kişilerle bir şeyler yaparak mutlu olması bilgisi tecrübelerle elde ettiği gündelik bilgiyi ifade etmektedir.)*
- ❖ Bayanlar baylar varış noktamıza gelmiş bulunuyoruz: Bermuda Şeytan Üçgeni. *(Filmin 00:16:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen Bermuda Şeytan Üçgeni Atlantik Okyanusunda, geçmişte çok sayıda uçak ve geminin kaybolduğu bir yer adıdır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)*
- ❖ Hadi deniz havası alalım. *(Filmin 00:18:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çünkü deniz havasının insanlara iyi geldiği bilgisi gözlem ve tecrübe sonucu elde edilen gündelik bilgi türü kapsamındadır.)*
- ❖ Varış noktamız artık kayıp olmayan kayıp şehir Atlantis. *(Filmin 00:22:50 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki kayıp şehir Atlantis yerbiliminin alanına girdiği için bilimsel bilgi türü kapsamındadır.)*
- ❖ - Çocuk kulübü de ne? Çocukları alacaksınız bütün gün. Peki, amaç ne?
-Çocuklar harika zaman geçirsün ki siz de geçirebilesin. Merak etmeyin gün sonunda onları geri alacaksınız. *(Filmin 00:26:40 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Çocuk kulüplerinde çocuklara yönelik eğlenceli etkinliklerin düzenlenmesi ve bunun sonucunda hem çocuklar hem de ebeveynlerin mutlu olması deneyimle elde edilen günlük bilgilerimize örnek oluşturur.)*
- ❖ Bana bel bağlamış. Evde olmalıyım. *(Filmin 00:33:58 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çünkü diğer deyimler ve atasözleri gibi bel bağlamak deyimini de insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)*
- ❖ İlk durağımıza gelmiş bulunuyoruz: Su altı yanardağı. Herkes scuba takımlarını taksın ve denizin harikaları için hazır olsun. *(Filmin 00:36:22 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlelerde geçen scuba*

takımı; oksijen tüpü, gözlük ve dalış elbisesinden oluşan dalış malzemelerinin tümünü barındıran teknik bir terimdir.)

- ❖ *Denizden babam çıksa yerim. (Filmin 00:41:21 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Denizden babam çıksa yerim atasözü diğer atasözleri gibi insanların uzun gözlem ve tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Sende var mı susuzluğumu giderecek bir içecek? (Filmin 00:48:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Susayınca içilen içecekler sayesinde susuzluk giderilebilir. Bu bilgi deneyimle elde ettiğimiz günlük bilgilerimize örnek oluşturur.)*
- ❖ *Anlıyorum, aile her şeydir. (Felsefi Bilgi, 00:51:30 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi, insanın varlık ve değerler hakkında aklıyla ortaya koyduğu genel düşüncelere dayanan bir bilgi türüdür. Bu cümlede de aile değeriyle ilgili felsefi bir bilgi vardır.)*
- ❖ *Atina ve Roma'yı sanat, kültür ve bilgide aşmış. (Filmin 00:55:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Çünkü geçmişe ait uygarlıklar hakkında bilgi veren ve toplumları değişik boyutlarıyla inceleyen tarih insani bilimler içinde yer almakta ve bilimsel bilgi türüne girmektedir.)*
- ❖ *Şaşırdım çünkü ben bir insanım. (Filmin 01:01:50 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsanlar canlı varlık oldukları için birbirlerinden farklı özellikler gösterebilmekte ve olaylara birbirlerinden farklı tepkiler verebilmektedir. Bilimsel bilginin alt dalı olan insani bilimlerin amacı da insanın yapıp ettiklerini anlamaktır.)*
- ❖ *Anlamamız gereken şey aşkın bizim ötemizde bir gizem olduğudur. (Filmin 01:09:50 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi vardır. Çünkü felsefi bilginin amacı varlığı, insanı, evreni anlamaya çalışmaktır.)*
- ❖ *Sen ve ben iki yarım ama kader ağlarını ördü ve bizi bir araya getirdi. (Filmin 01:10:50 dakikasında dini bilgi vardır. Bu cümlede geçen kader, kişilerin ellerinde olmadan başlarına gelen iyi ya da kötü durumları nitelendirmekte ve dini bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)*
- ❖ *Bak bunu (müziği) sevdim. İyi hissettiriyor. (Filmin 01:19:29 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Çünkü müzik de diğer sanat dalları gibi hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygusunu ortaya çıkarır.)*

4.7.3. Coco

Resim 27. Coco Animasyon Filmi Afiş

4.7.3.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 8.4

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 15.06.2018

Stüdyo: Pixar

Yapım Yılı: 2018

Tür: Aile, Komedi, Macera

Süre: 105 dakika

4.7.3.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Bazen lanetlendiğimi düşünüyorum. Ben daha doğmadan çok önce yaşanan bir şeyden. (Filmin 00:01:15 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Tanrı'nın ve insanların sevgisinden, ilgisinden yoksunluk olarak tanımlanan lanetlenmek kelimesi dini bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ O ve ailesi şarkı söyler dans eder ve şükrederlermiş. (Filmin 00:01:26 dakikasında geçen cümlede hem dini bilgi hem de sanatsal bilgi türü vardır. Şarkı söylemek ve dans etmek sanatsal bilgi türüne girerken şükretmek her şey için Tanrı'ya şükranını sunmak ise dini bilgi türüne girmektedir.)
- ❖ Alıp başını giden müzisyenin ardından ağlayacak zamanı yokmuş. (Filmin 00:01:54 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Başını alıp gitmek deyişi de diğer deyimler gini insanın tecrübelerine dayanan gündelik bilgi türüne örnek teşkil eder.)

- ❖ Kollarını sıvamış ve ayakkabı yapmayı öğrenmiş. (Filmin 00:02:06 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan ayakkabıya dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Sonra kızına da ayakkabı yapmayı öğretmiş. Sonra da damadına öğretmiş. Sonra torunlarının da ilgisini çekmiş. (Filmin 00:02:32 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik bilgisi sayesinde belli bir araca şekil vererek insanlığın yararına araçlar üretebilir ve bu beceriyi başkalarına öğretebilir.)
- ❖ Çok cılızsın oğlum biraz daha ye. (Filmin 00:03:46 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yemek yiyerek şişmanlama bilgisi insanın günlük gözlem ve deneyimlerine dayanan gündelik bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Hey Dante (köpek) otur, kalk, yuvarlan, tokalaş, yumruk çak. Aferin sana Dante. (Filmin 00:04:43 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir köpeğin eğitilebileceği bilgisi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ (Gitar) Çalmaya başlayınca insanları kendine âşık etti. (Filmin 00:05:23 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi vardır. Sanatçının elindeki malzemeyi kullanarak ortaya çıkardığı ürün insanlarda beğeni, hoşlanma ve haz alma duygularını harekete geçirir.)
- ❖ Dünyanın en iyi gitarı ondaydı ve en iyi şarkıları o yazdı. (Filmin 00:05:30 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi vardır. Sanat bilgisi hayal gücü ve yaratmanın bir ürünü olarak ortaya çıkar.)
- ❖ Hatırla beni
Senden ayrılısam da hatırla beni
Sakın hiç ağlama çok uzaklarda olsam da
Sen hep kalbimdesin
Özel bir şarkı söylerim
Biz ayrı olsak da hatırla beni
Uzaklara gitsem de hatırla beni
Bir gitar sesi duyduğunda
Bil ki seninleyim
Başka türlü olamam

Kavuşana kadar böyle hatırla beni (Filmin 00:06:09 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

- ❖ Ayakkabımı cilala dedim hayatını anlat demedim. (Filmin 00:06:45 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan araçlara dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir. Ayakkabı cilası da bu araçlardan biridir.)
- ❖ Benim canım torunum cennetten çıkma, tatlı, küçücük bir melek. (Filmin 00:08:10 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bu cümledeki cennet ve melek kelimeleri dini bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Yetenek yarışmasına katılman için yeteneğin olmalı. (Filmin 00:09:33 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Yetenek ve sanat birbiriyle ilişkili iki kelimedir. Sanatçı yeteneği sayesinde ortaya çıkardığı eserlerle insanlarda estetik bir duygu oluşturur.)
- ❖ Bugün aile için önemli ofrenda odasına (ruhlar odası) gidiyoruz. Ruhları diğer tarafa geçebilsin diye fotoğraflarını ofrenda odasına koyuyoruz. Fotoğraflarını koymazsak gelemizler. Yaşarken sevdikleri şeyleri sergiledik. (Filmin 00:10:04 dakikasında geçen cümlelerde dini bilgi türü vardır. “Ölümler Günü” Meksikalıların en önemli dini törenlerinden biridir. Bu törende ruhların, ailelerini ve diğer sevdiklerini ziyarete gelebilmesi birçok dini ritüel gerçekleştirilir.)
- ❖ Bu ailenin parçası olmak bu aile için burada olmak demek. (Filmin 00:10:30 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi, insanın varlık ve değerler hakkında aklıyla ortaya koyduğu genel düşüncelere dayanan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Şarkı söylemeliyim. Gitar çalmalıyım. Müzik sadece hobim değil; beni ben yapan şey. (Filmin 00:12:41 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sanatçı; öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu eserlerle güzellik oluşturmayı hedefler.)
- ❖ Dünyanın geri kalanı kurallara uyabilir ama ben kalbimin sesini dinlemeliyim. (Filmin 00:12:51 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönüktür ve genel geçerliği yoktur.)

- ❖ İncancını kaybetmemelisin rahibe. (Filmin 00:13:21 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bu cümledeki inanç ve rahibe kelimeleri dini bilgiyle ilişkili kelimelerdir.)
- ❖ Bir tek şarkı bir yüreği değiştirir
Müziğin gücünü asla hafife alma. (Filmin 00:13:33 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Genelde sanat özelde müzik, kişinin yaratıcı gücünü geliştirdiği gibi toplumun niteliklerini yüceltir.)
- ❖ Şansınız karşınıza çıktığında geçip gitmesine izin vermemelisiniz. Onu yakalamalısınız. (Filmin 00:13:57 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Hayallerime inanmalıydım. Kimse bana hayallerimi vermeyecekti. Bu hayale kendi kendime ulaştım. Sıkıca tutundum ona. (Filmin 00:14:07 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede hayal kuran öznenin bilinci, hayali mümkün kılar ve bu bilinci felsefi bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Düzgün bir yol yapmamız gerek. Taç yaprakları atalarımıza evin yolunu gösterir. Ruhlarının kaybolmasını önler. (Filmin 00:14:36 dakikasında geçen cümlelerde dini bilgi türü vardır. “Ölümler Günü” Meksikalıların en önemli dini törenlerinden biridir. Bu törende ruhların, ailelerini ve diğer sevdiklerini ziyarete gelebilmesi birçok dini ritüel gerçekleştirilir. Bu cümlelerdeki taç yapraklarından yapılma yol da dini bir ritüeldir.)
- ❖ Artık ayakkabı cilalamak yok. Her gün okuldan sonra ayakkabı yapacaksın. (Filmin 00:15:12 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan araçlara dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Benim küçük tatlı Miguel'im aile geleneğini devam mı ettirecekmiş. (Filmin 00:15:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir toplumda, çok eskilerden kalan ve nesilden nesle aktarılan kültürel kalıntılar, alışkanlıklar, bilgi ve davranışlar gündelik bilginin kapsamına girmekte ve gelenek olarak nitelendirilmektedir.)
- ❖ Ailen sana yol göstermek için burada. (Filmin 00:15:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ailelerin beslenme, barınma ve giyinme

ilgili en basit bilgileri bile çocuklarıyla paylaşması ve onlara tecrübeleriyle yol göstermesi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Müzisyenler kendi enstürmanlarını getirirler. (Filmin 00:18:50 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Müzisyenlerin enstürman çalıldığı bilgisi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ -Yetişkinlerin çocuklara söylediği uydurma şeylerden olabilir diye düşündüm. Mesela vitaminler.
-Vitaminler gerçek Miguel. (Filmin 00:25:37 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Beslenme, barınma, güvenlik gibi insan hayatına giren somut ve pratik olan her şey gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Bu şeytan icadı (bilgisayar) size yalan söylüyor. (Filmin 00:28:36 dakikasında geçen cümlede hem teknik hem de dini bilgi türü vardır. Teknik bilgisi sayesinde insanoğlu aklı sayesinde kullanışlı ve yararlı araçlar bu cümledeki bilgisayar gibi icat edebilir. Cümlede geçen şeytan kelimesi de dini bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ -Her ne olursa olsun ona (köpeğe) çok alerjim var.
-Ama şuna baksana hiç tüyü yok. (Filmin 00:29:42 dakikasında geçen cümlelerde bilimsel bilgi türü vardır. Köpeklerin tüyleri de dâhil olmak pek çok nedenle alerji ürettiği bilgisi zooloji bilimi ve dolayısıyla bilimsel bilgi türü kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Sakin ol ufaklık seni ona götüreceğim. Nerde prova yaptığını biliyorum. (Filmin 00:37:12 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen prova kelimesi bir sanat eserinin amacına uygun ve istenilen düzeye gelip gelmediğini anlamak için yapılan denemeyi ifade eder ve sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Sende sanatçı ruhu var. (Filmin 00:39:45 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sanatçı ruhlu kişiler hayatı ve varlığı coşku ve sezgiyle derin bir şekilde kavrama gücüne sahiptir.)
- ❖ O parti herkesin dilinde ama davetli listesinde değilsen asla giremezsin. (Filmin 00:40:35 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta herhangi bir organizasyonda kafa karışıklığını önlemek için konuklara yönelik davetiye listeleri hazırlanır. Bu durum insanların tecrübeleri neticesinde ortaya çıktığı için gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Sahneye çıkmadan önce hep böyle gergin misin? (Filmin 00:49:23 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sahne terimi sanatsal bilgi türü kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Oraya çıkıp bir şarkı çalamayacaksam kendime nasıl müzisyen derim. (Filmin 00:49:44 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Müzisyenlerin bir müzik alatiyle şarkı çalması bilgisi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Önce biraz gevşe heyecanını üzerinden atıver. (Filmin 00:50:07 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanın heyecanlı olduğu anlarda gevşemeye çalışması bilgisi algılarla elde edilen gündelik bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Gökyüzü ne renkte
Kırmızı diyorsun
Pabuçlarım nerde
Başımın üzerinde
Şaşırtıyorsun beni
Tanrının lütfudur bu (Filmin 00:51:53 dakikasında hem sanatsal bilgi hem de dini bilgi türü vardır. Flimde geçen şarkı sözleri sanatsal bilgi kapsamında tanrının lütfu ifadesi de dini bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Beni bu dünyada mutlu eden tek şey müzik. (Filmin 00:55:32 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Müziğin insana estetik bir haz sağladığı bilgisi sanatsal bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Şansınızı görünce kaçmasına izin vermeyin. Onu yakalamalısınız. (Filmin 00:59:01 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bu müzik benim dilimdir. (Filmin 01:00:24 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Müziğin sanatsal bir ifade aracı olduğu bilgisi sanatsal bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Ben hiç dublör kullanmazdım. (Filmin 01:02:04 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Gerektiği zaman bir oyuncunun yerine oynayabilecek yedek oyuncu olan dublör terimi sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)

- ❖ İnsan kaderinde yazanı yaşamaktan kaçamıyor. (Filmin 01:03:09 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Sen ve ben bir sanatçıyız Miguel. Bir aileye ait olamayız. Bizim ailemiz dünya. (Filmin 01:00:24 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanatın evrensel olması sanatsal bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Seni meşhur eden benim şarkılarımdı. (Filmin 01:04:57 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Şarkı terimi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Sen öldün ve hatıranı bu şekilde yaşatmak istedim. (Filmin 01:05:14 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ölümlerin hatırlarını yaşatma bilgisi insanların deneyimleri sonucu elde edeceği gündelik bir bilgi türüdür.)
- ❖ Mideme bir sancı girdi. Yediğim bir şey yüzünden sandım. (Filmin 01:07:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yeme içme gibi bilgiler insanların deneyimlerine dayanır ve gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)
- ❖ Başarı karşılıksız elde edilmez Miguel. Şansını yakalamak için ne gerekiyorsa yapmaya hazır olmalısın. (Filmin 01:08:46 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Hatırla beni
 Senden ayrılısam da hatırla beni
 Sakın hiç ağlama çok uzaklarda olsam da
 Sen hep kalbimdesin
 Güzel bir şarkı söylerim
 Biz ayrı olsak da hatırla beni
 Uzaklara gitsem de hatırla beni
 Bir gitar sesi duyduğunda
 Bil ki seninleyim
 Başka türlü olamam
 Kavuşana kadar böyle hatırla beni (Filmin 01:13:09 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu

cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

- ❖ Miguel, ne kadar endişelendim. Çok şükür seni zamanında bulabildik. (Filmin Bilgi, 01: 16:48 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Her şey için Tanrı'ya şükranını sunmak ve şükretmek bilgisi dini bilgi türüne girmektedir.)
- ❖ Hiçbir şey aileden daha önemli değil. (Filmin 01:17:16 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi, insanın varlık ve değerler hakkında aklıyla ortaya koyduğu genel düşüncelere dayanan bir bilgi türüdür. Bu cümlede de aile bir değer olarak düşünceyle temellendirilmiştir.)
- ❖ Ailemiz her şeyden önce gelir. (Filmin 01:18:40 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Bu cümlede de aile bir değer olarak felsefi bilgi ile temellendirilmiştir.)
- ❖ Hector'un kızına yazıp yolladığı mektuplarda sevdiğiniz şarkıların sözleri yazıyor. (Filmin 01:33:40 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Şarkı sözü sanatsal bir terim olarak sanat bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ Bu ezgi titretti birden ruhumuzu
Temposu tıngırdattı kemiklerimizi
Aşkımız sonsuza kadar yaşayacaktır
Her atışında gururlu kalbimizin (Filmin 01:35:20 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

4.7.4. Şirinler: Kayıp Köy / Smurfs: The Lost Village

Resim 28. Şirinler: Kayıp Köy Animasyon Film Afişi

4.7.4.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 07.04.2017

Stüdyo: Sony Pictures

Yapım Yılı: 2017

Tür: Aile Komedi, Macera

Süre: 90 dakika

4.7.4.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ O kötü bir büyücü tarafından yaratılmıştı. Onu bir kil topağından kara büyü kullanarak yarattı. *(Filmin 00:03:10 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Büyü ve büyücü kelimeleri dini bilgi kapsamındadır.)*
- ❖ Anladım bu o muamma sorulardan biri. Cevabı asla ama asla bilinmiyor. *(Filmin 00:04:30 dakikasında felsefi bilgi vardır. Felsefi bilgide soru cevaptan daha önemlidir.)*
- ❖ Zaten yağmur yağacak. Böylece bitkiler çabuk büyür. *(Filmin 00:05:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgi hayatta tecrübesi olan kişilerin ya da insanlık tarihi boyunca biriktirilen gündelik tecrübelerin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Bu cümlede de yağmurla birlikte bitkilerin büyüyeceği bilgisi gündelik bilgiye örnek teşkil eder.)*
- ❖ Bilimsel tarihe tanık olmak için tam zamanında geldin. *(Filmin 00:07:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Deney, gözlem ve akla dayanarak oluşturulan bilim birikimli olarak ilerler.)*
- ❖ İçimde öyle kötü bir his var ki... *(Filmin 00:13:06 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanoğlu günlük yaşamında algılarını ve hislerini kullanarak olayları anlamaya çalışır ve bu bilgi de gündelik bilgi kapsamında değerlendirilir.)*
- ❖ Ters psikoloji saçmalığı hiç işe yaramıyor. *(Filmin 00:14:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Psikoloji, bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)*
- ❖ Bebeklerin saçları kısadır. *(Filmin 00:16:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Cümledeki bu bilgi insanların günlük yaşamlarındaki deneyimleri neticesinde elde edecekleri bir bilgi türüdür.)*

- ❖ Azman yola çıkma zamanı geldi. Azığımı hazırla hemen. (Filmin 00:16:40 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yolculuk sırasında yemek üzere yiyecek hazırlama bilgisi insanların tecrübeleri sonucunda elde ettikleri gündelik bilgi türüdür.)
- ❖ Ne de olsa eninde sonunda çürük armut dibine düşer. (Filmin 00:17:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Armut dibine düşer atasözü de diğer atasözleri gibi insanların uzun gözlem ve tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ -Bu güvenli mi?
-Dev bir tatar yayı olduğuna göre açık konuşayım hayır. (Filmin 00:17:39 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Tahta ve metal mekanizmaya sahip ok fırlatma aracı olan tatar yayı insanın teknik bilgisi sayesinde yapılmıştır.)
- ❖ Ben en basit kurallara bile neden uymadığınızı merak ediyorum. (Filmin 00:20:14 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kurallar günlük hayatta insanın yaşamını kolaylaştıran, toplum hayatı için gerekli olan ve gündelik bilgilerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.)
- ❖ Kafana saksı mı düştü Şirine? (Filmin 00:21:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Cümlede geçen kafasına saksı düşmek sözü bir kişinin daha önce verdiği karara karşı yaşadığı bir olay sonucunda tam tersi bir karar vermesi durumudur. Bu durumda gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Olayları enine boyuna düşünmeden kesinlikle dışarı çıkmayacağız. (Filmin 00:21:08 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Cümlede geçen olayları enine boyuna düşünmek deyimini insanın deneyimleri ile elde ettiği gündelik bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Haritama göre bu geniş, taş ve yüksek duvarın önünde duruyoruz. (Filmin 00:23:40 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yeryüzünün tümünü ya da bir bölümünü göstermeye yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
- ❖ Orda bir uçurum var dikkatli ol. (Filmin 00:26:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Dik ve derin yamaç olan uçurumların tehlikeli

olduğu bilgisi insanın günlük tecrübeleriyle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)

- ❖ *Aferin sakar şirin yeni bir böcek alt türü keşfetmiş olabilirsin. Kanatlı bir yusufçuk. Bunu nasıl sınıflandırmalı? (Filmin 00:26:37 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Doğa bilimleri bilimsel bilginin bir alt dalı olup doğada olan olaylardan deney ve gözlem sonucunda düzenli bilgiler elde etmeyi amaçlar.)*
- ❖ *Bu yuvalar daha önce görmediğim bir malzemeden yapılmış. (Filmin 00:28:26 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamı için uygun araçlara dönüştürme bilgisi teknik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Buralarda küçük bir yer alayım istiyorum. Yatırım amaçlı. (Filmin 00:28:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların belirli bir kaynağını gelir sağlamak amacıyla kalıcı bir biçimde kullanılması gündelik tecrübelerinin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.)*
- ❖ *Benim yumurtaya alerjim var. (Filmin 00:30:02 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsan vücudunun yumurtaya reaksiyon göstermesi bilgisi günlük deneyimlerle ortaya çıkan gündelik bilgi türü kapsamındadır.)*
- ❖ *Tünelin sonunda beni bekleyen bir küp altının yanında değersiz birkaç bozuk paraların ne önemi var. (Filmin, 00:30:15 dakikasında cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Kumanyanızın tamamını yemeyin. (Filmin 00:32:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yolculuk sırasında yenilmek için hazırlanan paketlenmiş yiyecek hazırlama bilgisi insanın günlük deneyimleri neticesinde ortaya çıkan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Stresliyken çok yerim. (Filmin 00:32:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki bilgi duygusal yeme problemi olarak tanımlanmakta ve psikoloji biliminin konu alanına girmektedir.)*
- ❖ *Burayı (tüneli) havaya uçurup yol açacağım. (Filmin 00:33:03 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide amaç, belli bir malzemeye biçim verilerek insanın hizmetine sunmak ve yaşamını kolaylaştırmaktır.)*

- ❖ Bu gece burada kamp yapabiliriz. Ateşi ben yakarım. Gidip biraz odun toplanana güçlü. (Filmin 00:37:14 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir konaklama yerinde ısınma ya da pişirme için ateş yakma bilgisi insanoğlunun tecrübelerine dayanan gündelik bilgisine örnek teşkil eder.)
- ❖ Birinci adım odunları koni şeklinde güzelce diziyoruz. İkinci adım çakmak taşını bir taşa sürtüyoruz. (Filmin 00:38:05 dakikasinda geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi teknik bilgi sayesinde insanoğlu doğada var olan malzemelerle ve akli sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışır.)
- ❖ Belki de bulduğın odunlar ıslaktı Güçlü. (Filmin 00:38:05 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Islak olan odunların yanmayacağı bilgisi insanoğlunun deneyimleri sayesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Tamam, şimdi şirin selfie zamanı. (Filmin 00:40:05 dakikasinda geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Dijital fotoğraf makinesi ile kendi kendine fotoğraf çekme bilgisi insanın teknik bilgisiyle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Haritaya göre bir nehir kenarına varmış olmalıyız. (Filmin 00:40:15 dakikasinda geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
- ❖ Bu tuhaf nehirde beklenmedik akıntılar olabilir. Tedbirli olmalıyız. Tetikte ve uyanık olmalıyız. (Filmin 00:41:40 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun doğaya karşı tedbirli olması bilgisi tecrübelerine dayanan gündelik bilgisine örnek teşkil eder.)
- ❖ Benim de gerçekten yüreğim dayanmıyor. (Filmin 00:44:54 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çok acı duymak anlamında kullanılan yüreği dayanmamak deyimini insanın günlük tecrübeleri elde ettiği gündelik bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Ateş yakmayı biliyor musun? Ama sadece ip ve sopa ile. (Filmin 00:49:25 dakikasinda geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi teknik bilgi sayesinde insanoğlu doğada var olan malzemelerle ve akli sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışır.)

- ❖ Ben Şirin Ana. Şirinlerin lideriyim. Bakın buna tanışma deniyor. Şimdi sıra sizde. *(Filmin 00:52:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin konusu bu cümledeki tanışma eylemi gibi insan hayatında giren, pratik ve somut olan her şeydir.)*
- ❖ Şirin Fırtına, biraz keşif yapmaya ne dersin? *(Filmin 00:54:08 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Var olduğu daha önce bilinmeyen bir şeyin ortaya çıkarılması bilgisi gündelik tecrübelerle dayandığı için bu bilgi gündelik bilgi kapsamındadır.)*
- ❖ Misafirlerimiz çok uzun yoldan geldiler. Misafirperverlik gösterelim. Şirin korusuyla... *(Filmin 00:55:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ev sahibinin elindeki imkânlar dâhilinde misafirlerine ikramda bulunması yardım etmesi ve değer vermesi bilgisi insanın günlük yaşamının içinde ve somut olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Shiatsu mu, İsveç mi? *(Filmin 01:00:15 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Çünkü bu cümlede geçen shiatsu ve İsveç terimleri bir masaj türü olup insanın teknik bilgisi sayesinde ortaya çıkardığı terimlerdir.)*
- ❖ Yarası olan gocunur. *(Filmin 01:04:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümledeki atasözünde olduğu gibi günlük bilgilerimizi atasözlerinde de görebiliriz. Çünkü atasözleri insanoğlunun tecrübelerinin süzgecinden geçirilerek oluşturulmuştur.)*
- ❖ Ne kadar uğraşırsan uğraş kaderinden kaçamazsın çocuğum. *(Filmin 01:06:25 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ Farklıydım ben sizlerden
Kavraması zor bir şey
Planlar her zaman işlemez
Ararım bir neden
Bilemem nereye ait olduğumu
Anlarım her şeyi ayrılık vakti geldi
Kararı neden çok sonra verdim.
Hep arayıp durdum.
Beni güçlü kılacak o özel şeyi

Sen görebilirsin kim olduğumu benim (Filmin 01:16:15 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

- ❖ Onu rahat bırak Gözlüklü. Herkes kendince yas tutar. (Filmin 01:18:52 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sevilen bir kişinin kaybı nedeniyle gösterilen doğal bir tepki olan yas tutma, insanların günlük yaşamlarının içinde elde ettikleri bir bilgi türüdür.)
- ❖ Zavallı Sakar, üzüntüden aklını oynattı. (Filmin 01:18:15 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Delirmek, akıl sağlığını yitirmek anlamında kullanılan bu cümledeki deyim de diğer deyimler gibi insanoğlunun tecrübeleri sayesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)

4.7.5. Patron Bebek/ The Boss Baby

Resim 29. Patron Bebek Animasyon Filmi Afişi

4.7.5.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 31.03.2017

Stüdyo: 20th Century Fox

Yapım Yılı: 2017

Tür: Aile Komedi

Süre: 97 dakika

4.7.5.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Güçlü olan ayakta kalır. Ormanın kanunu böyledir. (Filmin 00:00:49 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ O sıralarda ben yedi yaşındaydım ve o yaşlarda hayal gücünüz çok güçlü oluyor. (Filmin 00:01:21 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilimlerin bir alt alanı olan insan bilimleri insanın davranışlarını inceleyen bilim dalıdır.)
- ❖ Üç kusursuz bir rakamdır. İlginç bir bilgi, biliyor musunuz üçgen dünyadaki en güçlü şekildir? (Filmin 00:02:19 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Rakamlar ve geometri terimleri bilimsel bilgi türünün bir alt dalı olan formel bilimler kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Pazarlama bölümünde çalışıyorlardı. Görevleri yeni ürünleri piyasaya sunmaktı. (Filmin 00:02:46 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgiler insanın günlük yaşamının içinde var olan pratik bilgilerdir. Bu cümledeki meslek bilgisi de gündelik bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Şu anda bebeğin ilgiye ihtiyacı var. (Filmin 00:09:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir bebeğin ilgiye ihtiyacı olduğu bilgisi gündelik gözlem ve tecrübelerle elde edilen bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Her bebek farklıdır Tim, her bebek özeldir. (Filmin 00:11:26 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgilerin kaynağı insanın algılarıdır. Her bebeğin farklı olması bilgisi de insanın algıları ile elde ettiği gündelik bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Git bana kahve al bir de iyi suşi yapan bir mekân bul. Şu anda canım acayip şekilde ton balığı çekiyor. (Filmin 00:14:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir Japon yemeği olan suşinin ton balığıyla yapılması bilgisi insanın gündelik gözlem ve deneyimleriyle elde ettiği bir bilgi türüdür.)
- ❖ Sen bebedsin bez takıyorsun. (Filmin 00:14:18 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bebeklerin belirli bir süre bez takıyor olması bilgisi insanların günlük tecrübeleri neticesinde elde ettikleri bir bilgi türüdür.)

- ❖ Başka kim bez takar biliyor musun? Astronotlar, araba yarışçıları onlar takar. (Filmin 00:14:04 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Astronotlar ve araba yarışçıları bez takıyor olma bilgisi, insanı evreni ve toplumu kendisine araştırma konusu yapan bilimsel bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Bebekler çok zaman alır. İlgiye ihtiyaçları vardır. (Filmin 00:15:54 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bebek sahibi olan aileler bebekleriyle yaşadıkları gündelik deneyimleri sayesinde onların ilgiye ihtiyacı olduğu bilgisini elde ederler.)
- ❖ Kendi aileden asla kovulamazsın. (Filmin 00:16:39 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kişiler gündelik deneyimleriyle kendilerini aile ortamında değerli ve önemli hissederler.)
- ❖ Öyleyse ben de onun tepesine lanet yağdırırım. (Filmin 00:17:31 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Tanrının ilgi ve sevgisinde yoksun olma durumu olarak bilinen lanet, dini bilgi türü kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Evet, onları aydınlatacağım ama kanıtlarla. İhtiyacım olan şey kanıt. (Filmin 00:17:51 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi deney gözlem ve kanıtlarla elde edilen bir bilgi türüdür.)
- ❖ Belki onu mağazaya iade edip paralarını geri alabilirler. (Filmin 00:18:11 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların mağazadan aldıkları bir ürünü iade edebilecekleri bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Tanıtımını evcil hayvan kongresinde yapacağız. (Filmin 00:2:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Ulusal veya uluslararası bilimsel toplantılar olan kongreler bilimsel bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Kanundan asla kaçamazsın Tim. (Filmin 00:23:25 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi tüm insanlar için geçerliği olan bir bilgi türüdür. Bu cümlelerdeki kanunların toplum düzenini sağlamada genel geçer olduğu vurgulanmıştır.)
- ❖ Herkesin bir kırılma noktası vardır. (Filmin 00:27:39 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi felsefi bilgi içe dönüktür ve genel geçerliği yoktur.)

- ❖ Göklerden indim. Bir görevim var. Ben bebek İsa'yım (Filmin 00:30:08 dakikasinda geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen İsa bir peygamberdir ve dini bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Kocaman bir turtaya benziyor. Turtaya bayılırım. Elmalı, hayır kirazlı... (Filmin 00:33:25 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta turtanın elmalı ya da kirazlı gibi birçok çeşidinin olması bilgisi gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Bal kabaklı olmasın çünkü o sebze. (Filmin 00:33:35 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Balkabağının sebze olduğu bilgisi insanın günlük tecrübelerle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ -Bilgi notu nedir?
-Bilgi notu, birini bilgilendirmek için yazılmış yazıdır. Bilgi notları çok önemli şeyler için yazılır. Bir bilgi notu insanları bir araya getirebilir. Savaş için çağrı olabilir. Ya da bir şiir. Bir bilgi notu dünyayı değiştirebilir. (Filmin 00:37:43 dakikasinda geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilgi notu insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Herkes bir yerinden gıdıklanır.(Filmin 00:40:25 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen bilgi insanın deneyimleri sayesinde elde edeceği gündelik bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Böylece Hansel ve Gratel yaşlı cadıyı hızla fırının içine iter. Acımasız cadı feci şekilde yanarak ölür. (Filmin 00:40:45 dakikasinda geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanatsal bilgide esas olan var olan güzellikleri insan beğenisine sunmaktır. Bu cümlelerde de sanatsal bir dille oluşturulan Hansel ve Gratel masalından bölümler vardır.)
- ❖ Bilmediğin şeyin eksikliğini hissetmezsin... (Filmin 00:41:39 dakikasinda geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Meğer benim laktoza alerjim varmış. (Filmin 00:50:15 dakikasinda geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsan vücudunun süte karşı reaksiyon göstermesi bilgisi bilimsel bilgi ile ortaya çıkan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bebek şirketi bünyesinde çalışan sertifikalı çocuk bakım uzmanıyla tanışsınlar da... (Filmin 00:52:25 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır.

Gündelik bilgiler insanın günlük yaşamının içinde var olan pratik bilgilerdir. Bu cümledeki meslek bilgisi de gündelik bilgi türüne örnek teşkil eder.)

❖ -Bisikletle gidelim.

-Tamam, ama biraz bekle. Her zaman (bisiklete binerken) başlık tak. (Filmin 00:55:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların bisiklete binerken koruyucu ekipmanlar kullanması deneyimleri sayesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)

❖ Başarıya giden yol dümdüz değildir. Bu zorlu bir yolculuktur. Denizdeki gemi gibi. Geminin kaptanısın. Okyanusu dize getiriyorsun. (Filmin 00:58:33 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilginin kaynağı olan akıl sayesinde özne bu cümlede olduğu gibi içe dönük düşünceler üretir.)

❖ Yenilgiyi aklına getirmezsən daima başarısın. (Filmin 00:58:54 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi bu cümlede olduğu gibi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)

❖ Elvis'in (Presly) peşinden git. Elvis neredeyse Vegas oradadır. (Filmin 01:03:42 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Elvis Presley, sanatın müzik ve sinema dallarında isim yapmıştır. Bu cümledeki bilgi sanat bilgisine örnek teşkil etmektedir.)

❖ Merhaba ben kaptanınız Rols. Yerlerinize oturun ve emniyet kemerlerinizi takın. (Filmin 01:05:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir araç içinde emniyet kemeri takma bilgisi insanın deneyimleri sayesinde elde ettiği günlük bilgilerine örnek teşkil eder.)

❖ İşte bu da işten çıkarılma tazminatın. (Filmin 0:07:15 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Tazminatın maddi ya da manevi zarara karşılık olarak ödenen bir bedel olduğu bilgisi deneyimlerle elde edilen gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

❖ Sahne arkasına gitmemiz lazım. (Filmin 01:10:25 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sahne sanatsal bir terim olarak sanat bilgisi kapsamındadır.)

❖ Bu mektup senin istediğin okula girmeni sağlayacak. (Filmin 01:17:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kabul mektubu bilgisi insanın günlük hayatta işine yarayan somut bir bilgi türüdür.)

❖ Size gelince, başkalarıyla aynı fikirde olmayın. Kendi fikriniz olsun. (Filmin 01:17:35 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi bu

cümlede de olduğu gibi öznel, eleştirel ve sorgulayıcı bir bakış açısı geliştiren bir bilgi türüdür.)

- ❖ -İnanmıyorum kuzucuk! Tamir etmişsin.
-Evet, yeni alınmış gibi oldu. Sapasağlam. (Filmin 01:18:45 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi teknik bilgi sayesinde insanoğlu el becerisini ve aklını kullanarak yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışır.)
- ❖ Anaokulunda paylaşmayı öğrendim. (Filmin 01:23:44 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çocukların okul öncesi dönemde davranış becerileri kazandığını bilme deneyim ve gözlemle elde edilen bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bazen benim de kafam karışıyor. Özellikle de yaz saatine geçildiği zaman. Baharda ileri sonbaharda geri. (Filmin 01:25:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herhangi bir ülkede gün ışığından daha çok yararlanmak üzere yapılan yaz saati uygulaması bilgisi insanın gözlem ve deneyimleri sonucu elde ettiği bilgi türüne örnek oluşturur.)
- ❖ Herkese yetecek kadar sevgi vardır. (Filmin 01:27:00 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi vardır. Felsefi bilgi bu cümlede de olduğu gibi öznel, eleştirel ve içe dönük bir bakış açısı geliştiren bir bilgi türüdür.)

4.7.6. Rafadan Tayfa Dehliz Macerası

Resim 30. Rafadan Tayfa Dehliz Macerası Animasyon Film Afişi

4.7.6.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 7.2

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 26.010.2018

Stüdyo: SF Film Prodüksiyon

Yapım Yılı: 2018

Tür: Aile

Süre: 89 dakika

4.7.6.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ -Olmaz sipariş vereceksin.

-İyi o zaman üç ekmek, altmış yumurta, teneke peynir. (Filmin 00:01:26 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi vardır. Siparişle birinden, ya da bir yerden bir şeyin getirilmesini veya gönderilmesini isteme bilgisi günlük hayatta somut ve pratik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ İstanbul'un bir yakasında

Oynar mahalle ortasında

Hepsi burada bir arada Rafadan Tayfa

Mutlu, neşeli hem de heyecanlı

Yardımlı da sever çevresine faydalı

Abi, kardeş, arkadaş hepsi farklı huyda

Bizim çocukların adı Rafadan Tayfa

İyilikten vazgeçmezler herkes sever onları

Saymakla bitmez birçok farklı yanları

İyi oku, iyi dinle, iyi izle anla

Bizim çocukların adı Rafadan Tayfa

Hiç yerinde durmazlar herkes bilir onları

Sağa sola koşsalar da kesişiyor yolları

Unut bildiklerini aç bir yeni sayfa

Bizim çocukların adı Rafadan Tayfa (Filmin 00:02:40 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

- ❖ Siz ne çekiyorsunuz, film mi? Ünlü oyuncu var mı? (Filmin 00:05:47 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Film ve oyuncu terimleri sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilen bilgi türüdür.)

- ❖ Ünlü oyuncu yoksa hepimiz yetenekliyizdir abi. (Filmin 00:05:52 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Yetenek, oyuncu ve sanat birbiriyle

ilişkili iki kelimedir. Oyuncu yeteneği sayesinde insanlarda estetik bir duygu oluşturur.)

- ❖ *Şimdi tepemin tasını attırmadan çekilin şuradan. (Filmin 00:06:27 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi vardır. Çok sinirlenmek anlamında kullanılan tepesinin tası atmak deyimi insanın günlük deneyimleri sonucunda ortaya çıkardığı bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Sizin film hayatta tutmaz. Biz başrol olsaydık o zaman kapalı gişe oynardınız. (Filmin 00:07:00 dakikasında geçen cümlede sanat bilgisi vardır. Başrol film ve kapalı gişe terimleri sanatın bir kolu olan sinemanın alanına girer ve sanat bilgisine örnek teşkil eder.)*
- ❖ *O adamlar inşaat firmasından evlerimizin sağlamlık raporunu çıkaracaklarmış. (Filmin 00:07:40 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi vardır. Teknik bilgi sayesinde binaların dayanıklılık raporunun çıkarılması insan yaşamı için yararlı bir çözümdür.)*
- ❖ *Ben her evin kazan dairesine girip çıkıyorum. Düşündüğünüz kadar sağlam değil. (Filmin 00:08:35 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Apartmanlarda kalorifer sisteminin bağlı olduğu merkez olarak bilinen kazan dairesi insanın teknik bilgisi sayesinde ortaya çıkardığı bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Bizim mahalleye isteseler de dokunamazlar. Muhitimizin tarihi değeri çok büyük. (Filmin 00:09.00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bir muhitin sahip olduğu kültürel değerleri kapsayan maddi ve manevi öğelerin tümü tarihi değer olarak kabul edilmekte ve bilimsel bilginin bir alt alanı olan insan bilimleri kapsamında değerlendirilmektedir.)*
- ❖ *-Kütüphanede bu konularla ilgili bir şeyler bulabilir misin?*
-Bulunmaz mı efendim, koskoca kütüphane. (Filmin 00:09:13 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kütüphaneler bilgi kaynağı olan her türlü materyali toplayan ve bunları okuyucunun hizmetine sunan bilgi merkezleridir.)
- ❖ *Benim alarm bir aydır her gün çalıyor unutmayayım diye. (Filmin 00:09:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herhangi bir hatırlatma için saatin alarmını kurma bilgisi gündelik bilgilerimizle elde edeceğimiz bilgilere örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Bütün evin altını üstüne getirdim anahtarın yeri şimdi aklıma geldi. (Filmin 00:09:50 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Aradığı bir*

şeyi bulabilmek için her yeri karıştırmak anlamında kullanılan altını üstüne getirmek deyimi insanın günlük gözlemleri neticesinde elde ettiği bir bilgi türüdür.)

- ❖ Sonuçta burası İstanbul, taşını sıksan tarih akar. (Filmin 00:10:23 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi şehirler hakkında gözleme dayalı tarihi bilgi üretir.)
- ❖ Kütüphanede eski bir kitap vardı. Mahallenin önemini o kitapla izah edebilirim aslında. (Filmin 00:10:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kitaplar aracılığıyla bilgi edinme insanı ve toplumu araştırma konusu yapan bilimsel bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Tarih kitapları, fotoğraflar, haritalar, dehlizler... Kitabın adını hatırladım: Unutulan İstanbul Dehlizleri. (Filmin 00:11:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bir kaynaktan yararlanarak bilgi edinme bilimsel bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Sanki yer yarıldı kitap içine girdi. (Filmin 00:12:15 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kaybedilen bir şeyi bir türlü bulamamak anlamında kullanılan yer yarılıp içine girmek deyimi insanın günlük hayattaki tecrübeleri sonucu elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Akın: Kuşçu Baba, dehliz ne demek?
Kuşçu Baba: Eski dönemlerde kullanılan yer altı tünelleri. Çoğu insanlarca inşa edilmiş, bazıları da eski su kanalları ve yolların zamanla yer altında kalmasıyla oluşmuş. İstanbul öncesinde Konstantinapol, ondan önce de Byzantion diye bilinen sayısız medeniyete başkentlik etmiş eşsiz bir şehir. Doğal olarak da birçok kez kuşatılmış. Dehlizler de kuşatmalar da gizli ve güvenli bir şekilde haberleşmek ve ulaşım sağlamak için kullanılmış. Kimi arkeologlara göre, en eski dehlizler Kapadokya'dan İskoçya'ya kadar uzanmış. Fakat zamanla birçoğu ya çökmüş ya da sular altında kalmış. Sağlam olanlar da unutulmuş gitmiş. (Filmin 00:12:49 dakikasında geçen cümlelerde hem teknik hem de bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlelerde insanoğlunun akli ve el becerisini kullanarak dehliz yapması teknik bilgi, dehlizlerin tarihi hakkındaki bilgiler de bilimsel bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Kitabı inceleyeceğiz. Mahallede dehliz var mı öğreneceğiz. (Filmin 00:14:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bir kaynaktan faydalanılarak bilgi elde etmek bilimsel bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)

- ❖ Madem Kuşçu Baba'ya kulak asmıyorlar. İş başa düştü. (Filmin 00:14:16 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümledeki kulak asmak ve iş başa düşmek deyimleri insanın günlük yaşamındaki tecrübeleri neticesinde elde ettiği gündelik bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Artık bayramda dayının elini öpmeye dehlizden gidersin. (Filmin 00:15:36 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sevgi ve saygının bir göstergesi olan el öpme geleneği gündelik hayatta olan bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ - Kim bilir?
-Tabi ki mahallenin büyükleri. (Filmin 00:16:25 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgi tecrübelerle elde edilen bilgi türüdür. Bir sorunla karşılaştığında büyüklerden fikir almak gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Evlat, ben belediyeye gidiyorum. Mahallenin işlerini konuşacağım. (Filmin 00:16:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Belediyelerin mahallelerin sorunlarını çözdüğü ve mahallelere bazı hizmetleri sağladığı bilgisi insanların gözlem ve deneyimleri sonucu elde ettikleri gündelik bir bilgi türüdür.)
- ❖ Su kanalları zamanla yer altında kalıp dehlize dönüşebiliyormuş.(Filmin 00:20:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilginin alt alanı olan doğa bilimleri deney ve gözlem yöntemini kullanarak doğada meydana gelen olayları neden sonuç ilişkisi içinde açıklamaya çalışır.)
- ❖ Ben zaten büyüyünce arkeolog olacağım. (Filmin 00:21:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Arkeolog bilimsel bilgi türüne ait olan bir terimdir.)
- ❖ -Bir arkeoloğumuz da olduğuna göre araştırma ekibimiz hazır. Bazı şeylere ihtiyacımız olacak. Öncelikle harita.
-Fotokopisini çektik.
-Ben de fenerleri getiririm. Telsizleri de yanımıza alalım.
-Pilleri yeni mi?
-Fotoğraf makinesi de lazım. (Filmin 00:22:04 dakikasında geçen cümlelerde hem bilimsel bilgi hem de teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde oluşturduğu harita,

pil, fener, fotokopi ve fotoğraf makinesi yaşam koşullarını iyileştirmiştir. Ayrıca bu cümlelerde bilimsel bilgi türü de vardır.)

- ❖ Haritaya göre şu an üç ağızdayız. Bir çeşit bağlantı odası. (Filmin 00:26:10 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
- ❖ -Nereden öğrendin bunu?
-Bir filmde görmüştüm. (Filmin 00:26:50 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Filmler aracılığıyla insanın günlük hayatta karşılaşılabileceği pek çok bilgi elde edebilirler.)
- ❖ Biraz Kara Murat'tan cesaret alın. Kara Murat uçsuz bucaksız çölleri geçerken, en yüksek zirvelere tırmanırken, yedi denizlerde canavarlarla güreşirken böyle engellerin onu durdurmasına izin verdi mi? (Filmin 00:28:34 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Bir çizgi roman serisi olan Kara Murat, sanatsal bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Göz hakkı derler oğlum hiç mi duymadınız? (Filmin 00:30:53 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Görülüp de özenilen yiyeceklerden görenlere verilen pay şeklinde tanımlanan göz hakkı deyimi gündelik hayattaki bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ El fenerlerimizin pili bitiyor. Sen bunlara yeni pil koymadın mı? (Filmin 00:32:40 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik bilgisi sayesinde bu cümledeki el feneri gibi günlük hayatını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Güvercinlerin maşallahı var da ondan. (Filmin 00:40:26 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Maşallah; beğenilen bir şey görüldüğünde, "Allah nazardan korusun" anlamında kullanılan ve dini bilgilerimize örnek oluşturan bir sözdür.)
- ❖ Belki faturayı ödemedi; elektriğini kestiler. (Filmin 00:41:14 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta elektrik, su ya da doğal gaz gibi faturaların ödenmemesi halinde bu hizmetlerden yoksun olma bilgisi yaşanaan tecrübelerle elde edilir ve gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)

- ❖ Jeneratör bozuldu. Bir bakıver şuna. (Filmin 00:45:22 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Elektrik üreten bir araç olan jeneratör insanın teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde ürettiği bir araçtır.)
- ❖ Sazan gibi atlıyorsunuz. Adam kaçmak için numara yapıyor. (Filmin 00:46:01 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen sazan gibi atlamak günlük hayatta kullanılan argo bir deyimdir.)
- ❖ Şefim, çocukken tornete çok binerdik. Nostalji olsun diye aldık. (Filmin 00:47:13 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Tornet insanın teknik bilgisi sayesinde tekerlekli bir tahtadan yaptığı oyun aracıdır.)
- ❖ Sanki yer yarıldı içine girdiler. (Filmin 00:48:51 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kaybedilen bir şeyi bir türlü bulamamak anlamında kullanılan yer yarıp içine girmek deyiimi insanın günlük hayattaki tecrübeleri sonucu elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Akın sen misin? Çok şükür. (Filmin 00:53:42 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Şükretmek her şey için Tanrı'ya şükranını sunmak dini bilgi türüne girmektedir.)
- ❖ Dehlizde kaybolduk. Harita yok yolu da bilmiyoruz. (Filmin 00:54:00 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
- ❖ Keşke o gün fazladan fotokopi çekseydik. (Filmin 00:54:05 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki fotokopi gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Ben de bütün akşam uzaktan kumanda görevi yaptım. (Filmin 00:55:55 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki uzaktan kumanda gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Öğrendik ama elimizde kanıt yok ki. (Filmin 00:56:25 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi deney gözlem ve kanıtla elde edilen bir bilgi türüdür.)
- ❖ Dilim damağım Konya ovası gibi kurudu şefim. (Filmin 00:56:48 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çok konuşmaktan ya da süssüzlükten ağzı kurumak anlamında kullanılan dilim damağım kurudu deyiimi insanın

günlük tecrübeleri neticesinde elde ettiği gündelik bilgilerine örnek teşkil eder.)

- ❖ Sessiz olun biraz herkese duyurdunuz. İsterseniz filmini çekelim herkes izlesin. *(Filmin 01:00:05 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Bu cümledeki film terimi sinemaya ait olup sanat bilgisi kapsamında değerlendirilir.)*
- ❖ Galata Kulesi'ne Köpekler giremezmiş. Kurala bak! *(Filmin 01:02:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kurallar günlük hayatta insanın yaşamını kolaylaştıran, düzenleyen, toplum hayatı için gerekli olan ve gündelik bilgilerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.)*
- ❖ Dünyadaki en büyük elmas Dana Gözü, Galata Kulesi'nde. *(Filmin 01:03:12 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İstanbul'un en önemli tarihi yerlerinden biri olan Galata Kulesi tarih bilimi kapsamındadır.)*
- ❖ Canınız çektiyse şurada ikram var. Bitmeden alın. *(Filmin 01:04:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir kişiye ikramda bulunmak onu ağırlamak günlük yaşam içinde olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ İşte dehliz kapısı. Aletleri getir hemen açalım. *(Filmin 01:04:55 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede olduğu gibi teknik bilgi sayesinde insanoğlu doğada var olan malzemelerle ve akli sayesinde araç gereçler yaparak yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışır.)*
- ❖ Hayri abi, sence bu kitapta Hazerfan Ahmet Çelebi gibi uçar mı? *(Filmin 01:06:06 dakikasında geçen cümlede hem teknik hem de bilimsel bilgi türü vardır. Teknik bilgisi ve akli sayesinde insanoğlu kuş gibi uçabileceği kanatlar tasarlayabilir. Tarih kitaplarında, Hazerfan Ahmet Çelebi 17. yüzyılda kuşkanatlarına benzeyen bir araç tasarlayarak uçma denemesi yapan tarihi bir isim olarak geçmektedir.)*
- ❖ Ben bu tip soruların her zaman deney yoluyla cevaplanması taraftarıyım. *(Filmin 01:07:11 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi deney gözlem ve kanıtlarla elde edilen bir bilgi türüdür.)*
- ❖ -Ayağım fena zonkluyor.
-Ben buz getireyim. *(Filmin 01:10:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Vücudun ağrıyan bir bölgesine buz kompresi uygulama bilgisi gündelik tecrübelerle elde edilen bir bilgi türüdür.)*

- ❖ Oldu olacak mahalle hoparlöründen anons yaptırılım. (Filmin 01:11:09 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki hoparlör gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Yerin kulağı var derler ya hani. (Filmin 01:14:57 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Mecazi anlamda kullanılan bu atasözünde ağızdan çıkan sözün sır olarak kalamayacağı bilgisi insanın deneyimleri sayesinde elde ettiği bir bilgidir.)
- ❖ Mahalleye telsizle canlı yayın yaptık. (Filmin 01:15:09 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki telsiz gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Ortada bir haksızlık var, hırsızlık var. Hiçbir şey yapmadan kabullense miydik? (Filmin 01:20:15 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi bu cümlede de olduğu gibi sorgulayıcı, eleştirel ve içe dönük bakış açısı geliştiren bir bilgi türüdür.)

4.7.7. Kayıp Balık Dori / Finding Dory

Resim 31. Kayıp Balık Dori Animasyon Filmi Afişi

4.7.7.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 7.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 02.09.2016

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2016

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 97 dakika

4.7.7.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Merhaba benim adım Dori, kısa süreli hafıza kaybı sorunu yaşıyorum. (Filmin 00:01:05 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsanı değişik boyutlarıyla ele alan ve inceleyen insan bilimleri bilimsel bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Saklambaç oynamak ister misin? Biz sayacağız sen de bizi bulacaksın. (Filmin 00:01:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Geleneksel bir çocuk oyunu olan saklambaç günlük yaşam içinde çocukların oynadığı bir oyundur. Bu oyunla ilgili bilgiler insanların gözlem ve deneyimleriyle ortaya çıkar.)
- ❖ Anafora dikkat et tatlım. Unutma anafora dikkat etmemiz gerekiyor. (Filmin 00:01:43 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Anafor, deniz sularının bir eksen çevresinde dönme hareketiyle oluşturduğu girdaptır. Bu bilgi bilimsel bilginin bir alt alanı olan doğa bilimlerinin kapsamındadır.)
- ❖ Bugün göz kulak olması gereken çok balık var. (Filmin 00:08:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Korunması gereken bir kimseyi ya da şeyi koruyup gözetmek anlamında kullanılan göz kulak olmak deyimini de diğer deyimler gibi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bir bilgi türüdür.)
- ❖ Daha önce hiçbir öğretmenin asistanı olmamıştım. (Filmin 00:09:13 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgiler insanın günlük yaşamının içinde var olan pratik bilgilerdir. Bu cümledeki asistanlığın bir meslek olduğu bilgisi gündelik bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Hep birlikte vatoz balığı göçü izlemeye gidiyoruz. Neden göç ettiğimizi bilen var mı aranızda? Göç etmek geri dönmek demektir. Peki nereye? Göç etmek yuvaya gitmek demektir. Yani doğduğunuz yere. (Filmin 00:09:30 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler. Vatoz balıklarının göç etme bilgisi de bu yolla elde edilen bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Bir ailem var. Biliyorum çünkü bir yerden gelmiş olmalıyım. Herkesin bir ailesi var. (Filmin 00:10:25 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herkesin bir ailesi olduğu bilgisi insanın günlük deneyimleriyle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)

- ❖ Anafora dikkat etmeliyiz. Çünkü kanat çırpmalarıyla oluşan akıntı çok kuvvetli ve dikkat etmezseniz içine çekebilir. *(Filmin 00:11:53 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Anafor, deniz sularının bir eksen çevresinde dönme hareketiyle oluşturduğu girdaptır. Bu bilgi bilimsel bilginin bir alt alanı olan doğa bilimlerinin kapsamındadır.)*
- ❖ -Vatozlar nereye gideceklerini nereden biliyorlar?
-Buna içgüdü denir. İçinizden gelen ve size çok tanıdık gelen bir ses. Tıpkı bildiğin bir şarkı gibi. *(Filmin 00:12:02 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hayvanların doğdukları andan itibaren sergiledikleri öğrenilmemiş davranışlar içgüdü olarak tanımlanmaktadır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler. Vatoz balıklarının içgüdüleriyle göç etme bilgisi de bu yolla elde edilen bilgi türüne örnek teşkil eder.)*
- ❖ Anlamıyorum neden sanki bu resifin yanına gelince biri hep gitmeye çalışıyor. *(Filmin 00:14:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Resif; denizcilik terminolojisinde kullanılan ve su altı mercan tepeliklerine verilen bir terimdir.)*
- ❖ Bu Kalifornia akıntısının müthiş dalgaları var. Sörf zamanı. *(Filmin 00:16:00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler.)*
- ❖ Merhaba, ben enstitü müdürüyüm. Pasifik okyanusu ve içinde var olan muhteşem yaşamın mucizelerini keşfetmek için bize katılmaz mısınız? Kurtarma, rehabilitasyon salıvermeyi amaç edinen deniz yaşamı enstitüsüyle tanışın. *(Filmin 00:21:01 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler. Bu cümlelerde de doğa bilimleri sayesinde elde edilen deniz yaşamına ait bilgiler vardır.)*
- ❖ Çok mu hastasın? Peki, neden karantinadasın? *(Filmin 00:22:41 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Karantina; bulaşıcı bir hastalığın yaygın olduğu bir yerden insanların ya da hayvanların geçici süre ile gözlemlenmesi şeklinde uygulanan sağlık önlemi olarak tanımlanmakta ve doğa bilimleri kapsamında değerlendirilmektedir.)*
- ❖ Beni haritaya götür. Ailemin nerede olduğunu çözeyim. *(Filmin 00:24:48 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el*

becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)

- ❖ Onlar denizaslanı. Onlar doğuştan avcı. Her an saldırabilirler. (Filmin 00:25:54 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve canlıları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler.)
- ❖ Burası balık hastanesi. Müdüre hanım kurtarılacağını, rehabilite edileceğini ve salınacağını söylüyor. Burun paraziti, kansızlık... Hepsi düzeltilip yolların. (Filmin 00:26:17 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler.)
- ❖ İyi ki seni buldum. Bu şey olsa gerek: Kader. (Filmin 00:26:54 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ O bir balina köpek balığı ve adı da Kader. Aşırı derecede miyop olduğunu ve yolunu bulmada güçlük çektiğini fark edeceksiniz. (Filmin 00:30:53 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Biraz sessiz olur musunuz? Başım çatlıyor. (Filmin 00:32:16 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Başı çok ağrıyor olmak anlamında kullanılan başı çatlamak deyimini insanın tecrübeleri sayesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ -Ekolokasyonunu kullanamadığını sanıyor.
-Ekolokasyon ne demek?
-Şey (balinanın) kafası bir sinyal yayıyor ve bunun yankısı sayesinde uzaktaki nesneleri algılayabiliyor. (Filmin 00:18:34 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Sen bir belugasın (beluga balina) zaten büyük olması gerekiyor. (Filmin 00:32:46 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi

içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)

- ❖ Panik yok. Hayatta her şey o kadar kolay olmaz. Daima başka bir yolu vardır. (Filmin 00:34:26 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi, evrenin ve insan yaşamının anlamının ne olduğunu sorgular.)
- ❖ Nemo, bence alternatif ve mantıklı bir plan düşünmeliyiz. (Filmin 00:36:22 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin konusu insan hayatında giren, pratik ve somut olan her şeydir.)
- ❖ Kader, açık deniz tabelalarını takip edin dedi. (Filmin 00:39:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin konusu insan hayatında giren, yaşamını kolaylaştıran ve somut olan her şeydir.)
- ❖ Biliyor musun, üç kalpli biri için hiç de iyi değilsin. Ahtapotların üç kalbi vardır. İki solungaçlara kan pompalarken üçüncü vücuduna kan pompalar. (Filmin 00:42:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Durumu iyice incelerdi. Sonra değerlendirirdi. Sonra seçenekleri gözden geçirirdi. (Filmin 00:47:10 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsan aklının belli bir konuya yönelerek ulaştığı sistemli, yöntemli, düzenli, tutarlı, kanıtlanabilir ve denenebilir nesnel bilgi, bilimsel bilgi olarak değerlendirilir.)
- ❖ Evlat sahibi olmak güzel şey. (Filmin 00:48:21 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgi neden-sonuç ilişkisine dayanmadan, sadece insanın algıları ile elde ettiği bilgidir.)
- ❖ Ama deniztaraklarının gözü var. (Filmin 00:48:28 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Amacımız kurtardığımız ve ilgilendiğimiz her hayvanın ait oldukları yuvalarına geri dönmelerini sağlamak. (Filmin 00:51:21 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri

doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)

- ❖ *Eğer gitmek istiyorsan gidebilirsin. Güven kendine. (Filmin 00:54:32 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Birey olarak varoluşunu gerçekleştirip kendine güven duymanın önemli olduğu bilgisi felsefi bilgilerimizle elde edeceğimiz bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Dori, şükür kavuşturana. Şükürler olsun iyisin. (Filmin 00:57:45 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Her şey için Tanrı'ya şükranını sunmak ve şükretmek bilgisi dini bilgi türüne girmektedir.)*
- ❖ *Kumu severim yumuşaktır. (Filmin 01:06:55 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilginin konusu insan hayatında giren, yaşamını kolaylaştıran ve somut olan her şeydir. Bu cümledeki kumların yumuşak olması bilgisi de insanın tecrübeleriyle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Beni bulmaları alın yazısıydı. Alın yazısına ne deniyordu? Kaderdi. (Filmin 01:12:24 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ *İyi de okyanusta duvar yok ki. (Filmin 01:13:12 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceyerek doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ *Bu senin kaderin Kader (Filmin 01:13:18 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ *İnsanlar sevimli şeylere bakar. (Filmin 01:14:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgiler neden-sonuç ilişkisine dayanmadan, yalnızca algılar ile edinilen bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Güzel şeyler tesadüfen olur. Çünkü hayat budur. (Filmin 01:17:51 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefe evreni ve dünyayı kendisine konu alanı yapmıştır. Bu cümlede olayların bilgisi akıl temelli bir dizge içinde yorumlanarak felsefi bilgi üretilmiştir.)*

- ❖ Kapıyı açmaya çalışıyor. Dışarıdan kilitlenmiş. (Filmin 01:18:35 dakikasinda geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)
- ❖ Bir yolu olmalı. Daima bir yolu vardır. (Filmin 01:19:01 dakikasinda geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Evrende her şeyin iyi ve yetkin bulunduğu bilgisi felsefi bilgilerimize örnek teşkili eder.)
- ❖ Hadi Hank (ahtapot), yedi kolun var. Bir şeyler denesene. (Filmin 01:19:35 dakikasinda geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki deniz yaşamında olduğu gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)

4.7.8. Angry Birds Film / The Angry Birds Movie

Resim 32. Angry Birds Animasyon Filmi Afışı

4.7.8.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 13.05.2016

Stüdyo: Sony Pictures

Yapım Yılı: 2016

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 97 dakika

4.7.8.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Glütensiz pastası zamanında yetişsin diye canım çıktı. Glüten nedir acaba? Glüten diye bir şey var mı? (Filmin 00:04:16 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. *Glütenin, buğday içindeki unun öz değerini en fazla içeren protein grubunda olduğu bilgisi bilimsel incelemeler sonucu elde edilir.*)
- ❖ Bir de müşteri memnuniyeti anketi yapmalıyım. Sonra ben giderim. Şimdi bana birden üçe kadar kaç puan verirsiniz? (Filmin 00:04:41 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. *Müşteriler kendilerine sunulan ürün ya da hizmet hakkında memnuniyetini değişik şekillerde belli ederler. Bunlardan bir de memnuniyet anketidir ve bu bilgi günlük yaşam deneyimleriyle elde edilir.*)
- ❖ Müjsemi isterim oğlan oldu. (Filmin 00:05:14 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. *Müjsemi isterim ifadesi; güzel bir haber veren kişinin hediye beklediğini gösteren bir söz öbeğidir. Bu bilgi türü insanın günlük yaşamı içinde ve somut olan bir bilgi türüdür.*)
- ❖ Öfke bahçemizde büyüyen yabani bir ot gibidir. (Filmin 00:08:49 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. *Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.*)
- ❖ Biz ne yaparız yabani otlara? Onları söker atarız. (Filmin 00:08:58 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. *Belirli bir yerde istenmeyen bir bitki olarak kabul edilen yabani otlarla ilgili bilgilerimiz günlük deneyimlerle elde ettiğimiz bilgi türüne örnek teşkil eder.*)
- ❖ Öfke kontrol terapisi... (Filmin 00:09:49 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. *Öfke kontrolü psikoloji, psikoloji ise bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.*)
- ❖ Basit bir aşırı hız cezası... (Filmin 00:15:23 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. *Hız sınırını aşan sürücülere yazılan hız cezaları günlük hayatın içinde olan ve gündelik bilgilerimizle elde edeceğimiz bir bilgi türüdür.*)
- ❖ Gerçekten patlıyorum. Bomba gibi. (Filmin 00:17:12 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. *İnsanoğlu el becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden icatlar yapabilir. Bomba da bu icatlardan biridir.*)

- ❖ Biz şimdi telepati mi yapıyoruz? (Filmin 00:18:00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Telepati kişiler arasında beş duyunun yardımı olmaksızın gerçekleştiği ileri sürülen bir bilgi aktarım şeklidir. İnsan bilimleri telepati de dâhil olmak üzere insan davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır.)
- ❖ -Benim bir olayım var da...
 - Hasta mısın? Kuş gripi misin, tavukkarası mı, basur mu? (Filmin 00:19:17 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsan bilimleri insanın yakalandığı hastalıklar da dâhil olmak üzere insanı değişik boyutlarıyla inceleyen bir bilim dalıdır.)
- ❖ Olsaydı benim adım Bobi

Acaba sorar mıydınız bana hobi

Peki, adım olsaydı Cudas

Sorar mıydınız kimdir bu kalas

Gülerim, ağlarım, severim, ederim nefret

Var patlamaktan başka pek çok meziyet (Filmin 00:22:54 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Plaja son gelen çürük yumurta (Filmin 00:25:18 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Genellikle çocukların oyun oynarken yarışmak amaçlı kullandıkları bir söz olan son gelen çürük yumurta sözü günlük hayatta kullanılmakta ve gündelik bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Merak etmeyin, korkmayın aşıları tam. (Filmin 00:28:36 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hastalıklara karşı bağışıklık kazanmak amacıyla vücuda verilen aşılar bilimsel çalışmalar sonucu elde edilir.)
- ❖ Konuklarımızı özel bir performansla karşılamalıyız. (Filmin 00:29:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ev sahibinin elindeki imkânlar dâhilinde konuklarına ikramda bulunması yardım etmesi ve değer vermesi bilgisi insanın günlük yaşamının içinde ve somut olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Muhteşem sapanımız bu işi üç aşamada yapıyor: Çek, nişan al, fırlat. (Filmin 00:31:01 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu el

becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden işine yarayacak araç gereçler yapabilir. Sapan da bu araçlardan biridir.)

- ❖ Bir dil sürçmesi oldu sanırım. Utandırdın değil umutlandırdın diyecektin. *(Filmin 00:36:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsanı değişik boyutlarıyla inceleyen insan bilimleri, onun konuşma ve dil problemreni de ele alır.)*
- ❖ O benim diş fırçam. Çıkar onu! *(Filmin 00:38:20 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Dişleri temizlemek için diş fırçası kullanma ve herkesin kendisine ait bir diş fırçası olması bilgisi insanın günlük tecrübeleri neticesinde elde ettiği bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Pekâlâ, bugünkü mesajımız; su en yumuşak şeydir buna rağmen gücü dağları delmeye yeter. *(Filmin 00:38:36 dakika geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Yumurta işte... Çocuklarımız bununla doğuyor. Siz yumurtlamıyor musunuz? *(Filmin 00:39:30 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki gibi bazı canlıların yumurlayarak çoğalması bilgisi gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ Kesin artık yüce kartal sesleri çıkarmayı! Anaokulu gibi ya çocuk yuvasından beter *(Filmin 00:45:00 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Çocuk yuvalarının ve anaokullarının gürültülü yerler olabilceği bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ Bilgelik dediğin verilen bir şey değildir. Bilgelik kazanılır. *(Filmin 00:49:27 dakikasında geçen cümlelerde felsefi bilgi türü vardır. Bilgelik felsefenin önemli konularından biridir.)*
- ❖ Balonlarınızı bayat havayla doldurmaktan sıkılmadınız mı? Artık yeni bir yöntem var: Helyum. Bu bir tür gaz. *(Filmin 00:50:51 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu el becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden işine yarayacak araç gereçler yapabilir. Helyum gazıyla balon şişirmek de bunlardan biridir.)*
- ❖ Yüce yüce kartal süzülür
Özgür yuvamızın bekçisi

Cesaret, tevazu ve dürüstlük

Yüce yüce kartal beni kurtar (Sanatsal Bilgi, 00:52:05 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Ben artık uçmuyorum. Emekli oldum. (Filmin 00:54:52 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kişilerin uzun bir süre çalıştıktan sonra çalışma hayatını bırakması emeklilik olarak bilinmekte ve bu bilgi de bizim gündelik bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Ben ne kaçırdım acaba? Şu notlarıma bir bakayım. (Filmin 00:55:52 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bilgiyi yapılandırmak ve daha sonra bulmak amacıyla günlük hayatta tutulan notlar gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Herkesin kaderi benim gibi şapşalların elinde. (Filmin 00:55:27 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Yelkenler fora. Doğru domuzcuk adasına. (Filmin 00:58:52 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Yelkenler fora sözü denizcilikle ilgili teknik bir sözdür ve teknik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Biz kuşuz. Dinozorlardan evrildik. (Filmin 01:01:12 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümledeki gibi canlı türlerinin mutasyonla değişime uğraması bilgisi gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ -Benden başka midesinde kelebek uçuşan var mı?
-Çok fazla tırtıl yediğin için olmasın. (Filmin 01:03:54 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümledeki gibi canlı türlerinin özelliklerini gözlemle inceler.)
- ❖ Biri arkadaşına (başını ağaca çarpan kuşa) buz torbası getirebilir mi? (Filmin 01:05:54 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan

nesnelerin insan yaşamını kolaylaştıracak araç ve gereçlere dönüştürülmesi ve kullanılmasıyla ortaya çıkmıştır. Bu cümledeki buz torbasının kullanımı da teknik bilgi sayesinde.)

- ❖ Çocuklar emniyet kemerlerinizi takın. (Filmin 01:18:50 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir araç içinde emniyet kemeri takma bilgisi insanın deneyimleri sayesinde elde ettiği günlük bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Bu son kez yoluma taş koymandı. (Filmin 01:20:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yoluma taş koymak deyimi de diğer deyimler gibi insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bana olan inancınızı kaybettirdim ki kendinize inanmayı öğrenebilirsiniz. (Filmin 01:23:27 dakika geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Yüce kırmızı bizi kurtardın
Yuvamızın kahraman bekçisi
Büüklük, uysallık, kızgınlık
Yüce kırmızı kuş kurtardın bizi (Filmin 01:25:52 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

4.7.9. Minyonlar

Resim 33. Minyonlar Animasyon Filmi Afişi

4.7.9.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.4

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 04.09.2015

Stüdyo: Universal

Yapım Yılı: 2015

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 91 dakika

4.7.9.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Taş devinin doğuşuyla yeni bir türün yükselişi başladı. İnsan dinozordan çok farklıydı. Daha tüylü, daha kısa ve dahası zeki ötesiydi. *(Filmin 00:03:34 dakikasında geçen cümlelerde bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi insanın geçirdiği evreleri sistematik ve tutarlı bir şekilde kendisine araştırma konusu yapar.)*
- ❖ Uygarlıkların en önemli bazı tarihi anlarında ön plana çıkardı. Antik Mısır büyük umut vadediyordu. *(Filmin 00:04:24 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Alanı insan, toplum ve tarih olan insan bilimleri anlama yöntemini kullanarak uygarlıkları da anlamaya ve açıklamaya çalışır.)*
- ❖ Bütün umutlarını yitirmişken bir sığınak buldular. *(Filmin 00:05:57 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ İçlerinde bir boşluk vardı. Bir efendileri olmayınca amaçsız ve karamsar bir hale büründüler. *(Filmin 00:06:47 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. İnsanın boşluk hissinden kurtulup anlam arayışı yolunda gösterdiği çaba felsefi bilgisi sayesinde.)*
- ❖ Kavin onlara uzun zamandır yoksun oldukları bir şeyi geri vermişti: Umut. *(Filmin 00:09:25 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Sonunda güvenilebileceğiniz bir isim: Nixon -1969-1974 yılları arasında görev yapan 37. Amerika Birleşik Devletleri başkanı- *(Filmin 0011:47 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Siyaset bilimi, bilimsel bilgi türü içinde değerlendirilir.)*

- ❖ 545. Cadde, Orlando Florida. (Filmin 00:16:26 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen Orlando Florida bir yer adıdır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)
- ❖ Hadi bakalım, (arabadan) inip bacakları açmak isteyen var mı? (Filmin 00:20:22 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Arabayla yapılan uzun yolculuklarda kısa molalar verilerek ayakları dinlendirmek günlük tecrübelerle elde edilen bir bilgidir.)
- ❖ Olsun, hepimiz hata yaparız meğelim. Öğreneceğin çok şey var. (Filmin 00:21:00 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgide ön yargı yoktur.)
- ❖ Su altında nefes alabilir misin? (Filmin 00:23:58 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Dünyanın ilk zaman makinesini icat ettim. (Filmin 00:26:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel verileri kullanarak icat etmek bilim insanlarına özgü bir durumdur.)
- ❖ Konferansın açılış konuşması için karşınızda Scarlet Overkill. (Filmin 00:27:00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Ulusal veya uluslararası bilimsel toplantı olan konferanslar bilimsel paylaşımların yapıldığı bilimsel bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Bizim hayallerimiz var ve onları gerçekleştirmek için her şeyi yaparız. (Filmin 00:28:30 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. İnsan, gerçeklik ve hayal gibi ikilem kavramlar arasında varoluşunu felsefi bilgisi sayesinde sorgular.)
- ❖ Kemerleri bağlayın. İstikamet İngiltere. (Filmin 00:32:50 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir araç içinde emniyet kemeri takma bilgisi insanın deneyimleri sayesinde elde ettiği günlük bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Hearp inana bana Shakespeare'a mezarından çıkarıp yazmak nasıl olurmuş gösteresim geldi. (Filmin 00:34:40 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Shakespeare'in yazdığı tiyatro eserleri duyguya, coşkuya ve sezgiye dayanmaktadır ve sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)

- ❖ Bu Kraliçe Elizabeth. İngiltere'yi yöneten kadın. (Filmin 00:36:13 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Siyaset bilimi, bilimsel bilgi türü içinde değerlendirilir.)
- ❖ Tamamlandığında süper silahım olacak ama şu an bayağı radasyon sızdırıyor. (Filmin 00:37:46 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç üretimdir.)
- ❖ Lav lambası silahım gerçek lav fırlatıyor. (Filmin 00:38:20 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki telsiz gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Gelmiş geçmiş en harika icadım sana. Hipno şapka. Bununla istediğin herkesi hipnotize edebilirsin. (Filmin 00:38:42 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç üretmektir)
- ❖ Belki onlara bir masal okuyarak sakinleştirebilirim. (Filmin 00:39:18 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çocuklara günlük hayatta masal okumanın onları rahatlatacağı bilgisi insanın tecrübeleri sayesinde elde ettiği bilgi türüne örnektir.)
- ❖ Bildiğim çok ama çok güzel bir masal var. Bir varmış bir yokmuş. Üç küçük domuzcuk varmış. Günlerden bir gün domuzcuklar büyük kötü dişi kurtla karşılaşmışlar. Onlara harika bir sürprizi varmış. Üç domuza ve bütün arkadaşlarına kendisi için çalışmalarını teklif etmiş. Herkes çok mutlu olacakmış. Üç minik domuzcuğun tek yapması gereken küçük bir taç çalmakmış. Güzel kurt o tacı beş parasız, sevgisiz olduğundan beri istiyormuş. O taç onu bir prenses yapacaktı. Herkes prensesleri severmiş. Böylece kurt tacı çalması için domuzcukları yollamış. Ama domuzlar bu işin üstesinden gelecek gibi değilmiş. Görevi başaramamışlar. O zaman dişi kurt küplere binmiş ve onları sonsuza dek yeryüzünden silip yok etmiş. (Filmin 00:39:37 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sanatsal bilgide esas olan var olan güzellikleri insan beğenisine sunmaktır. Bu cümlelerde de sanatsal bir dille oluşturulan bir masaldan bölümler vardır.)
- ❖ Bir sonraki durak Londra Kulesi ve saray mücevherleri. (Filmin 00:41:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Londra'nın en önemli tarihi yerlerinden biri olan Londra Kulesi tarih bilimi kapsamındadır.)
- ❖ Yanınızda yetişkin olmadan (kuleye) giremezsiniz. (Filmin 00:41:25 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Çocukların bir yetişkin

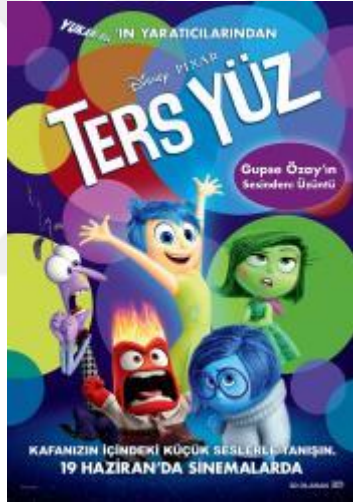
gözetiminde yüksek yerlere çıkaması bilgisi günlük bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ *Buraya giremezsiniz. Burası yasak bölgedir. (Filmin 00:42:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kurallar günlük hayatta insanın yaşamını kolaylaştıran, düzenleyen, toplum hayatı için gerekli olan ve gündelik bilgilerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.)*
- ❖ *Üstüme iyilik sağlık. (Filmin 00:48:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Üstüme iyilik sağlık deyiimi de diğer deyimler gibi insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *İngiltere'nin en önemli efsanelerinden biri gerçek oldu ve yeni kral tacını giydi. (Filmin 00:48:11 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. İnsanda coşku ve hayranlık uyandıran güzel sanatlardan biri olan edebiyatın inceleme alanına giren efsane terimi sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilir.)*
- ❖ *Taç giydirme töreni olacaktı ve ben kraliçe ilan edilecektim. (Filmin 00:52:39 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hükümdarlığın ilânı amacıyla düzenlenen taç giyme töreni insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)*
- ❖ *Bu ömür törpüsünü kim çağırdı? (Filmin 00:53:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsana sıkıntı veren kimse anlamında kullanılan ömür törpüsü deyiimi de diğer deyimler gibi insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Görevi bu kadına devredemezsiniz. Kanunlar var. (Filmin 00:53:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi tüm insanlar için geçerliği olan bir bilgi türüdür. Bu cümlelerdeki kanunların toplum düzenini sağlamada genel geçer olduğu vurgulanmıştır.)*
- ❖ *Şimdi de sanat eleştirmeni mi kesildin? (Filmin 00:57:38 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sanat eleştirmeni terimi sanatsal bilgi türü kapsamında değerlendirilmektedir.)*
- ❖ *Başınız sağ olsun. (Filmin 00:59:20 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir yakınıni kaybeden kimseye söylenen üzüntü bildiren bir söz olan bu ifade, gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*

- ❖ Ah bu müzik... Kim bu orgcu? Tanıyor musun? Çok iyi çalışıyor. (Filmin 01:00:30 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Müzik ve org terimleri sanatsal bilgi türü kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Başınız göğe erdi mi bari? (Filmin 01:06.53 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Baş göğe ermek deyimi de diğer deyimler gibi insanların tecrübeleri sayesinde kazanabileceği günlük bir bilgi türüdür.)
- ❖ Gittiğin yerde ona (oyuncak ayı) ihtiyaç yok. Cennette. (Filmin 01:09:53 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Günah işlememiş ya da bağışlanmış kimselerin öldükten sonra gidecekleri ve güzelliklerle dolu yer olarak bilinen cennet, dini bir terim olarak değerlendirilmektedir.)

4.7.10. Ters Yüz / Inside Out

Resim 34. Ters Yüz Animasyon Filmi Afişi

4.7.10.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 8.2

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 19.06.2015

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2015

Tür: Aile Dram Komedi

Süre: 95 dakika

4.7.10.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ (Bebeklerine bakarak) Sen bizim minik neşemizsin. (Filmin 00:02:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bebek sahibi olan ailelerin mutlu olduğu bilgisi öznel bir bilgi olmakla beraber gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Bu bağırın korku. Riley'i koruma konusunda çok başarılı. (Filmin 00:03:09 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsan bilimleri; değişik boyutlarıyla insanı inceleyen bilimsel bilginin alt alanıdır. Bu cümlede de insanın duygularından biri olan korkunun bir özelliği verilmiştir.)
- ❖ Çekilin kırmızı alarm. Tehlikeli bir durum var çocuklar. (Filmin 00:03:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta kimi acil durumlarda gördüğümüz bir uyarı sistemi olan kırmızı alarm, günlük tecrübelerle dayanan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Bu tiksinti. Görevi Riley'i zehirlenmekten korumak. Fiziksel ve sosyal olarak. (Filmin 00:03:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Başka insanlarla etkileşimimizde önemli olan birçok farklı duygu türü vardır. Bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri de bu duyguları anlamayı amaçlar.)
- ❖ Yemeğini yemezsen tatlı da yiyemezsin. (Filmin 00:03:44 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanın yemekle ilgili bilgileri gündelik bilgi kapsamındadır. Günlük yaşamda tatlılar genellikle yemeklerden sonra yenilir.)
- ❖ Bu da öfke. O haksızlık konusuna karşı aşırı duyarlıdır. (Filmin 00:03:56 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Başka insanlarla etkileşimimizde önemli olan birçok farklı duygu türü vardır. Bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri de bu duyguların oluşturduğu zihinsel durumları anlamayı amaçlar.)
- ❖ (Bebeğe yemek yedirirken) Uçak geliyor. (Filmin 00:04:13 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta bebeklere yemek yedirme tekniklerinden biri de onların dikkatini çekecek sözler söylemektir. Bu cümledeki uçak geliyor sözü de bunlardan biridir.)
- ❖ Bakın, Golden Gate Köprüsü. Çok güzel değil mi? Sandığımız gibi som altından yapılmamış. (Filmin 00:08:00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Dünyanın en uzun yedinci asma köprüsü olan Golden Gate

Köprüsü, Kaliforniya bulunmaktadır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)

- ❖ Bir yerde okumuştum. Boş bir oda harika bir fırsattır. (Filmin 00:09:37 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Sürekli tersliklere odaklanmamalısın. Her şeyi düzeltmenin bir yolu vardır. (Filmin 00:13:53 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Antik ve Skolastik felsefede, her şeyi en iyi yanından gören, her zorlu durumda iyi bir çıkış yolu olduğunu ümit eden dünya görüşü iyimserlik olarak kabul edilmektedir. Bu cümle de felsefi bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Riley çok güldüğü için burnundan süt fişkırmıştı. (Filmin 00:14:15 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen durum günlük hayatta kimi zaman karşılaşılan bir durum olduğu için gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Yağmura bayılırım. Su birikintilerinin üstünden zıplarız. Rengârenk şemsiyeler... Işık saçan şimşekler... (Filmin 00:14:54 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgiler insanın günlük yaşamında kullandığı somut ve pratik olan bilgilerdir. Bu cümlede de yağmur yağınca şemsiye kullanma bilgisi bunlardan biridir.)
- ❖ Ağlamak beni sakinleştiriyor ve sorunların ağırlığını aşmamı sağlıyor. (Filmin 00:15:09 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ağlamanın insanı sakinleştirdiği bilgisi günlük hayattaki tecrübelerle dayanır ve gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Anne, baba iyi geceler öpücüğü yok mu? (Filmin 00:16:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsan hayatında somut olan her şey gündelik bilgi kapsamındadır. Anne ve babanın çocuklarını yatmadan önce öpmeleri de günlük hayatın içinde olan bir durumdur.)
- ❖ Okulun ilk günü aşırı heyecanlıyım. (Filmin 00:20:16 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta alışkın olduğu ve bildiği bir çevreden farklı bir dünyaya geçiş yapan çocuklarda heyecan gözlenebilir.)
- ❖ -Minnesota nasıl bir yerdir?

- Evet, çok soğuk bir yerdir. Göl buz tutardı ve biz o zaman hokey oynardık. (Filmin 00:23:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)
- ❖ Biz genelde ebelemece falan oynardık. (Filmin 00:23:54 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Geleneksel bir çocuk oyunu olan ebelemece günlük yaşam içinde çocukların oynadığı bir oyundur. Bu oyunla ilgili bilgiler insanların gözlem ve deneyimleriyle ortaya çıkar.)
 - ❖ Yeni bir yere taşınmanın zor olduğunu biliyorum. (Filmin 00:25:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yeni bir yere taşınmanın zor olduğu bilgisi insanın günlük tecrübeleriyle elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
 - ❖ Meğer yeşil çöp kutusu geri dönüşüm için değilmiş. Gübre içinmiş. Yaprak gibi ya da yumurta kabuğu işte. Mavi (çöp kutusu) geri dönüşüm için. Siyah olan da çöp için. (Filmin 00:26:56 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanlar teknik bilgileri sayesinde yeniden değerlendirilebilme olanağı olan atıkları çeşitli işlemlerden geçirerek üretim sürecine yeniden dâhil etmektedirler.)
 - ❖ Artık benim haritamсын. Önden gidelim sayın harita. Bana yolu göster. (Filmin 00:33:40 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
 - ❖ Bazen üzüntüden ne dediğimi bilmiyorum. (Filmin 00:33:57 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Üzüntüden ne dediğini bilmeme söz öbeği insanın günlük hayatında karşılaştığı bazı durumlarda kullandığı söz öbeğidir.)
 - ❖ Aman çocuk oyuncağı çok kolay canım. (Filmin 00:34:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. çocuk oyuncağı günlük hayattaki çok kolay olan işler için söylenen bir sözdür.)
 - ❖ İçim şişti. (Filmin 00:34:43 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sıkıntıdan patlamak anlamında kullanılan içim şişti sözü insanın günlük hayatta kullandığı sözlerden biridir.)
 - ❖ Telefon numaralarına ihtiyacımız yok ki. Telefonunda kayıtlı zaten. (Filmin 00:34:47 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın teknik ve

teknolojik bilgisi sayesinde ürettiği telefonlar, numaraları kaydetme özelliğine sahiptir.)

- ❖ *Çöpe gittiler. Çöpteki hiçbir şey geri gelmez. (Filmin 00:35:27 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta çöpe atılan hiçbir şeyin geri gelmeyeceği bilgisi gözlem ve tecrübelerle dayanmakta ve gündelik bilgiye örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ *Birbirimize hiç bakmadan pas bile veriyoruz. Akıl okumak gibi. (Filmin 00:36:26 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Karşıdaki kişinin davranışlarına ve beden diline bakarak o kişinin ne düşündüğünü tahmin etme günlük tecrübelerle dayanmakta ve gündelik bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)*
- ❖ *Yürümeyeceğiz ki onunla (düşünce treni) gideceğiz. Yürümekten çok daha hızlı... (Filmin 00:40:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Trenlerin ve diğer motorlu araçların yürümekten çok daha hızlı olduğunu insan günlük deneyimleriyle kavrar.)*
- ❖ *Onun bir kısmı yunus. Onlar çok zekidir. (Filmin 00:41:22 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümlelerdeki yunusların zeki olduğu bilgisi gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ *-Pekâlâ, bugün hangi soyut kavramı anlamaya çalışıyoruz?*
-Yalnızlık. (Filmin 00:41:46 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki yalnızlık kelimesi soyut bir ifadedir ve formel bilimler kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ *Bir istasyon daha var. Tren hep orada durur. (Filmin 00:43:43 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Trenlerin istasyonlarda durduğu bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Roketimi çöpe atamazsınız. Riley ile aya gideceğiz. (Filmin 00:47:55 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Roketlerle aya gidebilme bilgisi bilimsel bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Arkadaşım meşhur olduğunuzu söyledi. İmzanızı almak istiyorum. (Filmin 00:52:25 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herkes tarafından bilinen ve tanınmış olan kimselerden imza alma bilgisi insanın gündelik bilgilerine örnek teşkil etmektedir.)*

- ❖ Bazen Riley korkunç rüyalar görünce uyanıyor. (Filmin 00:53:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Korkunç rüya görünce uyanma bilgisi gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Herkes kameraya oynayacak. (Filmin 00:53:48 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Kameraya oynamak terimi sinemanın alanına girmektedir.)
- ❖ Hadi eğlenelim. Dans edelim. Parti var. (Filmin 00:54:54 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Partilerin eğlence yeri olduğu bilgisi gündelik deneyimlerle elde edilen bir bilgidir.)
- ❖ Bilinçaltındayız. Sorun çıkaran her şeyi buraya koyuyorlar. (Filmin 00:56:08 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilinçaltı ile ilgili bilgiler bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Tamam, da bu benim el yazım. Ben yazdım. (Filmin 00:59:22 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. El yazısının benzersiz ve birbirinden farklı olduğu bilgisi günlük gözlemlerle elde edilen bir bilgi türüdür.)
- ❖ Dil öğrenme süreci var. Eleştirel düşünme var. Mantıksal düşünme süreci var. (Filmin 00:01:33 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Düşünme süreçleri bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Hangi dost oyun sever
Roketi var hem çok güzel
Kimdir en mükemmeli
Bu şarkıyı söyleyen mi? (Filmin 01:11:06 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Pekâlâ, yeni model makineniz. Kuruldu ve çalışır vaziyette. (Filmin 01:24:15 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde yaşamını kolaylaştıracak makineler yapabilir.)

4.7.11. 6 Süper Kahraman/ Big Hero 6

Resim 35. 6 Süper Kahraman Animasyon Filmi Afişi

4.7.11.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 7.8

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 16 Ocak 2015

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2015

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 102 dakika

4.7.11.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Karşıma kim çıkacak? Kim o kadar yürekli? (Filmin 00:02:29 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi vardır. Yürekli olma söz öbeği kişinin cesaretini ifade eder ve günlük hayatta kullandığımız sözlere örnek teşkil eder.)
- ❖ İki robot geldi meydana, bir robot gider hırpane. (Filmin 00:03:11 dakikasında geçen cümlede sanat bilgisi vardır. Bu cümle “iki yiğit çıktı meydana, ikisi de birbirinden merdane” sözünden evrilmiş ve sanatsal bir ifadeyle oluşturulmuştur.)
- ❖ Ee, tabi yenilen pehlivan güreşe doymaz. (Filmin 00:03:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş atasözlerinden biri olan yenilen pehlivan güreşe doymaz atasözü gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Acemi şans, ben de çok şaşırdım. (Filmin 00:04:31 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Acemi bir kişinin deneyimi olmadığı halde

şansı sayesinde bir işi başarması anlamına gelen acemi şanslı söz öbeği, günlük hayatta kullandığımız sözlere örnek teşkil eder.)

- ❖ Robot dövüşü yasa dışı. Bu yüzden bir gün tutuklanacaksın. (Filmin 00:05:26 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi tüm insanlar için geçerliği olan bir bilgi türüdür. Bu cümlelerdeki kanunların toplum düzenini sağlamada genel geçer olduğu vurgulanmıştır.)
- ❖ Çocuk eğitimiyle ilgili bir kitap mı almalıydım? (Filmin 00:06:10 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi insanı araştırma konusu yapan bir bilgi türüdür. Bu cümlede de çocuk eğitiminin bilinçli bir şekilde yapılabilmesi için kitaplardan faydalanılabileceği ifade edilmiştir.)
- ❖ Stresten yiyorum bunu da. Göbeğim çıktı. (Filmin 00:06:26 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların bazı stresli durumlarda yemek yemeyi abartması gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Vay be, elektromanyetik süspansiyon. Daha önce bisiklette elektromanyetik süspansiyon görmemiştım. (Filmin 00:07:56 dakikasında hem teknik bilgi hem de bilimsel bilgi vardır. Bu cümlede bilimsel bilgiye dayanan bir teknik bilgiden söz edilebilir.)
- ❖ Lazer etkili plazma. Ultra kusursuzluk için biraz manyetik sınırlama. (Filmin 00:08:41 dakikasında hem teknik bilgi hem de bilimsel bilgi vardır. Bu cümlede bilimsel bilgiye dayanan bir teknik bilgiden söz edilebilir.)
- ❖ Bunu yapamazsın anarşi bu. Toplum kuralları var. (Filmin 00:08:57 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Toplum içindeki herkesin huzur ve güvenliğini sağlamaya yarayan kurallar insan bilimleri kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Bu koca şey tungsten karbür mü? (Filmin 00:09:15 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Tungsten karbür, insanın teknik bilgisi sayesinde endüstriyel makinelerde kullanılmak amacıyla ürettiği kimyasal bir bileşiktir.)
- ❖ Biraz Per klorik asit, bir parça kobalt, bir nebze oksijenli su. İyice ısıt. 230 dereceye kadar. (Filmin 00:09:19 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde çevresinde bulunan neslelerden işine yarayacak makineler üretebilir.)
- ❖ Ne üstünde çalışıyorsun? Koli bandı mı? Ayıp olmazsa bir şey söyleyeceğim. Çoktan icat edildi. (Filmin 00:10:55 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi

türü vardır. İnsanoğlu el becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden icatlar yapabilir.)

- ❖ Robot Baymax: Ben özel sağlık rehberinim. Tıbbi müdahale gerektiğine dair uyarı aldım. Birden ona kadar değerlendirirsen acına kaç puan verirsin?

Hiro: Fiziksel mi duygusal mı?

Robot Baymax: Şimdi seni tarayacağım. Konunun ön kısmında hafif bir epidermik bir sıyrık var. Anti bakteriyel bir sprey öneriyorum.

Hiro: Spreyin içinde ne var peki?

Robot Baymax: Başlıca bileşeni; Bacitracin.

Hiro: Maalesef benim ona alerjim var.

Robot Baymax: Senin Bacitracin'e alerjin yok. Senin alerjin olan tek şey; fıstık.

Hiro: Anlaşılan buna sağlam kodlama yapmışsın. *(Filmin 00:11:10-00:12:25 dakika arasında hem teknik bilgi hem de bilimsel bilgi türü vardır. İnsanoğlu bilimsel bilgisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden icatlar yapabilir. Robotlar da bu icatlardan biridir. Bu cümlelerde ayrıca bacitracin, antibakteriyel, alerji, sağlık rehberi gibi pek çok bilimsel terim de mevcuttur.)*

- ❖ -Ne tür pil kullanıyor?

-Lityum iyon. *(Filmin 00:13:18 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide amaç bu cümledeki pil örneğinde olduğu gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)*

- ❖ Bakabilir miyim? Manyetik taşıyıcı servolar. *(Filmin 00:13:42 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç bu cümledeki otomatik aygıt örneğinde olduğu gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)*

- ❖ Burada robot biliminin sınırlarını zorluyoruz. Öğrencilerim geleceğe yön verecek. *(Filmin 00:14:20 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilginin amacı evreni, insanı ve toplumu deney ve gözlem yoluyla anlamak ve geleceğe yön vermektir.)*

- ❖ Harika bir şey üzerinde çalışıyorum. Bu bir mikro robot. *(Filmin 00:17:51 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç bu cümledeki mikro robot örneğinde olduğu gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)*

- ❖ Bu teknolojinin uygulamaları sınırsız: İnşaat. Elle çalışan bir grup insanın ayların hatta yıllarını alan bir iş tek bir kişiyle yapılabilecek. *(Filmin 00:17:51 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgi sayesinde el becerisi ile üretilen bir araca bilimsel bilgi dâhil edildiğinde aynı aracın birkaç günde yapabileceği bir işi birkaç saatte ya da daha kısa sürede yapabilmesi mümkündür.)*
- ❖ Tek sınır hayal gücünüz. *(Filmin 00:19:32 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. İnsan, gerçeklik ve hayal gibi ikilem kavramlar arasında varoluşunu felsefi bilgisi sayesinde sorgular.)*
- ❖ Eğer biraz geliştirilirse icadın devrim yaratabilir. *(Filmin 00:20:07 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu el becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden icatlar yapabilir.)*
- ❖ İstersen ağlayabilirsin. Ağlamak acıya doğal bir tepkidir. *(Filmin 00:27:47 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Başka insanlarla etkileşimimizde önemli olan birçok farklı duygu türü vardır. Bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri de bu duyguların oluşturduğu zihinsel durumları anlamayı amaçlar.)*
- ❖ Herhangi bir yaralanman yok. Ancak hormon ve sinirsel iletili seviyelerine bakılırsa duygusal değişim yaşıyorsun. Büyüme çağında yaygın. Teşhis; ergenlik. *(Filmin 00:27:47 dakikasında geçen cümlelerde bilimsel bilgi türü vardır. Yetişkinliğe ilk adım evresi olan ergenlikte, birtakım değişikliklerin olduğu bilgisi insan bilimleri ile elde edilen bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Vücut tüylerinde artış olabilir. Özellikle yüzünde, göğsünde ve koltuk altlarında. Ayrıca güçlü yeni tuhaf dürtülerin olabilir. *(Filmin 00:27:55 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Yetişkinliğe ilk adım evresi olan ergenlikte birtakım değişikliklerin olduğu bilgisi insan bilimleri ile elde edilen bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Ergenlik, ergenliğe yeni adım atan yetişkinlerde kafa karışıklığına neden olabilir. *(Filmin 00:28:44 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Yetişkinliğe ilk adım evresi olan ergenlikte, birtakım değişikliklerin olduğu bilgisi insan bilimleri ile elde edilen bir bilgi türüdür.)*
- ❖ Lütfen dikkatli olun. Bu yükseklikten düşmek fiziksel hasara sebep olabilir. *(Filmin 00:31:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik bilgiler gözlem ve tecrübelerle elde edilen bilgilerimizdir.)*

- ❖ Robot Baymax: Ellerim elektro şok cihazıyla donatıldı. (Filmin 00:33:31 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç bu cümledeki elektro şok cihazı örneğinde olduğu gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir)
- ❖ Tadashi'i çok sağlıklı biriydi. Uygun diyet ve egzersizle daha uzun bir ömrü olabilirdi. (Filmin 00:39:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsanın sağlıklı olması bilgisi doğa bilimleri kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Kişisel kayıtlara dair veri tabanı indiriyorum. (Filmin 00:40:16 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Birbiriyle ilişkili bilgilerin depolandığı alan olan veritabanları insanın teknolojik bilgisi sayesinde elde ettiği bir bilgidir.)
- ❖ Yemekten sonra yüzmek için her zaman bir saat bekle. (Filmin 00:45:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Tok karnına yüzmenin tehlikeli olduğu bilgisi doğa bilimleri ile açıklanmaktadır.)
- ❖ Bir kayıp yaşayanlar arkadaşlarından ve sevdiklerinden destek almalıdır. (Filmin 00:46:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kayıp ve yas psikolojisi bilimsel bilginin alt alanı olan ve amacı insanı anlamak olan insan bilimlerine örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ -Neden durdun?
-Kırmızı yandı. (Filmin 00:48:15 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Trafikte kırmızı ışık yandığında durma bilgisi gündelik tecrübelerle elde edilen bir bilgidir.)
- ❖ Dönüşlerde sinyal verilir. Kuraldır bu. (Filmin 00:48:28 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Araç kullanırken trafik kurallarına uyma bilgisi günlük hayatta insanların yaşamlarını düzenleyen kurallar arasındadır.)
- ❖ Emniyet kemeri hayat kurtarır. Her zaman bağlayın. (Filmin 00:49:05 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir araç içinde emniyet kemeri takma bilgisi insanın deneyimleri sayesinde elde ettiği günlük bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Hayır, daha iyisi olabilirsiniz. Sadece inanın. (Filmin 00:54:23 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Antik ve Skolastik felsefede, her şeyi en iyi yanından gören, her zorlu durumda iyi bir çıkış yolu olduğunu ümit eden

dünya görüşü iyimserlik olarak kabul edilmektedir. Bu cümle de felsefi bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ -Karantina mı? Siz karantina ne demek biliyor musunuz?
-Karantina, hastalığa veya bazen ölüme yol açacak mikropların bulaşmasını önlemeye yarayan zorunlu tecrit. (Filmin 01:02:36 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Karantina; bulaşıcı bir hastalığın yaygın olduğu bir yerden insanların ya da hayvanların geçici süre ile gözlemlenmesi şeklinde uygulanan sağlık önlemi olarak tanımlanmakta ve doğa bilimleri kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Işınlanma: Maddenin boşlukta anında taşınımı. Artık bilim kurgu değil. (Filmin 01:05:35 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Işınlanma terimi bilimsel bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Efendim, alan harmoniklerinde hafif bir düzensizlik keşfettik. (Filmin 01:06:06 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Harmonik, formel bilimler kapsamında değerlendirilen bir terimdir.)
- ❖ Bir sorun yok. Her şey parametrelere uygun. (Filmin 01:06: 16 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Parametre terimi, mühendislik, matematik, istatistik, mantık ve dilbilim, bilgisayar gibi çeşitli bilimsel disiplinlerde kullanılan bir terimdir.)
- ❖ Kan basıncın oldukça yüksek. Çok endişeli görünüyorsun. (Filmin 01:12:09 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kan basıncı, canlıları inceleyen bir bilimdalı olan biyolojiye ait bir terimdir.)
- ❖ Süper kahraman olmak için yola çıkmadık ama bazen hayat planladığın gibi gitmez. (Filmin 01:31:40 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)

4.7.12. Lego Filmi

Resim 36. Lego Filmi Animasyon Filmi Afışı

4.7.12.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 7.8

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 07.02.2014

Stüdyo: Warner Bros.

Yapım Yılı: 2014

Tür: Aile Fantastik Macera Komedi

Süre: 100 dakika

4.7.12.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Ufak at da civcivler yesin. (Filmin 00:01:39 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümledeki gibi birçok atasözü toplumların yüzyıllar boyunca elde ettiği gözlemlerden ve denemelerden oluşmuştur.)
- ❖ Bir gün yetenekli bir kadın veya bir erkek
Bu özel kişi sarı suratlı olsa gerek
En önemli parçayı bulacak sonunda
Saklandığı sığınak yer altında
Başlarında soylu bir orduyla
Usta yapıcı ülkeyi kurtaracak engel olup kragle
Böylece olacak dünyanın en büyük en ilginç en önemli kişisi
Söylediklerim doğru çünkü hepsi kafiyeli (Filmin 00:01:43 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya

konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Bunlar, ipe sapa gelmez saçma şeyler. (Filmin 00:02:20 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Akıl ve mantık dışı anlamında kullanılan ipe sapa gelmez deyiimi, toplumların yüzyıllar boyunca elde ettiği gözlemlerden ve denemelerden oluş söz öbekleridir.)
- ❖ Günaydın evim, günaydın duvar, günaydın kapı eşiği, günaydın zemin, günaydın tavan... (Filmin 00:02:45 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik bilgisi ve el becerisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirebilir. Bu cümlelerde de insanın teknik bilgisi sayesinde yaptığı evin bölümleri vardır.)
- ❖ Sen sen ol sakın sabunu gözüne kaçıрма. (Filmin 00:03:32 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta sabunun göze kaçmasının acı vermesi tecrübelerle elde edilen bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ On üçüncü aşama trafik kurallarına uy. (Filmin 00:04:52 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Araç kullanırken ya da yaya olarak trafik kurallarına uyma bilgisi günlük hayatta insanların yaşamlarını düzenleyen kurallar arasındadır.)
- ❖ Müzik ruhun gıdasıdır. (Filmin 00:04:57 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder.)
- ❖ Her şey çok mükemmel
Her şey çok güzel bir bütün olunca
Her şey çok mükemmel yaşanır dünyada
Bir takımın parçası olunca (Filmin 00:05:02 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Dönerken daima sinyal ver ve çizgilerin arasına park et. (Filmin 00:05:09 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Araç kullanırken trafik

kurallarına uyma bilgisi günlük hayatta insanların yaşamlarını düzenleyen kurallar arasındadır.)

- ❖ İltifata iltifatla karşılık ver. (Filmin 00:05:22 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta iltifata yine iltifatla karşılık verme görgü kuralları arasında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Kurallara göre çalışma bölgesi tam saat altıda kapanıyor. Sadece kaskla girilebiliyor ve üstündeki resmi güvenlik yeleği değil. (Filmin 00:07:32 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın el becerisi ve teknik bilgisi sayesinde ürettiği kask ve güvenlik yeleği onu tehlikelerden karşı korur.)
- ❖ Hepimizin kendine has özellikleri var. (Filmin 00:12:42 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. İnsan bilimlerinin amacı anlama yöntemini kullanarak insanları, toplumları incelemektir.)
- ❖ Adın gerçekten Çılgın Still mi? Kafa kâğıdında mı yazıyor? (Filmin 00:17:12 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümledeki nüfus cüzdanı anlamına gelen kafa kâğıdı günlük hayatta kullanılan argo bir kelimedir.)
- ❖ Hayatta kalmak için tüneller yaptık. (Filmin 00:21:02 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide amaç, belli bir malzemeye biçim verilerek bu cümledeki tüneller gibi insanın hizmetine sunmak ve yaşamını kolaylaştırmaktır.)
- ❖ Bay Başkan, kaçığı tespit etmeye çalışıyoruz ama suratı o kadar sıradan ki veri tabanımızdaki her surata uyuyor. (Filmin 00:21:42 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Birbiriyle ilişkili bilgilerin depolandığı alan olan veritabanları insanın teknolojik bilgisi sayesinde elde ettiği bir bilgidir.)
- ❖ Affet baba, emir demiri keser. (Filmin 00:26:50 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş atasözlerinden biri emir demiri keser atasözü gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Ben kör bir adamım, göremiyorum. (Filmin 00:28:00 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Canlıları inceleyen bilim dalı olan biyoloji insanların görememe gibi tıbbi durumunu da kendisine konu alanı yapar.)
- ❖ Tek yapman gereken inanmak. Sonra her şeyi göreceksin. (Filmin 00:31:35 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. İnanma, insanın felsefi

bilgi aracılığıyla hayata, davranışlara ve değerlere karşı takındığı bir tavidir.)

- ❖ Bir internet kafeye gidip diğer usta yapıcılara e-posta atacaklar. (Filmin 00:32:28 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde günlük hayatta yaşamını kolaylaştıracak buluşlar gerçekleştirebilir. Elektronik postalar da internet üzerinden gönderilen dijital mektup olarak teknolojinin insanlara sağladığı faydalardan biridir.)
- ❖ Emmet, tekerleği etrafında dönebileceği bir şeye takmalıyız. (Filmin 00:34:55 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde günlük hayatta yaşamını kolaylaştıracak buluşlar gerçekleştirebilir.)
- ❖ Geleceğin varsa göreceğin de var. (Filmin 00:37:07 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kötülük yapmayı düşünen birinin karşılığını alacağı anlamında kullanılan bu söz öbeği insanın gündelik bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Bu şarkıyı Çılgın Still için yazdım. (Filmin 00:38:12 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Şarkı terimi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Müzik buna denir Emmet. Batman tam bir sanatçı. Kasvetli, düşünceli...(Filmin 00:38:20 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Müzik ve sanatçı terimleri sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ İyi ama burada hiç tabela yok. Neyin yasak olduğunu nereden biliyorlar? (Filmin 00:39:17 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayattaki uyarı tabelaları insanların yaşamlarını kolaylaştırmakta ve gündelik bilgilerimize örnek oluşturmaktadır.)
- ❖ Her fikir iyi fikirdir. (Filmin 00:39:40 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, öznel, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ En iyisi yazılı verin hepsini birden hatırlamam mümkün değil. (Filmin 00:41:02 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bilgiyi yapılandırmak ve daha sonra hatırlamak amacıyla günlük hayatta tutulan notlar gündelik bilgi kapsamındadır.)

- ❖ -Ayak bileğindeki de nedir?
-Bu bir takip cihazı. (Filmin 00:45:18 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen takip cihazı insanın teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde icat ettiği bir araçtır.)
- ❖ Her koyun kendi bacağından asılır. (Filmin 00:45:35 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş atasözlerinden biri her koyun kendi bacağından asılır, atasözü gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Hamak da olsun. Şekerleme yaparız. (Filmin 00:47:15 dakikasında geçen cümlede hem teknik hem de gündelik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun el becerisini kullanarak uyumak ve dinlenmek için yaptığı hamak teknik bilgi türüne, hamağı kullanmak gündelik bilgi türüne girmektedir.)
- ❖ Emmet, başkalarının ne yaptığını boş ver sen. Asıl seni özel kılan şeyi kucaklamalısın. (Filmin 00:47:45 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Ben basit bir inşaat işçisiyim ama bir planımız olduğunda hepimiz birlikte çalışıyorduk ve bir gökdelen yapabiliyorduk. (Filmin 00:54:25 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisini kullanarak inşaların hizmetine yaşamı kolaylaştıracak hizmetler sunar. Gökdelenler de bunlardan biridir.)
- ❖ Ağzından bal damlıyor delikanlı. (Filmin 00:54:45 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerden biri ağzından bal damlıyor deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Galakside eşsiz bir gök cismi görüyorum. (Filmin 00:56:15 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Galaksi ve gök cismi bilimsel bilgi türü kapsamında değerlendirilen terimlerdir.)
- ❖ -Ne tür bir ses sistemine sahip acaba?
-Bizde aypot sapphire var. (Filmin 01:08:05 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Ses sistemi insanın teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde icat ettiği bir araçtır.)

- ❖ Bu odaya girdiğimizde her tarafta ses sensörleri olacak. Çok ama çok sessiz olmalıyız. (Filmin 01:04:25 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Ses sensörleri insanın teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde icat ettiği bir araçtır.)
- ❖ Görüyor musun Emmet, bozulmuş bir ruh hayal gücünün saflığıyla baş edemez. (Filmin 01:06:51 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede hayal kuran öznenin bilinci, hayali mümkün kılar ve bu bilinci felsefi bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Hepinizin içinde dünyayı yerinden oynatacak biri olma yeteneği var. (Filmin 00:15:05 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Kişinin kendi kendine yetebilmesi ve içe dönerek yeteneklerini fark edebilmesi felsefi bilgisi sayesinde.)

4.7.13. Çılgın Hırsız 2 / Despicable Me 2

Resim 37. Çılgın Hırsız 2 Animasyon Filmi Afişi

4.7.13.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 7.4

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 04.10.2013

Stüdyo: Universal

Yapım Yılı: 2014

Tür: Aile Fantastik Macera Komedi

Süre: 98 dakika

4.7.13.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ - Sen niye bu kadar şişkosun?
-Çünkü evim şekerden yapılı ve bazen sorunlarımla yüzleşmek yerine yemek yiyorum. (Filmin 00:06:50 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümledeki bilgi duygusal yeme problemi olarak tanımlanmakta ve psikoloji biliminin konu alanına girmektedir.)
- ❖ Sen olduğunu biliyorum Gru, diğer çocuklar anlamasın diye rol yaptım. (Filmin 00:07:15 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Rol yapmak terimi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Biraz kelleyi koltuğa alacağım. (Filmin 00:07:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ölümü göze alarak bir işe girişmek anlamında kullanılan kelleyi koltuğa almak deyiimi insanların uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuştur.)
- ❖ Ayağım uyuşmuş, karıncalanıyor. (Filmin 00:12:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İnsanların ayakları uyuştığında karıncalanıyor ifadesini kullanması günlük bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Biz küresel çapta suçla mücadelede kararlı aynı zamanda da çok gizli bir örgütüz. Banka soygunu bizi hiç ilgilendirmez ama kutup buzulları eritmek veya Fuji Dağı'nı yok etmek ve hatta Ay'ı çalmak istersen biz bunu fark ederiz. (Filmin 00:13:24 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Japonya'nın en önemli yerlerinden biri olan Fuji yanardağı coğrafya bilimi kapsamındadır.)
- ❖ Laboratuvar yoğun olarak mutasyon serumu olan PX 41 deneyleri üzerinde çalışıyordu. (Filmin 00:14:06 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi, deney yaparak bilim elde eder. Bu cümlelerde de laboratuvar, mutasyon, serum ve deney gibi terimler bilimsel bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Her türlü bilinen meyveyi bir jöle tadına dönüştürmemi sağlayacak yeni bir formül geliştirdim. (Filmin 00:19:43 dakikasında geçen cümlede hem bilimsel bilgi hem de teknik bilgi türü vardır. Düşünce yoluyla üretilen formüller bilimsel bilginin alt alanı olan formel bilimlere; doğadaki nesleri kullanarak bir buluş gerçekleştirmek ise teknik/teknolojik bilgi türüne örnek teşkil eder.)

- ❖ Herkesin iğrenmesi bunun iyi olmadığı anlamına gelmez. (Filmin 00:20:23 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Var olan her şeyi sorgulayan felsefi bilgi içe dönük ve öznel bir bilgidir.)
- ❖ Ayrıca reçel de üretmeyi düşünüyorum. (Filmin 00:20:43 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide esas olan üretimdir. Doğada var olan nesneleri kullanarak insanın bir şeyler üretmesi teknik bilgisi sayesinde.)
- ❖ Şimdi Doktor Neferya'ya yıllardır süren hizmetlerinin karşılığında en büyük onuru layık görüyoruz. 21 pare top atışı. (Filmin 00:21:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Resmi karşılama törenlerinde top atışı insanın günlük hayatında edindiği bilgilerden biridir.)
- ❖ Bu internetten aldığım bir kek tarifi. Süslemeleri abartmayın sakın. (Filmin 00:25:23 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta internet aracılığıyla yemek tarifi almak insanın gündelik bilgisine örnek teşkil eder.)
- ❖ Tamam, ödevler yapıldı, dış fırçalandı, pijamalar giyildi artık yatma vakti. (Filmin 00:30:57 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen bilgiler insanların gün sonunda uyumaya hazırlanırken yaptıkları eylemlerdir.)
- ❖ Uf olduğumda beni öper
Saçlarımı güzelce örer
Annem eşsiz biri gerçekten de
Tüm anneleri seviyoruz her yerde (Filmin 00:31:29 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Kızlara göz kulak olun tamam mı? (Filmin 00:32:57 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Korunması gereken bir kimseyi ya da şeyi koruyup gözetmek anlamında kullanılan göz kulak olmak deyimini de diğer deyimler gibi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bir bilgi türüdür.)
- ❖ Lazerle alarm ışınları var mı diye bakıyorum. (Filmin 00:35:20 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde

etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)

- ❖ Bu adamın ne tür bubi tuzakları kurduğunu bilemezsin. (Filmin 00:35:25 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Karşı tarafı yok etmek amacıyla kamufle bir şekilde patlayıcı ile kurulmuş bubi tuzağı insanın teknik bilgisi sayesinde ortaya çıkmıştır.)
- ❖ Bu XR gözlüklerle bir şey bulabilirsin belki. (Filmin 00:36:57 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. 3 boyutlu sanal gerçeklik gözlükleri insanın aklını ve teknik bilgisini kullanarak ürettiği bir araçtır.)
- ❖ Kemer tokandaki sensor serumdan bir iz algılayacak olursa bir ses çıkaracak. (Filmin 00:44:24 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisini kullanarak icatlar yapabilir.)
- ❖ Bizden hiçbir şekilde paçayı kurtaramazsın. (Filmin 00:52:46 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kendini tehlikelerden kurtarmak anlamında kullanılan paçayı kurtarmak deyimini de diğer deyimler gibi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bir bilgidir.)
- ❖ Egzersiz yapıyor musun? Formda olmak senin için çok önemli. (Filmin 00:53:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Sağlıklı kalmak amacıyla yapılan düzenli ve gündelik aktiviteler insanın gündelik bilgilerine örnek teşkil eder.)
- ❖ Sanki geyik sakinleştiricisiyle vurulmuşsa benziyor. (Filmin 00:54:50 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu karşılaştığı varlıkları ve olayları yalnızca tanıma ve bilmenin ötesinde onları kendi istekleri doğrultusunda kullanmak için değiştirme gücüne de sahiptir.)
- ❖ Aksanlarını öğrenmeye başladım. (Filmin 00:58:57 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilginin alt alanı olan insan bilimleri içinde yer alan dilbilim aksanları da inceleyen bir bilim dalıdır.)
- ❖ Önce kuralları gözden geçirelim. Kural olmadan eğlence olmaz. (Filmin 01:03:55 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Toplum içindeki herkesin huzur ve güvenliğini sağlamaya yarayan kurallar gündelik hayatın kapsamında değerlendirilir.)

- ❖ *Evet döndüm. Tabi panzehirle beraber. (Filmin 01:18:00 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik bilgisi sayesinde bir zehirin etkisini önleye ya da yok eden panzehirler bulmuştur.)*

4.7.14. Uçaklar /Planes

Resim 38. Uçaklar Animasyon Filmi Afişi

4.7.14.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 5.7

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 23.08.2013

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2013

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 91 dakika

4.7.14.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Yaşlanınca ilk koku duyusu kaybolur derler zaten. (Filmin 00:02:46 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Canlıları inceleyen bilim dalı olan biyoloji insanların insanların gelişim durumunu da kendisine konu alanı yapar)
- ❖ Bugünlerde soya yakıtı var, arı yakıtı var, yosun yakıtı var. En iyi bildiğimiz yakıt mısır yakıtıdır. (Filmin 00:03:36 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve

biçim vererek bu cümledeki yakıtlar gibi ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)

- ❖ Ana yağ contası tamamıyla aşınmış görünüyor. Bu tür hasarın nedeni genelde yüksek hızdır. Çok uzun süre boyunca motoru devirde çalıştırmak yani...
(Filmin 00:04:49 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ Sen tarım uçağısın. Aslında senin yaptığın tek şey ekinleri ilaçlamak. (Filmin 00:05:06 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgi sayesinde insanlar tarım uçakaları gibi yararlı araçlar üretirler.)
- ❖ Roketler bile sana yetişemez. Füze gibiydin. Işık hızına yaklaştın. (Filmin 00:05:19 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen roket, füze ve ışık hızı gibi terimler bilimsel bilginin inceleme alanına girmektedir.)
- ❖ Sen ilaçlama için yapıldın. Sınırlarını zorlarsan ne olur biliyor musun? Kanat çarpıntısı, metal yorgunluğu ve tabi türbin durması... (Filmin 00:05:36 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ Bu kitap orada karşılaşılabileceğin her sorunu kapsamıyor olabilir. (Filmin 00:06:44 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kitaplar aracılığıyla bilgi edinme insanı ve toplumu araştırma konusu yapan bilimsel bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Profilimden çekin beni. (Filmin 00:09:44 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen profil terimi teknik bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Hay aksi şeytan... (Filmin 00:14:56 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Din kitaplarında insanı aldatan varlık olarak bilinen şeytan dini bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Yarış yakıtı katkısı nitrometan nedir biliyor musunuz? (Filmin 00:16:36 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar, bu cümledeki yarış aracı yakıtı gibi üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ -Spark, dürbünü ver.

-Bu mercekler ne kadar temiz öyle. Ne kullanıyorsun? Cila falan mı yoksa?

-Yo yo, özel mikro fiber kumaş.

-Tiftiksiz çizmiyor. Sana da buluruz bir tane. (Filmin 00:19:14 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır. Bu cümledeki gözlük temizlemek için üretilen mikrofiber kumaş da bunlardan biridir.)

- ❖ Aks kompresörlerimle ilgili birtakım sorunlarım olduğunu fark ettim. (Filmin 00:20:50 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilginin amacı bu cümledeki kompresör gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)
- ❖ Tarım uçağımı. 300 metreden yüksekte uçmadım ki hiç. (Filmin 00:21:21 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Tarım uçakları tarımsal kullanım amacıyla üretilen araçlardır.)
- ❖ Daha çok tork daha çok hız demek. (Filmin 00:23:23 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Kuvvetin nesnenin ekseninde dönmesiyle elde edilen tork insanın teknik bilgisine dayanmaktadır.)
- ❖ Hızı fizik yasaları belirler. (Filmin 00:23:44 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Fizik yasaları doğa bilmileri kapsamında değerlendirilebilecek bir bilgi türüdür.)
- ❖ Yarış başladığında ve tüm uçaklar kalktığında türbülans olacaktır. (Filmin 00:24:36 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hava akışının bozulması sebebiyle uçağın sallanması anlamına gelen türbülans terimi bilimsel bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Kontrol noktalarından bana telsizle haber ver. (Filmin 00:24:46 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki telsiz gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ -Web sitesi kurmayı biliyor musun? (Filmin 00:31:13 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde bu cümledeki web üzerinden ziyaretçilerine bilgi aktaran web sitesi örneğindeki gibi yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Sanki bir melek. Cennetten gönderilmiş. (Dini Bilgi, 00:32:40 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bu cümledeki cennet ve melek kelimeleri dini bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Bir güneş gibi doğdu

Uzun süren karanlığımın üstüne. (Filmin 00:32:43 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Ben de buz mu oluyorum. Soğuk, donuk ve cansız. (Filmin 00:35:29 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede buzun özellikleri bilimsel bilgi kapsamında tanımlanmıştır.)
- ❖ Melek bu melek. (Filmin 00:35:40 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Birçok dinde inanılan semavi varlıklar melek olarak tanımlanmakta ve dini bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ En sevdiğin işi yaparken ölmek kadar güzel bir şey yok. (Filmin 00:36:04 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük ve derinliği olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Denize yakın olan hava daha nemlidir. (Filmin 00:36:13 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Doğa bilimleri bilimsel bilginin bir alt dalı olup doğada olan olaylardan deney ve gözlem sonucunda düzenli bilgiler elde etmeyi amaçlar.)
- ❖ Unutma, yarışları kazandıran hız değil yetenektir. (Filmin 00:36:26 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Kişinin kendi kendine yetebilmesi ve içe dönerek yeteneklerini fark edebilmesi felsefi bilgisi sayesindedir.)
- ❖ Bu dağlarda -Himalayalar'da- çok sert esen yatay rüzgârlar her yerde karşına çıkacak unutma. (Filmin 00:44:40 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Asya'nın en yüksek sıra dağlarından olan Himalayalar ve bu dağların özellikleri coğrafya bilimi kapsamındadır.)
- ❖ İşe bir de iyi tarafından bak oğlum. O kadar yüksekte oksijen olmaz. (Filmin 00:44:46 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Yükseklerle çıkınca atmosfer basıncının azalmasıyla oksijenin de azalacağı bilgisi bilimsel bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Tabi hipotermiden de ölebilirsin. Ya da orada kafana çığ da düşebilir. (Filmin 00:44:51 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Vücut

sıcaklığının aşağıya düşmesi ile ortaya çıkan hipotermi ve dağlardan aşağı kayan büyük kar kütleleri olarak tanımlananan çığ, bilimsel bilgilerimizle elde edeceğimiz bilgilerdir.)

- ❖ Tac Mahal'e hiç gittin mi? (Filmin 00:46:37 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hindistan'ın en önemli tarihi yerlerinden biri olan Tac Mahal, tarih bilimi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Yarışçılar GPS antenlerini kullanmalı. Çünkü burayla Meksika arasında geniş bir okyanus var. (Filmin 00:57:11 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilginin amacı bu cümledeki çekim gücünü artırmak için yapılan GPS antenleri gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)
- ❖ Hava tahmin merkezi Kuzeydoğu Pasifik Okyanusu için tropik siklon uyarısında bulundu. (Filmin 01:01:11 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları bu cümledeki tropik rüzgâr gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Bak bu bir navigasyon aleti. Hani olur ya bakarsın bir an için kendini kaybetmiş hissedersin. (Filmin 01:09:09 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilginin amacı bu cümledeki yön bulmak için geliştirilen navigasyon gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)

4.7.15. Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor / Ice Age 4: Continental Drift

Resim 39. Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor Animasyon Filmi Afışı

4.7.15.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.6

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 29.06.2012

Stüdyo: 20th Century Fox

Yapım Yılı: 2012

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 88 dakika

4.7.15.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Yer kabuğu: Üst manto, alt manto, dış çekirdek, iç çekirdek... (Filmin 00:01:33 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Yerin katmanlarını inceleyen bir bilim dalı olan coğrafya bilimsel bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Nerde bu kız? Yeni yetme bunlar kalmaz erkenden. (Filmin 00:03:33 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ergenlik çağındaki kimseler için kullanılan yeni yetme söz öbeği gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ -Kafanı birazcık yerden çıkarıp eğlenemez misin acaba?
-Ya ben köstebeğim, kafam hep yer altında olur. (Filmin 00:04:23 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Hayatını tehlikelerden kaçarak geçiremezsin. (Filmin 00:04:43 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede cesaret ve bilgelik yüce ve önemli değerler olarak kabul edilir.)
- ❖ Hadi küçük hanım eve gidiyoruz. Gözüm üstünde ha... (Filmin 00:05:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Tatlı sert bir uyarı sözü olan gözüm üstünde sözü, günlük tecrübelerle elde edilen bir bilgidir.)
- ❖ Elma da desem armut da desem çık. (Filmin 00:09:43 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Genellikle çocukların saklamaç oyunu oynarken kullandıkları bir söz olan bu söz gündelik bilgilerimize örnek teşkil etmektedir)

- ❖ Sana en ekşisinden kuru erik getirdim. (Filmin 00:09:48 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Meyveleri güneşte kurutarak kuru meyve elde etme bilgisi insanın günlük tecrübeleriyle elde ettiği bir bilgidir.)
- ❖ Sana göz kulak olacaktıyız her ne olursa olsun. (Filmin 00:11:11 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Korunması gereken bir kimseyi ya da şeyi koruyup gözetmek anlamında kullanılan göz kulak olmak deyimini de diğer deyimler gibi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bir bilgi türüdür.)
- ❖ Seni korumaya çalışıyorum. Babaların görevi bu. (Filmin 00:12:55 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Gündelik hayatta babaların çocuklarını koruması bilgisi insanların tecrübeleri ve gözlemleri ile elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Kardeşim, bu koca şeyi -buz kütlesi- döndürmek zor. Akıntı açığa çekiyor. (Filmin 00:16:36 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Anacığım derdi ki; “Hep kötü haber aslında gizlenmiş iyi haberdur.” Demek istediği; işler kötü görünse de her köşe başında bizi bekleyen bir gökkuşağı ve durgun bir deniz vardır. (Filmin 00:16:45 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Antik ve Skolastik felsefede, her şeyi en iyi yanından gören, her zorlu durumda iyi bir çıkış yolu olduğunu ümit eden dünya görüşü iyimserlik olarak kabul edilmektedir. Bu cümle de felsefi bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ -Gözünü ufuktan sakın ayırma!
-Ufuk çizgisini bulamıyorum ki. (Filmin 00:18:35 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ufuk çizgisi ile yön bulma gündelik tecrübelerle elde edilen bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Bırak beni yıkanacağım. Yıkanmazsam bitleneceğim. (Filmin 00:21:47 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Vücudun kirli olması durumunda bitlenebileceği bilgisi insanın günlük gözlem ve deneyimleri ile elde ettiği bilgilere örnek teşkil eder.)
- ❖ Ne kadar büyük bu okyanus. Her taraf su ama içecek bir damla bile yok. (Filmin 00:24:41 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları

bu cümledeki okyanus suyunun çok tuzlu olması nedeniyle içilemeyeceği bilgisi gibi deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)

- ❖ Çocuklar bakın. Kuşların olduğu yerde kara da vardır değil mi? (Filmin 00:25:14 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıların yaşamlarını deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Bu kafa zehir gibi çalışır. (Filmin 00:27:53 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Kafası zehir gibi çalışır ifadesi; keskin bir zekâyı ifade eden bir söz öbeğidir. Bu bilgi türü insanın günlük yaşamı içinde ve somut olan bir bilgi türüdür.)
- ❖ Ateşleyin sancak toplarını. (Filmin 00:18:47 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu el becerisi ve aklı sayesinde doğada var olan nesnelerden icatlar yapabilir. Sancak topu da bu icatlardan biridir.)
- ❖ İşte bir gemide denizde yüzmekte artık burada tutsaksın
Yalan söyleyemem, dilimi tutamam, şanslısın sen
Denizler hâkimi maymun kurtardı, unut karını ve çocukları
İkinci kaptan beni tanıştı, denizlerin yüce kaptanı
Ben bir öncü maymun korsanım, bunlar da eşkıyalarım
Hepsi de senin gibilerdi (Filmin 00:30:48 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Ben daha yeni yemek yedim. Tok karnına denize girerseniz şişersiniz. (Filmin 00:33:13 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Tok karnına yüzmenin tehlikeli olduğu bilgisi doğa bilimleri ile açıklanmaktadır.)
- ❖ O bir hurafe. (Filmin 00:33:20 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Dine sonradan dâhil olmuş, boş inanç anlamında kullanılan hurafe dini bir terimdir.)
- ❖ Can simidi yok mu hiçbirinizde. (Filmin 00:34:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Boğulmayı önlemek için takılan can simitleri gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)
- ❖ Gün batımına kadar bu buz yığınını adam edin yoksa Allah yarattı demem denize atarım hepinizi. (Filmin 00:41:26 dakikasında geçen cümlede dini bilgi

türü vardır. Bu cümlede tüm canlıların Allah tarafından yaratıldığı bilgisi dini bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Dal sarkar kartal kalkar,
Kartal kalkar dal sarkar (Filmin 00:43:02 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. İnsanda coşku ve hayranlık uyandıran güzel sanatlardan biri olan edebiyatın inceleme alanına giren tekerlemeler sanatsal bilgi kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Sid, dur! O lotus böğürtleni. Felç olursun sonra. (Filmin 00:48:33 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki bitkilerin özelliklerini deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Kıyamet koptu umurunuzda değil. (Filmin 00:54:46 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Tek tanrılı dinlere göre dünyanın sonu olarak tanımlanan kıyamet, dini bilgilerimizle elde edeceğimiz bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Kestirme bir yol buldum. (Filmin 00:55:26 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük yaşamda insanlar gidecekleri bir yere kestirme yollar kullanarak daha kısa sürede ulaşırlar.)
- ❖ İştahım yok, uyuyamıyorum. Ben galiba hasta oluyorum. (Filmin 00:58:18 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. İştahsızlık ve uykusuzluk hastalık belirtisi olarak gündelik bilgilerimize örnek oluşturur.)
- ❖ Ne bakıyorsunuz ölü balık gibi? (Filmin 01:07:56 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerden biri olan ölü balık gibi bakmak gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Yıldızlı davetiye mi bekliyorsun çitlembik gir içeri. (Filmin 01:08:48 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herhangi bir teklif beklemeden içeri girmek anlamında kullanılan bu cümledeki söz öbeği gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)
- ❖ Dokuz canın da tükendi kedicik. (Filmin 01:09:28 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Birçok defa tehlikeli durumla karşılaşmasına rağmen yine de kendisine bir şey olmayanlar için kullanılan dokuz canlı sözü gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)

4.7.16. Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranaları / Madagascar 3: Europe's Most Wanted

Resim 40. Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranaları Animasyon Filmi Afişi

4.7.16.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.9

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 08.06.2012

Stüdyo: Sony Pictures

Yapım Yılı: 2012

Tür: Aile Komedi Macera

Süre: 93 dakika

4.7.16.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Bu ayağımda yıllardır his kaybı var zaten. (Filmin 00:01:40 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Canlıları inceleyen bilim dalı olan biyoloji insanlarda meydana gelen his kaybı gibi tıbbi durumunu da kendisine konu alanı yapar.)
- ❖ Vay be koca New York... Sen özgürlük heykeli mi oldun? İşte Melma, sen de Brooklyn Köprüsü'sün. Bunu siz mi yaptınız? Hey, 5. Bulvar... İşte Times Meydanı... Günümüzün modern kişiliksiz kurumsal binaları...(Bilimsel Bilgi, 00:02:44 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede New York ve bazı önemli yerlerinden hasedilmiştir. Bu bilgiler coğrafyanın alanına girmektedir.)

- ❖ Bu çamurdan bir maket Alex. (Filmin 00:04:37 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan maketlere dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Amanın amanın, bu yastıklar yavru kuşlarla doldurulmuş. (Filmin 00:05:37 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan malzemelere dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir. Bu cümledeki kuş tüyünden yastık yapma bilgisi de teknik bilgi sayesinde elde edilmiştir.)
- ❖ Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. (Filmin 00:08:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş atasözlerinden biri olan ateş olmayan yerden duman çıkmaz atasözü gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ -Efendim, saf altından bir uçak asla havalanamaz.
-Fizik yasaları bize sökmaz. (Filmin 00:04:07 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Fizik yasaları doğa bilmeleri kapsamında değerlendirilebilecek bir bilgi türüdür.)
- ❖ Zürafa on iki yönünde. (Filmin 00:13:40 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yön tariflerinde gündelik hayatta kullanılan bir söylem olan “12 yönünde” bu cümlede de yön tarifi için kullanılmıştır.)
- ❖ Zebralar araba kullanamaz. İnsanlar kullanabilir. (Filmin 00:14:33 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Bize daha çok güç lazım nükleer reaktörü kullanma zamanı geldi. (Filmin 00:16:09 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilim evreni, toplumu, insanı deney, gözlem ve akla dayanarak açılmaya çalışır. Bu cümledeki nükleer reaktör terimi de bilimsel bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Dişliler fena halde zarar gördü. Havada kalmamız bile mucize. (Filmin 00:14:33 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan malzemelere dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir. Bu cümledeki dişli çarklar dan basit makineler yapma bilgisi de teknik bilgi sayesinde elde edilmiştir.)

- ❖ Burası birinci sınıf değil. Ekonomi sınıfı. (Filmin 00:28:20 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Hava ve demir yolu ulaşımında birbirinden farklı koltuk sınıfları vardır. Ekonomi sınıfı ve birinci sınıf bunlardan birkaçıdır. Bu bilgiyi gündelik bilgilerimiz sayesinde elde ederiz.)
- ❖ Burası Kolezyum Marty, böyle büyük yuvarlak bir tiyatro yani. (Filmin 00:31:28 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Roma'nın yerlerinden biri olan Kolezyum, tarih bilimi kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ Bu ses baskı yapabilen yazıcının sesi mi? (Filmin 00:40:30 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide esas olan üretimdir. Bu cümlede elektronik ortamda şekil ya da metinleri kâğıt üzerine yansıtan bir araç olan yazıcı insanın teknik bilgisiyle elde ettiği bir araçtır.)
- ❖ Kaderin cilvesiyle fazla ileri gitti. (Filmin 00:44:35 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Talihin beklenmedik bir anda ortaya çıkardığı durum anlamına gelen kaderin cilvesi söz öbeği gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)
- ❖ İskemle dediğin şu sandalye oluyor değil mi? (Filmin 00:47:30 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta sandalyeye iskemle de deniyor olması bilgisi bu kapsamdadır.)
- ❖ Siz bir yerde takılmışsınız. Sınırları zorlamıyorsunuz. Risk almıyorsunuz. (Filmin 00:47:37 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi bu cümlede de olduğu gibi sorgulayıcı, eleştirel ve içe dönük bakış açısı geliştiren bir bilgi türüdür.)
- ❖ Eğer tutkularımızı takip edersek her yere gidebiliriz. Her şeyi yapabiliriz. (Filmin 00:49:04 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede hayal kuran öznenin bilinci, hayali mümkün kılar ve bu bilinci felsefi bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Sürünün bir parçası olduğumu unutup kuş türlerine katılacağım. (Filmin 00:54:27 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Tutku ve şiiri seviyorum. Birlikte iyi gidiyor. (Filmin 00:55:05 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya

çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder.)

- ❖ Aynen dans etmek gibi Melma, iki adım ileri bir adım geri. Ellerini partnerinin omzuna koymak yeter. (Filmin 00:56:18 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanatın bir kolu olan dans sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Valizleri al, uzun bir yolculuk olacak. (Filmin 00:59:32 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Yolculuğa çıkarken valiz hazırlamak gündelik tecrübelerimizle elde edeceğimiz bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Sağlam bir sol bacağım var ama sağ bacağım olmadan yürüyemem. (Filmin 01:01:44 dakikasında geçen cümlelerde bilimsel bilgi türü vardır. Canlıları inceleyen bilim dalı olan biyoloji insanların vücut sistemlerini kendisine konu alanı yapar.)

4.7.17. Rio

Resim 41. Rio Animasyon Filmi Afişi

4.7.17.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.9

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 08.04.2011

Stüdyo: 20th Century Fox

Yapım Yılı: 2011

Tür: Komedi Macera

Süre: 90 Dakika

4.7.17.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Ey bütün tüylü kuşlar, en sevdiğimiz şey bu
Şarkı söyleriz burada, güneşe, dolunaya
Müzikle dans et tutku ve aşkla
Burada herkes çok heyecanlı
Kalk katıl eğlenceye, biriyle dans et
Çekinme korkma, aradığın şey gerçek (Filmin 00:01:33 dakikasında geçen cümlelerde sanat bilgisi vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)
- ❖ Bu vitaminlerin sana iyi geldiğini biliyorsun. (Filmin 00:05:54 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Beslenme, barınma, güvenlik gibi insan hayatına giren somut ve pratik olan her şey gündelik bilgi kapsamındadır.)
- ❖ İsteddiğiniz kadar kartopu atın. Ben bu sihirli alan tarafından korunuyorum. Adı da cam. (Filmin 00:07:34 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan malzemelere bu cümledeki cam gibi dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Ornitoloji doktoru mu? (Filmin 00:08:14 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır. Ornitoloji de kuş bilimi olarak doğa bilimleri içinde yer almaktadır.)
- ❖ Mavili (Makav kuşu) türünün son erkek üyesi. Yakınlarda bir dişi (Makav) bulduk ve cinslerini kurtarmak için onları bir araya getirmek istiyoruz. (Filmin 00:08:54 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)
- ❖ Hayır, o Brezilya'da. Mavili, Rio De Janeiro'ya gelmeli. (Filmin 00:09:14 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede Brezilya ve Rio De Janeiro basedilmiştir. Bu bilgiler coğrafyanın alanına girmektedir.)
- ❖ Tabi ki uçabilir. Türünün mükemmel bir örneği. Merak etmeyin, -kuşlarda- içgüdüler hep devreye girer. (Filmin 00:09:45 dakikasında geçen cümlede

bilimsel bilgi türü vardır. Hayvanların doğdukları andan itibaren sergiledikleri öğrenilmemiş davranışlar içgüdü olarak tanımlanmaktadır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler.)

- ❖ *Bu 3000 faktör güneş kremi. (Filmin 00:14:04 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır. Bu cümledeki güneş kremi de insanoğlunun teknik bilgisi sayesinde oluşturduğu bir araçtır.)*
- ❖ *O bir melek. Giderek yaklaşan bir melek... (Filmin 00:17:08 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Birçok dinde inanılan semavi varlıklar melek olarak tanımlanmakta ve dini bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ *Ölü taklidi yap. (Filmin 00:24:04 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Bir şeyi örnek alarak aynısını yapmaya çalışma olarak bilinen taklit etme sanatsal bilgi kapsamındadır.)*
- ❖ *Tüm kurtarma kitapçıklarında bekleyin yazar. Yardım mutlaka gelir. (Filmin 00:31:28 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Kitaplar aracılığıyla bilgi edinme insanı ve toplumu araştırma konusu yapan bilimsel bilgiye örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Aslında uçamayan yaklaşık 40 kuş türü var. (Filmin 00:33:04 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ *Bana doğadan bahsetme. Ben sürekli belgesel izlerim. Besin zinciri olayını biliyorum. (Filmin 00:35:05 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır. Besin zinciri de doğa bilimlerine ait bir terimdir.)*
- ❖ *Kuşların uçmaya ihtiyacı var. Uçmak özgürlük ve kimseye bağımlı olmamak demektir. (Filmin 00:36:05 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede insanın mutlu olabilmesi için gerekli olduğu kabul edilen özgürlük kavramı felsefi bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Linda bekle, bu çocuğu tanımıyoruz. Ona güvenemeyiz. (Filmin 00:37:55 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Tanımadığımız kişilere*

güvenmeme bilgisi gündelik tecrübelerimizle elde ettiğimiz bilgi türüne örnek teşkil eder.)

- ❖ *Sen bir meleksin. (Filmin 00:42:40 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Birçok dinde inanılan semavi varlıklar melek olarak tanımlanmakta ve dini bilgilerimize örnek teşkil etmektedir.)*
- ❖ *Bütün kuşlar uçamaz. Mesela deve kuşları... (Filmin 00:43:02 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ *Meraklanma Mavili, bu (uçmak) DNA'nda var. Tüysüz dostlarımız bile yapıyorsa ne kadar zor olabilir? (Filmin 00:46:30 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları ve doğadaki canlıları deney ve gözlemle inceler ve doğa yasalarına ulaşmaya çalışır.)*
- ❖ *-Sen sağ kanadını çırp, sen de sol...
-Aerodinamik kurallarına göre pek mümkün görünmüyor. (Filmin 00:47:10 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Hareket eden kütlenin havayla etkileşimlerini inceleyen bilim dalı olan aerodinamik, bilimsel bilgi kapsamındadır.)*
- ❖ *Motosikleti cipinle takas ettim. (Filmin 00:51:09 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Mal ve hizmet alıp karşılığında başka bir mal ya da hizmet vererek değiş tokuş yapma anlamında kullanılan takas, insanların günlük tecrübeleri ile elde edecekleri bir bilgi türüdür.)*
- ❖ *Siz birbirinize aitsiniz. Sen Juliet'sin o da Romeo. Tabi sonunda ikisi de ölüyor ama... (Filmin 00:35:05 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. İngiliz edebiyatının klasiklerinden biri olan Romeo ve Juliet; hayal gücünün, sezginin, yaratmanın ve becerinin bir ürünüdür.)*

4.7.18. Arabalar 2 / Cars 2

Resim 42. Arabalar 2 Animasyon Filmi Afiş

4.7.18.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 6.2

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 19.08.2011

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2011

Tür: Aile Aksiyon Macera

Süre: 106 Dakika

4.7.18.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Aaa, Bir televizyon kamerası. Ne işe yarıyor ki bu? (Filmin 00:04:08 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide esas olan üretimdir. Bu cümlede geçen kamera, insanın teknik bilgisiyle elde ettiği bir araçtır.)
- ❖ Hey babalık, yine yağ sızdırıyorsun. Contalarından olmalı. (Filmin 00:04:08 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ Mater benim adım
Yakınınızdayım bir adım (Filmin 00:12:28 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser,

insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Axlerod, GPS olmadan dünyayı dolaşan ilk araba olma girişimi sırasında bir şekilde yakıtı bitti ve kendini ıssız doğanın kucağında buldu. (Filmin 00:13:21 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilginin amacı bu cümledeki çekim gücünü artırmak için yapılan GPS antenleri gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)
- ❖ Doğal elementlerden damıtmış olduğu bir yakıt kullanmıştı. Sonrasında benzin canavarlığını bırakıp elektrikli bir araç oldu. Ardından hayatını yenilenebilir temiz bir yakıt bulmaya adanmış. (Filmin 00:13:38 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan araçlara dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Petrol sektörü bir servete mal oluyor. Kirlilik artıyor. Bunlar fosil yakıtlar. Yani ölü dinozorlar gibi. Gelecek alternatif enerjide yatıyor. (Filmin 00:14:03 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan araçlara dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)
- ❖ Çünkü nelerin önemli olduğunu biliyor. Arada bir ağırdan alıp hayatın tadına varmayı seviyor. (Filmin 00:15:14 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Çünkü bu cümlede olduğu gibi felsefi bilgi içe dönüktür.)
- ❖ Bir Volkswagen Carmengide radyatör yoktur. Çünkü o hava soğutmalıdır. (Filmin 00:23:15 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide esas olan üretimdir.)
- ❖ Git ve kendine bir çekidüzen ver. (Filmin 00:26:28 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerden biri olan çekidüzen vermek deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Sıcaklığı ayarlamak için yeşil düğmeye basın. Ama sıcaklık celsius fahrenheit değil. (Filmin 00:29:07 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde günlük yaşamını kolaylaştıracak araçlar üretir.)
- ❖ Ancak mikroskobik bir inceleme yapınca zayıf bir yönü olduğunu fark ettim. Bir elektromanyetik ışınla tetiklenince son derece tehlikeli oluyor. (Filmin

00:31:03 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Işın, mikroskopi, elektromanyetik terimleri bilimsel bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)

- ❖ Allinol, kaynama noktasına yaklaşıyor ve fena genleşiyor. Bu basınç altında motor bloğunu çatlatıyor. Böylece patlama bölgesine yağ sızdırmaya başlıyor. (Filmin 00:31:47 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen ifadeler kimya alanı kapsamındadır.)
- ❖ Japonya, yükselen güneşin ülkesi... Eski geleneklerin modern teknolojiyle bulunduğu yer. (Filmin 00:32:40 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Japonya dünya genelinde yükselen güneşin ülkesi olarak bilinmektedir. Yer bilgisi coğrafya bilimi kapsamındadır.)
- ❖ Şu anda olduğun yerde kablolu yayın var mı? Yarışları seyredeceğim de... (Filmin 00:38:07 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)
- ❖ Kimlerdensin peki? FBI, CIA? (Filmin 00:43:53 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. FBI ve CIA; ABD için diğer ülkelerin istihbarat bilgilerini toplayan iki kurumdur. İnsani bilimler, bilgi, belge ve olaylara dayandığı için bu cümledeki bilgi türü bilimsel bilgi kapsamındadır.)
- ❖ Aslında ben de biraz karate biliyorum. Öyle hava atmayı sevmem ama ben kara kayış sahibiyim. (Filmin 00:44:00 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Karete Uzakdoğu ülkelerine ait savaş ve saldırı sanatıdır. Karete de seviyeler belirli renklerle adlandırılan kuşaklarla ilerler. Siyah kuşak da bunlardan biridir.)
- ❖ Kendini en çok ölüme yaklaştığında canlı hissedersin. (Filmin 00:47:04 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefenin ana konusu varlığı anlamaya çalışmaktır.)
- ❖ Doktora görünmeliyim. Kaportamın altında sürekli keskin bir sancı var. (Filmin 00:47:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herhangi bir sağlık problemi nedeniyle doktora gidip muayene olma bilgisi günlük tecrübelerle elde edilen bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Bugüne kadar yapılmış en kötü motorlardan biri. Eski bir alüminyum V8. Lucas elektrik sistemine sahip. Ne metrik ne de inç sistemine uygun. (Filmin 00:47:54 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide

amaç üretimdir. İnsanın akli ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek araçlar üretmesi teknik bilgisi kapsamındadır.)

❖ -Külüstür mü?

-Evet öyle. Doğru dürüst çalışmayan arabalar işte. (Filmin 00:53:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Külüstür kelimesi eskimiş yıpranmış nesneler için günlük hayatta kullanılan bir kelimedir.)

❖ Külüstürler çekicilerin ekmek teknesidir. (Filmin 00:53:04 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Geçinmeyi sağlayan bir taşıt anlamında kullanılan ekmek teknesi gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)

❖ Hiçbir arkadaşım benim köyümde otelde falan kalamaz. Sizi misafir edeceğim. (Filmin 00:55:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Ev sahibinin elindeki imkânlar dâhilinde misafirlerine ikramda bulunması yardım etmesi ve değer vermesi bilgisi insanın günlük yaşamının içinde ve somut olan bir bilgi türüdür.)

❖ -Biz de aynı malzemeleri kullanıyoruz ama bunun tadı bir harika

-Çünkü bu organik dostum. (Filmin 00:55:37 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Herhangi bir hormon kullanılmadan doğal yolla üretilen sebze ve meyveler gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

❖ Herkes kavga edebilir. Önemli olan çabucak barışmak. Hiçbir kavga dostluktan daha önemli değildir. (Filmin 00:57:17 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefi bilgi; günlük hayatla ilgili problemleri aşarak değerler üzerine odaklanır. Bu cümledeki dostluk değeri de felsefi bilgi türüne örnek teşkil eder.)

❖ Neredeyse gelir eli kulağındadır. (Filmin 00:57:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerden biri olan eli kulağında deyimi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

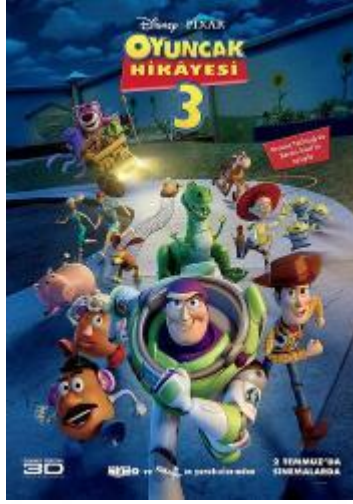
❖ Çok yüksek seviyede elektromanyetik radyasyon tespit ediyorum. (Filmin 01:07:19 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Radyasyon ve elektromanyetik terimleri bilimsel bilgi kapsamında değerlendirilmektedir.)

❖ İtalya yarışından sonra sıfırı tüketmiştim. (Filmin 01:17:17 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerden biri olan sıfırı tüketmek deyimi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Normalde pistte bir acil durum aracı varsa kaza yaşanmış demektir. (Filmin 01:22:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Günlük hayatta acil durum araçlarının varlığı bir kaza yaşandığı bilgisini de beraberinde getirir.)
- ❖ Bugünlerde her şey sesle çalıştırılıyor. (Filmin 01:26:10 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde sesle çalışabilen araçlar üretebilir.)
- ❖ Ancak güçlü ve hayallerinizin ötesinde zengin olmak kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlamayacak. (Filmin 01:26:57 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Felsefede hayal kuran öznenin bilinci, hayali mümkün kılar ve bu bilinci felsefi bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ İnsanlar seni ciddiye almıyorsa onlar değişmeli. Sen değil. (Filmin 01:28:12 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi türü vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir çünkü felsefi bilgi içe dönük, sorgulayan ve derinliği olan bir bilgi türüdür)
- ❖ Elektrikli arabalar yağ kullanmaz. (Filmin 01:30:20 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde elektrikli araçlar üretebilir.)
- ❖ Teorilerin olasılıklara mı dayalı? (Filmin 01:31:07 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Teori ve olasılık terimleri formel bilimler kapsamında değerlendirilmektedir.)
- ❖ -Uydularımız acil bir mesaj tespit etti.
-E-postamı aldın desene. (Filmin 01:33:23 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik ve teknolojik bilgide amaç insan yararına araçlar üretmektir Bu cümledeki elektronik posta buluşu da bunlardan biridir.)
- ❖ Bu ikisi birbiri için yaratılmış. (Filmin 01:34:07 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bu cümlede tüm canlıların bir yaratıcı tarafından yaratıldığı bilgisi dini bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ O alternatif yakıt bozuntusuyla benim kendi ürettiğim doğal, sürdürülebilir, organik biyoyakıtımı değiştirdiğimi ima ediyorsan fena halde yanılıyorsun dostum. (Filmin 01:34:47 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Doğada var olan malzemeleri insan yaşamında kullanım değeri olan araçlara dönüştürme düşüncesi teknik bilgi sayesinde elde edilir.)

4.7.19. Oyuncak Hikâyesi 3 / Toy Story 3

Resim 43. Oyuncak Hikâyesi 3 Animasyon Film Afişi

4.7.19.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 8.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 02. 07. 2010

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2010

Tür: Aile Fantastik Macera Komedi

Süre: 103 Dakika

4.7.19.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Dostunum ben senin
Dostunum ben senin
Hayatta her şey zor olsa da
En güzel günlerin geride kalsa da
Sözlerimi asla unutma
Dostunum ben senin
Dostunum ben senin
Benden daha güçlü daha akıllı olan çıksa da
Ona hiç aldırma
Bil ki kimse seni benim kadar sevemez asla
İnan buna sen
Yıllar geçse bile

Dostluk ölmez yine de
Güzelleşir bizimle birlikte
Dostunum ben senin

Dostunum ben senin (Filmin 00:05:28 dakikasında geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Filmde şarkı sözü olarak geçen bu cümleler sanatçının öznel çabasıyla ve estetik bir anlayışla ortaya koyduğu sanatsal bilgiye örnek teşkil eder.)

- ❖ Aksesuarlarınızı hep yanınızda tutun. Yedek parça, piller... Geçiş için gerekli olan her şey yani. (Filmin 00:08:48 dakikasında geçen cümlelerde teknik bilgi türü vardır. Aksesuar, yedek parça ve pil teknik ve teknolojik bilgilerimiz kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ -Oynayabileceğinden çok daha fazla oyuncağın var. Bunlar başka çocukları mutlu edebilir. (Filmin 00:12:22 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Çocukların oymadığı fazla oyuncakların oyuncağa ihtiyacı diğer çocuklarla paylaşılması gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Andy, bu eski oyuncaklara ne olacak? Onları bağışlayabiliriz ya da internetten satabiliriz. (Filmin 00:12:48 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Çocukların oymadığı fazla oyuncakların bir hayır kurumuna bağışlanması ya da internette satılması bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Bu torba çok sağlam yırtılması mümkün değil. (Filmin 00:15:46 dakikasında geçen cümlelerde teknik bilgi türü vardır. İnsan teknik bilgisi sayesinde günlük hayatta işine yarayacak birçok araç ve malzeme üretebilir. Poşet ve torbalar da insanın akli ve el becerisiyle ürettiği bir malzemedir.)
- ❖ Andy, bizi dışarı attı. Sanki çöpmüşüz gibi. (Filmin 00:16:50 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Çöplerin dışarı atılması bilgisi insanın günlük hayatının içinde olan bir bilgidir.)
- ❖ Ne kreş mi? Siz keçileri mi kaçırdınız? (Filmin 00:17:48 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerimizden biri olan keçileri kaçırmak deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Hadi oradan, sen onu külahıma anlat. (Filmin 00:18:06 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu

oluşmuş deyimlerimizden biri olan külaha anlatmak deyimi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Sakin olun çocuklar, duruma farklı bir perspektiften bakalım. (Filmin 00:19:48 dakikasında geçen cümlede felsefi bilgi vardır. Farklı bir bakış açısıyla olayları değerlendirme bilgisi felsefenin konu alanına girmektedir.)
- ❖ Yeni oyuncaklara çocuklar bayılır. (Filmin 00:23:49 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Yeni alınan oyuncakları çocukların çok sevmesi bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Dostlar emin olun, burada yani Sunnyside’de bir oyuncuğun isteyebileceği her şey var. Yedek parçalar, süper zambak ayrıca aç bir su aygırına yetecek kadar yedek piller... (Filmin 00:24:00 dakikasında geçen cümlelerde teknik bilgi türü vardır. Aksesuar, yedek parça, yapıştırıcı ve pil teknik ve teknolojik bilgilerimiz kapsamında değerlendirilir.)
- ❖ Kendi kaderimizi kendimiz çizeriz. Kaderimizi kendimiz yönlendiriyoruz. (Filmin 00:24:56 dakikasında geçen cümlelerde dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir.)
- ❖ Sana bakınca sanki birbirimiz için yaratılmışız. (Filmin 00:26:06 dakikasında geçen cümlelerde dini bilgi türü vardır. Bu cümlede tüm canlıların bir yaratıcı tarafından yaratıldığı bilgisi dini bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Farkında mısın bilmiyorum ama karakterime bürünmeye çalışıyorum. (Filmin 00:33:57 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Rol yapmak ya da karaktere bürünmek terimi sanatsal bilgi türü kapsamındadır.)
- ❖ Burada bolca doğaçlama yaparız. Keyfine bak. (Filmin 00:34:17 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Oyuncunun içine doğduğu gibi konuşması ve oynaması anlamına gelen doğaçlama terimi, sanatsal bilgilerimiz kapsamındadır.)
- ❖ Sen tiyatro eğitimi mi aldın? (Filmin 00:34:58 dakikasında geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Oyuncuların, belli bir oyunu canlı bir performansla sahnede sunmaları anlamına gelen tiyatro sanatın bir koludur.)
- ❖ Pencereyi unutun. Burada acayip bir kilit var. Herhalde dünyanın en sağlam kilidi. (Filmin 00:36:50 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi vardır. İnsanın

aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek ihtiyaçlarını karşılaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)

- ❖ *Kapana kısıldık. (Filmin 00:36:50 dakikasında geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerimizden biri olan kapana kısılmak deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *-Evin nerede senin?*
-241 M Sokağı. Harita var mı? (Filmin 00:41:10 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlunun aklını ve el becerisini kullanarak oluşturduğu haritalar yön bulmaya yarar. İnsanoğlu bu teknik bilgisi sayesinde yaşam koşullarını iyileştirmiştir.)
- ❖ *Biz bir aileyiz. Birlikte kalırız. (Filmin 00:42:44 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Anne, baba ve onların evlenmemiş çocuklarından oluşan en küçük toplumsal kurum olarak ailenin birarada yaşayacağı bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)*
- ❖ *Bir bakalım. Aksesuarlar, bakım... Hah işte burada. Pil bölmesine ulaşmak için vidaları çıkartın. Buzz ışık yılı oyuncağını fabrika ayarlarına geri getirmek için düğmeyi oyundan demoya getirin. (Filmin 00:43:25 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgisi sayesinde insanoğlu aklı ve el becerisi ile etrafındaki nesneleri kullanışlı ve yararlı bir araca dönüştürür.)*
- ❖ *Burası sizin için cennet gibi oldu. (Dini Bilgi, 00:47:55 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Günah işlememiş ya da bağışlanmış kimselerin öldükten sonra gidecekleri ve güzelliklerle dolu yer olarak bilinen cennet, dini bir terim olarak değerlendirilmektedir)*
- ❖ *Hazırlanın canlarım, kaderle oyun oynama saatiniz başlıyor. (Filmin 00:53:50 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Yaratan tarafından olayların önceden ve değişmeyecek biçimde oluşturulduğuna inanılan ezeli takdir olarak kabul edilen kader kavramı dini bilgi türüne örnek teşkil etmektedir)*
- ❖ *-Sırtını açın. Düğmesi orada. Kılavuza baksana!*
-Düğmenin altında küçük bir delik var. Buzz ışık yılının ayarını sıfırlamak için düğmeye 5 saniyeden daha uzun süre basmayın. (Filmin 01:07:25 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Kullanım kılavuzu ile yeni alınmış bir ürünün kullanımıyla ilgili açıklamaları okuma bilgisi insanın teknik bilgisiyle elde edeceği bir bilgi türüdür.)

- ❖ Her çocuğun oyuncaklarını sevdiği gibi o da seni seviyordu. (Filmin 01:14:35 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Oyuncakların çocukların dünyasında önemli bir yeri olduğu bilgisi gündelik bilgilerimize örnek teşkili eder.)
- ❖ -Tatlım yol için yanına biraz yemek ister misin?
-Yolda yerim anne. (Filmin 01:26:19 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yolculuk sırasında yemek üzere yiyecek hazırlama bilgisi insanların tecrübeleri sonucunda elde ettikleri gündelik bir bilgi türüdür.)
- ❖ Size demiştim arkamdan iş çevirmeyin. (Filmin 01:37:09 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerimizden biri olan arkadan iş çevirmek deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Gelecek sezon Evita Müzikali, Hamlet oynasak daha iyi değil mi? (Filmin 01:37:21 dakikasinda geçen cümlede sanatsal bilgi türü vardır. Arjantin devlet başkanının eşinin hayatını konu alan Evita Müzikali ve Shakespeare'in en önemli eserlerinden biri olan Hamlet sanat bilgilerimize örnek teşkili eder.)

4.7.20. Yukarı Bak / Up

Resim 44. Yukarı Bak Animasyon Filmi Afişi

4.7.20.1. Filmin Künyesi

IMDb Puanı: 8.3

Türkiye'deki Vizyon Tarihi: 16.10.2009

Stüdyo: Walt Disney

Yapım Yılı: 2009

Tür: Aile Macera Komedi

Süre: 96 Dakika

4.7.20.2. Filmin Bilgi Türleri Yönünden Analizi

- ❖ Güney Amerika’da kayıp bir dünya... Muhteşem Cennet Şelalelerinin gölgesindeki bu yerde bilimin henüz keşfetmediği bitki ve hayvanlar var. *(Filmin 00:01:33 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bu cümlede geçen Cennet Şelaleleri Güney Amerika’da bir yer adıdır. Yer isimleri coğrafyanın alanına girer ve coğrafya da bir bilim dalıdır.)*
- ❖ Havadan daha hafif olan bu hava taşıdı –Zeplin- Manss, tarafından tasarlandı ve uç uca eklenen 22 devriye arabasından daha uzun. *(Filmin 00:01:23 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanın aklı ve becerisi sayesinde etrafındaki nesnelere düzen ve biçim vererek yeni bir şeyler tasarlaması teknik bilgi türü olarak tanımlanmaktadır.)*
- ❖ Büyük kanyonu aştı, Everest Dağı’na tırmandı. *(Filmin 00:02:55 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Dünyanın en yüksek dağı olarak kabul edilen Everest Dağı coğrafya bilimi kapsamındadır.)*
- ❖ Bunu birine anlatırsan bir daha seninle konuşmam. Şimdi yemin et, hadi. *(Filmin 00:05:43 dakikasında geçen cümlede dini bilgi türü vardır. Bir şeyi yapacağı ya da yapmayacağı üstüne kutsal kabul edilen bir varlık üzerine verilen söz olan yemin dini bilgi kapsamındadır.)*
- ❖ Şu anda sipariş ederseniz kamera, yazıcı ve 4x makineyi birlikte alabileceksiniz. *(Filmin 00:15:13 43 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilgide esas olan üretimdir. Bu cümlede geçen kamera, yazıcı 4x makine insanın teknik bilgisiyle elde ettiği araçlardır.)*
- ❖ Ben yaşlı ve sağlıksızım. *(Filmin 00:17:13 43 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Yaşlıların birtakım sağlık sorunlarıyla karşılaşması bilgisi gündelik bilgilerimiz kapsamındadır.)*
- ❖ Elveda beyler, sizlere Cennet Şelaleleri’nden kart atarım. *(Filmin 00:21:53 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Birbirinden uzakta olan insanların birbirlerine kart göndermesi gündelik tecrübeleriyle elde ettikleri bir bilgi türüdür.)*

- ❖ Bakın, bir otobüs beni evime bırakabilir. *(Filmin 00:26:10 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Otobüslerin yolcu taşıdığı bilgisi, insanların günlük tecrübeleri sayesinde elde ettikleri bilgilere örnek teşkil eder.)*
- ❖ O bulutun adını biliyorum. O bir kümülonimbus... Duyduğuma göre kümülonimbuslar sıcak havanın soğuk havanın üstüne çıkmasıyla oluşuyor. Onlar birbirine dokunup geçince şimşek oluyormuş. *(Filmin 00:26:27 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler. Bu cümledeki bulutlarla ilgili bilgi de bu yolla elde edilen bilgi türüne örnek teşkil eder.)*
- ❖ Şu anda Güney Amerika'dayız. Doğa kâşifi GPS'imle çok kolay oldu. Bunu babam verdi. Dünyanın neresinde olduğunu gösteriyor. *(Filmin 00:17:13 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. Teknik bilginin amacı bu cümledeki çekim gücünü artırmak için yapılan GPS antenleri gibi yararlı ve pratik araçlar üretmektir.)*
- ❖ -Gel de sana otobüs için biraz para vereyim.
-Teşekkür ederim ben pasomu kullanırım. Eve dönene kadar binlerce aktarma yapmam gerekecek. *(Filmin 00:29:31 dakikasında geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Toplu taşıma araçlarında kullanılan paso ve bir taşıttan ötekine geçmek olan aktarma yapma bilgisi gündelik tecrübelerimizle elde ettiğimiz bilgilere örnek teşkil eder.)*
- ❖ En fazla üç günümüz var. Balonlardaki helyum boşalmadan oraya varmalıyız. *(Filmin 00:33:30 dakikasında geçen cümlede teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu el becerisi ve akli sayesinde doğada var olan nesnelerden işine yarayacak araç gereçler yapabilir. Helyum gazıyla balon şişirmek de bunlardan biridir.)*
- ❖ -Russell, acele etmezsen seni kaplan yiyecek.
-Güney Amerika'da kaplan olmaz. Zooloji dersinde öğrendim. *(Filmin 00:35:53 dakikasında geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Bilimsel bilgi içinde yer alan doğa bilimleri doğada meydana gelen olayları deney ve gözlemle inceler. Zooloji de doğadaki hayvanları inceleyen bir bilim dalıdır.)*
- ❖ Bir doğa kâşifi
Dostudur her şeyin

Bitki, balık

Bir köstebeğin (Filmin 00:39:10 dakikasinda geçen cümlelerde sanatsal bilgi türü vardır. Sanat bilgisi; güzelliklerin ortaya konulması sırasında oluşan bilgidir. Sanatçının öznel çabasıyla ortaya çıkardığı eser, insanların hoşlanma, beğeni, güzellik ve haz alma duygularına hitap eder. Bu şiir de sanat bilgisiyle algılanabilecek bilgilerimize örnek teşkil eder.)

- ❖ Bizim apartmanda köpek almaya izin vermiyorlar. Canım ne tatlı şeysin sen öyle, otur oğlum, patini ver, bu köpek eğitilmiş. (Filmin 00:40:51 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir köpeğin eğitilebileceği bilgisi insanın tecrübeleri neticesinde elde ettiği bilgi türüne örnek teşkil eder.)
- ❖ Rusell, sakın ona dokunayım deme, radyoaktif olabilir bu. (Filmin 00:41:49 dakikasinda geçen cümlede bilimsel bilgi türü vardır. Radyoaktif terimi bilimsel bilgilerimiz kapsamındadır.)
- ❖ Bu işte bir çapanoğlu vardır. (Filmin 00:42:29 dakikasinda geçen cümlelerde gündelik bilgi türü vardır. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş deyimlerimizden biri olan bu işte çapanoğlu var deyimini gündelik bilgilerimize örnek teşkil eder.)
- ❖ Eyvah, çevirici bozulmuş. Yine şu temassız kablo. (Filmin 00:56:22 dakikasinda geçen cümlelerde teknik bilgi türü vardır. İnsanoğlu teknik ve teknolojik bilgisi sayesinde günlük hayatta yaşamını kolaylaştıracak buluşlar gerçekleştirebilir.)
- ❖ O gerçekten kamp konusunda çok iyidir. Odunları toplar, taşlardan ateş yakar. (Filmin 01:05:19 dakikasinda geçen cümlede gündelik bilgi türü vardır. Bir konaklama yerinde ısınma ya da pişirme için ateş yakma bilgisi insanoğlunun tecrübelerine dayanan gündelik bilgisine örnek teşkil eder)

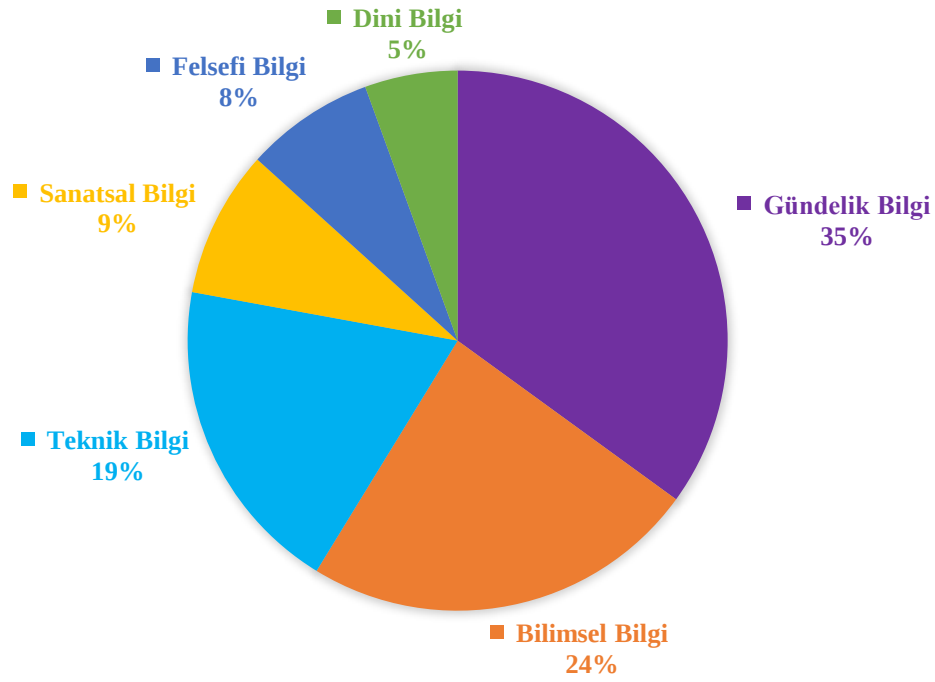
Doküman incelemesi sonucunda elde edilen veriler; bilgi türleri yönünden tablolastırılmıştır. Aşağıda tabloların karşılaştırmaları yapılarak araştırmacı ve öğrenci günlüğünden alıntılarla filmlerden elde edilen bulgular desteklenmiştir. 2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki bilgi türlerinin dağılımı Tablo 37’de verilmiştir.

Tablo 37. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Bilgi Türlerinin Dağılımı

Animasyon Filmi	Bilgi Türleri						f	%
	GB	BB	TB	SB	FB	DB		
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	23	15	14	3	1	2	58	7,87
Coco	11	1	4	21	7	10	54	7,33
İnanılmaz Aile 2	25	10	9	3	6	0	53	7,19
Ters Yüz	22	13	4	2	2	0	43	5,83
6 Süper Kahraman	8	18	15	1	1	0	43	5,83
Şirinler: Kayıp Köy	21	6	9	1	3	2	42	5,70
Kayıp Balık Dori	10	21	2	0	3	4	40	5,43
Arabalar 2	8	4	20	1	6	1	40	5,43
Patron Bebek	20	8	1	3	5	2	39	5,29
Lego Filmi	14	2	12	5	5	0	38	5,16
Uçaklar	1	13	16	1	2	3	36	4,88
Angry Birds	12	9	6	3	4	1	35	4,75
Minyonlar	8	12	3	5	5	1	34	4,61
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	19	6	1	2	2	3	33	4,48
Oyuncak Hikâyesi 3	13	1	5	6	1	5	31	4,21
Yukarı Bak	10	7	5	1	0	2	25	3,39
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	12	6	2	1	1	2	24	3,26
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Arananları	8	6	5	2	2	1	24	3,26
Çılgın Hırsız 2	9	5	7	2	0	0	23	3,12
Rio	4	12	1	2	1	2	22	2,98
Toplam	258	175	141	65	57	41	737	100

Tablo 37’de görüldüğü üzere animasyon filmlerindeki toplam bilgi cümlesi 737’dir. Bu filmler, bilgi türü dağılımına göre değerlendirildiğine en çok gündelik bilginin (f=258), en az ise dini bilginin (f=41) animasyon filmlerinde kullanıldığı tespit edilmiştir. Bilimsel bilginin dağılım oranı (f=175), teknik bilginin dağılım oranı (f=141), sanatsal bilginin dağılım oranı (f=65) ve felsefi bilginin dağılım oranı ise (f=57)’dir. Animasyon filmlerindeki bilgi türü toplamalarına ait yüzdelik dilimleri gösteren veriler Grafik 8’de verilmiştir.

Grafik 8. Animasyon Filmlerindeki Bilgi Türü Toplamlarına Ait Yüzdelik Veri Grafiği

Grafik incelendiğinde toplam bilgi türünün %35’ni gündelik bilginin, %24’ünü bilimsel bilginin, %19’unu teknik bilginin, %9’unu sanatsal bilginin, %8’ini felsefi bilginin ve %5’ini ise dini bilginin oluşturduğu görülmektedir. Bu verilere göre izletilen animasyon filmlerindeki bilgi türleri bakımından en fazla orana sahip bilgi türünün gündelik bilgi olduğu, en az oranınsa dini bilgilere ait olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada deney grubunda yer alan öğrencilerin 10 hafta boyunca izledikleri animasyon filmleri ilgili günlük tutmaları da sağlanmıştır. Öğrencilerden deneysel işlem sırasında animasyon filmleriyle bilgi türleri öğretim sürecinin katkılarına ilişkin algı, görüş, duygu ve düşüncelerini günlüğe yazmaları istenmiştir. Katılımcı öğrencilerin tamamı bilgi türlerinin en çok kullanıldığı *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası*, *Coco* ve *İnanılmaz Aile 2* filmlerindeki bilgi cümlelerinin birçoğuna ulaşmışlardır. Öğrenci günlüklerine ilişkin bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır:

“Hayri ve arkadaşları tornet sayesinde kötü adamlardan kurtuldu. Ben de bu filmde tahta ve bilyeleri kullanarak tornet yapmayı öğrendim.” (Ö 17)

“İnanılmaz Aile filminde olduğu gibi öğrendiğim bilgileri kendim ve insanlığın yararına kullanırdım.” (Ö20)

“Coco’daki Miguel gibi hayallerimizin her zaman peşinden gitmeliyiz.” (Ö3)

“Sağlıklı beslenmek için sebze ve meyve yemenin çok önemli olduğunu İnanılmaz Aile filmi bana bir kere daha hatırlattı.” (Ö 7)

Öğrencilerin animasyon filmleri aracılığıyla bilgi türlerini öğretimine yönelik uygulamaları araştırmacı kendisi yürütmüş ve izletilen her filmin sonunda uygulama ile ilgili gözlemlerini, duygu ve düşüncelerini günlüğüne not etmiştir. Öğrenci günlüğündeki ifadeleri desteklemek amacıyla araştırmacı günlüğündeki veriler, kesitler hâlinde alıntı yapılarak sunulmuştur:

“Animasyon filmleriyle desteklenmiş bilgi türleri öğretim sürecinin üçüncü haftasında “İnanılmaz Aile 2” animasyon filmini izletmek için çok amaçlı salona geldiğimde önceki iki haftada da olduğu gibi öğrencileri salonda buldum. Öğrencilerin bana oldukça meraklı gözlerle baktıklarına şahit oldum ve sebebini sorduğumda bugünkü animasyon filmini merak ettiklerini söylediler. Bu durum beni şaşırtmakla birlikte mutlu etti. Üçüncü haftadaki filmi deney gurubunun tamamı izledi. Öğrencilerin eksiksiz katılması öğrencilerin bu uygulamaya istekle geldiklerini göstermekteydi. Üstelik filmi merak etmeleri de mutluluk vericiydi. Film izledikten sonra birçok öğrencinin bilgi dağarcığına yeni bilgiler eklediklerini fark ettim.” (3. Hafta Araştırmacı Günlüğü, İnanılmaz Aile 2 Animasyon Filmi)

2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki gündelik bilgi dağılımı Tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Gündelik Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
İnanılmaz Aile 2	25	9,69
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	23	8,91
Ters Yüz	22	8,53
Şirinler: Kayıp Köy	21	8,14
Patron Bebek	20	7,75
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	19	7,36
Lego Filmi	14	5,43
Oyuncak Hikâyesi 3	13	5,04
Angry Birds	12	4,65
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	12	4,65
Coco	11	4,26
Kayıp Balık Dori	10	3,88
Yukarı Bak	10	3,88
Çılgın Hırsız 2	9	3,49
6 Süper Kahraman	8	3,10
Arabalar 2	8	3,10
Minyonlar	8	3,10
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları	8	3,10
Rio	4	1,55
Uçaklar	1	0,39
Toplam	258	100

Tablo 38’de görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=258) gündelik bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler gündelik bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine gündelik bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon filmi *İnanılmaz Aile 2* (f=25)’tir. *İnanılmaz Aile 2* animasyon filmini *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* (f=23) ve *Ters Yüz* (f=22) filmleri takip etmektedir. Gündelik bilgi türüne en az rastlanılan film ise *Uçaklar* (f=1) filmidir.

Yansıtıcı öğrenci günlüklerinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğu *İnanılmaz Aile 2*, *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* ve *Ters Yüz* filmlerinde gerçek yaşam deneyimlerinin fazla olduğunu ve bu filmlerin günlük hayatlarına katkı sağladığını belirtmişlerdir. Aynı zamanda bu filmler sayesinde günlük hayatta karşılaştıkları sorunlara çözümler üretebileceklerini de ifade etmişlerdir.

“Her zaman planlı hareket etmeliyiz.” (Ö 20)

“Geri döndürülebilecek atıkları çöpe atmak yerine *Ters Yüz* filmindeki gibi toplayıp değerlendirebiliriz. Bu gibi konularda filmdeki kahramanlar beni bilinçlendirdi.” (Ö15)

“*Rafadan Tayfa* filminde İstanbul’un tarihi yerlerini gördük. Ben de bu yaz İstanbul’a gidince o yerleri gezeceğim. O yerlerin kim tarafından yapıldığını araştıracağım” (Ö 6)

“Ailenin birbirine zor zamanlarda destek olması gerekir” (Ö1)

2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki bilimsel bilgi dağılımı Tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 39. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Bilimsel Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
Kayıp Balık Dori	21	12,00
6 Süper Kahraman	18	10,29
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	15	8,57
Ters Yüz	13	7,43
Uçaklar	13	7,43
Minyonlar	12	6,86
Rio	12	6,86
İnanılmaz Aile 2	10	5,71
Angry Birds	9	5,14
Patron Bebek	8	4,57
Yukarı Bak	7	4,00
Şirinler: Kayıp Köy	6	3,43
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	6	3,43
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	6	3,43

Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Arananları	6	3,43
Çılgın Hırsız 2	5	2,86
Arabalar 2	4	2,28
Lego Filmi	2	1,14
Coco	1	0,57
Oyuncak Hikâyesi 3	1	0,57
Toplam	175	100

Tablo 39’da görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=175) bilimsel bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler bilimsel bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine bilimsel bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon filmi *Kayıp Balık Dori* (f=21)’dir. *Kayıp Balık Dori* animasyon filmini 6 *Süper Kahraman* (f=18) ve *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* (f=15) filmleri takip etmektedir. Bilimsel bilgi türüne en az rastlanılan filmler ise *Coco* (f=1) ve *Oyuncak Hikâyesi 3* (f=1) filmidir. Öğrencilerin yansıtıcı günlüklerinde bu filmlerle örtüşecek şekilde yüksek oranda bilimsel bilgi türü içeren cümleleri kavradıkları görülmüştür. Günlükler incelendiğinde bu animasyon filmleri aracılığıyla öğrencilerde *icat yapma fikri* (Ö15), *robot tasarlama* (Ö4), *her olaya bir kanıt arama* (Ö20), *bilim insanı imajının oluşumu* (Ö9) gibi bilimsel ifade açısından bir gelişim gözlemlendiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda araştırmacı günlüğüne yansıyanlar ise şu şekildedir:

“Deneyisel uygulamanın son haftasında öğrencilere Kayıp Balık Dori filmi izlettim. Bir araştırmacı olarak son haftalarda da öğrencilerin bu filmleri izlemeye istekli olduklarını görmek beni mutlu etti. Bu film ile öğrencilerin özellikle somut veya soyut pek çok bilimsel kavramı öğrendiklerini gözlemledim. Ö9 kodlu öğrencinin filmin sonunda; “Öğretmenim, anafor kelimesini bilmiyordum Kayıp Balık Dori filminde anaforun kasırga gibi denizin içinde döndüğünü öğrendim. Bir de denizaslanlarının doğuştan avcı olduğunu bu filmde öğrendim. Fen Bilgisi testinde deniz canlılarıyla ilgili soruları bu film sayesinde doğru cevapladım” demesi yaptığımız uygulamaya olan inancımın güçlenmesini sağladı.” (10. Hafta Araştırmacı Günlüğü, Kayıp Balık Dori Animasyon Filmi)

2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki teknik bilgi dağılımı Tablo 40’ta verilmiştir.

Tablo 40. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Teknik Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
Arabalar 2	20	14,18
Uçaklar	16	11,35
6 Süper Kahraman	15	10,64
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	14	9,93
Lego Filmi	12	8,51

İnanılmaz Aile 2	9	6,38
Şirinler: Kayıp Köy	9	6,38
Çılgın Hırsız 2	7	4,96
Angry Birds	6	4,25
Oyuncak Hikâyesi 3	5	3,55
Yukarı Bak	5	3,55
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranları	5	3,55
Coco	4	2,84
Ters Yüz	4	2,84
Minyonlar	3	2,12
Kayıp Balık Dori	2	1,42
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	2	1,42
Patron Bebek	1	0,71
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	1	0,71
Rio	1	0,71
Toplam	141	100

Tablo 40'ta görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=141) teknik bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler teknik bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine teknik bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon filmi *Arabalar 2* (f=20)'dir. *Arabalar 2* animasyon filmini *Uçaklar* (f=16) ve *6 Süper Kahraman* (f=15) filmleri takip etmektedir. Teknik bilgi türüne en az rastlanılan filmler ise *Patron Bebek* (f=1), *Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor* (f=1) ve *Rio* (f=1) filmleridir. Yansıtıcı öğrenci günlüklerinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun 6 *Süper Kahraman* filmindeki teknik bilgi türü ifadelerini yakaladığı bulgusuna ulaşılmıştır. Dördüncü hafta izletilen bu filmle ilgili öğrenci günlüğüne yansıyanlar şöyledir:

“Bu filmi izledikten sonra evde bulunan malzemelerim ve kırık oyuncaklarımla robot ve ona bir robot kıyafeti yaptım.” (Ö15)

“ Evde gittiğimde mıknaşlarla roket yaptım. Önce bütün mıknaşları birbirine tutturdum. Sonra da ona çok farklı bir gövde yaptım.” (Ö11)

2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki sanatsal bilgi dağılımı Tablo 41'de verilmiştir.

Tablo 41. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Sanatsal Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
Coco	21	32,31
Oyuncak Hikâyesi 3	6	9,23
Lego Filmi	5	7,69
Minyonlar	5	7,69

Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	3	4,61
İnanılmaz Aile 2	3	4,61
Patron Bebek	3	4,61
Angry Birds	3	4,61
Ters Yüz	2	3,08
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	2	3,08
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları	2	3,08
Çılgın Hırsız 2	2	3,08
Rio	2	3,08
6 Süper Kahraman	1	1,54
Şirinler: Kayıp Köy	1	1,54
Arabalar 2	1	1,54
Uçaklar	1	1,54
Yukarı Bak	1	1,54
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	1	1,54
Kayıp Balık Dori	0	0
Toplam	65	100

Tablo 41’de görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=65) sanatsal bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler sanatsal bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine sanatsal bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon filmi *Coco* (f=21)’dir. *Coco* animasyon filmini *Oyuncak Hikâyesi 3* (f=6) ve *Lego Filmi* (f=5) takip etmektedir. Sanatsal bilgi türüne en az rastlanılan filmler *6 Süper Kahraman*, *Şirinler: Kayıp Köy*, *Arabalar 2*, *Uçaklar*, *Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili* ve *Yukarı Bak* (f=1) filmleridir. *Kayıp Balık Dori* filminde ise sanatsal bilgi türüne ait cümlelere hiç rastlanmamıştır. Sanatsal bilgi türünün filmlerde bulunmasıyla ilgili öğrenciler yansıtıcı günlüklerine; bu filmlerin *kendilerini ifade etmelerine imkân sağladığını* (Ö3), *yaratıcılığı* (Ö12) ve *hayal gücünü geliştirdiği* (Ö21) yönünde açıklamalarda bulunmuşlardır. Ö3 ve Ö24 kodlu öğrenciler günlüklerinde bu bilgi türüyle ilgili olarak düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

“... *Coco* filminde bir çocuk müziği çok istiyordu ama ailesi onun müzikle uğraşmasını istemiyordu. O çocuk bir karar verdi ve müziği seçti. Ben de onun gibi bir karar aldım, gitar çalacağım ve bu kararımın arkasındayım.” (Ö3)

“...Müzik tutkumuz varsa onu ortaya çıkarmamız gerekir.” (Ö24)

Bu kapsamda araştırmacı günlüğündeki; “*Uygulama kapsamında öğrencilere ikinci hafta Coco animasyon filmini izlettim. Öğrencilerin filmi merak etmeleri mutluluk verici bir durumdu. Filmi izledikten sonra öğrencilerin filmdeki Miguel karakteriyle empati kurmaya çalıştığını filmdeki çocuğun düşüncelerini ve hislerini anlamaya çalıştıklarını fark ettim. Ayrıca filmde geçen şarkıları ezberleyerek*

söylemeye çalıştıklarını da gördüm.” (2. hafta Araştırmacı Günlüğü, Coco Animasyon Filmi) ifadeler de öğrenci yansıtıcı günlüğündeki ifadelerle örtüşmektedir.

2009-2018 yılları arasında gösterime giren animasyonlardaki felsefi bilgi dağılımı Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 42. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Felsefi Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
Coco	7	12,28
İnanılmaz Aile 2	6	10,53
Arabalar 2	6	10,53
Patron Bebek	5	8,77
Lego Filmi	5	8,77
Minyonlar	5	8,77
Angry Birds	4	7,02
Şirinler: Kayıp Köy	3	5,27
Kayıp Balık Dori	3	5,27
Ters Yüz	2	3,51
Uçaklar	2	3,51
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	2	3,51
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları	2	3,51
6 Süper Kahraman	1	1,75
Oyuncak Hikâyesi 3	1	1,75
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	1	1,75
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	1	1,75
Rio	1	1,75
Yukarı Bak	0	0
Çılgın Hırsız 2	0	0
Toplam	57	100

Tablo 42’de görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=57) felsefi bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler felsefi bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine felsefi bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon film *Coco* (f=7) filmidir. *Coco* animasyon filmini *İnanılmaz Aile 2* (f=6) ve *Arabalar 2* (f=6) takip etmektedir. Felsefi bilgi türüne en az rastlanılan filmler *6 Süper Kahraman* (f=1), *Oyuncak Hikâyesi 3* (f=1), *Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili* (f=1), *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* (f=1), ve *Rio* (f=1) filmleridir. *Yukarı Bak* (f=0), ve *Çılgın Hırsız 2* (f=0) filmlerinde felsefi bilgi türüne hiç rastlanmamıştır. Deney gurubundaki öğrenciler günlüklerinde felsefi bilgi ifadelerinin en çok geçtiği *Coco* ve *İnanılmaz Aile 2* filmleri ile ilgili olarak şu ifadelere yer vermişlerdir:

“*Ne olursa olsun Miguel gibi izlediğimiz yoldan vazgeçmemeliyiz.*” (Ö4)

“Öğrendiğim bilgileri Lastik Kız gibi kendim ve insanlığın yararına kullanırdım.” (Ö9)

“Kendimize güvendiğimizde her şeyin üstesinden geliriz. Tıpkı Miguel gibi...” (Ö4)

2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Dini Bilgi Dağılımı Tablo 43’te verilmiştir.

Tablo 43. 2009-2018 Yılları Arasında Gösterime Giren Animasyonlardaki Dini Bilgi Dağılımı

Animasyon Filmi	f	%
Coco	10	24,39
Oyuncak Hikâyesi 3	5	12,20
Kayıp Balık Dori	4	9,75
Uçaklar	3	7,31
Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor	3	7,31
Rafadan Tayfa Dehliz Macerası	2	4,88
Şirinler: Kayıp Köy	2	4,88
Patron Bebek	2	4,88
Otel Transilvanya 3: Yaz Tatili	2	4,88
Yukarı Bak	2	4,88
Rio	2	4,88
Arabalar 2	1	2,44
Minyonlar	1	2,44
Angry Birds	1	2,44
Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları	1	2,44
İnanılmaz Aile 2	0	0,00
6 Süper Kahraman	0	0,00
Ters Yüz	0	0,00
Lego Filmi	0	0,00
Çılgın Hırsız 2	0	0,00
Toplam	41	100

Tablo 43’te görüldüğü üzere 20 animasyon filmi içinde toplam (f=41) dini bilgi türü tespit edilmiştir. Tabloya göre filmler dini bilgi cümlesi dağılımına göre incelendiğine dini bilgi türü dağılımı bakımından en zengin animasyon filmi Coco (f=10)’dir. Coco animasyon filmini Oyuncak Hikâyesi 3 (f=5) ve Kayıp Balık Dori (f=4) filmleri takip etmektedir. Dini bilgi türüne en az rastlanılan filmler Arabalar 2 (f=1), Minyonlar (f=1), Angry Birds (f=1) ve Madagaskar 3: Avrupa'nın En Çok Aranılanları (f=1) filmleridir. İnanılmaz Aile 2 (f=0), 6 Süper Kahraman (f=0), Ters Yüz (f=0), Lego Filmi (f=0) ve Çılgın Hırsız 2 (f=0) filmlerinde dini bilgi türüne hiç rastlanmamıştır. Yansıtıcı öğrenci günlüklerinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun

Coco, Oyuncak Hikâyesi 3 ve Kayıp Balık Dori filmlerinde dini bilgi türüne ait ifadeleri yakaladıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda öğrenci günlüğüne yansıyan ifadeler ise şu şekildedir:

“ Ne olursa olsun yalan söylememeliyiz.” (Ö23)

“ Durumu olmayan çocuklara oynamadığım oyuncaklarımı sadaka olarak verirdim.”(Ö15)

“Ben Oyuncak Hikâyesi filmini izledikten sonra insani değerleri, paylaşmayı ve kardeşliği daha da önemsememiz gerektiğini anladım.” (Ö8)

“...Okulda ve evde birbirimize saygı duymamız gerektiğini öğrendim.”(Ö4)

4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Bilgi türlerinin öğretiminde deney grubunda yer alan öğrencilerin animasyon filmlerinin kullanımına ilişkin uygulama sonrası görüşleri nelerdir?” şeklindeki üçüncü alt probleme cevap bulabilmek için deney grubu öğrencilerinin uygulama sonrası görüşleri içerik analiziyle incelenmiş tema ve alt temalar frekans ve yüzde tabloları oluşturularak sunulmuştur.

Araştırmada öğrencilerin bilgi türlerinin öğretiminde animasyon filmlerinin kullanımına ilişkin uygulama sonrası görüşlerini değerlendirebilmek amacıyla altı açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme ön test sonuçları ve öğretmen görüşleri değerlendirilerek deney grubundan 12 öğrenci belirlenmiştir. Deney grubunun içinde bulunan bu 12 öğrencinin 4’ü üst akademik başarı düzeyinde, 4’ü orta akademik başarı düzeyinde ve 4’ü de alt akademik başarı düzeyinde bulunmaktadır.

İlk olarak öğrencilere “Animasyon filmleri hakkındaki düşünceleri” sorulmuştur. Bu bağlamda önce soruların içerik analizi neticesinde ulaşılan bulgulara ve öğrenci cevaplarından elde edilen alıntılara yer verilmiştir. Öğrencilerin animasyon filmleri hakkındaki görüşleri Tablo 44’te verilmiştir.

Tablo 44. Öğrencilerin Animasyon Filmleri Hakkındaki Görüşleri

Kategori	Tema	Alt Tema	f	(%)
Bilgi Türü	Gündelik Bilgi	Sözvarlığını zenginleştirme	7	58.33
		Sosyal ilişkileri geliştirme	5	41.67
		Ailenin birlikteliğini gösterme	2	16.67
	Bilimsel Bilgi	Bilimsel bilgiye ulaşma	5	41.67
		Farklı kültürlerle ait bilgiler öğretme	2	16.67
	Felsefi Bilgi	Hoşgörülü olma	4	33.33
	Teknik Bilgi	Oyuncak tasarlama	3	25.00
Gelişim ve Öğrenme	Öğrenme-öğretme Süreci	Öğretme sürecinin eğlenceli olma	6	50.00
		Öğrenme sürecini dikkat çekici yapma	4	33.33
		Görselleştirme ve soyut kavramların somutlaştırılma	4	33.33
	Bireysel Özelliklerin Farkındalığı	Özgüven kazanma	2	16.67
		Yeteneklerinin farkına varma	2	16.67
		Hayal gücünü geliştirebilme	2	16.67
		Karar verebilme	1	8.33

Tablo 44’te görüldüğü gibi öğrencilerin animasyon filmleri hakkındaki düşüncelerine dayalı olarak *bilgi türleri* ile *gelişim ve öğrenme* kategorileri oluşturulmuştur. Bu kategorilere bağlı olarak da altı tema belirlenmiştir. Öğrencilerin kullandıkları ifadelerle dayanarak oluşturulan temalarda öğrencilerin büyük bir kısmının animasyon filmlerinin gündelik bilgi teması (f=14), (f:5), bakımından görüşlerini dile getirmişlerdir. Öğrenciler, gündelik bilgiyle beraber bilimsel bilgi (f:5), teknik bilgi ve felsefi bilgi ile ilgili de görüşlerini belirtmişlerdir. Bunun yanında bazı öğrenciler animasyon filmlerinin öğrenme öğretme süreci (f:14) ve bireysel özelliklerin farkındalığı (f:7) noktasında da düşüncelerini dile getirmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden alıntılar aşağıda verilmiştir:

Ö15: “...Öğretmenim, geri dönüştürülebilecek atıkları çöpe atmak yerine toplayıp değerlendirebiliriz. Bu gibi konularda filmdeki kahramanlar beni bilinçlendirdi.”

Ö9: “... Anafor kelimesini bilmiyordum Kayıp Balık Dori filminde anaforun kasırga gibi denizin içinde döndüğünü öğrendim.”

Ö3: “... Mesela bana hediye gelmiş bir bez bebek vardı. Oyuncak Hikâyesi filmindeki gibi küçük bir yeri yırtılmıştı ben onu diktim. Daha farklı bir bebek tasarladım ve oyuncaklarıma daha fazla sahip çıkmaya başladım. Kimse kırmamasın diye farklı yerlere koydum daha fazla oynamaya başladım.”

Ö24: “... Öğretmenim, Coco filmindeki karakter kendi yeteneğini keşfetti ve hayallerinin peşinden gitti ben de onun gibi yapacağım.”

Ö8: “... Çok zevkliydi. İzlerken çok eğlendim. Bazı şeyler daha çok aklımda kaldı.”

Ö20: “...Ahtapotun üç kalbi olduğunu yedi kolu olduğunu burada öğrendim, denizin altındaki canlıları öğrendim çok şey öğrendim.”

Ö11: “...Kütüphanelerin önemini öğrendim.”

Örnek ifadelerden de görüldüğü üzere öğrencilerin tamamı animasyon filmlerinin Türkçe derslerinde izletilmesine ilişkin olumlu bir görüşe sahiptir. Öğrencilerin ifadelerinden yola çıkılarak filmlerin öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini, öğrenme sürecinin kalitesini artırdığını ve bilgi türlerini öğrenmelerine katkı sağladığını söylemek mümkündür.

Öğrencilere 2. görüşme sorusu olarak ; “Animasyon filmlerinin diğer derslerde izletilmesine yönelik düşünceleri” sorulmuştur. Bu bağlamda önce soruların içerik analizi neticesinde elde edilen tablolara ardından sorularla ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen alıntılara yer verilmiştir. Öğrencilerin animasyon filmlerinin diğer derslerde izletilmesine yönelik görüşleri Tablo 45’te verilmiştir.

Tablo 45. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinin Diğer Derslerde İzletilmesine Yönelik Görüşleri

Kategori	Tema	Alt Tema	f	(%)
Öğrenme- Öğretme Süreci	Dersin İşleniş Şekli	Öğrenme sürecinin eğlenceli ve zevkli olması	8	66.67
		İlgi ve dikkat çekici olması	2	16.67
		Farklı öğrenme stillerine hitap etmesi	1	8.33
	Öğrenmeye Etki	Motivasyonu artırması	6	50.00
		Kalıcı öğrenme sağlaması	4	33.33
		Yeni bilgiler öğrenmesi	3	25.00

Tablo 45’te görüldüğü gibi öğrencilerin animasyon filmlerinin diğer derslerde izletilmesine yönelik düşüncelerine dayalı olarak *öğrenme- öğretme süreci* kategorisi ve bu kategoriye bağlı olarak da iki tema oluşturulmuştur. Bunlar; *dersin işleniş şekli* ve *öğrenmeye etki* başlıkları altında toplanmıştır. Bu temalara bağlı olarak alt temalarda öğrenciler animasyon filmlerinin diğer derslerde de benzer şekilde kullanılmasını tercih edebileceklerini, bu filmlerin yeni bilgileri öğrenmelerine yardımcı olduğunu (f=3), öğrenme sürecini eğlenceli ve zevkli bir hâle getirdiğini (f=8), öğrendikleri bilgilerin kalıcılığını artırdığını(f=4), motivasyon sağladığını (f=6), farklı öğrenmeleri desteklediğini (f=1) ve animasyon filmi izlemeye devam etmek istediklerini ifade etmiştir. Bazı öğrenci görüşlerinden alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Ö19: “... Bu filmler farklı olduğu için oldukça ilgi çekiciydi.”

Ö24: “... Animasyonlar eğlenceliydi, hoşuma gitti. Hatta bazılarını evde tekrar izledim.”

Ö6: “... Animasyonları izlediğimiz günden beri Türkçe dersine ilgim arttı, keşke bütün dersleri böyle işlesek dersleri öğrenmek için daha istekli olurdum.”

Ö23: “... Ben animasyonları çok eğlenceli buldum. Çünkü animasyonda hem görüntü hem de ses vardı. Bundan dolayı ben çok ayrıntılı şeyler öğrendim.”

Öğrencilere 3. görüşme sorusu olarak ; “Animasyon filmlerinin öğrencilere ne kazandırdığı” sorulmuştur. Bu bağlamda önce soruların içerik analizi neticesinde elde edilen tablolara ardından sorularla ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen alıntılara yer verilmiştir. Animasyon filmlerinin öğrencilere ne kazandırdığına ilişkin görüşler Tablo 46’da verilmiştir.

Tablo 46. Animasyon Filmlerinin Öğrencilere Ne Kazandırdığına İlişkin Görüşler

Kategori	Tema	Alt Tema	f	(%)
Bilgi Türü	Bilimsel Bilgi	Bilgiye ulaşma yolunu öğrenmesi	8	66.67
	Gündelik	Günlük yaşam becerilerine katkıda bulunması	2	16.67
	Bilgi	Etkili iletişim becerilerini öğretmesi	2	16.67
	Felsefi Bilgi	Değer öğretmesi	3	25.00
		Sorgulamayı öğretmesi	1	8.33
Kişisel Gelişim	Bireysel Özelliklerin Farkındalığı	Hayal gücünü geliştirmesi	3	25.00
		Duygu yönetimini sağlamayı öğretmesi	2	16.67
		Bireysel farklılıkları öğretmesi	1	8.33
		Cesaretlendirmesi	1	8.33

Tablo 46’da görüldüğü gibi öğrencilere animasyon filmlerini izlemenin öğrencilere ne kazandırdığı sorusu sorulmuş ve bu soruya yönelik düşüncelerine dayalı olarak *bilgi türü* ve *kişisel gelişim* kategorileri oluşturulmuştur. Bu iki kategori altında da; *bilimsel bilgi*, *gündelik bilgi*, *felsefi bilgi* ve *bireysel özelliklerin farkındalığı* başlıkları altında dört tema belirlenmiştir. Bu temalara bağlı olarak alt temalarda öğrenciler animasyon filmlerinin kendilerine bilgiye ulaşma yolunu öğrettiğini (f=8), günlük yaşam becerilerine katkıda bulunduğunu (f=2), değer öğrettiğini (f=3) ve hayal gücünü geliştirmeyi öğrettiğini (f=3) ifade etmişlerdir. Bazı öğrenci görüşlerinden alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Ö11: “...Öğretmenim bir ödev olduğunda kütüphaneye gidip araştırabiliyorum.”

Ö15: “Yolumuzu kaybettiğimizde harita ve pusula yardımıyla bulabileceğimizi Rafadan Tayfa filmini izlediğimde öğrendim. Ben de haritaları incelemeye başladım.”

Ö24: “... Hocam mesela müzik tutkumuz varsa onu ortaya çıkarmamız gerektiğini öğrendim.”

Ö9: “... Filmler güzeldi, hayal gücümüzü genişletti ve bilmediğimiz kelimeler çıktı karşımıza ama onları da öğrendik.”

Ö3: “... Öğretmenim biri bizden istemediğimiz bir şey yapmamızı istediğinde onu önce sorgulamamız gerekir. Coco filmindeki çocuk sorgulamıştı.”

Ö4: “...Okulda ve evde birbirimize saygı duymamız gerektiğini öğrendim.”

Ö23: “...Sorumluluklarımı yerine getirmem gerektiğini kazandırdı.”

Ö6: “6 Süper Kahraman ve Şirinler filmlerinde yalan söylemenin ne kadar kötü bir şey olduğunu ve bizi arkadaşlarımızdan ayıracağını öğrendim.”

Öğrencilere 4. görüşme sorusu olarak ; “Türkçe derslerinde bu tür animasyon filmlerinin daha sonra da kullanılmasını isteyip istemedikleri sorulmuştur. Bu bağlamda önce soruların içerik analizi neticesinde elde edilen tablolara ardından sorularla ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen alıntılara yer verilmiştir. Öğrencilerin animasyon filmlerinin Türkçe derslerinde daha sonra da kullanılmasını isteyip istemediklerine ilişkin görüşleri Tablo 47’de verilmiştir.

Tablo 47. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinin Türkçe Derslerinde Daha Sonra Kullanılmasını İsteyip İstemediklerine İlişkin Görüşleri

Kategori	Tema	Alt Tema	f	(%)
Öğrenme- Öğretme Süreci	Öğretim Materyali	Öğretim materyali olarak kullanılması	5	41.67
		Öğretim yöntemlerini farklılaştırması	4	33.33
		Görsel ve işitsel içeriğe sahip olması	3	25.00
	Dil Bilgisi Öğretimi	Sıfatları öğretmesi	2	16.67
		Yeni kelimeler öğretmesi	3	25.00
	Dersin İşleniş Süreci	Eğlenceli ve ilgi çekici olması	4	33.33
		Kalıcı öğrenme sağlaması	2	16.67

Tablo 47 incelendiğinde öğrencilerin animasyon filmlerinin Türkçe derslerinde daha sonra da kullanılmasını isteyip istemediklerine yönelik görüşlerine yönelik *öğrenme-öğretme süreci* kategorisi ve bu kategoriye bağlı üç tema oluşturulduğu görülecektir. Bunlar; *öğretim materyali*, *dil bilgisi öğretimi*, *dersin işleniş süreci* başlıkları altında toplanmıştır. Tabloda görüldüğü gibi animasyon filmlerinin daha sonra da kullanılmasıyla ilgili öğrencilerin tamamı olumlu görüş bildirmiştir. Öğrencilerin çoğu filmlerin daha uzun süre devam etmesini istemiştir. Bu temalara bağlı olarak alt temalarda öğrenciler animasyon filmlerinin daha sonra da öğretim materyali olarak kullanılması (f=5), öğretim yöntemlerini farklılaştırması (f=4), görsel

ve işitsel içeriğe sahip olması (f=3) dilbilgisine ait konulardan olan sıfatlar ve yeni kelimeler öğretmesi (f=2), eğlenceli ve ilgi çekici olması (f=4) ve kalıcı öğrenme sağlaması sebebiyle animasyon filmlerinin daha sonra da kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bazı öğrenci görüşlerinden alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Ö11: “...Bence bu filmleri öğretmenlerimiz de daha sık izletmeliler. Çünkü bu filmler hem eğlenceli hem de sosyalleşmemizi sağlıyor.”

Ö3: “...Bu filmler; çok eğlenceli ve zekâ geliştirici. Derse bizim daha çok ilgi göstermemizi sağlıyor.”

Ö20: “... Bu filmler sayesinde Türkçe dersinden zevk almaya başladım; zaman daha güzel geçiyor.”

Ö13: “... Bence bu filmler derslerde öğretilmek istenilen şeyi daha iyi kavramamıza yardımcı oluyor. Öğretmenin anlatması yerine izlemeyi isterim.”

Ö8: “...Öğretmenim derslerde bazen dinleme metinleri oluyor görsel de olsa daha iyi olurdu.”

Ö23: “... Biz Türkçe dersinde sıfatlar konusundayız. Her şeyde sıfat olduğu için izlemek isterdim.”

Öğrencilere 5. görüşme sorusu olarak “Öğrencilerin animasyon filmlerinde öğrendikleri yeni bilgileri günlük yaşamlarında nerelerde kullanabileceği” sorulmuştur. Bu bağlamda önce soruların içerik analizi neticesinde elde edilen tablolara ardından sorularla ilgili öğrenci cevaplarından elde edilen alıntılara yer verilmiştir. Öğrencilerin animasyon filmlerinde öğrendikleri yeni bilgileri günlük yaşamlarında nerelerde kullanabileceğine ilişkin görüşleri Tablo 48’de verilmiştir.

Tablo 48. Öğrencilerin Animasyon Filmlerinde Öğrendikleri Yeni Bilgileri Günlük Yaşamlarında Nerelerde Kullanabileceğine İlişkin Görüşleri

Kategori	Tema	Alt Tema	F	(%)
Bilgi Türü	Gündelik Bilgi	Aile içi iletişimi öğretmesi	6	50.00
		Toplumsal kuralları öğretmesi	3	25.00
		Yeni kelimeler öğretmesi	2	16.67
	Teknik Bilgi	Oyuncak yapımını öğretmesi	5	41.67
	Bilimsel Bilgi	Tarihi yerleri öğretmesi	4	33.33
	Felsefi Bilgi	Ahlaki gelişime katkı sağlaması	3	25.00
		Değer öğretmesi	2	16.67
Gelişim	Bireysel	Özgüveni geliştirmesi	1	8.33
	Özelliklerin	Yetenekleri göstermesi	1	8.33
	Farkındalığı	Psikomotor becerileri geliştirmesi	1	8.33

Tablo 48’de görüldüğü gibi öğrencilere animasyon filmlerinde öğrendikleri yeni bilgileri günlük yaşamlarında nerelerde kullanabilecekleri sorusu sorulmuş ve bu soruya yönelik düşüncelerine dayalı olarak *bilgi türü* ve *gelişim* kategorileri ve bu iki kategoriye bağlı olarak beş tema oluşturulmuştur. Bunlar; *gündelik bilgi*, *bilimsel bilgi*, *teknik bilgi*, *felsefi bilgi* ve *bireysel özelliklerin farkındalığı* başlıkları altında toplanmıştır. Bu temalara bağlı olarak alt temalarda öğrenciler animasyon filmlerinde aile içi iletişimde olması gerekenleri (f=6), toplumsal kuralları (f=3), yeni öğrendikleri kelimeleri (f=2), öğrendikleri tarihi yerleri (f=4), değerlerle ilgili öğrendiklerini (f=2) ve keşfettikleri yeteneklerini (f=1) daha sonra günlük yaşamlarında kullanacaklarını belirtmişlerdir. Bazı öğrenci görüşlerinden alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Ö23: “... *Buz Devri* filminden anne ve babaya bağırmanın gerektiğini öğrendim. *Şirinler Kayıp Köy* filminde de birlik ve beraberliği öğrendim.”

Ö9: “...*Mesela Kayıp Balık Dori* filmini izledikten sonra oyuncak ahtapot yapmaya çalıştım. Filmde üç kalpli olduğunu öğrendiğim için ahtapotu dikerken üç kalbini de içine yaptım.”

Ö6: “ Öğretmenim, *Rafadan Tayfa* filminde İstanbul’un tarihi yerlerini gördük. Ben de bu yaz İstanbul’a gidince o yerleri gezeceğim. O yerlerin kim tarafından yapıldığını araştıracağım”

Ö24: “... *Mesela* tanımadığımız kişilerle arkadaşlık kurabilmek için onlarla tanışmamız gerektiğini ve dostluğu öğrendim.”

Ö3: “... *Coco* filminde bir çocuk müziği çok istiyordu ama ailesi onun müzikle uğraşmasını istemiyordu. O çocuk bir karar verdi ve müziği seçti. Ben de onun gibi bir karar aldım ve bu kararımın arkasındayım.”

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Çalışmanın bu bölümünde yapılan uygulamanın etki durumuna ve bu durumu desteklemeye ve açıklamaya ilişkin toplanan verilere ait sonuçlar ortaya konmuş, yorumlanmış ve alan yazında var olan araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılarak tartışılmıştır.

5.1.1. Türkçe Dersinde Animasyon Filmleri Kullanımının Öğrencilerin Bilgi Türlerini Kavramalarındaki Etkisine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Çalışmada animasyon filmlerinin öğrencilerin akademik başarısına etkisini incelemek amacıyla deney, kontrol ve plasebo gruplarında yer alan öğrencilerin bilgi türlerine yönelik akademik başarıları karşılaştırılmıştır.

Animasyon filmleri ile bilgi türleri öğretiminin akademik başarıya etkisinin incelenebilmesi için uygulama öncesinde tüm öğrencilere “Bilgi Türleri Başarı Ölçme Aracı” uygulanmıştır. BTÖA’dan elde edilen ön test sonuçlarına göre, deney ($X=41.15$), kontrol ($X=40.11$), ve plasebo ($X=41.30$), gruplarının ön test başarı ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Ön test ile ilgili bulgulara bakıldığında, deneysel uygulamaya dâhil edilen üç grubun bilgi türlerine ilişkin başarısının birbirine denk olduğu söylenebilir.

Daha sonra deney grubuna 10 hafta boyunca belirlenen animasyon filmleri, plasebo grubuna çocuk filmleri izletilmiş; kontrol grubunda ise mevcut Türkçe öğretim programı uygulanmıştır. Sonra tüm gruplara son test ve son testi takip eden 6. haftada kalıcılık testi yapılmıştır. Deneysel uygulama sonucunda deney ($X=67.81$), kontrol ($X=41.63$) ve plasebo ($X=45.87$) gruplarının bilgi türlerine yönelik başarılarında artış gözlenmiş ancak deney grubundaki bu artış kontrol ve plasebo gruplarına göre anlamlı bir şekilde yükselmiştir. Uygulama öncesi gruplara uygulanan BTÖA ön-test sonuçlarına göre gruplar arasında istatistiksel olarak farklılık görülmezken deneysel uygulama sonrasında deney grubu lehine yüksek düzeyde anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır ($p<.01$).Aradaki farkın düzeyini hesaplamak için

etki büyüklüğüne bakılmış ($\eta^2=.52$) ve bu farkın yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda animasyon filmi destekli bilgi türleri öğretiminin öğrencilerin bu yöndeki akademik başarılarını artırdığı; bu yöntemin anlamlı ve kalıcı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Konuyla ilgili alan yazın incelendiğinde öğretimde animasyon filmi kullanımı konusunda yapılan çalışmaların sonuçlarının bu araştırmanın sonuçlarıyla örtüştüğü görülmektedir (Shabana & Khursheed, 2020; Putri & Adnan, 2019; Singer, 2019; Göllü, 2019; Kurt, 2018; Demirkan, 2017; Hamzat, Bello & Abimbola 2017; Altaş, 2016; Al-Balushi, Al Musawi 2016; Bircan, 2013, Kahraman, 2013; Sancak, 2011; Chang, Quintana & Krajcik, 2010; Dalacosta, Kamariotaki-Paparrigopoulou, Palyvos & Spyrellis, 2009; Lin, Chen & Dwyer, 2006;).

Kurt (2018), altıncı sınıf Türkçe dersi kavram öğretiminde animasyon ve hikâye kullanımının başarıya etkisi araştırdığı doktora tezinde deneysel bir çalışma gerçekleştirmiştir. Deneysel uygulamada animasyonların izletildiği 1. deney grubunun başarı sıralamasında birinci; metinler sonrasında hikâyelerin okunduğu 2. deney grubunun ikinci ve derslerin müdahalesiz olarak işlenerek ek hiçbir uygulamanın yapılmadığı kontrol grubunun üçüncü sırada olduğu ve animasyon izletmenin somut ve soyut kavramların öğretilmesinde yüksek etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Göllü (2019), tarafında gerçekleştirilen deneysel çalışmada fen ve teknoloji dersindeki maddenin hâlleri ve ısı ünitesinin öğretiminde animasyon kullanılmasının dersin akademik başarısına ve öğrenmedeki kalıcılığa etkisi araştırılmıştır. Araştırmacı animasyonun derste kullanılmasının başarıya ve kalıcılığa olumlu bir yönde katkısı olduğu sonucunu elde etmiştir.

Benzer şekilde Özcan (2015), 7. sınıf Türkçe dersi bildirme ve dilek kipleri konusunun öğretiminde animasyon destekli 5E modelinin başarı, kalıcılık ve tutuma etkisini araştırdığı doktora tezinde, bildirme ve dilek kipleri konusunu deney grubunda animasyonlarla zenginleştirilmiş 5E yöntemine uygun olarak hazırlamış etkinliklerle, kontrol grubunda ise mevcut eğitim sistemine işlemiştir. Araştırmada nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Uygulama sonucunda animasyonlarla zenginleştirilmiş 5E yönteminin mevcut programa göre başarı üzerinde daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmaya benzer bir diğer araştırma Lin, Chen and Dwyer (2006), tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar animasyon filmi kullanımının İngilizce dersinde yer alan konuların öğretimine etkisini

belirlemeyi amaçladıkları araştırmalarını deneysel desende tasarlamış ve iki grupta uygulama yapılmıştır. Deney grubunda animasyon filmlerine dayalı öğretim kullanırken kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, deney grubunun akademik başarı testi son test puanlarının kontrol grubundan anlamlı bir şekilde daha da arttığı belirlenmiştir. Ayrıca, öğrenmenin kalıcılığı açısından da deney grubu lehine anlamlı fark tespit edilmiştir.

Yapılan birçok araştırma, çocukların yaşlarına ve gelişimlerine uygun, ilgi çekici ve nitelikli animasyon filmlerinin hazır, hızlı ve etkili bir öğretim materyali olabileceğini göstermektedir (Lemish & Kolucki, 2013). Başka bir deyişle animasyon filmleri aracılığıyla öğrencilerde geliştirilmesi istenen becerilerinin birçoğu didaktik olmayan, informal öğretim ortamlarında geliştirilebilir. Bu araştırmada animasyon filmi izleyen grubun başarısı, çocuk filmi izleyen ve geleneksel öğretim yöntemiyle ders işleyen gruplara göre daha fazladır. Bu durum da animasyon filmlerinin bilgi cümlelerini ve türlerini öğretiminde başarı sağlamak için kullanılabilecek görsel ve işitsel bir materyal olduğunu göstermektedir.

5.1.2. Animasyon Filmlerindeki Bilgi Türlerinin Dağılımına İlişkin Sonuç ve Tartışma

Çalışmanın ikinci alt probleminde Türkçe derslerinde izletilen animasyon filmlerindeki bilgi türlerinin dağılım oranları araştırılmıştır. Bu araştırmada 2009-2018 yılları arasında Türkiye’deki sinema salonlarında gösterime giren 20 animasyon filmi incelenmiştir. Öncelikle animasyon filmlerinin künye bilgileri verilmiş; bu filmlerde geçen bilgi cümleleri araştırmacı tarafından geliştirilen “Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu” kullanılarak bilgi türlerinin dağılımı içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Bu doğrultuda alan yazından da faydalanılarak gündelik bilgi, bilimsel bilgi, teknik bilgi, sanatsal bilgi, dini bilgi ve felsefi bilgi olmak üzere toplamda altı bilgi türü belirlenmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

20 animasyon filminin incelendiği bu araştırma sonucunda farklı geçme sıklıklarına sahip toplam da 737 bilgi cümlesi tespit edilmiştir. İncelenen filmler, bilgi türü dağılımına göre değerlendirildiğinde en çok gündelik bilginin (f=258) ve bilimsel bilginin (f=175); en az ise felsefi bilgi (f=57) ve dini bilginin (f=41) animasyon filmlerinde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Filmlerdeki teknik bilginin dağılım

oranı (f=141), sanatsal bilginin dağılım oranı (f=65)'tir. Soylu (2016), bireylerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunları çözebilmek için bilgiye gereksinim duyduklarını ve gündelik bilginin bireylerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunlara çözüm getirebilmesi ve günlük yaşamın akışını kolaylaştırabilmesi açısından önem taşıdığını ifade etmiştir. Bu bağlamda animasyon filmlerin genel anlamda gündelik bilgi aktarması açısından olumlu bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Bu araştırmada bazı animasyon filmlerinin *İnanılmaz Aile 2* (f=25), *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* (f= 23), *Ters Yüz* (f=22) gündelik bilgi türü ifadesine daha çok yer verdiği bazı filmlerde ise *Rio* (f=4), *Uçaklar* (f=1) çok az yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Filmlerin öğrencilerin günlük yaşamlarında onlara pratiklik sağlayacak gündelik bilgilere fazla yer verilmesi öğrenciler açısından da daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak animasyon filmlerinde gündelik bilgiden sonra en sık geçen bir diğer bilgi türü bilimsel bilgidir. Bilimsel bilgi; nesnel, sonuçlarını kesin, kanıtlanma zorunluluğu bulunan ve her defasında aynı sonuca ulaşılması gereken bilgi türüdür (Çavuş ve Kaptan, 2019). Çocukların bilgiye ulaşma yollarını bilmesi ve en doğru bilgiye ulaşması, ulaştığı bilgiyi karşılaştırması, yorumlaması ve sonuç çıkarması amacıyla onlara uygun fırsatlar verilmelidir (Ayvaci ve Ünal; 2017). Bu fırsatlar formal olarak çocuklara sağlanabileceği gibi informal olarak da sağlanmaktadır. Teknoloji alanında baş döndürücü bir hızla gerçekleşen değişim, dijital medya seçenekleriyle çevrili olan günümüz çocuklarının informal yollarla da bilgi zeminlerinin geliştirilmesine fırsat vermektedir. Çocuklar için hazırlanan animasyon filmlerinin informal bir eğitim materyali olduğu düşüncesinden hareketle (Khurshid & Bhat 2020; Hamzat, Bello & Abimbola, 2017; Cowie & Jennifer, 2017; Altaş, 2016; Al-Balushi 2016) ve bu araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre çocuklar tarafından en çok beğenilen animasyon filmleri içeriklerinin çocukların bilimsel bilgi türüyle tanışmasında önemli bir rol üstlendiği söylenebilir. Animasyon filmlerinde çocukların yaşamlarında birçok defa karşılaştıkları bilimsel bilgi türüne ait ifadelerle sıklıkla yer verilmesi çocukların çok erken dönemlerde bilişsel gelişimlerine önemli katkılar sağlayacaktır. Bu araştırmada bazı animasyon filmlerinin *Kayıp Balık Dori* (f=21), *6 Süper Kahraman* (f= 18), *Rafadan Tayfa Dehliz Macerası* (f=15) bilimsel bilgi türü ifadesine daha çok yer verdiği bazı filmlerde ise *Lego Filmi* (f=2), *Coco* (f=1) ve *Oyuncak Hikâyesi* (f=1) çok az yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Animasyon filmleri aracılığıyla çocukların somut ve soyut birçok kavram

öğrendikleri düşüncesinden hareketle (Yudina, 2019; Kurt, 2018; Coşkun ve Köroğlu, 2016; Bursalı ve Topçuoğlu Ünal, 2015; Ayan ve Baş, 2015; Dalton, 2003) filmlerde bilimsel bilgi türüne ait ifadelerle sıklıkla yer verilerek bilimin hayatımızın her alanında var olduğunu göstermek gereklidir.

Animasyon filmlerinden elde edilen bulgulara göre filmlerde en sık geçen bir diğer bilgi türünün teknik bilgi (f=141) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Teknik bilgi; doğal olanın insanın becerisi ve sanatı sayesinde kullanışlı ve yararlı bir alet ya da araca dönüştürme işlemi olarak kabul edilmektedir. İncelenen filmlerde, çocukların beceri ve yaratıcılıklarının gelişmesine fırsat sağlayan teknik bilgi türüne ait ifadelerin geçme sıklığının sanatsal, felsefi ve dini bilgi türüne göre daha iyi olduğu söylenebilir. Bu araştırmada bazı animasyon filmlerinin *Arabalar 2* (f=20), *Uçaklar* (f=16), *6 Süper Kahraman* (f= 15) teknik bilgi türü ifadesine daha çok yer verdiği bazı filmlerde ise *Patron Bebek* (f=1), *Buz Devri 4 Kıtalar Ayrılıyor* (f=1) ve *Rio* (f=1) çok az yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Teknik beceriler; eğitim her kademesinde çocuklara kazandırılması gereken önemli bir hedef olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle teknik bilgi ifadelerinin animasyon filmleri de dâhil olmak üzere öğretim materyali olarak kullanılan bütün araçlarda artırılması gerekmektedir.

İncelemeye esas alınan animasyon filmlerinden elde edilen bir başka sonuç da sanatsal bilgi (f=65), felsefi bilgi (f=57) ve dini bilgi türlerinin (f=41) dağılım oranlarının diğer bilgi türlerine göre daha az olduğudur. İçinde bulunduğumuz yüzyılda sanatın birçok unsurunu bir araya getirerek çocuklara kurgusal bir dünya sunan animasyon filmleri çocuğun estetik eğilimlerinin ortaya çıkmasını etkileyen önemli araçlardan biridir. Bu filmler eğlendirme ve eğitime işlevlerini yerine getirdiği gibi çocuğu alışlagelmiş dünyanın ve kalıp düşüncelerin dışına çıkararak çocuğun yaratıcı ve estetik süreçler yaşamasına da imkân sağlar (Aşılıoğlu, 2018). Bu araştırmada *Coco* (f=21) ve *Oyuncak Hikâyesi 3* (f= 6) gibi bazı animasyon filmlerinde sanatsal bilgi türü ifadelerine daha fazla rastlanırken; *Yukarı Bak* (f=1), *Arabalar 2* (f=1), *Şirinler Kayıp Köy* (f=1) ve *Uçaklar* (f=1) gibi animasyon filmlerinde yok denecek kadar az yer verdiği; *Kayıp Balık Dori* (f=0) filminde ise sanatsal bilgi türü ifadelerine hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Çocukların estetik zevkler kazanmaları amacıyla filmlerin içeriğindeki sanatsal bilgi türüne ait ifadelerin kullanımının artırılması gerekmektedir. İçerik ve sanatsal açıdan nitelikli aynı zamanda sanatsal bilgi türüne ait ifadelerin sıklıkla yer aldığı animasyon filmlerinde

çocukların hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını daha çok kullanacakları gerçeği bilinmelidir.

İncelemeye esas alınan animasyon filmlerinde felsefi bilgi türü ifadelerinin kullanım sıklığının oldukça az olması bu araştırmanın dikkat çekici sonuçlarından biridir. Bu çalışmada bazı animasyon filmlerinin *Coco* (f= 7), *İnanılmaz Aile 2* (f=6) gibi felsefi bilgi türü ifadesine az da olsa yer verdiği bazı filmlerin ise *Yukarı Bak* (f=0), *Çılgın Hırsız 2* (f=0) gibi hiç yer vermediği sonucuna ulaşılmıştır. Yeni hazırlan öğretim programları çocukların içinde yaşadıkları dünyayı, toplumu, kendilerini anlamaya yönelik bir çaba içerisinde olmalarına; bilgiyi günlük hayatlarına uyarlamalarına; olaylara eleştirel ve analitik bir bakış açısıyla bakmalarına; karşılıklarına çıkan bilgileri zihin süzgecinden geçirerek almalarına kısacası üst düzey bilişsel becerilerine vurgu yapmaktadır (MEB, 2019). Çok yönlü, zengin ve dikkat çekici unsurları bünyesinde barındıran animasyon filmleri aracılığıyla çocuklara felsefi düşünüş kazandırılabilir.

Bu araştırmanın önemli sonuçlarından biri de animasyon filmlerinde dini bilgi türüne ait ifadeler çok az rastlanmasıdır. Bazı animasyon filmleri *Coco* (f=10), *Oyuncak Hikâyesi 3* (f= 5) gibi dini bilgi türü ifadesine az da olsa yer vermiş; bazı filmler ise *Çılgın Hırsız 2*, *İnanılmaz Aile 2*, *Lego Filmi*, *Ters Yüz* ve *6 Süper Kahraman* (f=0) gibi hiç yer vermemiştir. Dinin temelinde insan davranışlarını iyiye doğru geliştirmek vardır. Bütün dinlerin ortak paydasında bulunan hoşgörölü olma, adalet, yardımlaşma, paylaşma, değer verme, yardımseverlik, saygı, arkadaşlık, doğayı ve hayvanları koruyup sevmek gibi manevi ve ahlaki değerler çocuklara animasyon filmlerindeki rol modeller kullanılarak benimsenebilir.

Animasyon filmlerindeki bilgi türlerinin dağılımını inceleyen bu çalışmada elde edilen sonuçların bu konu ile ilgili yapılmış çalışmalarla birbirini destekler nitelikte olduğunu söylemek mümkündür. Alan yazın incelendiğinde Onan ve Arısoy'un (2013) ilköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında, Kahraman'ın (2013) ilköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarında, Tiryaki ve Doğan'ın (2017) yabancılar için Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerini bilgi türleri yönünden inceledikleri çalışmalarında da en fazla gündelik bilgi ve bilimsel bilgi ve teknik bilgi türünü en az ise sanatsal bilgi, felsefi bilgi ve dini bilgi türü tespit edilmiştir.

5.1.3. Öğrencilerin Animasyon Filmleriyle Gerçekleştirilen Bilgi Türü Öğretimine Yönelik Görüşlerine Ait Sonuçlar ve Tartışma

Araştırma kapsamında 6. sınıf öğrencilerinin animasyon filmleriyle gerçekleştirilen bilgi türü öğretimine yönelik görüşleri de incelenmiştir. Bu araştırmada uygulama sürecinin bitimini takiben deney grubu öğrencileriyle görüşmeler yapılmış; işitsel ve görsel bir öğretim materyali olan animasyon filmleri ile yapılan uygulamada öğrencilerin deneyimleri, duyguları, düşünceleri sorulmuştur. Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlar içerik analizi ile incelenmiştir. İlk olarak öğrencilere “Türkçe derslerinde izletilen animasyon filmleri hakkındaki düşünceleri” sorulmuştur. Bu bağlamda elde edilen sonuçlardan hareketle öğrencilerin tamamının animasyon filmlerinin öğretim materyali olarak kullanıldığı uygulama hakkında olumlu görüş bildirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Konuyla ilgili alan yazın incelendiğinde (Martia, Muslem & Fitriani, 2020; Kılıç, 2020; Putri & Adnan, 2019; Çelik, 2019; Atinel, 2018; Kurt, 2018) yapılan çalışmaların sonuçlarının bu araştırmanın sonuçlarıyla örtüştüğü görülmektedir. Araştırmaya katılan deney grubu öğrencileri; bilgi türü öğretiminde animasyon filmlerinin kullanımını eğlenceli, dikkat çekici, hayal gücünü geliştirici, başarıyı arttırıcı, merak uyandırıcı bulmuş; aynı zamanda da bu öğrenciler bilgi türlerinin büyük bir kısmını izledikleri animasyon filmlerinden öğrendiklerini de belirtmişlerdir. Bu durum nitelikli animasyon filmleriyle gerçekleştirilen bilgi türü öğretiminin öğrencilere bilişsel ve duyuşsal açıdan olumlu katkısının olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Görüşme formunda bulunan ikinci soruyla öğrencilere “animasyon filmlerini diğer derslerde izlemeyi isteyip istemedikleri” sorulmuştur. Deney grubundaki öğrencilerin tamamı bu konuda olumlu görüş belirtmişler ve diğer derslerde de animasyon filmlerini izlemek istediklerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler özellikle de yeni ve farklı bilgiler öğrettiği, öğrenmelerini kolaylaştırıp kalıcı hâle getirdiği, bireysel öğrenmelerinde motivasyon sağladığı için animasyon filmlerinin diğer derslerde de kullanılmasının faydalı olacağını vurgulamışlardır. Alan yazındaki benzer çalışmalar incelendiğinde animasyon filmlerinin kullanımının öğrencilerin motivasyonunu artırdığı, öğrenme ortamını eğlenceli bir hâle getirdiği, bilgileri kalıcı bir şekilde aktardığı ve ilgi çekici olduğu tespit edilmiştir (Handayani, Haryono& Ahmadi, 2020; Kaushal & Panda, 2019; Kurt, 2018; Teymuroğlu ve Oruç, 2016). Bilgi türlerinin öğretiminde animasyon filmlerinin kullanılması verimli bir öğrenme gerçekleşmesi ve öğrenci başarısına katkısı bakımından önem arz etmektedir. Bu

filmlerin sadece bilgi türü öğretiminde değil diğer derslerde de etkili bir öğrenme gerçekleştirmesine katkıda bulunabileceği sonucuna ulaşılabilir.

Araştırmada öğrencilere; “uygulama süresince animasyon filmlerini izlemenin kendilerine ne kazandırdığı” sorulmuştur. Bu soruya dayalı olarak öğrenciler filmlerin birçok bilgi türünü fark ettirdiğini; kişisel anlamda kendilerini geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Animasyon filmlerinin çocukları etkileme ve yönlendirme özellikleri göz önüne alındığında; bu filmlerin bilgi türlerini kazandırma (Bayır ve Günşen, 2017), sosyalleşme (Atinel, 2018), mantıksal düşünme (Arslan, 2018), değer öğretme (Kılıç, 2020; Nainggolan, 2020; Duran, 2019), kavram öğretme (Kurt, 2018; Koroğlu, 2016), motivasyon sağlama (Putri & Adnan, 2019) gibi bilişsel ve duyuşsal faydalar sunmaktadır. Araştırmanın bu sonucu; animasyon filmlerinin öğrencilere olan katkısını inceleyen önceki araştırmaların sonucunu desteklemektedir. Bu bağlamda animasyon filmlerinin bilgi türlerinin öğretimi, çeşitli değerlerin kazandırılması, kavram edindirmesi, gerçek dünya ve konular arasında bağlantılar kurması bakımından güçlü bir materyal olduğunu söylemek mümkündür.

Görüşme formunda bulunan dördüncü soruyla “öğrencilerin animasyon filmlerinin Türkçe derslerinde daha sonra da kullanılmasını isteyip istemedikleri” sorulmuştur. Animasyon filmlerinin daha sonra da kullanılmasıyla ilgili öğrencilerin tamamı olumlu görüş bildirmiştir. Görüşmelerde öğrencilerin birçoğu bu filmleri daha uzun süre izlemek istediklerini ifade etmişlerdir. Eğitim ve öğretim ortamlarında kullanılan materyallerin içinde bulunduğumuz yüzyılın beklentilerine cevap verebilecek özelliklerle donatılmış; aynı zamanda üst düzey öğrenmeyi de gerçekleştirmesi beklenmektedir. Öğrencilerin görüşlerinden hareketle işitsel ve görsel bir öğretim materyali olarak kullanılan animasyon filmlerinin de Türkçenin öğretimi ve dinleme/izleme etkinliklerinin yapıldığı diğer derslerde dersin kazanımlarına uygun bir şekilde seçilerek öğretim materyali olarak kullanılabileceği söylenebilir. Çelik ve Gündoğdu (2020), tarafından gerçekleştirilen araştırmada da bu araştırmanın sonuçlarına benzer şekilde bir materyal olarak bu filmlerin öğrenme ortamının sıkıcılığını gidererek hem bireysel öğretime hem de etkileşimli ve eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşturulmasına yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında deney grubundaki öğrencilere son olarak; “animasyon filmlerinde öğrendikleri yeni bilgileri günlük yaşamlarında nerelerde kullanabilecekleri” sorusu sorulmuştur. Bu soruya yanıt olarak öğrenciler; kalıp sözler ve kavramları kullanırken, toplumsal kurallara uyarken, aile içi iletişim kurarken,

günlük yaşamdaki problemleri çözerken ve hayal güçlerini işe koşarken bu filmlerden öğrendikleri bilgileri günlük yaşamlarının birçok yerinde kullanabileceklerini ifade etmişlerdir. Buradan hareketle çocukların ilgi odağı olan animasyon filmlerinin bu yönde üzerinde durulması gereken önemli bir unsur olduğu bilinmeli ve bu filmler; bilgi türlerinin öğretimi noktasında bir fırsat olarak görülmelidir. Bu sonucu destekler şekilde Özer de (2015), çocukken izlenen animasyon filmlerinde edinilen bilgilerin, deneyimlerin ve öğrenmelerin yaşam boyu devam eden öğrenme ve yaratıcılık, başarı, kişilik, seçimler vb. birçok unsuru etkilediği sonucuna varmıştır.

Bu araştırmada nicel-nitel bulgular kapsamında elde edilen tüm bu sonuçların neticesinde; animasyon filmlerinin işitsel ve görsel bir öğretim materyali olarak kullanımının yararlı olduğu; soyut ve somut kavram öğretimini kolaylaştırdığı, çocukların bilgi zeminlerini zenginleştirdiği, bilgileri kalıcı hâle getirdiği sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca animasyon filmlerinin öğretim materyali olarak belirlenmesinin önemli olduğu; doğru bilgileri ve kavramları içermesi gerektiği; ilgi çekici ve eğlenceli olması gerektiği, yaratıcılık, özgüven, hayal gücü gibi birçok kişisel beceriyi destekleyecek niteliklere sahip olması gerektiği de söylenebilir. Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki önerilere yer verilebilir:

5.2. Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde araştırma sonrasında elde edilen bulgu ve ulaşılan sonuçlardan hareketle öneriler geliştirilmiştir. Bu öneriler; araştırmacılara, öğretmenlere ve Milli Eğitim Bakanlığı'na yönelik ele alınmıştır:

5.2.1. Araştırmacılara yönelik öneriler

- Bu araştırma 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ilinin Oğuzeli ilçesinde bulunan ve tam gün eğitim veren bir devlet ortaokulunun 6. sınıfında öğrenim gören 70 öğrenciyle sınırlı tutulmuştur. Birden fazla ortaokulun karşılaştırılmalı olarak incelendiği başka çalışmalar gerçekleştirilebilir.
- Animasyon filmlerinin öğrencilerin dinleme/izleme ve anlama becerileri üzerindeki etkisi ile ilgili çalışmalar yapılabilir.
- Animasyon filmlerinin bilgi türlerinin öğretimine etkisini incelemeye yönelik araştırmalar farklı gruplarla çalışmalar yapılabilir.

- Bu çalışma karma bir çalışma olarak modellenmiştir. Bu çalışmadan hareketle eylem araştırması gibi farklı yöntem/desen seçilerek başka araştırmalar gerçekleştirilebilir.
- Animasyon filmlerinin bilgi türlerine yönelik başarı dışında farklı değişkenler açısından (tutum, motivasyon vb.) etkililiğine yönelik başka araştırmalar yapılabilir.
- Eğitimcilerin ve ailelerin animasyon filmlerine dair görüşlerinin ve tutumlarının değerlendirildiği farklı akademik çalışmalar yapılabilir.
- Bu çalışmada son on yılda gösterime giren yerli ve yabancı yapım animasyon filmleri kullanılmıştır. Sadece yerli yapım animasyon filmleri kullanılarak farklı çalışmalar da yapılabilir.
- Animasyon filmlerin çocukların bilgi türlerini öğrenmelerindeki yerini belirlemek için farklı ülkelerde bu alandaki uygulamaları ele alan karşılaştırmalı araştırmalar yapılabilir.

5.2.2. Öğretmenlere Yönelik Öneriler

- Öğrenciler animasyon filmi temelli bilgi türleri öğretimini son derece eğlenceli ve ilgi çekici bulmuşlardır. Teknoloji donanımlı bir ortamda yürütülen öğrenme süreçlerine katılan öğrencilerin bilgi türlerini geleneksel öğrenme ortamına göre daha iyi öğrendikleri görülmüştür. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre derste animasyon filmi kullanmanın yararları göz önünde bulundurularak, diğer branş derslerinde dersin amaçlarından sapmayacak şekilde animasyon destekli eğitime yer verilebilir.
- Öğretmenler tarafından incelenen animasyon filmleri, bilgi türleri açısından sınıflandırılarak derslerde zenginleştirilmiş öğretim materyali olarak kullanılabilir.
- Öğretmenler, Türkçe derslerinde animasyon filmlerinden nasıl faydalanabileceklerine yönelik diğer öğretmenler veya araştırmacılar ile düşünce alışverişinde bulunmalıdırlar.

5.2.3. Milli Eğitim Bakanlığına Yönelik Öneriler

- Çocuğa örtük ya da açık olarak mesaj veren ve çocuğun bilgi zeminini zenginleştiren animasyon filmleri Elektronik Bilişim Ağı (EBA) üzerinden öğrenci ve öğretmenlerin hizmetine sunulabilir.
- Küresel dünyanın maruz kaldığı pandemik hastalıklarda (corona virüs covid-19 salgını gibi) aynı yerde ve aynı zamanda toplanılmasının zorlaştığı zamanlarda nitelikli animasyon filmlerinin MEB tarafından hazırlanması; öğrencilerin bilgi dağarcıklarını zenginleştirmesine ve virüs gibi salgın hastalıkların eğitimdeki olumsuz etkisine çare olabilir.
- Okullardaki çok amaçlı salonlar, çoklu ortam uygulamalarına dayalı öğretim uygulamalarının kolaylıkla yapılabileceği ve öğrencilerin rahat hareket edebilecekleri bir şekilde düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

- Abalı, N. (2012). Türkiye'de Animasyonun Dünü ve Bugünü. *Bilişim Dergisi*, 106-107.
- Akarsu, B. (1979). *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Akçomak, İ.S., Erdil, E., Pamukçu, M.T. ve Tiryakioğlu, M. (Yay. Haz.) (2016). *Bilim, Teknoloji ve Yenilik: Kavramlar, Kuramlar ve Politika*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları
- Akdoğan, B. (2001). Sanat, Sanatçı, Sanat Eseri ve Ahlak. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 42(1), 213-245.
- Akın, E. (2015). *Çoklu Ortam Uygulamalarına Dayalı Öğretimin 6. Sınıf Öğrencilerinin Anlama Becerilerine ve Türkçe Dersi Tutumlarına Etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 405453).
- Akkaya, G. (2016). *Rol model içerikli animasyonların üstün yetenekli 4. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersinde zihinsel risk alma davranışları ve öğrenmelerine etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 436952).
- Aksan, D. (1998). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aktan, C. C. ve Tunç, M. (1998). Bilgi Toplumu ve Türkiye. *Yeni Türkiye Dergisi*, 4, 118-133.
- Alan, İ. (2009). *Sevgi içerikli çizgi filmlerin ilköğretim 5. sınıftaki çocukların görsel sanatlar dersinde yaptıkları resimler üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 235604).
- Al-Balushi, S. M., Al-Musawi, A. S., Ambusaidi, A. K., & Al-Hajri, F. H. (2017). The Effectiveness Of Interacting With Scientific Animations İn Chemistry Using Mobile Devices On Grade 12 Students' Spatial Ability And Scientific Reasoning Skills. *Journal of Science Education and Technology*, 26(1), 70-81.
- Alicenap Taş, Ç. (2015). Kültürel Mirasın Çizgi Film Senaryolarında Kullanılması. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 37, 11-26.
- Altaş, E. (2016). *Elektriğin İletimi Ünitesinin Öğretiminde Grup Araştırması Ve Animasyonların Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 451207).

- American Association of School Librarians (2018). *Standards framework for learners*. 25.12.2018 tarihinde <https://standards.aasl.org/wp-content/uploads/2017/11/AASL-Standards-Framework-for-Learners-pamphlet.pdf> adresinden erişildi.
- Anagün, Ş. S., Atalay, N., Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *PAU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Anderson, E., & Aydın, S. (2011). Dewey'in Ahlak Felsefesi. *Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 4(7), 223-258.
- Animasyon Tarihinin Zaman Çizelgesi. (t.y.). *Animasyon içinde*. Erişim adresi <https://animationprojectlee.weebly.com/>
- Araboğa, E. (2018). *Çizgi filmler ve tüketim kültürü: Çizgi filmlerde tüketim davranışlarının ve tüketim nesnelerinin ilkökul ve ortaokul çağındaki çocuklara etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 494260).
- Arat, R.R. (2008). *Kutadgu Bilig*. İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Arısoy, A. M. (2012). *Millî Eğitim Bakanlığı yayınları ilköğretim (6-8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin bilgi türleri yönünden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 322239).
- Arslan, A. (2018). *Okul Öncesi Çocukluk Dönemi Çizgi Filmlerinde Mantıksal Düşünme ve Bilişsel Beceriler: Trt Çocuk Kanalı* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 527308).
- Arslan, A. (2000). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Arslan, A. (2002). *Metafizik*. İstanbul: Sosyal Yayınları.
- Aster, E. V. (2000). *Bilgi Teorisi ve Mantık (Macit Gökberk, Çev.)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Aşılioğlu, E. (2018). *Canlandırma Sinemasının Okulöncesi Çocuğun Yaratıcılığı Açısından Değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 502072).
- Atinel, Ö. (2018). *Yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin çocukların sosyalleşmesi üzerine etkisi: Mersin örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 514585).

- Audi, R. (2011). *Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*. Londra: Routledge.
- Ayan, S. ve Baş, B. (2015). Çizgi Filmler ile İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(4), 84-99.
- Aydın, H. (2008). Sokrates'in felsefesi ışığında Sokratik yönteme analitik bir yaklaşım. *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 4(16), 1-8.
- Aydın, B. (2018). *Türkiye'de çocuk televizyon kanallarındaki çizgi filmlerin çocukluğa etkisi üzerine bir içerik analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 512634).
- Aydın, İ. H. (2003). *Farabi'de Bilgi Teorisi*. İstanbul: Ötüken.
- Aydın, H. (1989). Kamerasız, Senaryosuz Sinema ve Norman McLaren. ... ve Sinema, 7, 28-29.
- Aydoğan, E. (2015). Descartes'in Ahlak Anlayışı. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 55, 101-115.
- Aydoğdu, Z. (2019). *Çocuğa Hitap Eden Animasyon Sinema Filmlerinin Ortaokul Öğrencilerinin Söz Varlığına Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 563575).
- Aytaş, G., & Kaplan, K. (2017). Medya Okuryazarlığı Bağlamında Yeni Okuryazarlıklar. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 18(2), 291-310.
- Ayvacı, H. Ş. ve Ünal, S. (2017). *Kuramdan Uygulamaya Okul Öncesinde Fen Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Babaroğlu, A. (2015). Cooperation behavior of preschool children to the influence of TV. *Journal of Academic Social Science Studies*, (32), 335-355.
- Baç, M. (2007). "Epistemoloji". *Ahmet Cevizci. (Ed.), Felsefe Ansiklopedisi, Cilt: 5*. İstanbul: Babil Yayıncılık.
- Bahçivan, E. (2017). Eğitim Bilimlerinde Epistemoloji Araştırmaları: Düne, Bugüne ve Gelecek Perspektiflere Eleştirel Bakış. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 760-772.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Banchonhattakit, P., Duangsong, R. N., Muangsom, N., Kamsong, T. ve Phangwan, K. (2012). Effectiveness of Brain-Based Learning and Animated Cartoons for Enhancing Healthy Habits Among School Children in Khon Kaen, Thailand. *Asia-Pacific Journal of Public Health*, 27(2), 2028-2039.

- Barak, M., Ashkar, T. & Dori, Y. J. (2011). Learning science via animated movies: Its effect on students' thinking and motivation. *Computers & Education*, 56(3), 839-846.
- Barutçugil, İ. (2002). *Bilgi Yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık.
- Baş, B. (2015). *Türkçe öğretimi açısından çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Başdemir, H. Y. (2011). "Epistemoloji: Temel Metinler". *Hasan Yücel Başdemir (Ed.), Gerekçelendirme, Epistemik Seviyeler ve Kesin Bilgi: Farabi ve Chisholm Karşılaştırması*. Çorum: Hititkitap Yayınevi.
- Battelle for Kids (2019). *Partnership for 21. Century learning*. 19.01.2019 tarihinde <http://www.battelleforkids.org/networks/p21> adresinden erişildi.
- Bayar Bravo, I. (2007). Antikçağ'da Varlık ve Bilgi Problemleri Üstüne. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 44-58.
- Bayır, E., Günşen, G. (2017). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının En Çok İzledikleri Çizgi Filmlerin Bilimsel Açılardan Analizi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 746-761.
- Bayrakdar, M.(1999). *İslam Felsefesine Giriş*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Beckerman, H. (2003). *Animation: The Whole Story*. New York: Allworth Press.
- Bendazzi, G. (2015). *Cartoons: One Hundred Years of Cinema Animation (8.Baskı)*. London: Indiana University Press.
- Berkeley, G. (1996). *İnsan Bilgisinin İlkeleri Üzerine (Halil Turan, Çev.)*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Bircan, T. Ş. (2013). *Animasyon Destekli Haritalarla Tarih Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Mekân Algılarına Etkisi (Doktora Tezi)*. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 330237).
- Bolay, S. H. (2010). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Bordwell, D. & Thompson, K. (2013). *Film art: An Introduction*. New York: McGraw-Hill Education.
- Box Office. (t.y.). *Box Office Türkiye* içinde. 10.07.2020 tarihinde <https://boxofficeturkiye.com/kurumsal/s.s.s> adresinden erişildi.
- Bravo, H. (2008). Locke ve Berkeley'de Birincil ve İkincil Nitelikler Sorunu. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 59-76.
- Budak, S. (2009). *Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

- Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (2018). *Animasyon Sektörü Raporu*.
- Bursalı, H. ve Topçuoğlu Ünal, F. (2015). Çizgi Dizilerin 5. ve 6. Sınıf Öğrencilerinin Söz Varlığına Katkısı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (29), 60-74.
- Büyükkız, K. K., Dölek, O. ve Kızırdırcı, F. (2018). Deyimlerin Öğrenilmesi ve Kalıcılığında Animasyonların Etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(27), 53-70.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Atıf İndeksi, 1-360.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum* (19. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (1996). *Okul öncesi çocuklara yönelik televizyon programları içinde çizgi filmlerin çocukların gelişimine ve iletişimine etkileri* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 42067).
- Can, A. (2019). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. (7. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Capurro, R. & Hjørland, B. (2005). The Concept of information. *Annual Review of Information Science & Technology*, 37, 343-417.
- Carr, N. (2010). *İnternet Bizi Aptal mı yapıyor?* (İbrahim Kaplıkaya, Çev.). İstanbul: Ufuk Yayınları.
- Carrier, M., L., Cheever, N., A., Rosen, L., D., Benitez, S. & Chang, J. (2009). Multitasking across generations: Multitasking choices and difficulty ratings in three generations of Americans. *Computers in Human Behavior*, 25(2), 483-489.
- Cartoon Pictures. (2007, 17 Ağustos). Erişim adresi http://pictures-of-cartoon.blogspot.com/2007_08_01_archive.html
- Cerejeira, T. (2012, 11 Eylül). Hareket Bloğu. Erişim Adresi <http://thiagocerejeira.blogspot.com/2012/09/forum-1-bloco-movimento.html>
- Cesur, S. ve Paker, O. (2007). Televizyon ve Çocuk: Çocukların TV Programlarına İlişkin Tercihleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(19), 106-125.
- Cevizci, A. (2010). *Bilgi Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları.

- Chalmers, D. J. (2017). *“Being, Freedom, and Method: Themes From the Philosophy of Peter van Inwagen”*. John A. Keller (Ed.), *Why Isn't There More Progress in Philosophy?* Oxford: Oxford University Press.
- Chapman, N. & Chapman, J. (2004). *Digital Multimedia*. İngiltere: John Wiley & Sons.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Copleston, F. (2000). *Felsefe Tarihi-Hegel (A. Yardımlı, Çev.)*. İstanbul: İdea Yayınevi.
- Costa, C. (t.y.). Praxinoscope. Erişim adresi <https://tr.pinterest.com/pin/468444798725336969/>
- Coşkun, E. Ve Köroğlu, M. (2016). Pepee ve Caillou Çizgi Filmlerinde Kavram Öğretimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 601-619.
- Cowie, H., & Jennifer, D. (2017). Participatory Methods in Research with Children: The Scripted Cartoons Narrative of Bullying (SCAN) Drawings Method. *Applied Qualitative Research in Psychology*, 101-114.
- Cresswell, J.W. & Plano Clark, V. L. (2017). *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi. 2. Baskıdan Çeviri; Çeviri Editörleri: Yüksel Dede ve Selçuk Beşir Demir*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Creswell, J. W. & Miller, D. L. (2000). Determining Validity in Qualitative Inquiry. *Theory into Practice*, 39(3), 124–130.
- Çakmak, S. (2010). *İki Boyutlu Eğitici Animasyonlar ile Eğitici Yayın İllüstrasyonlarının Karşılaştırılması ve 10-12 Yaş Öğrencilerinin Öğrenmelerine Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 264383).
- Çalık, D. ve Çınar, Ö. P. (2009). Geçmişten günümüze bilgi yaklaşımları bilgi toplumu ve internet. *XIV. Türkiye'de İnternet Konferansı*, 12-13.
- Çavuş, Ö. K. ve Kaptan, B. B. (2019). Bilgi Türleri Bağlamında Tasarım Bilgisi ve Türkiye’de Akademik Alandaki Yeri. *Online Journal of Art and Design*, 7(1), 67-85.
- Çelik, B. (2019). *Animasyon Destekli Değerler Eğitimi Programının Akademik Başarıya, Derse ve Bilişim Değerlerine Yönelik Tutuma ve Kalıcılığa Etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 607497).

- Çelik, B. ve Gündoğdu, K. (2020). Grafik ve Animasyon Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 19(73), 450-464.
- Çepni, S. (2007). *Kuramdan Uygulamaya Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Çıvgın, A. G. (2013). David Hume: Felsefe ve Metafiziğin Mahiyeti. *Kaygı Dergisi*, 20, 32-39.
- Çiğdem, A. (2015). *Aydınlanma Düşüncesi*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Çotuksöken, B. (1993). *Ortaçağ Yazıları*. İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Çüçen, A. (2017). *Bilgi Felsefesi*. İstanbul: Sentez Yayıncılık.
- Dalacosta, K., Kamariotaki-Paparrigopoulou, M., Palyvos, J. A. & Spyrellis, N. (2009). Multimedia Application with Animated Cartoons For Teaching Science İn Elementary Education. *Computers&Education*, 52(4), 741-748.
- Dale, E. (1969). *Audio-visual methods in teaching (3rd ed)*. New York: Dryden Press.
- Dalgaldere, S. (2016). *Epistemolojik açıdan büyük veri ve gelecek tahmin sistemleri* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 423367).
- Dalton, R. M. (2003). *The development of students' mental models of chemical substances and processes at the molecular level* (Doctoral Dissertation). Proquest Dissertations & Theses veri tabanından edinilmiştir. (UMI no. 10310097)
- Deleuze, G. (2014). *Sinema I – Hareket-İmge (Soner Özdemir, Çev.)*. İstanbul: Norgunk Yayıncılık.
- Demir, Ö. (2013). *Türk Televizyonlarında Yayınlanan Çizgi Filmlerin İlköğretim Çağı Çocuklarının Toplumsallaşma Sürecine Etkilerinin Değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 328900).
- Demiralay, R. ve Karadeniz, Ş. (2008). İlköğretimde yaşam boyu öğrenme için bilgi okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesi. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 2(6), 89-119.
- Demirci, A. ve Tepecik, A. (2012). Beery Vmi Görsel Algı Eğitiminin Beş-Altı Yaş Çocuklarının Görsel Algı Gelişimlerine Etkisi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 1-11.

- Demirel, İ. (2007). *Epistemolojik açıdan dünya sistemleri analizi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 208440).
- Demirhan Sayın, M. E. (2016). *Dijital Oyunların Bilişsel Yeteneklere Etkileri: Faktör Referanslı Bilişsel Test Kiti İle Oyuncu ve Oyuncu Olmayan Grupların Karşılaştırılması* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 446117).
- Demiriz, G. (2008). *Televizyon reklamlarında canlandırma uygulamalarının reklam anlatısına etkileri vada kampanyası örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 234670).
- Demirkan, S. (2017). *İlk Yardım Konusunun Öğretiminde Bilgisayar Destekli Animasyon Kullanımı ve Bir Uygulama Örneği: Beşinci Sınıflar* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 476974).
- Descartes, R. (2013). *Metafizik Üzerine Düşünceler* (Çiğdem Dürüşken, Çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Diemer, A. (2007). *"Bilgi Kuramı". Günümüzde Felsefe Disiplinleri.* (Özlem Doğan, Çev.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Dilidüzgün, S. (2013). Ana Çizgileriyle Çocuk ve Çocuk Edebiyatı. Z. Güneş içinde, Çocuk Edebiyatı (s. 37-54). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Dinozor Gertie Resmi. (t.y.). *Dinozor Gertie wiki içinde.* 10.02.2019 tarihinde https://en.wikipedia.org/wiki/Gertie_the_Dinosaur adresinden erişildi.
- Disney History. (t.y.). *Walt Disney Archives içinde.* 11.02.2019 tarihinde <https://d23.com/disney-history/> adresinden erişildi.
- Doğan, Ö. (2003). *Bilim Felsefesi (Ders Notları)*. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.
- Durhan, G. (2012). *J. Locke ve Berkeley'de Bilgi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 321786).
- Durukan, A. (2014). *Paleolitik Dönemden MÖ 1. Binyılın Ortalarına Kadar Duvar Resimleri* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 366813).

- Ekolojik Yaklaşım. (t.y.). *Öğrenme Ortamı-Aile Katılımı-Teorik Yaklaşımlar içinde*. 15.02.2019 tarihinde <https://www.acevokuloncesi.org/ogrenme-ortami/aile-katilimi/teorik-yaklasimlar/#> adresinden erişildi.
- Erdil, E., Pamukçu, M. T., Akçomak, İ. S. ve Tiryakioğlu M. (2016). “Bilim, Teknoloji ve Yenilik: Kavramlar, Kuramlar ve Politika”. *Bilgi, Bilim, Teknoloji ve Yenilik: Kavramsal Tartışma*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Fantasmagorie. (t.y.). *Fantasmagorie wiki içinde*. 10.02.2019 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/Fantasmagorie> adresinden erişildi.
- Farrah, M. (2012). Reflective journal writing as an effective technique In the writing process. *An- Najah Univ. J. Res. (Humanities)*, 26 (4), 997-1027.
- Farmer, L. S. J. (2015). Information Architecture and the Comic Arts: Knowledge Structure and Access. *Journal of Visual Literacy*, 34(2), 23-49.
- Fenakistiskop: GIF’in 150 Yıllık Atası. (2018). Erişim adresi <https://tarikhurdu.net/giflerin-atasi-fenakistiskop.html>
- Fındıkçı, İ. (1996). *Bilgi Toplumunda Yöneticilerde Kendini Geliştirme*. İstanbul: Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları
- Filiz, O. (2018). *Öğretmen adaylarının dönüştürülmüş öğrenme ortamlarındaki deneyimlerinin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik özyeterliliklerine, yenilikçilik düzeylerine ve çevrimiçi bağlılıklarına etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 532944).
- Flipbook. (t.y.). *Flipbook wiki içinde*. 07.02.2019 tarihinde https://en.wikipedia.org/wiki/Flip_book tarihinde erişildi.
- Gombrich, E. H. (2007). *Sanatın Öyküsü (7. Baskı, Erol Erduran ve Ömer Erduran, Çev.)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gökberk, M. (2010). *Felsefe Tarihi (11. Baskı)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Göktepe, E. (2015). *Geçmişten günümüze hareketli görüntü ve Türkiye’de animasyonun gelişimi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 395080).
- Göllü, O. (2019). *Ortaokul Öğrencilerinin Maddenin Halleri ve Isı Ünitesinde Animasyon Kullanımının Akademik Başarılarına Etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 568394).

- Gönüllü, A. B. (2017). Resimsel “Anlatı Sanatı” Yapıları Üzerine. *İdil Dergisi*, 6(34), 1747-1765.
- Grünberg, T. (1991). Mantık Felsefesi. *Felsefe Dünyası Dergisi*, 2, 8-14.
- Gros, B., Garcia, I. & Escofet, A. (2012). Beyond the net generation debate: A comparison of digital learners in the face-to-face and virtual universities. *The International Review in Open and Disrubuted Learning*, 13(4), 190-210.
- Grzymkowski, E. (2015). *Sanat 101* (O. Düz,Çev.). İstanbul: Say Yayınları.
- Gün, M. (2016). The Effects of Using Animations on Sixth Grade Students’ Academic Success in Turkish Grammar Learning. *International Journal of Progressive Education*, 12(1), 13-20.
- Güneş, F. (2012). Öğrencilerin Düşünme Becerilerini Geliştirme. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 32, 127-146.
- Güney, N. ve Aytan, T. (2014). Aktif Kelime Hazinesini Geliştirmeye Yönelik Bir Etkinlik Önerisi: Tabu. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (5), 617-628.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2013). *Multivariate data analysis*. Pearson Education Limited.
- Halas, J. (1979). Canlandırma Sineması (Ahmet Sipahioğlu, Çev.). *Kurgu Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2, 256-271.
- Halas, J. & Manvell, R. (1976). *The Tecnique of Film Animation*. Londra: Focal Press.
- Hamzat, A., Bello, G., & Abimbola, I. O. (2017). Effects of computer animationin structional package on students’ achievement in practicalbiology. *CypriotJournal of Educational Science*, 12(4), 218–227.
- Hançerlioğlu, O. (1996). *Düşünce Tarihi (4. Baskı)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Handayani, S., Haryono, H., & Ahmadi, F. (2020). The Effectiveness of Animation Film Media to Know Ability Mathematical Concept of Early Childhood Based on Gender. *Journal of Primary Education*, 9(2), 161-167.
- Harryhausen, R. & Dalton, T. (2008). *A Century of Model Animation: From Melies to Aardman*. London: Aurum Press.
- Hasebrink, U., Livingstone, S., Haddon, L. & Olafsson, K. (2009). *Comparing children’s online opportunities and risks across Europe: Cross-national comparisons for EU Kids Online*. London: EU Kids Online.
- Hazneci Uzun, Ö. (2016). *Canlandırma Sinemasında Transmedya Hikâye Anlatım Örneği Olarak Shrek Serisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 446138).

- Hofer, B. K. (2002). Personal epistemology as a psychological and educational construct: An introduction. In B. K. Hofer & P. R. Pintrich (Eds.), *Personal epistemology: The psychology of beliefs about knowledge and knowing* (pp. 3-14). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Horner, C. & Westacott, E. (2001). *Felsefe aracılığıyla düşünme* (A. Arslan, Çev.). Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Hu, Z. & McGrath, I. (2011). Innovation in higher education in China: are teachers ready to integrate ICT in English language teaching? *Technology, Pedagogy and Education*, 20(1), 41-49.
- Hünerli, S. (2005). *Canlandırma Sineması Üzerine*. İstanbul: Es Yayınları.
- IMDb. (t.y.). IMDb wiki içinde. 10.07.2020 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/IMDb> adresinden erişildi.
- İnce, M. (1991). *Çizgi filmlerin 6-18 yaş grubu bireylerin yaşantılarında yeri ve önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 18041).
- John W. Creswell (2017). *Educational Research: Planning, Conducting And Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. New York: Pearson Education.
- Jones, A. & Oliff, J. (2007). *Thinking Animation: Bridging the Gap Between 2D and CG*. Boston: Thomson Course Technology PTR.
- Kaba, F. (1992). *Animasyon'un eğitim amaçlı kullanımı* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 20933).
- Kaba, F. (2002). Türkiye'deki Çizgi Film: Gelişimi ve Eğitimi. *Anadolu Sanat Dergisi*, 13, 135-140.
- Kağan, M. ve Yalçın, S. (2017). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kahraman, A. D. (2013). *Canlandırmanın (Animasyonun) öğrenci başarılarına ve derse ilişkin tutumlarına etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 333509).
- Kahraman, G. (2013). *İlköğretim (1-5. sınıflar) Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin bilgi türleri yönünden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 332584).
- Kale, N. (2009). *Felsefiyat (1. baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.

- Kalkan, F. (2016, 2 Şubat). Türk Animasyon Sineması Tarihi. Erişim adresi <http://www.animasyongastesi.com/turk-animasyon-sinema-tarihi/>
- Karadağ, Ö. (2011). İlköğretim Türkçe sözlüklerinin hazırlanmasında temel ölçütler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 30, 193-207.
- Karadağ, Ö. (2013). *Kelime öğretimi*. İstanbul: Kriter Yayınları.
- Kargı, B. (2006). Edebiyat Kılavuzunda Sinema Yapıtlarının Başlangıç Düzeyi Sonrası Yabancı Dil Öğretimine Katkısı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 60-71.
- Kartal, A. (2010). *Karışık Teknik Animasyon Sineması ve Malfunction uygulama Filminde Mizansen* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 253880).
- Karul, N. (2011). *Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası*. İstanbul: Doğan Burda Yayıncılık.
- Kaushal, R. K., & Panda, S. N. (2019). A Meta Analysis on Effective Conditions to Offer Animation Based Teaching Style. *Malaysian Journal of Learning and Instruction*, 16(1), 129-153.
- Kaya Özçelik, P. (2010). Kant'ın Bilgi Anlayışı. *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*(Elektronik Dergi). Sayı:3(2).
- Kayaduman, H., Sırakaya, M. ve Seferoğlu, S. S. (2011). *Eğitimde FATİH Projesinin Öğretmenlerin Yeterlik Durumları Açısından İncelenmesi*. Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri.
- Kayıkçı, H. (2009). *Augustinus'un bilgi anlayışı* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 249312).
- Keser, N. (2005). *Sanat Sözlüğü*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Khurshid , S., & Bhat , K. A. (2020). The Efficacy of Multimedia in Education System; Some Reflections. *Our Heritage*, 68(30), 1291-1297.
- Kılıç, E. (2020). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Animasyonlarla Değerler Eğitiminin Etkililiği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 606503).
- Kim, H. Y. (2013). Statistical notes for clinical researchers: assessing normal distribution (2) using skewness and kurtosis. *Restorative Dentistry & Endodontics*, 38(1), 52–54.

- Kurt, E. (2018). *Altıncı Sınıf Türkçe Dersi Kavram Öğretiminde Animasyon ve Hikâye Kullanımının Başarıya Etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 511085).
- Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ Ö. (2005). Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 293 – 307.
- Köroğlu, M. (2016). *Çizgi filmlerle kavram öğretimi: Pepee ve Caillou örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 422959).
- Köşker, N. (2005). *Televizyondaki çizgi filmlerin (animasyon), ilköğretim çağı çocuklarının eğitimi üzerine etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 159142).
- Labbas, R. (2013). Epistemology in Education: Epistemological Development Trajectory. *Journal of International Education and Leadership*, 3(2), 1-10.
- Lemish, D., & Kolucki, B. (2013). Medya ve Erken Dönem Çocukluk Gelişimi 'Çocuklarla İletişim: Yetiştirme, İlham Verme, Harekete Geçirme, Eğitme ve İyileştirme İlke ve Uygulamaları', *I. Türkiye Çocuk Ve Medya Kongresi Bildiriler Kitabı içinde* (13-34), H. Yavuzer ve MR Şirin (Ed.), İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Leech, N. L., Barrett, K. C. & Morgan, G. A. (2005). *Spss For Intermediate Statistics, Use and Interpretation*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Lewis, A. (2002). The issue of perception:some educational implications. *Educare*, 30, 272-288.
- Lin, H., Chen, T., & Dwyer, F. M. (2006). Effects Of Static Visual Sand Computer Generated Animations İn Facilitating İmmediate And Delayed Achievement İn The EFL Classroom. *Foreign Language Annals*, 39(2), 203-219.
- List of Disney Films. (t.y.). *Disney A to Z içinde*. 11.02.2019 tarihinde <https://d23.com/list-of-disney-films/> adresinden erişildi.
- Losee, R. M. (2017). Information theory for information science: Antecedents, philosophy and applications. *Education for Information*, 33, 23-35.
- Madanipour, A. (2011). *Knowledge Economy and the City: Spaces of Knowledge*. London: Routledge.

- Malatyalıoğlu, Ö. (2014). *Belirli Yaş Gruplarına Göre Çizgi Filmlerde Karakter Soyutlama Düzeyi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 385582).
- Martia, C. I., Muslem, A., & Fitriani, S. S. (2020). Promoting Students' reading Fluency And Motivation Through Shared-Reading With Animated-Video Story. *English Education Journal*, 11(1), 78-95.
- Mayer, R. E. & Chandler, P. (2001). When learning is just a click away: Does simple user interaction foster deeper understanding of multimedia messages? *Journal of Educational Psychology*, 93(2), 390–397.
- McKenzie, J.F., Wood , M.L., Kotecki, J.E., Clark, J.K. & Brey, R.A. (1999). Establishing Content Validity: Using Qualitative and Quantitative Steps. *American Journal of Health Behavior*, 23(4), 311-318
- McNiff, J., Lomax, P. & Whitehead, J. (2004). *You and your action research project*. London and New York: Routledge Taylor&Francis Group, Second editon.
- Mengüşoğlu, T. (2000). *Felsefeye Giriş*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Mickey Mouse. (t.y.) *Photo Gallery of Dream içinde*. 11.02.2019 tarihinde <http://weknowyourdreams.com/mickey-mouse.html> adresinden erişildi.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi* (Çev. Ed., S. Akbaba Altun ve A. Ersoy). Ankara: Pegem Akademi.
- MEB. (2018). *2023 Eğitim Vizyonu*. 07.01.2019 tarihinde https://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf adresinden erişildi.
- MEB. (2019). *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- Moreno, L. (2014). The Creation Process of 2D Animated Movies. 05.01.2019 tarihinde <https://tr.scribd.com/document/306562223/The-Creation-process-of-2D-animated-movies> adresinden erişildi.
- Morgan, H. (2014). Focus on technology: Flip your classroom to increase academic Achievement. *Childhood Education*, 90(3), 239-241.
- Mulumba, M. B. (2016). Improving student teachers' knowledge-base in language education through critical reading. *Pedagogy, Culture & Society*, 24(4), 571-586.

- Nainggolan, E. S. (2020). *Analysis Of The Values Character Education In Coco Film*. in PROCEEDINGS (Vol. 1, No. 1). The 3rd IICLLTLC 2019 The 3rd Indonesian International Conference on Linguistics, Language Teaching, Literature and Culture.
- Nas, R. (2002). *Örneklerle Çocuk Edebiyatı*. Bursa: Ezgi Kitabevi Yayınları.
- Oblinger, D. & Oblinger, J. L. (2005). *Educating the net generation*. Washington: Educause.
- O'brien, D. (2004). *The Epistemology of Perception*. 11.02.2019 tarihinde <http://www.iep.utm.edu/epis-per/> adresinden erişildi.
- Onan, B. (2012) Türkçenin Ana Dili Olarak Öğretiminde Bilgi İşleme Süreci. *Mersin: Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 96-113.
- Onan, B. (2016). *Dil Eğitiminin Temel Kavramları*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Onan, B. (2017). Dil Öğretiminde Disiplinler Arası Yaklaşımlar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(39), 145-159.
- Onan, B. ve Arısoy, A. M. (2013). Türkçe öğretiminde epistemolojik bir yaklaşım. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 77-91.
- Onaran, A. Ş. (1999). *Türk Sineması Cilt I*. Ankara: Kitle Yayınları.
- Öktem, Ü. (2004). David Hume ve Immanuel Kant'ın Kesin Bilgi Anlayışı. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 44(2), 29-55.
- Öner, N. (2008). *Bilginin Serüveni*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Özakçaoğlu, N. (2009). *Çizgi filmlerin eğitilebilir zihinsel engelli öğrencilerin resimlerine anlatım, biçim ve renk olarak yansımaları* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 278362).
- Özer, Ö. (2015). *İkibin sonrası sinemalarda gösterilen çizgi filmlerin okul öncesinde kazandırılması gereken değerler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 412431).
- Özer, S. (2012). *Sosyal bilgiler öğretiminde çizgi filmlerin kullanımı* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 314775).
- Özcan, M. F. (2015). *7. Sınıf Türkçe Dersi 'Bildirme ve Dilek Kipleri' Konusunun Öğretiminde Animasyon Destekli 5E Modelinin Başarı, Kalıcılık ve Tutuma*

- Etkisi (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 418214).
- Özön, N. (2000). *Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Öztekin, S. (2008). *Çocuk televizyonlarının eğitime ve eğlendirme özelliklerinin çocuğun gelişimine etkisi Digitürk Baby TV Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 234702).
- Peker, H. (2000). *İbn Sina'nın Epistemolojisi*. Bursa: Arasta Yayınları.
- Plano Clark, V.L. & Ivankova, N.V. (2018). *Karma Yöntemler Araştırması Alana Yönelik Kılavuz*. 1. Basımdan Çeviri; Çeviri Editörü: Ömay Çokluk Bökeoğlu. Ankara: Nobel Akademik Yayınları.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the horizon*, 9(5), 1-6.
- Putri, I., & Adnan, A. (2019). Teaching Spoken Narrative Text By Using Animation Film To Junior High School Students. *Journal of English Language Teaching*, 8(1), 153-159.
- Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun. (2011). T.C. Resmi Gazete (27863, 03 Mart 2011).
- Rata, E. (2017). Knowledge and teaching. *British Educational Research Journal*, 43(5), 1003-1017.
- Rigby, M. (2011, 11 Ekim). The Skeleton Dance (1929). Erişim adresi <http://holidayfilmreviews.blogspot.com/2011/10/skeleton-dance-1929.html>
- Sagona, A. & Zimansky, P. (2015). *Arkeolojik Veriler Işığında Türkiye'nin En Eski Kültürleri, MÖ 1.000.000-550 (Nezih Başgelen, Sim İris Belik, Margaret Payne ve Harun Taşkiran, Çev.)*. İstanbul: Arkeoloji Sanat Yayınları.
- Samancı, Ö. (2004). *Animasyonun Önenemez Yükselişi (1.Baskı)*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Sancak, H. (2011). *Ayrılma hâli ekinin (+dan) işlevleri ve ilköğretim 6. sınıf düzeyinde animasyon (canlandırma) tekniği ile öğretimi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 328040).
- Savaş, C. (2018). *Türkiye'de canlandırma sineması: "Kötü Kedi Şerafettin" örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 492852).

- Savaş, E. (2011). *İlköğretim okulu sekizinci sınıf öğrencilerinin bilimsel bilginin tanımı ve özellikleri hakkındaki bilgileri* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 288281).
- Savaş, U. (2015). *Canlandırma heykel: Heykel ve animasyonun ortak noktaları üzerine bir deneme* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 410470).
- Shreesha, M., & Tyagi, S. K. (2018). Effectiveness of animation as a tool for communication in primary education: an experimental study in India. *International Journal of Educational Management*, 32(7), 1202-1214.
- Sigel, I. E. (1991). "Developing Minds: A Source Book For Teaching Thinking". Arthur L. Costa (Ed.), *Parents' Influence on Their Children's Thinking* (pp. 43-46). Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Sibley, B. & Lord, P. (1998). *Creating 3-D Animation: The Aardman Book of Film making* (pp. 24). New York: Harry N. Abrams.
- Singer, N. (2019). The Relationship between Watching Animated Cartoon and Information Processing Speed and Level for Sample Children in Age Group [5–6] Years. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 7(5), 1321-1337.
- Smith, G. N. (2003). *Dünya Sinema Tarihi (Ahmet Fethi, Çev.)*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Suhail, K. & Bargees, Z. (2006). Effects of Excessive Internet Use on Undergraduate Students in Pakistan. *Cyberpsychology & Behavior*, 9(3), 297-307.
- Suskınd, D. (2018). *Otuz Milyon Kelime 8Esra Erat orhan, Barış Satılmış, Çev.)*. Ankara: Buzdağı Yayınevi.
- Solomon, C. (1987). "Animation: Notes on a Definition". Charles Solomon (Ed.), *The Art Of The Animated Image*. California: The American Film Institute.
- Soylu, D. (2016). *Günlük Bilgi Gereksinimi ve Bilgi Arama Davranışları Üzerine Bir Çalışma: Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 434325).
- Şen, Ş. H. (2013). "Eğitim Bilimine Giriş". Emin Karip.(Ed.). *Eğitim Açısından Toplumsal Değişim ve Yenileşme* (s.s.163-179). Ankara: PegemA Yayınevi.
- Şirin, M. R. (2000). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Tağman, S. E. (2017). Bilimsellik Ölçütü Olarak "Açıklamanın" Doğası. *Dört Öge Dergisi*, 6, 167-185.

- Takmaz, F. (2010). *Platon'da Kavram ve Gerçeklik* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 274351).
- Taşkesen A. ve Çötök Akıncı, N. (2005). *Bilgi Toplumu Olma Yolunda Teknolojinin Rolü ve Dönüştürücülüğü*. V.Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu, 21-23 Eylül 2005, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Taşkın, A. (2003). Sofistlere Özel Bir Referansla Bilginin Kaynağı ve İmkânı Üzerine Yapılan Tartışmalar. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7, 199-210.
- Taylor, D. (1999). *A Pictorial History Of The Movies* (pp.7). New York: Literary Licensing.
- Teddlie, C. & Tashakkori, A. (2015). *Karma Yöntem Araştırmalarının Temelleri*. (Y. Dede, ve S. B. Demir, Çev.) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Teksoy, R. (2013). *Ansiklopedik Sinema Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Oğlak Yayıncılık.
- Teymuroğlu, B. ve Oruç, Ş. (2016). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Çizgi Film Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 2(2), 92-106.
- Thaumatrope. (t.y.). *Thaumatrope wiki içinde*. 07.02.2019 tarihinde <https://en.wikipedia.org/wiki/Thaumatrope> adresinden erişildi.
- Thomas, B. (1992). *Disney's Art of Animation: From Mickey Mouse to Beauty and the Beast*. Disney Editions.
- Tiryaki, E. N. ve Doğan, S. Ö. (2017). Yabancılar Türkçe Öğretimindeki Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Bilgi Türleri Açısından İncelenmesi (İstanbul C1/+ Örneği). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 503-518.
- Tokcan, H. (2015). *Bilginin üretimi ve kullanımı açısından bilgi yönetimi: Üniversitede akademik yöneticilerin bilgi yönetimi algıları üzerine bir uygulama* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 419170).
- Toksöz, H. (2004). *İbn Sina'ya göre Tanrı'nın bilgisi meselesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 148529).

- Toraman, E. (2013). *Hayat boyu öğrenme kapsamında canlandırma sinemasında ideoloji* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 349922).
- Tuğrul, B. ve Yılmaz, H. H. (2013). *Toplum Temelli Erken Çocukluk Hizmetleri Sunumu Kılavuzu*. Ankara: MEB Yayınları.
- Tunalı, İ. (2009). *Felsefeye Giriş*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Türk Dil Kurumu, (2009). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Türker, İ. H. (2011). "Canlandırma"nın tarihçesi ve Türk canlandırma sanatı. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1 (2), 227-241.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) (2017). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması. 02.04.2018 tarihinde <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24862#> adresinden erişildi.
- Tüzel, S. (2009). *Animasyon film ve Türk masal kahramanlarının özelliklerinin çocuk eğitimi açısından karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 235170).
- Tversky, B., Morrison, J. B. & Betrancourt, M. (2002). Animation: can it facilitate? *International Journal of Human-Computer Studies*, 57, 247-262.
- Uluyol, Ç. ve Eryılmaz, S. (2015). 21. Yüzyıl Becerileri Işığında FATİH Projesi Değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 209-229.
- Uyanık, M. (2003). *Felsefi Düşünceye Çağrı*. Ankara: Elis Yayınları.
- Uzun, S. (2011). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin bilimsel bilgiye yönelik görüşlerinin ve fen bilimine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 294135).
- Uzun, S., Uzun, E., Yolsal, Ü. H. ve Güçlü, A. (2008). *Felsefe Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Ülken, H. Z. (1963). *Felsefeye Giriş (2. Baskı)*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- Whitehead, M. (2012). *Animasyon Filmler (Aziz Turuskan, Çev.)*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Wildgen, W. (2004). *The Evolution of Human Language*. John Benjamins Publishing.
- Williams, R. (2001). *The Animator's Survival Kit*. New York: Faber and Faber.

- Wilson, J. & Jan Wing, L. (1993). *Thinking For Themselves Developing Strategies For Reflective Learning*. Australia: Eleanor Curtain Publishing.
- Yağlı, A. (2013). Çocuğun Eğitiminde Ve Sosyal Gelişiminde Çizgi Filmlerin Rolü: Caillou ve Pepee Örneği. *Turkish Studies*, 8(10), 707-719.
- Yalçın, H. (2017). Dijital yerliler ve bilgi kaynakları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 567-580.
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2017). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yalın, H. İ. (2007). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yaman, E., Bayburtlu, F. İ., Tekir, B. ve Kırman, S. (2015). Dede korkut çizgi filminde yer alan değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 245-269.
- Yavuz Konokman, G. (2015). *Araştırma Temelli Öğrenme Yaklaşımına Dayalı Dijital Öykü Oluşturmanın Öğretmen Adaylarının Direnç Davranışlarına Ve Öğrenme Yaklaşımlarına Etkisi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 388949).
- Yıldırım, C. (2004). *Bilim Felsefesi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (Onbirinci Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, Ş. (2013). İbn Sînâ ve Descartes'ın bilgi anlayışları bakımından karşılaştırılması. *I. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(22), 97-129.
- Yörükoğlu, A. (2000). *Değişen toplumda aile ve çocuk*. İstanbul: Özgür Yayınları.
- Yudina, T. (2019). *Multicultural Aspect of Using Animation Materials in a Classroom with a Foreign Language Audience*. In International Conference on European Multilingualism: Shaping Sustainable Educational and Social Environment (EMSSESE 2019). Atlantis Press.
- Yücel, H. A. (1998). *İyi İnsan İyi Vatandaş*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Yücelyiğit, S. (2014). *Üç boyutlu animasyon film ve etkileşimli uygulamalar serisinin anasınıfına devam eden beş yaş (60-72 ay) çocuklarının görsel algı gelişimine etkisinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 386362).
- Zhang, Y. A. (2012). Developing Animated Cartoons for Economic Teaching. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 9(2), 1-13.

Zoetrop. (t.y.). *Zoetrop wiki içinde*. 07.02.2019 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/Zoetrop> adresinden erişildi.

EKLER

Ek 1: Bilgi Cümlelerini Bilgi Türlerine Göre Değerlendirme Formu

BİLGİ CÜMLELERİNİ BİLGİ TÜRLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME FORMU

Animasyon Filmi	Bilgi cümlesinin filmde geçtiği an (dakika)	Bilgi Cümleleri	Bilgi Türleri					
			Gündelik Bilgi	Bilimsel Bilgi	Teknik Bilgi	Sanatsal Bilgi	Dini Bilgi	Felsefi Bilgi

Ek 2: Animasyon Filmlerindeki Bilgi Türlerine Yönelik Ölçme Aracı

Sevgili Öğrenciler,

Bu ölçme aracı Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülen bir doktora tez çalışması için geliştirilmiştir. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru olan cevapları vermeye çalışınız. Sizin vermiş olduğunuz cevaplar bilimsel amaçla kullanılacak, ders notlarınıza hiçbir şekilde yansımayacaktır. Soruları samimiyetle cevaplamanız çalışmaya çok değerli katkılar sağlayacaktır. Bu çalışmaya sağlamış olduğunuz destek ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sakine HAKKOYMAZ

Adı- Soyadı:

Sınıfı:

No:

ANİMASYON FİLMLERİNDEKİ BİLGİ TÜRLERİNE YÖNELİK ÖLÇME ARACI

1. İnsanlar dünyaya geldikleri andan itibaren toplumla birlikte yaşamaya başlarlar. Toplumu meydana getiren insanların birbirleriyle uyumlu bir şekilde yaşamaları için dikkat etmeleri gereken birtakım değerler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bir toplumda bireylerin birbirleriyle uyum içinde yaşamalarına katkı sağlamaz?

- A) Empati B) Saygı C) Hoşgörü D) Cinsiyet ayrımcılığı

2. Coco animasyon filminde; “Şansımız karşımıza çıkınca geçip gitmesine izin vermemeli, onu yakalamalıyız. Hayallerimize sıkıca tutunmalıyız” ifadesi sıkça kullanılmaktadır. Bu cümlelerde aşağıdakilerden hangisi yurgulanmaktadır?

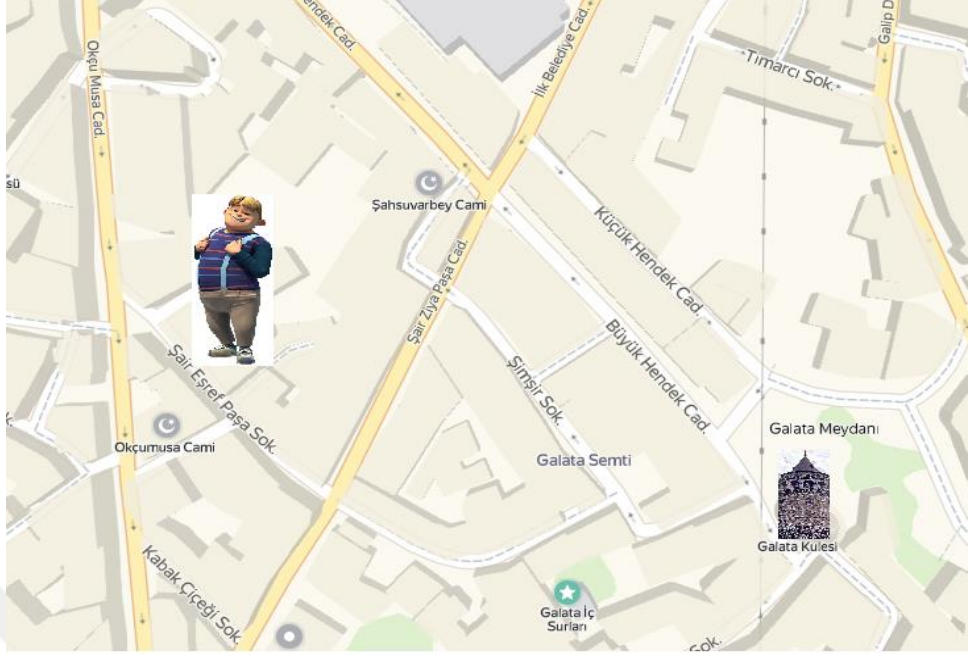
- A) Kararlılık B) Çalışkanlık C) Şaşkınlık D) Pişmanlık

3. Şirinler Kayıp Köy animasyon filminde beklenmedik bir akıntıyla karşılaşan şirinler “İnsan kaderinde yazanı yaşamaktan kaçamıyor” demiştir. Buna göre onların kader anlayışıyla ilgili,

- I. Kader pasif bir duruştur.
II. Kaderde insanın herhangi bir sorumluluğu yoktur.
III. Kaderi, önünde durulamayacak bir güç olarak kabul etmişlerdir.
- hangileri söylenebilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Şair Eşref Paşa Sokak'ta arkadaşlarıyla oynayan Rafadan Tayfa ekibinden olan Hayri'ye bir kişi Galata Kulesi'ne nasıl gidileceğini sormuştur.

Bu haritaya göre Hayri aşağıdakilerden hangisini söylese doğru yolu tarif etmiş olur?

- A) Şair Eşref Paşa Sokağı sonundan sola dönün. Şair Ziya Paşa Caddesi'ne girip yürüyün ve üçüncü sağa dönerek Küçük Hendek Caddesi'ne girin. Biraz yürüdükten sonra Galata Kulesi solunuzda kalacaktır.
- B) Şair Eşref Paşa Sokağı sonundan sola dönün. Şair Ziya Paşa Caddesi'ne girip yürüyün ve ikinci sağa dönerek Büyük Hendek Caddesi'ne girin. Biraz yürüdükten sonra Galata Kulesi solunuzda kalacaktır.
- C) Şair Eşref Paşa Sokağı sonundan sola dönün. Şair Ziya Paşa Caddesi'ne girip yürüyün ve birinci sağa dönerek Şimşir Sokağına girin. Biraz yürüdükten sonra Galata Kulesi sağınızda kalacaktır.
- D) Şair Eşref Paşa Sokağı sonundan sağa dönün. Şair Ziya Paşa Caddesi'ne girip yürüyün ve birinci sağa dönerek Kabak Çiçeği Sokağına girin. Biraz yürüdükten sonra Galata Kulesi sağınızda kalacaktır.

5.

Merhaba arkadaşlar, denizde yaşayan canlılar arasında üç kalbe sahip olan tek canlı benim. Bunlardan ikisi solungaçlarıma biri de vücuduma kan pompalıyor.

Yukarıdaki bilgiler hangi deniz canlısına aittir?

- A) Balina B) Yunus C) Ahtapot D) Denizanası

6.

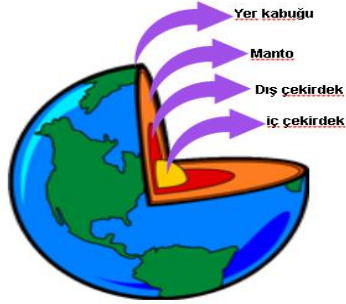

Ters Yüz animasyon filminde Riley'nin babası başka bir şehirde daha iyi bir iş bulduğu için ailesini de yanına alarak bulunduğu şehirden taşınmıştır.

Bu ailenin iş için başka bir şehre taşınması hangi göç türüne örnektir?

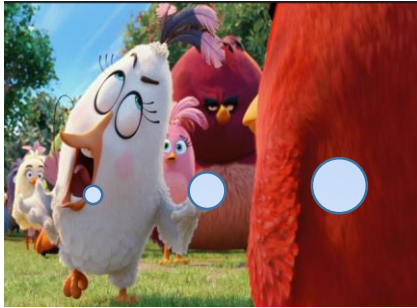
- A) Dış göç B) Düzensiz göç C) İç göç D) Mevsimlik göç

7. Sıcaklık, Dünya'nın yüzeyinden merkezine doğru gidildikçe artmaktadır. Aşağıdaki katmanlardan hangisinde sıcaklık daha fazladır?

- A) Manto B) Yer kabuğu C) İç çekirdek D) Dış çekirdek

8.

Pekâlâ, çocuklar bugünkü mesajımızı veriyorum: **"Su en yumuşak şeydir ama buna rağmen gücü dağları delmeye yeter."**

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutluluk paylaşıldıkça büyür ve etrafa yayılır.
B) Başarının sırrı sürekli ve kararlı çalışmayı gerektirir.
C) Bütün olumsuzlukları anlayışla karşılamak erdemdir.
D) Karşıt düşünceler olmadan toplumda gelişme olmaz.

9. Aşağıdaki dizelerde **asıl vurgulanan hangisidir?**

Dostunum ben senin

Hayatta her şey zor olsa da

En güzel günlerin geride kalsa da

Sözlerimi asla unutma

Benden daha güçlü daha akıllı olan çıksa da

Ona hiç aldırma

Bil ki kimse seni benim kadar sevemez asla

A) Doğa sevgisi B) Yalnızlık korkusu C) Arkadaş sevgisi D) Memleket özlemi

10. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatıma akıcılık, çekicilik katan ve fikirlerimizi bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Anlamları hemen herkes tarafından bilinen bu kalıplar dilimize yerleşmiştir. Örneğin bir güçlüğe karşı koyarak dayanmak ya da karşı koymaya hazır olmak için; evine herkesin serbestçe gelebilir olması için de deyimini kullanırız.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki **deyimlerden uygun olanları yazınız.**

11. İstanbul, tarihî eserler yönünden oldukça zengin mirasa sahip şehirlerimizden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un sahip olduğu **tarihî eserlerden biri değildir?**

A) Topkapı Sarayı B) Yerebatan Sarnıcı C) Galata Kulesi D) Peri bacaları

12. Denizde bir akıntının bir engele çarpmasıyla geriye dönerek meydana getirdiği ters akıntıya ne denir?

- A) Anafor B) Anafileksi C) Tayfun D) Titanyum

13. Atıkların geri dönüşümü sırasında aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Atıklar ormanlık alanda biriktirilir.
B) Toplanan atıklar yakılır.
C) Atıklar toprak altına gömülür.
D) Geri dönüştürülebilecek atık olanlar toplanır.

14. Aşağıdaki canlılardan hangisi daha önceki zamanlarda yaşamış olmasına rağmen günümüzde nesli tükenmiştir?

- A) Kutup ayısı B) Mamut C) Geyik D) Panda

15. “Balonlarınızı bayat havayla doldurmaktan sıkılmadınız mı? Artık yeni bir yöntem var: Helyum. Bu bir tür gaz. Hidrojen dışındaki tüm elementlerden daha hafif olan helyum, renksiz, kokusuz ve tadı olmayan bir elementtir.”

Fen Bilgisi ile ilgili terimlerin olduğu bir sözlükte bu parçadaki kelimelerden hangisi bulunmaz?

- A) Helyum B) Gaz C) Hidrojen D) Balon

16. İslamiyet'te bütün olayların önceden ve değişmeyecek biçimde düzenlediğine inanılan ezeli takdir..... olarak tanımlanır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kaza B) Kader C) Ecel D) Ahiret

17. Duygu ve düşüncelerimizi ezgisel bir dille ifade etme sanatına ne denir?

- A) Müzik B) Tiyatro C) Sinema D) Resim

18. Şirin Baba'nın "Gökkuşağı nasıl oluşur?" sorusuna bazı şirinlerden gelen cevaplar şunlardır:

Işığın kırılmasıyla oluşan
gökkuşağı yağmur sonrası
ortaya çıkar ve rengârenktir.

Güneşin en tepede olduğu
zaman ortaya çıkan
gökkuşağı iki renkten oluşur.

Verilen cevaplardan hangisi doğrudur?

- A) Her iki şirinin cevabı da doğrudur.
- B) Sadece Meraklı Şirin'in cevabı doğrudur.
- C) Sadece Şirine'nin cevabı doğrudur.
- D) Her iki şirinin cevabı da yanlıştır.

19. Zeynep hafta sonu ailesiyle birlikte ormana pikniğe giderken yol kenarlarına bırakılan çöpleri gördü. Bu durum karşısında çok üzüldü. Aklına bir animasyon filminde izledikleri geldi. Belediye yetkililerine bu sorunla ilgili bir dilekçe yazdı. Buna göre animasyon filminin Zeynep'e katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklılıkları hoşgörü ile karşılamıştır.
- B) Birlikte yaşama duygusu gelişmiştir.
- C) Toplumun sorunlarına karşı duyarlı hale gelmiştir.
- D) Başkalarının haklarını ihlal etmiştir.

20.

ağlamak	birikinti	sanat	güzergah	harita
bilinçli	coğrafya	plan	temizlik	meşhur

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri yukarıdaki kelimelerden en uygun olanıyla doldurunuz.

1. Arkadaşımolduğunuzu söyledi. İmzanızı almak istiyorum.
2. Artık benim Bana yolu göster.
3. beni sakinleştiriyor ve sorunların ağırlığını aşmamı sağlıyor.
4. Yağmura bayırlım. Su üstünden zıplarız.

21.

Günlük yaşam içinde birçok farklı grup içinde bulunuruz. Ailemi korumak benim en önemli görevlerimden biridir.

Bu ifadeye göre Buz Devri animasyon filminin karakterlerinden olan **Mamut Manny'nin aile içinde rolü nedir?**

- A) Anne B) Baba C) Evlat D) Öğretmen

22. Çarpma sonucu şişme ve morarmanın olduğu bölgeye **hangi ilkyardım uygulaması yapılmalıdır?**

- A) Şişen ve moraran bölgeyi ovuşturarak masaj yapılmalıdır.
B) Şişen ve moraran bölgeye buz torbası konulmalıdır.
C) Şişen ve moraran bölgeye sıcak uygulama yapılmalıdır.
D) Şişen ve moraran bölgeye zeytinyağı sürülmelidir.

23. İnsanların duygularını ve düşüncelerini kâğıda yansıtılması ile; maddelerini ve taşları şekillendirmesi ile.....ortaya çıkmış; duyguların seslerle ifade edilmesi sanatına temel olmuş, çeşitli oyunlarla da başlamıştır.

Yukarıda boşluklara sırasıyla **aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?**

- A) Müzik- Tiyatro- Heykel- Resim
B) Heykel- Resim- Müzik- Tiyatro
C) Resim – heykel – müzik – tiyatro
D) Tiyatro- Heykel- müzik – tiyatro

24. İnanılmaz Aile II animasyon filminde dengeli beslenmenin sebzeyle başladığı vurgulanmıştır. Sizce **dengeli beslenme** nedir? Kısaca açıklayınız.

Dengeli beslenme;
.....
.....

25. Melekler,

- I. Ruhani ve nurani varlıklardır.
II. Allaha itaat ederler.
III. Yemezler ve içmezler

Numaralanmış bilgilerden **hangileri doğrudur?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

26. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi **kuş türüne örnek değildir?**

- A) Yarasa B) Yusufçuk C) Kelaynak D) Atmaca

27. Şehir, M.Ö./7. yüzyılda Byzantium adında küçük, antik bir balıkçı köyü olarak kuruldu. 2 yüzyıl sonra ise devasa Roma İmparatorluğu'na katıldı ve M.S. 330 yılında Roma hükümdarı Constantin, imparatorluğunu doğuya taşıdığında Constantinople adını aldı. Sonrasında Doğu Roma İmparatorluğu, Bizans adını aldı ve varlığı bin yıl sürdü.

Bu şehrin günümüzdeki adı nedir?

.....

28. Aşağıdaki dizeler, aşağıdaki **müzik türlerinden hangisine örnektir?**

Dal sarkar kartal kalkar,

Kartal kalkar dal sarkar,

Dal kalkar kantar tartar.

Dal sarkar kartal kalkar

A) Ninni

B) Tekerleme

C) Türkü

D) Sayısmaca

29. Toplumda yer edinmiş insanların birçoğu bilgeliği bir yaşam felsefesine dönüştürmüş ve hayatlarının merkezine bilgeliği koymuşlardır. Onlara göre bilgelik verilen bir şey değildir. Bilgelik kazanılır.

Yukarıdaki ifadeden yola çıkarak bilgeliği kazanabilmek için **aşağıdakilerden hangisi yapılmaz?**

A) Sorgulamak

B) Kitap okumak

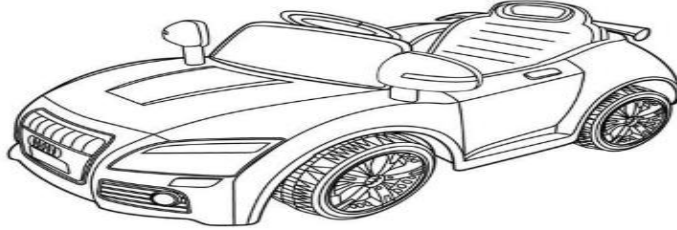
C) Hoşgörülü olmak

D) Seçkin olmak

30.

KUMANDALI AKÜLÜ ARABA KULLANMA KILAVUZU

HJ-388 (12V10AH HIZ AYARLI)

KULLANMADAN ÖNCE KULLANMA KILAVUZUNU DİKKATLİCE VE ANLAYARAK OKUYUNUZ.

37-96 AY YAŞ ARASINDAKİ ÇOCUKLAR İÇİNDİR.
DAİMA KASKINIZI TAKINIZ.

Aracın kurulumu yetişkinler tarafından yapılmalıdır.

İleride referans olması için kullanma kılavuzunu saklayınız.
İlk kullanımdan önce aracı en az 10 saat boyunca şarj ediniz.

Yukarıda sana kumandalı akülü bir arabanın kullanma talimatı verilmiştir. **Sen de aşağıdaki oyuncak için bir kullanım kılavuzunu hazırlar mısın?**

31. "Senden ayrılısam da hatırla beni

Sakin hiç ağlama çok uzaklarda olsam da

Sen hep kalbimdesin

Özel bir şarkı söylerim

Biz ayrı olsak da hatırla beni

Uzaklara gitsem de hatırla beni"

Bu şarkının sözlerini yazan kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Unutulmak istemediği
- B) Hasretle dolu olduğu
- C) Sevdiklerinin üzülmelerini istemediği
- D) Dertleşerek ferahladığı

32. Mete, kamp yapmayla ilgili bir ödev hazırlamaktadır. Kamp ile ilgili araştırma yapan Mete, aşağıdaki bilgi kartlarını hazırlayarak sınıfa gelmiştir.

H	J	K	L
•Kampta ateş yakabilmek için odun toplamak gerekir.	•Kamp alanları şehir dışında ve yerleşim birimlerinden uzaktır.	•Kamp yapmanın amaçlarından biri doğa deneyimini yaşayabilmektir	•Kamp ateşi söndürülmeden kamptan uzaklaşılabilir.

Buna göre hangi kartta yazan bilgi yanlıştır?

- A) H
- B) J
- C) K
- D) L

33. Geçmiş uygarlıklardan kalan kalıntı ve eserlere tarihî eser denilmektedir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi tarihi eserlere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Dehliz
- B) Orman
- C) Akarsu
- D) Deniz

34. İslamiyet'e ve öteki tek tanrılı dinlerin inancına göre bütün ölümlerin dirilmesi ile başlayan ve sonsuza kadar devam edecek yaşama verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahiret
- B) Kader
- C) Ecel
- D) Ölüm

35. Yüce yüce kartal süzülür

Özgür yuvamızın bekçisi

Cesaret, tevazu ve dürüstlük

Yüce yüce kartal beni kurtar

Şiirde kartalla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Çok acılar çektiğinden
- B) Yuvayı beklediğinden
- C) Yüce olduğundan
- D) Süzülerek uçtuğundan

36. Aşağıda kelimeleri karışık olarak verilen deyimleri resimlerden yararlanarak bulunuz. **Bu deyimleri ilgili resimlerin altına yazınız.**

“kaçırmak, anlat, kapan, keçileri, külâh, kısılmak”

37. “Teknolojinin gelişimi ile birlikte her geçen gün daha fazla bilgi üretilmeye başlamıştır. Günümüzden yaklaşık 50 yıl öncesine kadar haberler sadece TV, gazete ve radyonda takip ediliyordu. Günümüzde ise internet sayesinde, akıllı telefonlar, tablet ve bilgisayarlar aracılığıyla da takip edilebiliyor.”

Bu ifadeden aşağıdakilerden **hangisine ulaşılabilir?**

- A) Medya zaman içinde gelişmiştir.
B) Teknoloji durağandır.
C) Medya iletileri doğru algılanmalıdır.
D) Medyayı etkin ve akılcı şekilde kullanılmalıdır.

38. *Coco* animasyon filminde Meksika’da her yıl düzenlenen Ölüler Günü’nden; insanların ölmüş yakınları için sunaklar hazırlamasından ve mezarlıkları süslemelerinden bahsedilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi gelenekte var olan **dini motiflerden birine örnektir?**

- A) Ölülerin ruhu için yemek vermek
B) Tövbe etmek
C) Asker uğurlamak
D) Sorumluluk sahibi olmak

39. “İşler kötü görünse de her köşe başında bizi bekleyen bir gökkuşağı ve durgun bir deniz vardır.”

Bu cümlede hangi duygu vurgulanmaktadır?

- A) Özlem B) Yalnızlık C) Ümit D) Çaresizlik
40. “Oksijen tüketen organizmanın dokularını yeterince oksijenle besleyememesi sonucunda ortaya çıkan bir rahatsızlıktır. Basitçe oksijen yetmezliği de denilebilir. Uçakla yolculuk ederken görülebilir.”

Yukarıda tanımlı verilen kavram **aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Hipoksi B) Hipertansiyon C) Hiperventilasyon D) Hipotermi

Ek 3: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Merhaba, ben Sakine HAKKOYMAZ. Sana animasyonları izlemeden önce ve animasyonların bitiminde hem Türkçe dersini hem de uygulamamızı ilgilendiren bazı sorular sormak istiyorum. Vereceğin cevaplar oldukça kıymetli. Görüşmeye başlamadan önce aramızdaki konuşmaların gizli kalacağını ve adının araştırmanın hiçbir yerinde açıklanmayacağını belirtmek istiyorum. Senin için bir sakıncası yoksa görüşmemizi ses kayıt cihazıyla kaydetmek istiyorum. Görüşme süresini senin verdiği cevaplar belirleyecektir. Başlamadan önce herhangi bir sorun varsa yanıtlamak isterim. Vereceğin içten cevaplar ve katkılar için teşekkür ederim.

Görüşme Yeri:.....

Tarih: ____/____/____

Saat (Başlangıç/Bitiş): ____/____

Cinsiyetiniz: () Kız () Erkek

GÖRÜŞME SORULARI

1. Animasyonları seviyor musun? Neden?
2. Animasyon filmi izler misiniz?
3. Animasyon film izlemeyi tercih etmenizdeki etken/etkenler nelerdir?
4. Türkçe derslerinizde kullanılan animasyon filmleri hakkında neler düşünüyorsun?
5. Animasyonların diğer derslerde uygulanmasını ister miydin? Neden?
6. Animasyonlar sana bir şey kazandırıyor mu? Kazandırıyorlarsa bunlar nelerdir?
7. Türkçe dersi açısından düşündüğünde animasyonlar dersi daha anlaşılır ve eğlenceli hale getirdi mi? Neden?
8. Türkçe dersi açısından düşündüğünde animasyonların olumlu ve olumsuz tarafları nelerdir? Neden?
9. Türkçe derslerinde sürekli bu tür animasyonların kullanımını ister misin? Neden?
10. Bu konuda söylemek istediğin başka bir şey var mı?

Ek 4: Yansıtıcı Öğrenci Günlükleri

Ad Soyad:

Sevgili Öğrenciler,

Sizden araştırma günlüğünüz olan bu deftere izlediğiniz animasyonlar hakkındaki duygu ve düşüncelerinizi, o günün tarihini atarak yazmanız beklenmektedir.

Günlüğünüze aşağıdaki konulardaki görüşleriniz yazabilirsiniz:

1. Bugün izlediğin animasyon filminden ne öğrendin?

2. İzlediğin bu animasyon filminde en çok aklında kalan ne oldu?

3. Yeniden izlesen ne yapardın?

4. Animasyon filmlerinde öğrendiğin yeni bilgileri günlük hayatında kullanabileceğini düşünüyor musun?

5. İzlerken ne hissettin?

Günlüğünüze yazdığınız ayrıntılı görüşleriniz çalışmaya katkı sağlayacaktır.

Katkınız için çok teşekkür ederim.

Ek 5: Araştırma İzni Valilik Oluru

Evrak Tarih ve Sayısı: MKU Kayıt 27/09/2019-29870

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 34659092-605.01-E.17082182
Konu : Araştırma İzin Talebi
(Sakine HAKKOYMAZ)

16.09.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı doktora öğrencisi Sakine HAKKOYMAZ'ın "Animasyon Filmlerinin Çocukların Epistemolojik Gelişimine Katkısı" konulu araştırma çalışma isteği kapsamında, İlimiz Şahinbey ve Şehitkamil İlçesinde bulunan ekli listedeki isimleri belirtilen okullarda öğrenim gören öğrencilere yönelik araştırma çalışma isteği, ilgi yazıda belirtilmektedir.

Bu kapsamda Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı doktora öğrencisi Sakine HAKKOYMAZ'ın anket çalışma isteğiyle ilgili Valilik Makamının 11.09.2019 tarihli ve 16726493 sayılı valilik oluru yazımız ekinde gönderilmiş olup konunun İlçenizde bulunan okullara duyurulması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Cengiz METE
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

EK:
Yazı ve ekleri
DAĞITIM:
Şahinbey ve Şehitkamil İlçe MEM

BİLGİ:
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Yeni Valilik Binası 5. Kat Büyükşehir/Gaziantep
Elektronik Ağı: www.gaziantep.meb.gov.tr
e-posta: gaziantepmem@meb.gov.tr

Müd.Yrd.M.A.TIRYAKIOĞLU-Strateji Geliştirme Şefi E. YILDIRIM
Tel: (0342) 231 10 58 -4450
Faks:(0342) 232 24 10

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.sorgu.meb.gov.tr> adresinden 5444-5807-3213-9308-2117 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 6: BoxOffice Türkiye Animasyon Filmleri Verilerini Kullanma İzni

BoxOffice Türkiye <noreply@boxofficeturkiye.com>

Alıcı: ben

Merhaba,

Öncelikle ilginize teşekkürler

Akademik çalışmanızda başarılar diler, kaynak bildirimi yaparak kullanabilirsiniz.

İyi Çalışmalar

boxofficeturkiye.com ekibi

Box Office Türkiye <noreply@boxofficeturkiye.com>, 17 Tem 2019 Çar, 14:30 tarihinde şunu yazdı:

Ad Soyad: sakine hakkoymaz

Firma Adı: -

E-Posta Adresi: sakine.hakkoymaz@hku.edu.tr

Cep Telefonu: 05078103389

Mecra: akademik çalışma

Kullanım Amacı: Akademik çalışma

Not: merhaba, seyirci rekortmeni 50 animasyon filmi listenizi akademik bir çalışma için kaynak göstermem mümkün mü?

Ek 7: Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Kararı

T.C. HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU KARARI

Sayı : -804.01-E.2005290003

Tarih:29.05.2020

Konu :Etik Kurul Hak.

Çalışmanın Türü:	Doktora Tezi
Konu:	Doktora Tezi
Başlık:	"Animasyon Filmlerinin Çocukların Epistemolojik Becerilerine Katkısı"
Yürütücü / Danışman:	Prof. Dr. Bilginer ONAN
Yazar:	Öğr. Gör. Sakine HAKKOYMAZ
Karar:	Olumlu

e-imzalıdır

Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK
Etik Kurul Başkanı

e-imzalıdır

Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY
Etik Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Prof. Dr. Osman Tolga ARICAK
Etik Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Prof. Dr. Mazlum ÇELİK
Etik Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Prof. Dr. Ömer ÖZKAN
Etik Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Prof. Dr. Levent SUTCIGIL
Etik Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Prof. Dr. Gül Rengin KÜÇÜKERDOĞAN
Etik Kurul Üyesi

Eki:Sakine HAKKOYMAZ Etik Kurul Belgesi.pdf,40 SORULUK öğrencilere uygulanacak başarı ölçme aracı (1).pdf,ARAŞTIRMA İZNİ AYSEMEB.pdf (Elektronik Ek)

Adres :Havaalanı Yolu Üzeri 8.Km - Şahinbey / GAZİANTEP
Tel :+90 342 211 80 91
Fax :+90 342 211 80 92

İrtibat : Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü
Web : sbe.hku.edu.tr
e-Posta : sbe@hku.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
<http://ebys.hku.edu.tr/Dogrulama/Index?EvrakNo=E.2005290003&ErisimKodu=09780672>